ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ СТАТИСТИКА АГЕНТТІГІ
АГЕНТСТВО РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН ПО СТАТИСТИКЕ

Қазақстан Республикасының «Авторлық құқық және сабақтас құқықтар туралы» Заңына сәйкес бұл материал көбейтуге (көшіруге) жатпайды, статақпараттарды өзінің жарияланымдарында (басылымдарында) пайдаланған жағдайда Қазақстан Республикасы Статистика агенттігіне сілтеме жасауға міндетті.

В соответствии с Законом РК «Об авторском праве и смежных правах» данный материал не подлежит размножению (копированию), при использовании статинформации в своих публикациях (изданиях) обязательна ссылка на Агентство Республики Казахстан по статистике.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫ

СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

2007 жылдың қаңтар-шілдесі
январь-июль 2007 года

АСТАНА, 2007

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫ

Ай сайынғы ақпараттық-талдамалы журнал

1991 жылдан бастап шығады

Құрылтайшы: Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі

Бас редактор - А.Мешімбаева

«Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуында» 2007 жылдың қаңтар-шілдесіндегі ел экономикасының дамуы туралы жедел статистикалық деректер бар.

«Қазақстан Республикасы және оның өңірлерінің әлеуметтік-экономикалық дамуының статистикалық көрсеткіштері» қосымшасында тиісті бөлімдер бойынша кестелік материал келтірілген.

Қазақстан Республикасы Статистика агенттігінің «Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуы (жедел деректер)» ай сайынғы журналын электрондық түрде де ұсыну мүмкіндігі бар.

Мекен-жайы: Қазақстан Республикасы, 010000,
Астана қаласы, Сол жағалау, Министрлер,
35-ші көше, 2 үй,
Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі
Телефондар: 8 (7172) 74-36-53
Факс: 8 (7172) 74-36-93
Электрондық мекен-жай: stat@mail.online.kz
Веб-сайт: http//www.stat.kz

Шартты белгілер:

-	–	құбылыс жоқ
0,0	–	болмашы шама
…	–	деректер жоқ (табыс етілмеген)

Таралымы: 250 дана.
Көлемі = 14,46 ЕБТ

Журнал Қазақстан Республикасының Мәдениет, ақпарат және қоғамдық келісім министрлігінде 2002 жылдың 14 тамызында тіркелген № 3156-Ж

СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Ежемесячный информационно-аналитический журнал

Издается с 1991 года

Учредитель: Агентство Республики Казахстан по статистике

Главный редактор - А.Мешимбаева

«Социально-экономическое развитие Республики Казахстан» содержит оперативные статистические данные о развитии экономики страны в январе-июле 2007г.

В приложении «Статистические показатели социально-экономического развития Республики Казахстан и ее регионов» приведен табличный материал по соответствующим разделам.

Агентство Республики Казахстан по статистике имеет возможность предоставлять ежемесячный журнал «Социально-экономическое развитие Республики Казахстан (оперативные данные)» также в электронном виде.

Адрес: Республика Казахстан, 010001,
г. Астана, Левый берег, Дом Министерств,
35 улица, д. 2
Агентство Республики Казахстан по статистике
Телефоны: 8 (7172) 74-36-53
Факс: 8 (7172) 74-36-93
Электронный адрес:stat@mail.online.kz
Веб-сайт: http//www.stat.kz

Условные обозначения:

-	–	явление отсутствует
0,0	–	незначительная величина
...	–	данные отсутствуют (не представлены)

Тираж: 250 экз.
Объем = 14,46 УПЛ

Журнал зарегистрирован в Министерстве культуры, информации и общественного согласия Республики Казахстан 14 августа 2002 г. № 3156-Ж

© Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі, 2007
© Агентство Республики Казахстан по статистике, 2007

Мазмұны

1. Қазақстан Республикасының 2007 жылғы қаңтар-шілдедегі әлеуметтік-экономикалық дамуының қысқаша қорытындылары ... 5

2. Тауарлар мен қызметтер өндірісі ... 7

2.1 Жалпы ішкі өнім ... 7
2.2 Өнеркәсіп өндірісі ... 8
2.3 Ауыл шаруашылығы ... 14
2.4 Құрылыс ... 16
2.5 Көлік ... 18
2.6 Байланыс ... 19
2.7 Сауда және өзге де қызметтер ... 21

3. Шағын кәсіпкерлік субъектілері мониторингі ... 24

4. Сыртқы сауда ... 27

4.1 Сыртқы сауда айналымы ... 27
4.2 ТМД мемлекеттерімен сыртқы сауда ... 28
4.3 Әлемнің басқа елдерімен сыртқы сауда ... 28

5. Тауар нарығы ... 29

6. Инвестициялар ... 32

7. Бағалар ... 35

7.1 Тұтыну бағалары ... 35
7.2 Экономиканың нақты секторындағы баға ... 36

8. Қаржы жүйесі ... 40

8.1 Мемлекеттік қаржы ... 40
8.2 Ақша-кредит жүйесі ... 41

9. Еңбек рыногы және еңбекке ақы төлеу ... 43

9.1 Жалданып жұмыспен қамтылу ... 43
9.2 Жұмыссыздық және жұмыспен қамту ... 44
9.3 Еңбекке ақы төлеу ... 45

10. Халық табысы ... 47

11. Демографиялық процестер және әлеуметтік сала ... 48

11.1 Демографиялық ахуал ... 48
11.2 Халықтың ауру-сырқаулығы ... 50
11.3 Қылмыстылық ... 51

12. Қазақстан Республикасы өңірлерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы: салыстырмалы талдау ... 53

13. Конъюнктуралық зерттеулер ... 56

14. ТМД елдерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы ... 59

Содержание

1. Краткие итоги социально-экономического развития Республики Казахстан в январе-июле 2007 года ... 64

2. Производство товаров и услуг ... 66

2.1 Валовой внутренний продукт ... 66
2.2 Промышленное производство ... 67
2.3 Сельское хозяйство ... 73
2.4 Строительство ... 75
2.5 Транспорт ... 77
2.6 Связь ... 78
2.7 Торговля и прочие услуги ... 80

3. Мониторинг субъектов малого предпринимательства ... 83

4. Внешняя торговля ... 86

4.1 Внешнеторговый оборот ... 86
4.2 Внешняя торговля с государствами СНГ ... 87
4.3 Внешняя торговля с другими странами мира ... 87

5. Товарные рынки ... 88

6. Инвестиции ... 91

7. Цены ... 94

7.1 Потребительские цены ... 94
7.2 Цены в реальном секторе экономики ... 95

8. Финансовая система ... 99

8.1 Государственные финансы ... 99
8.2 Денежно-кредитная система ... 100

9. Рынок труда и оплата труда ... 102

9.1 Занятость по найму ... 102
9.2 Безработица и обеспечение занятости ... 103
9.3 Оплата труда ... 104

10. Доходы населения ... 106

11. Демографические процессы и социальная сфера ... 107

11.1 Демографическая ситуация ... 107
11.2 Заболеваемость населения ... 109
11.3 Преступность ... 110

12. Социально-экономическое положение регионов Республики Казахстан: сравнительный анализ ... 112

13. Конъюнктурные обследования ... 115

14. Социально-экономическое положение стран СНГ ... 118

1. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ 2007 ЖЫЛҒЫ ҚАҢТАР-ШІЛДЕДЕГІ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫНЫҢ ҚЫСҚАША ҚОРЫТЫНДЫЛАРЫ

Макроэкономикалық үрдістер. Жалпы ішкі өнімнің көлемі, жедел деректер бойынша, 2007 жылдың қаңтар-маусымында ағымдағы бағаларда 5495,3 млрд. теңгені құрады. Нақты ЖІӨ-нің өсуі 2006 жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 110,2% құрады. ЖІӨ-нің құрылымында тауарлар өндірісінің үлесі ЖІӨ-ден 41,2%, қызмет көрсету - 56,4% болды.

2007 жылғы шілдеде тұтыну бағаларының индексі 2006 жылғы шілдемен салыстырғанда 108,8% құрады. Азық-түлік тауарларының бағалары 9,0%, азық-түлік емес тауарлар – 8,0%, ақылы қызмет – 9,7% өсті. Өнеркәсіп өнімін өндіруші кәсіпорындардың бағалары 2007 жылғы шілдеде 2006 жылғы шілдемен салыстырғанда 12,4% өсті.

Жұмыссыздар саны 2007 жылғы шілдеде, сараптамалық бағалау бойынша, 581,5 мың адамды, жұмыссыздық деңгейі экономикалық тұрғыдан белсенді халыққа шаққанда – 7,1% құрады, соның ішінде жұмыссыздар ретінде жұмыспен қамту органдарында тіркелген адамдардың саны ағымдағы жылғы шілденің соңында 74,9 мың адамды құрап, олардың экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы үлесі 0,9% болды.

Экономиканың нақты секторы. 2007 жылдың қаңтар-шілдесінде өнеркәсіп өндірісінің көлемі қолданыстағы бағамен 4031,4 млрд. теңгені құрады, бұл 2006 жылғы қаңтар-шілдедегіден 5,6% көп. 2006 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда кен өндіру өнеркәсібінде өндіріс көлемі 4,1%-ға, өңдеу өнеркәсібінде – 7,9%, электр энергиясын, газ бен су өндіруде және бөлуде – 5,2% өсті.

2007 жылғы қаңтар-шілдеде ауыл шаруашылығы жалпы өнімінің көлемі ағымдағы бағамен 275,6 млрд. теңгені құрап, 2006 жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда 3,9% өсті.

2007 жылдың қаңтар-шілдесінде жүк тасымалдаудың жалпы көлемі (коммерциялық тасымалдаумен шұғылданатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасымалдаған жүк көлемінің бағасын есепке алғанда) 1111,5 млн. тоннаны құрап, 2006 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 5,3% өсті.

Есепті кезеңде бөлшек сауда тауар айналымының көлемі (қоғамдық тамақтандыру айналымынсыз) 988,9 млрд. теңгені құрап, 2006 жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда 10,9% артты.

2007 жылдың қаңтар-шілдесінде негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың көлемі 1498,2 млрд. теңгені құрады, бұл 2006 жылғы қаңтар-шілдедегіден 11,6% көп.

2007 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша республикада 261973 заңды тұлғалар тіркелген, соның ішінде қызметкерлерінің саны 50 адамға дейінгілер - 247340. Жұмыс істеп тұрған заңды тұлғалар - 180106. Жұмыс істеп тұрған заңды тұлғалардың ішінде шағын кәсіпорындар – 166447 құрайды, олардан шағын бизнес субъектілері - 119552.

Сыртқы сауда. 2007 жылғы қаңтар-маусымда Қазақстанның сыртқы сауда айналымы (Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің деректері, ұйымдаспаған сауданың есебінсіз) 36601,6 млн. АҚШ долларын құрап, 2006 жылғы қаңтар-маусыммен салыстырғанда 34,2% өсті, соның ішінде экспорт – 21806,6 млн. АҚШ доллары (25,8% өсті), импорт – 14795 млн. АҚШ доллары (48,8% өсті) болды.

Қаржы. Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің жедел деректері бойынша Қазақстан Республикасының Мемлекеттік бюджетіне түскен табыстар көлемі 2007 жылдың 1 шілдесіне 1314,4 млрд. теңгені құрады, бұл 2006 жылғы 1 шілдедегіден 5% көп, ал шығын – 1216,8 млрд. теңгені (9,5%) құрады.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің деректері бойынша екінші деңгейдегі банктердің экономика салаларына салған кредиттік салымдары 2007 жылғы маусымның соңына 6568,6 млрд. теңгені құрады. Кредиттік салымдардың жалпы көлемінде ұзақ мерзімді кредиттердің үлесі 78%, шетел валютасындағы кредиттердің үлесі 45,1% құрады. 2007 жылғы маусымның соңына банк жүйесіндегі депозиттер көлемі 3696,1 млрд. теңгені құрады, бұл 2006 жылғы тиісті кезеңнен 71,6% көп, халық депозиттері (салымдары) 1354,7 млрд. теңге болды, бұл 2006 жылғы тиісті кезеңнен 83,1% көп.

Халықтың табысы. 2007 жылғы маусымда, бағалау бойынша, халықтың орта есеппен жан басына шаққандағы атаулы ақшалай табысы 24653 теңге құрап, 2006 жылғы маусыммен салыстырғанда – 26,0%, нақты ақшалай табысы – 16,6% өсті.

2007 жылғы маусымда қызметкерлерге есептелген орташа айлық атаулы жалақы 51814 теңгені құрап, 2006 жылғы маусыммен салыстырғанда 28,9% өсті. Нақты жалақы 19,2% көбейді.

НЕГІЗГІ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ИНДИКАТОРЛАР

	Өлшем бірлігі	2007 жылғы қаңтар-шілде	2007 жылғы шілде	Өткен жылдық тиісті кезеңіне %- бен		2007 жылғы шілде 2007 жылғы маусымға %-бен
				2007 жылғы қаңтар-шілде	2007 жылғы шілде	
А	Б	1	2	3	4	5
Экономикалық көрсеткіштер						
Жалпы ішкі өнім[1)]	млрд. теңге	5495,3		110,2		
Өнеркәсіп өнімінің (тауарлардың, қызметтердің) көлемі	млрд. теңге	4031,4	671,5	105,6	99,2	104,5
Ауыл шаруашылығы жалпы өнімінің көлемі	млрд. теңге	275,6	58,7	103,9	104,5	101,9
Көліктің барлық түрлерімен жүк тасымалдау	млн. тонна	1111,5	189,9	105,3	107,3	111,0
Байланыс қызметтерінің көлемі (өсу қарқыны салыстырмалы бағаларда), жедел деректер бойынша	млрд. теңге	190,4	31,6	132,7	137,8	105,8
Өткізудің барлық арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымы	млрд. теңге	988,9	156,7	110,9	109,9	102,4
Сыртқы сауда айналымы [1)2)]	млн. АҚШ доллары	36601,6	7263,5	134,2	124,5	104,2
соның ішінде:						
экспорт		21806,6	4302,8	125,8	116,6	105,4
импорт		14795,0	2960,7	148,8	138,0	102,3
Негізгі капиталға салынған инвестициялар	млрд. теңге	1498,2	268,1	111,6	113,0	88,9
Тұтыну бағаларының индексі				108,1	105,5[3)]	100,9
Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағаларының индексі				106,0	110,3[3)]	104,2
Жұмыссыздар саны (бағалау)	мың адам		581,5		94,7	96,9
Орта есеппен жан басына шаққандағы ақшалай табыс (бағалау)[1)]	теңге	140401	24653	127,9[4)]	126,0[4)]	103,6
Нақты ақшалай табыс (бағалау)[1)]	%-бен			118,5[4)]	116,6[4)]	102,8
Бір қызметкердің орташа айлық жалақысы[1)]:						
атаулы	теңге	48855	51814	129,4	128,9	103,6
нақты	%-бен			119,9	119,2	102,8
Қаржы көрсеткіштері[5)]						
М3 ақша жиыны	млрд. теңге		4489,2		166,0	106,1
Айналымдағы қолма-қол ақша	млрд. теңге		793,1		144,2	105,7
Банк жүйесіндегі депозиттер	млрд. теңге		3696,1		171,6	106,2
соның ішінде халық депозиттері	млрд.теңге		1354,7		183,1	106,9
ЕДБ-ның экономика салалары мен халыққа кредит беруі	млрд. теңге		6568,6		210,8	109,2
соның ішінде ұзақ мерзімді кредиттік салымдар	млрд.теңге		5122,7		228,6	108,6

[1)] 1-баған – 2007 жылғы қаңтар-маусым; 2-баған – 2007 жылғы маусым; 3-баған – 2007 жылғы қаңтар-маусым 2006 жылғы қаңтар-маусымға %-бен; 4-баған – 2007 жылғы маусым 2006 жылғы маусымға %-бен; 5-баған – 2007 жылғы маусым 2007 жылғы мамырға %-бен.

[2)] Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің деректері, ұйымдаспаған сауданың есебінсіз.

[3)] 2006 жылғы желтоқсанға.

[4)] 2006 жылғы қаңтар-маусымдағы және маусымдағы нақтыланған деректерге %-бен.

[5)]ҚР Ұлттық Банкінің деректері бойынша, 2007 жылғы маусымның соңына.

Ескерту: Өнеркәсіп өнімінің көлемі тиісті жылдардағы кәсіпорындар құрылымы бойынша келтірілген. Өткізудің барлық арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымы қоғамдық тамақтандыру қызметтерін есепке алмайды.

2. ТАУАРЛАР МЕН ҚЫЗМЕТТЕР ӨНДІРІСІ

2.1 ЖАЛПЫ ІШКІ ӨНІМ

Жалпы ішкі өнімнің (ЖІӨ) нақты көлемінің индексі 2007 жылғы бірінші жартыжылдықта өткен жылғы сәйкес кезеңге қарағанда 110,2% құрады, бұл 2006 жылғы көрсеткіштен 0,9 пайыздық тармаққа көп.

2001 – 2007жж. бірінші жартыжылдығындағы Жалпы ішкі өнімнің нақты көлемінің индексі

өткен жылғы сәйкес кезеңге, пайызбен

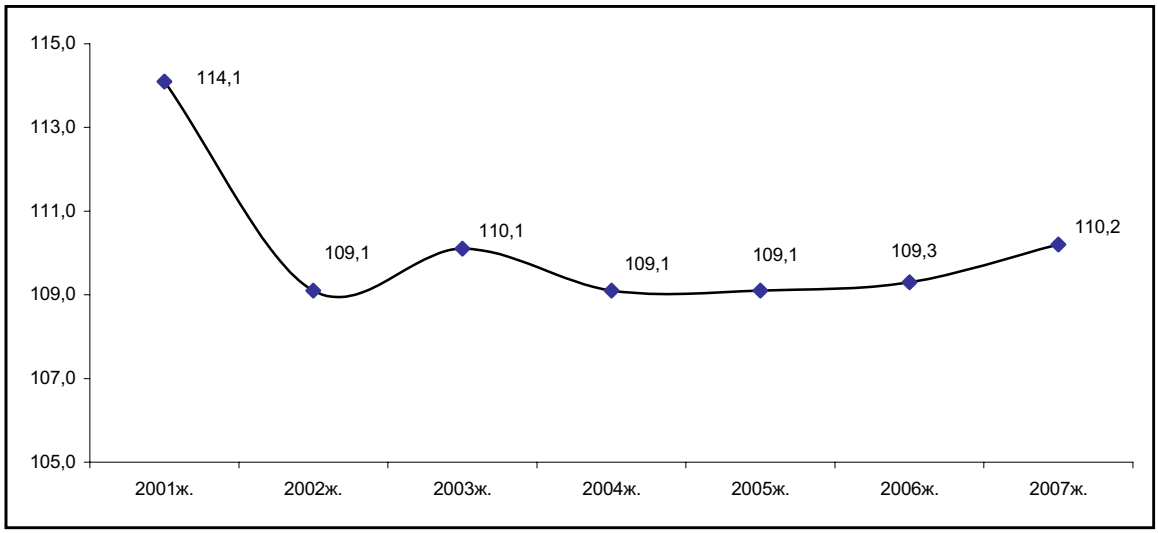

Дефлятор 2007 жылғы қаңтар-маусымда өткен жылғы сәйкес кезеңге қарағанда 113,2% құрады.

2006-2007жж. бірінші жартыжылдығындағы Жалпы ішкі өнім

өткен жылғы сәйкес кезеңге, пайызбен

	Бірінші жартыжылдық				
	2007, млн. теңге	нақты көлем индексі		дефлятор, %	
		2006	2007	2006	2007
Тауарлар өндірісі	2 263 265,2	109,4	111,3	118,7	110,5
Ауыл шаруашылығы, аңшылық және орман шаруашылығы, балық аулау, балық өсіру	120 393,9	104,2	103,8	104,4	117,9
Өнеркәсіп	1 722 535,8	105,2	106,8	121,3	111,1
Құрылыс	420 335,5	137,6	136,8	112,0	106,0
Қызметтер өндірісі	3 103 983,3	110,6	112,1	114,5	115,9
Сауда; автомобильдерді, тұрмыстық бұйымдарды және жеке пайдалану заттарын жөндеу	716 841,1	109,5	109,9	117,7	116,7
Көлік	460 985,0	106,5	107,1	109,7	105,8
Байланыс	129 548,5	126,0	131,7	119,2	103,1
Қаржы қызметі	337 078,6	146,4	162,7	114,3	127,6
Жалжымайтын мүлікпен операция-лар, жалға беру және тұтынушыларға қызметтер көрсету	887 979,1	108,2	107,8	109,4	116,8
Мемлекеттік басқару	132 940,8	106,3	103,3	125,6	125,4
Білім беру	191 062,2	104,5	103,8	127,2	122,7
Денсаулық сақтау	107 136,1	103,4	102,5	128,6	118,2
Өзге де қызметтер	140 411,9	114,7	105,4	112,3	111,1
Қаржы делдалдығының жанама-өлшемді қызметтері	-255 084,8	153,9	173,2	102,1	122,0

Жалғасы

	Бірінші жартыжылдық				
	2007, млн. теңге	нақты көлем индексі		дефлятор, %	
		2006	2007	2006	2007
Жалпы қосылған құн	5 112 163,7	109,0	110,0	116,7	113,1
Өнімдерге салынған таза салықтар	383 163,3	113,6	113,4	126,4	114,3
Жалпы ішкі өнім	5 495 327,0	109,3	110,2	117,3	113,2

2007 жылғы қаңтар-маусымда ЖІӨ-нің құрылымындағы тауарлар өндірісінің үлесі – 41,2% құрады, одан өнеркәсіп – 31,4% алады, оның ішінде кен өндіру өнеркәсібі – 16,4%, өңдеу өнеркәсібі – 13%, электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлу – 2%.

2006-2007жж. Жалпы ішкі өнімнің салалық құрылымы

пайызбен

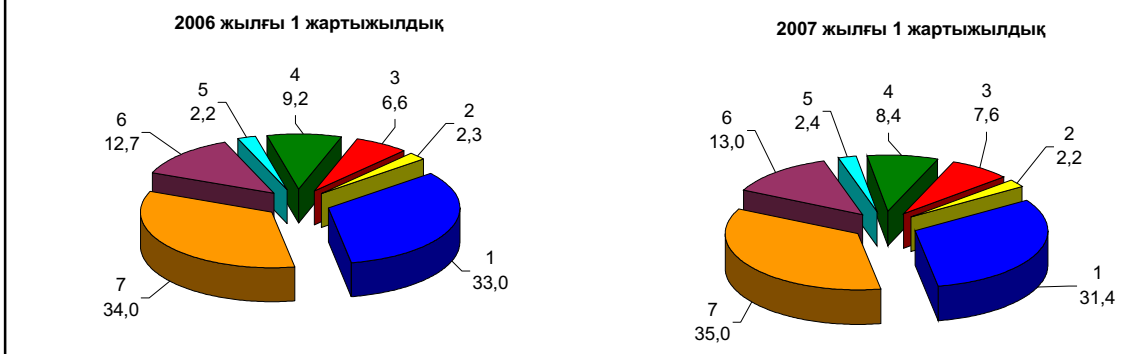

1- өнеркәсіп; 2 – ауыл шаруашылығы; 3 – құрылыс; 4 – көлік; 5 – сайланыс; 6 – сауда; 7 – өзге де салалар

ЖІӨ-нің құрылымындағы қызмет көрсетулер өндірісінің үлесі 56,4%-ды құрады. Жылжымайтын мүлікпен операциялар, жалға беру және тұтынушыларға қызметтер көрсету – 16,2%, білім беру – 3,5%, денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер көрсету – 1,9%, мемлекеттік басқару және қорғаныс; міндетті әлеуметтік қамсыздандыру – 2,4%, қаржы қызметі –6,1%, коммуналды, әлеуметтік және дербес қызметтер көрсету – 1,7%, қонақ үйлер мен мейрамханалар – 0,7% құрады.

2.2 ӨНЕРКӘСІП ӨНДІРІСІ

Ағымдағы жылдың мамыр-маусым айларындағы өнеркәсіп өндірісінің өсу қарқынының бәсеңдеу үрдісі 2007 жылдың шілдесінде жалғасуда, (нақты көлем индекстері алдындағы жылдың тиісті айына тиісінше 102,3, 101,7 және 99,2%-ды құрайды). Бұл ағымдағы жылдың қаңтар-шілдесіндегі өнеркәсіп өндірісінің нақты көлем индексінің 105,6%-ға одан әрі қарай қысқаруына әкелді (сол уақытта қаңтарда – 109%, қаңтар-ақпанда және қаңтар-наурызда – 109,6%, қаңтар-сәуірде – 109,5%, қаңтар-мамырда – 108,1%, қаңтар-маусымда – 106,8%). Ағымдағы жылдың қаңтар-шілдесінде қолданыстағы бағаларда 4031,4 млрд. теңгенің өнеркәсіп өнімі өндірілді. Өндіріс көлемінің өсуі республиканың барлық өңірлерінде байқалады.

Өнеркәсіп өнімдерінің нақты көлем индекстері

өткен жылдың тиісті айына %-бен

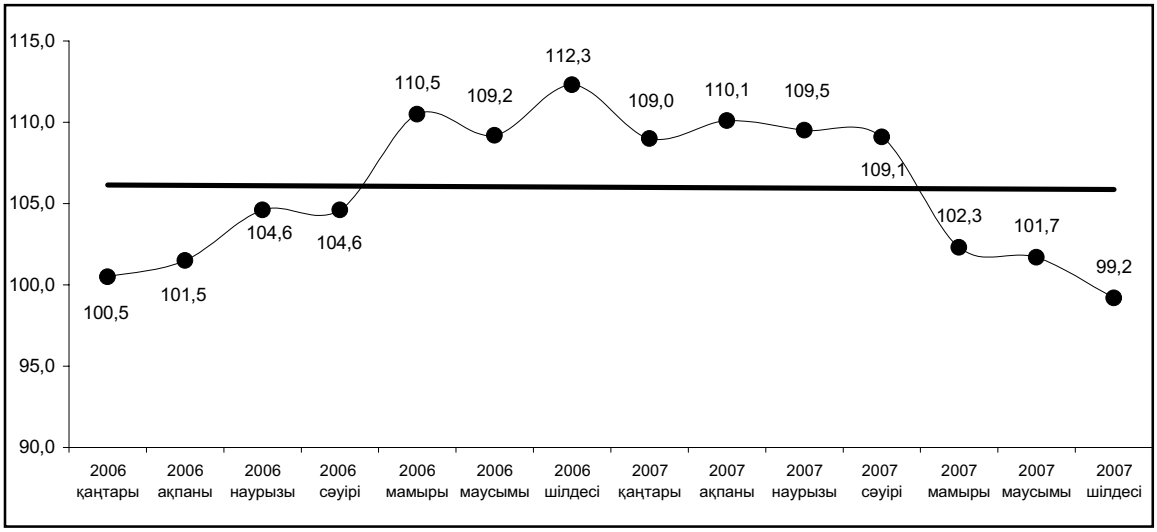

Тұтастай өнеркәсіп бойынша көрсеткіштер құруға кен өндіру өнеркәсібі аса үлкен ықпал етеді, себебі республикалық өндіру көлеміндегі оның үлесі соңғы жылдары өсіп, 2007 жылдың қаңтар-шілдесінде 56,1%-ды құрады (2000-2003 жылдары ол 46-48%-ды құраған). Өңдеу өнеркәсібіне өнеркәсіп өнімінің барлық көлемінің 38%-ы келеді, 2000-2003 жылдары 47-43% болған.

2006, 2007 жылғы қаңтар-шілдедегі өнеркәсіп өнімдерінің нақты көлем индекстері және өнеркәсіптің салалық құрылымы

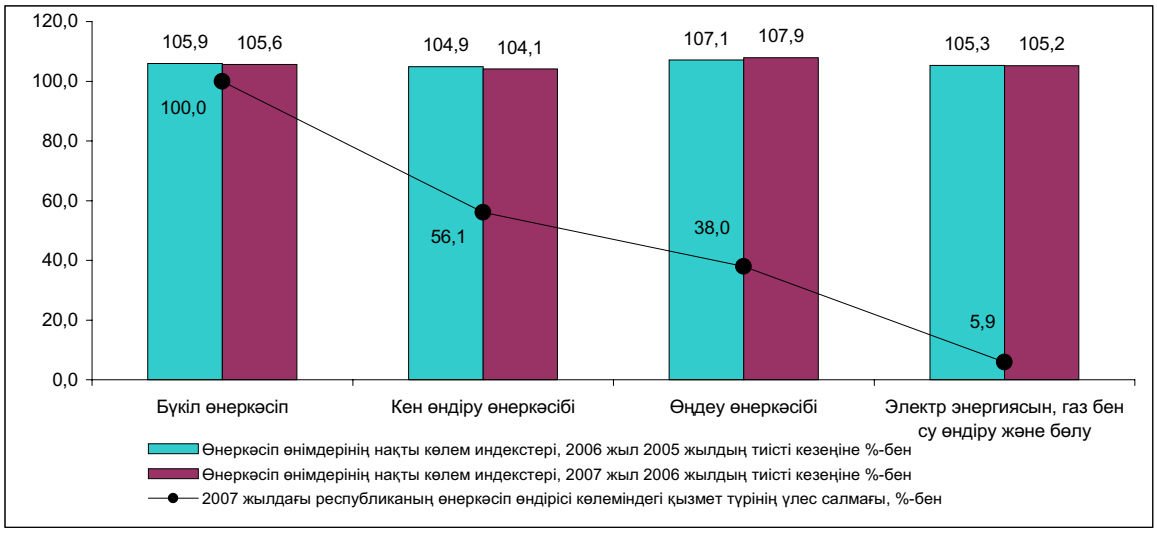

Кен өндіру өнеркәсібінде 2007 жылдың қаңтар-шілдесінде 2261,2 млрд. теңгенің өнімі өндірілді, бұл 2006 жылдың қаңтар-шілдесіндегі деңгейден 4,1%-ға жоғары, бұл Атырау және Маңғыстау облыстарының негізгі кәсіпорындарында шикі мұнай және ілеспе газ өндіру көлемінің 4,4%-ға артуы есебінен болып отыр. Сондай-ақ, темір кендерін өндіру көлемі темір кендері мен теміркенді шекемтастарды өндірудің өсуі есебінен 5,8%-ға өсті. Сонымен қатар, Шығыс Қазақстан облысында тау жұмыс жоспарына сәйкес мыс қойыртпасындағы мыс өндірісінің төмендеуі негізінен түсті металл кендерін өндіру (98,1%); Қарағанды облысында кеніштерде қайта салу, жабдықты құрастыруға байланысты мыс кенін шығару; Павлодар облысындағы өнімге деген сұранысқа сәйкес көмір және лигнит өндіру (96,0%) қысқарды.

Кен өндіру өнеркәсібінің нақты көлем индекстері

өткен жылдың тиісті айына %-бен

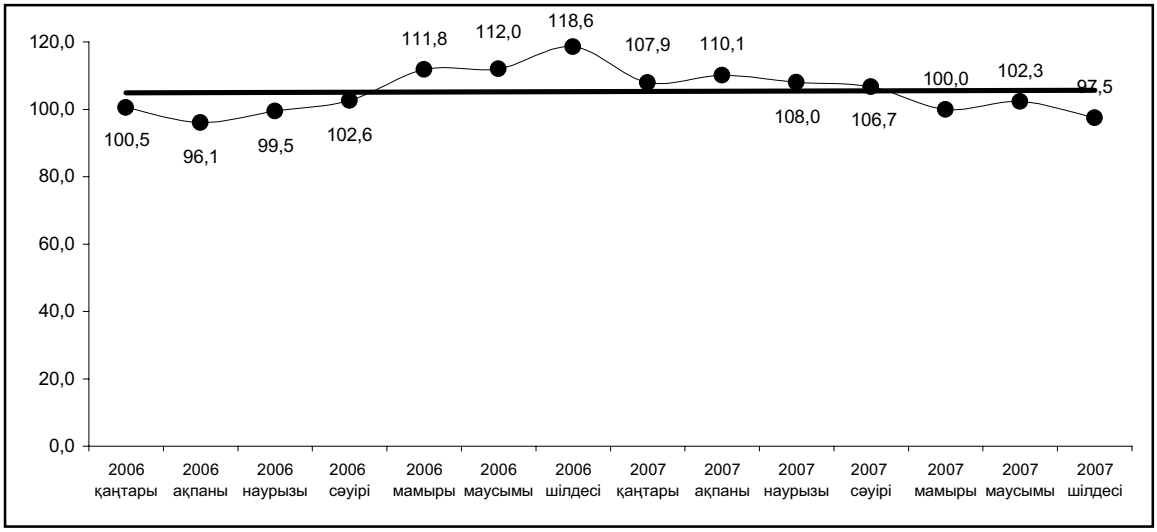

Өңдеу өнеркәсібінде 2007 жылдың қаңтар-шілдесінде 1532,7 млрд. теңгенің өнімі өндірілді. Аталған экономиқалық қызмет түрінің өсу қарқыны орташа республикалық деңгейден асып түсті. 2007 жылдың қаңтар-шілдесінде нақты көлем индексі 107,9%-ды құрады, республика бойынша 105,6% болған. Саладағы өнімнің орташа айлық өсімі ағымдағы жылдың қаңтар-шілдесінде 10,5 %-ды құрады.

Өңдеу өнеркәсібінің нақты көлем индекстері

өткен жылдың тиісті айына %-бен

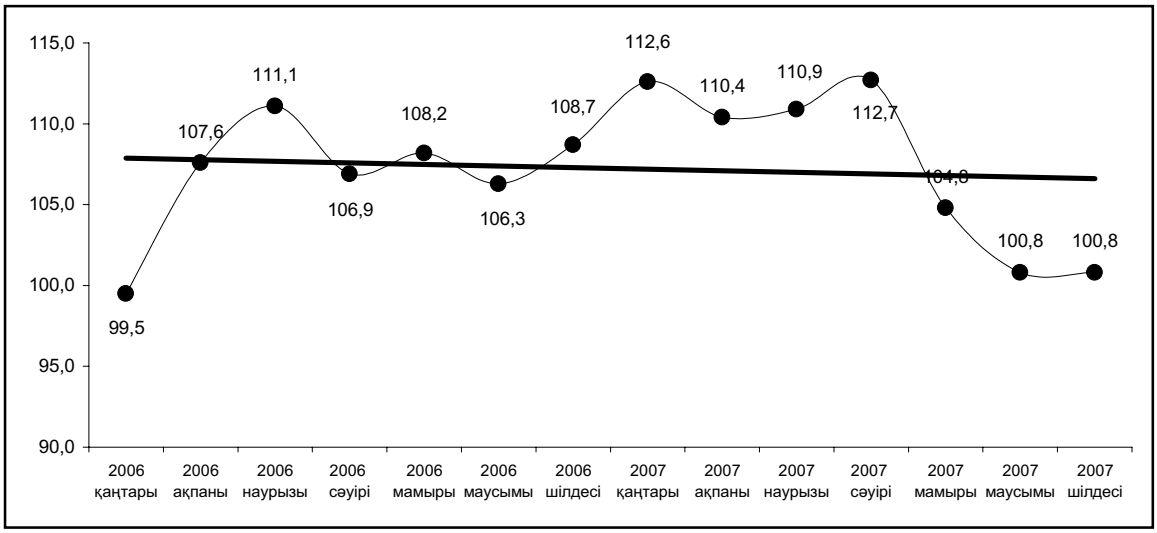

2007 жылдың қаңтар-шілдесінде 328,6 млрд. теңгеге ауыл шаруашылығы өнімі өндірілді, соның ішінде тамақ өнімдерін өндіру, сусындарды қоса, 293 млрд. теңгені құрады, бұл негізінен жеміс пен көкөніс шырындары, өңделген сұйық сүт және кілегей, дайындалған және консервіленген балық, ұн, шұжық өнімдері, рафинатталмаған күнбағыс майы, макарон және кондитерлік өнімдерді шығарудың артуы есебінен 2006 жылдың қаңтар-шілдесінен 6,7%-ға көп болды. Сондай-ақ, сусындарды өндіру өсті, олардың үлесі осы экономикалық қызмет түрлері көлемінің бірден бес бөлігін құрайды. Өндірістің өсуі Алматы, Костанай облыстарының және Алматы қаласының кәсіпорындарында қамтамасыз етілген. Сонымен қатар, Жамбыл және Алматы облыстарының кәсіпорындарында қайта өңдеуге шикізаттың жетіспеушілігіне байланысты қант өндірісі сияқты (2006 жылдың қаңтар- шілдесінің деңгейіне 58,1%) өзге де тамақ өнімдерінің шығарылуы қысқарды.

2007 жылдың қаңтар-шілдесінде тоқыма және тігін өнеркәсібінде 18,1 млрд. теңгеге өнім өндірілді. 2006 жылдың қаңтар-шілдесімен салыстырғанда нақты көлемінің индексі 84,3%-ды құрады. Қайта өңдеуге шикізаттың жетіспеушілігіне байланысты мақта талшығының шығарылуы тоқтатылды (Оңтүстік Қазақстан облысы). Ағымдағы жылы қоймаларда тауарлардың өте көп жиналып қалуына және өнімге деген

тапсырыстың болмауына байланысты кілем және кілем бұйымдарын, мақта-мата шығаруы төмендеді. 2007 жылдың 1 шілдесіндегі жағдай бойынша аталған өнімдердің қалдығы ірі және орта кәсіпорындарда тиісінше 26 және 1714 мың шаршы метрді құрады. Сонымен қатар, свитерлер, жемпірлер, пуловерлер және осыған ұқсас заттарды; қалпақтар және табиғи үлбірден бас киімдер шығаруы өсті.

2007 жылдың қаңтар-шілдесінде 1,2 млрд теңгенің былғары және былғарыдан жасалған бұйымдары мен аяқкиімдері өндірілді, бұл 2006 жылдың қаңтар-шілдесіндегі деңгейден 24,7%-ға жоғары, ол негізінен Қостанай облысы мен Алматы қаласының кәсіпорындарында аяқкиімдер және Қостанай, Солтүстік Қазақстан облыстарының кәсіпорындарында ірі қара малдың немесе жылқы тектес жануарлардың терісінен жасалған былғары шығарудың артуы есебінен болды. Сонымен бірге, шикізаттың жетіспеушілігіне байланысты қойдың, ешкінің және шошқаның терісінен жасалған былғары шығаруы қысқарды (Оңтүстік Қазақстан және Шығыс Қазақстан облыстары).

Сүрек өңдеу және ағаштан жасалған бұйымдар шығару көлемі 2007 жылдың қаңтар- шілдесінде 4,4 млрд. теңгені немесе 2006 жылғы қаңтар-шілдедегі деңгейге 115,7% құрады. Ағаштан жасалған, сіндірілген теміржол немесе трамвай шпалдарын; құрылыстың құрама ағаш конструкцияларын; ағаш жәшіктері; терезелер, есіктер және олардың рамаларын шығару артты. Сонымен бірге, ағаш талшығынан жасалған тақталар өндірісі - 55,5%-ға (Шығыс Қазақстан облысы) және ағаш жаңқасынан жасалған тақталар (Павлодар облысы) өндірісі - 80%-ға қысқарды.

Целлюлоза-қағаз өнеркәсібінде және баспа ісінде 2007 жылдың қаңтар-шілдесінде 36,1 млрд. теңгеге өнім өндірілді, бұл өткен жылғы қаңтар-шілдедегі деңгейге 102,2%-ды құрады. Өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда қағаз және кеңірдектелген қағаз; қағаз қаптар мен пакеттер; газеттер, журналдар және мерзімдік басылымдар шығаруы артты. Сонымен қатар, сұраныстың азаюына сәйкес Қостанай, Алматы облыстарының және Алматы қаласының кәсіпорындарында тұсқағаз; қағаздан немесе қатырма қағаздан жасалған заттаңбалар және құлақша қағаздар; кітаптар, кітапшалар және соған ұқсас баспа материалдарын және электрондық түрдегі материалдар шығаруы (67,4% - 91,9%) төмендеді. Мысалы, Қостанай облысынан жөнелтілген тұсқағаз, ірі және орта кәсіпорындармен өндірілген көлемнің 74,4%-ын, Алматы қаласынан жөнелтілген тұсқағаз – 72,1%-ды құрады. Нәтижесінде тұтастай республика бойынша 2007 жылғы 1 шілдеге сақтау орындарында осы өнім жыл басына қарағанда 1,5 есе артық жиналды.

2007 жылдың қаңтар-шілдедегі өңдеу өнеркәсібі қызметінің жекелеген түрлерінің нақты көлем индекстері және үлес салмағы

2007 жылдың қаңтар- шілдесінде кокс, мұнай өнімдерін және ядролық материалдарды өндіруде өнім 98,8 млрд. теңгеге шығарылды, бұл негізінен кокс және жартылай кокс, керосин, мотор отынын (бензин), сұйытылған пропан және бутан, газойль, бензиннен ажыратылған газ, көмірсутекті сұйытылған газдар өндіруді арттыру есебінен өткен жылдың тиісті кезеңінен 14,4%-ға жоғары. Өндірістің артуын Атырау, Павлодар және Оңтүстік Қазақстан облыстары кәсіпорындарымен қамтамасыз етілді, олардың үлесіне республикалық мұнай өнімдері көлемінің 93%-ынан астамы келеді. Сонымен бірге, Атырау облысында (64,6%) мұнай жеткізу көлемінің азаюына және жылжымалы құрамы жоқтығынан; Павлодар облысында (69%) өңдеуге арналған өңделме шикізатының жетіспеушілігінен және зауыттың күрделі өңдеуге тоқтауынан; Оңтүстік Қазақстан облысында (89%) өңделме шикізатын жеткізушілердегі өнімдерді өткізу рыногының шектелуіне байланысты жанатын мазуттың (71,3%) шығаруы қысқарды.

Химия өнеркәсібінде 2007 жылдың қаңтар-шілдесінде 39 млрд. теңгенің өнімі өндірілді, бұл минералды немесе химиялық азотты тыңайтқыштар (Маңғыстау облысы); фосфор; ортофосфор (фосфор)

қышқылын; натрий трифосфатын; хромды ангидрид; хром тотығын; натрий бихроматын және трифосфат; фармацевтикалық препараттар шығаруды арттыру есебінен 2006 жылғы қаңтар-шілдедегіден 36,2%-ға жоғары. Ағымдағы жылда, Солтүстік Қазақстан облысында дәнді дақылдардан жасалған биоотын (биоэтанол) өндірісі басталды, бұл отын қаңтар-шілдеде 2228 тонна шығарылды. Мұның өзінде, өнімге деген сұраныстың төмендеуі салдарынан, тиісінше хром илегіш (Ақтөбе облысы) және күкірт қышқылын (Шығыс Қазақстан және Қарағанды облыстары) шығару қысқарды. Қытайға жеткізілім көлемінің азаюынан және күкірт қышқылының жетіспеушілігіне байланысты – Жамбыл облысында минералдық немесе химиялық фосфорлы тыңайтқыштар өндіруі қысқарды.

2007 жылдың қаңтар- шілдесінде резеңке және пластмасса бұйымдарын өндіруде 23,9 млрд. теңгенің өнімі өндірілді, бұл пластмассадан жасалған қораптар, жәшіктер, тор ыдыстар; пластмассадан жасалған құбырлар, түтіктер, жең және шлангілер; пластмассадан жасалған есіктер және терезелер; конвеерлық резеңке ленталар шығаруды арттыру есебінен өткен жылдың қаңтар-шілдесі деңгейінен 18,7%-ға жоғары. Сонымен бірге, жасасқан келісім-шарттарға сәйкес (Қарағанды облысы) резеңкеден жасалған құбырлар, түтіктер, жең және шлангілер шығару төмендеді.

Өзге де металл емес минералды өнімдер өндірісінде 2007 жылғы қаңтар-шілдеде 118,5 млрд. теңгенің өнімі шығарылды, бұл 2006 жылғы қаңтар-шілдедегі деңгейден 19%-ға жоғары, бұл негізінен құрылыс қоспаларының, тауарлық бетон; цемент; ғанышкартон; бетоннан жасалған құрама құрылыс конструкцияларын; әк өндіруінің арттыруы есебінен (106,8%-дан – 133%-ға дейін) болды. Мұнымен қатар, сұранысқа сәйкес шыныдан жасалған бөтелкелер, қалбырлар және флакондар; өзге де шыны талшықтар бұйымдар шығаруы қысқарды (Алматы, Маңғыстау облыстары).

Металлургия өнеркәсібінде және металдан жасалған дайын бұйымдар өндірісінде ағымдағы жылдың басынан бері өндіріс қарқыны бәсеңдетілді. Сонымен, нақты көлем индексі қаңтардағы 114%-дан қаңтар-шілдеде 103,7%-ға дейін төмендеді. Өткен кезеңде 696,4 млрд. теңгенің өнімі өндірілді, оның ішінде қара және түсті металлургия өнімі – тиісінше, 231,5 және 405,4 млрд. теңге. Сала үлесіне өңдеу өнеркәсібі көлемінің 45%-нан астамы келеді. Қара металлургияда болаттан жасалған құбырлар және қуыскеуекті профильдер, жайма илек, болат, шойын және ферроқорытпалар шығаруды арттыру есебінен, өндіріс 9,4%-ға өсті. Түсті металдар өндірісінде негізінен тазартылған мыс өндіруді арттыру есебінен нақты көлем индексі 100,7% құрады, оның үлесіне осы саланың 49%-ына жуығы келеді. Сонымен қатар, өзге де өңделмеген алтын; аффинаждалған алтын және күміс шығару қысқарды. Төмендеу, негізінен кендердің құрамындағы металдың аз болуына жетіспеушілігіне байланысты Шығыс Қазақстан және Қарағанды облыстарының кәсіпорындары есебінен болды.

Дайын металл бұйымдарын өндіру 2007 жылдың қаңтар-шілдесінде 2006 жылғы қаңтар- шілдедегі деңгейге 95,5% құрады, бұл қымбат емес металдармен қапталған электродтардың; орталық жылыту жүйесіне арналған радиаторлар мен қазандар шығаруын азайтуға байланысты өнімге деген тапсырыстың жоқтығынан болды. Сонымен қатар, мұнай және мұнай өнімдеріне арналған цистерналар, кеспектер және қара металдан жасалған сыйымдылығы 50-300 литр цистерналар, бөшкелер, барабандар; раковиналар, ванналар мен жуғыштар шығаруы өсті.

2007 жылдың қаңтар-шілдесіндегі өңдеу өнеркәсібі қызметінің жекелеген түрлерінің нақты көлем индекстері және үлес салмағы

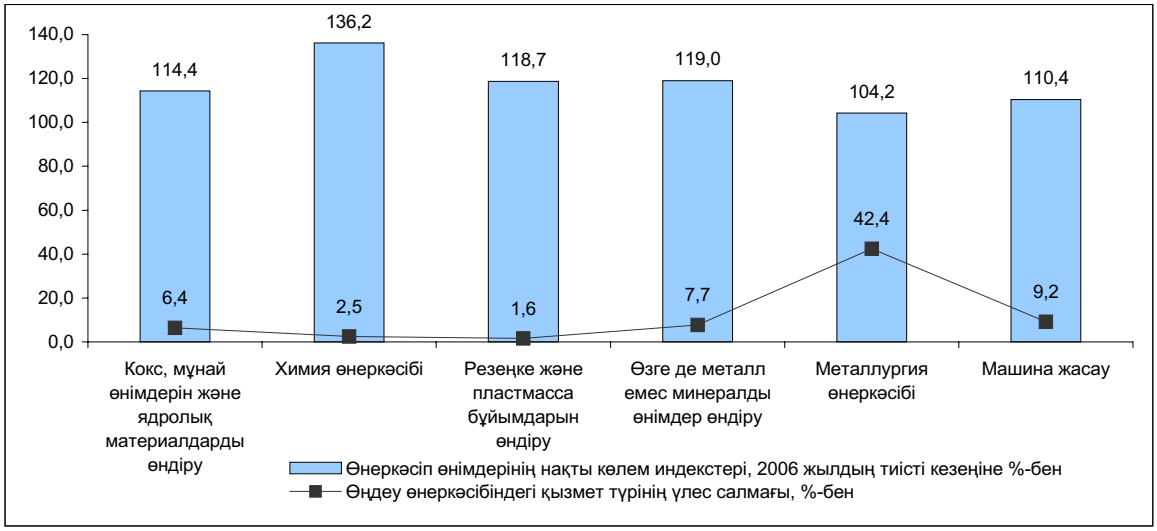

Машиналар мен жабдықтар шығаруда 2007 жылдың қаңтар-шілдесінде 45,2 млрд. теңгенің өнімі шығарылды немесе өткен жылдың тиісті кезеңінен 17%-ға жоғары. 2006 жылғы қаңтар-шілдедегі деңгейге қарағанда тұрмыстық кір жуғыш және киім құрғатқыш машиналар; мойынтіректер; орталықтан

тебетін сорғылар; жинау машиналар шығаруы артты. Ағымды жылғы шілдеде ауыл және орман шаруашылығына арналған тракторлар шығаруы қайта жаңартылды (Жамбыл облысы). Мұнымен қатар, сұранысқа сәйкес кен өндіру өнеркәсібіне арналған машиналар және мұнай-газ өңдейтін жабдықтар шығару қысқарған (Алматы қаласы).

2007 жылдың қаңтар-шілдесінде электр жабдықтарын, электрондық және оптикалық жабдықтар 33,1 млрд. теңгеге өндірілген. Ағымдағы жылдың басынан бері осы сала біркелкі дамыған жоқ, бұл сұраныстың төмендеуі және кәсіпорындардың қоймаларындағы дайын тауарлардың көптігіне байланысты болды. Мәселен, егер қаңтарда нақты көлем индексі өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 106,6%, қаңтар-наурызда – 99,4%, қаңтар-мауысымда – 108,6% құраған болса, қаңтар-шілдеде – 103,3% құрады. Электр аккумуляторлар, трансформаторлар және конденсаторлар; цифрлық есептеу машиналар; оқшауландырылған сымдар мен кабельдер шығару өсті. Мұнымен қатар, тапсырыстың азаюына байланысты, магнитофондар (54,1%) және теледидарлар (13,3%) шығару (Алматы қаласы) төмендеген, бұл өнімдер қалдығы тиісінше, ірі және орта кәсіпорындарда 7,6 мың және 24,0 мың дана құрады.

2007 жылдың қаңтар-шілдесінде көлік құралдары мен жабдықтарын өндіру 63 млрд. теңгені құрады, бұл өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 9,3%-ға жоғары. 2006 жылдың қаңтар-маусымындағы деңгейге қарағанда жүк тасымалдайтын, жолаушыларға арналған жеңіл автомобильдер шығаруы артқан. Сонымен бірге, тапсырыстың жоқтығынан арнайы және мамандандырылған автомобильдер және қозғалтқыштар бөлшектері 2006 жылғы қаңтар-шілдедегіден аз шығарылған.

Өнеркәсіптің өзге де салаларында 2007 жылдың қаңтар-шілдесінде 26,5 млрд. теңгенің өнімі өндірілген, бұл өткен жылдың тиісті кезеңінен 17,2%-ға жоғары. 2006 жылдың қаңтар-шілдесіндегі деңгейге қарағанда арнайы отыруға арналған жиһаз; ағаштан жасалған кеңсе жиһазы; ас үйге арналған жиһаз және ағаш төсектер шығару өсті. Мұның өзінде, сұранысқа сәйкес матрас, ас және қонақ бөлмеге арналған ағаштан жасалған жиһаз, спорт тауарларын өндіру төмендеді.

2007 жылдың қаңтар- шілдесіндегі электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлудің нақты көлем индекстері және үлес салмағы

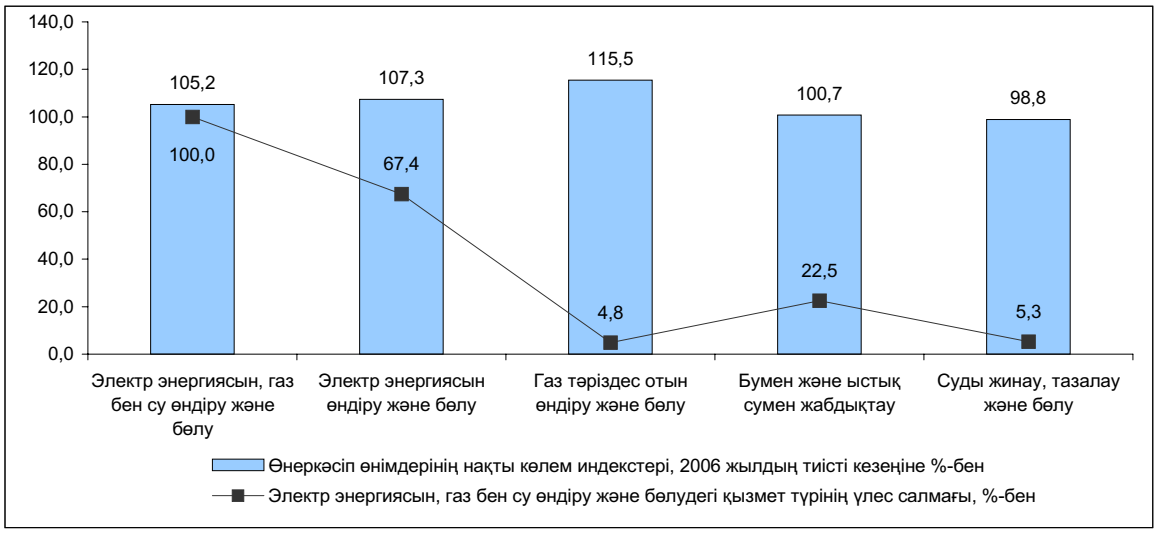

Электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлуде жыл басынан бері өндіріс көлемі тұрақты өсіп келеді. Мәселен, ағымдағы жылдың қаңтарында нақты көлем индексі өткен жылмен салыстырғанда 97,1%-ды құраған болса, қаңтар-шілдеде – 105,2% болды.

Электр энергиясын өндіру 2007 жылдың қаңтар- шілдесінде 43,7 млрд. кВт. сағ. құрады немесе 2006 жылдың қаңтар-шілдесіндегі деңгейден 5,2%-ға жоғары, мұны Атырау, Шығыс Қазақстан, Жамбыл, Батыс Қазақстан, Қарағанды, Қызылорда, Маңғыстау, Павлодар, Оңтүстік Қазақстан облыстарының және Астана қаласының кәсіпорындары қамтамасыз етті.

Жылу энергиясын өндіру 48,3 млн. Гкал құрады немесе өткен жылдың қаңтар-шілдесімен салыстырғанда 3,2%-ға төмен, бұл негізінен сұраныстың төмендеуіне және осы саладағы кәсіпорындарда жөндеу жұмыстарының жүргізілуіне байланысты болды. Ақмола, Жамбыл, Қарағанды, Оңтүстік Қазақстан облыстарынан және Астана қаласынан басқа барлық өңірлердің кәсіпорындарында өндіріс қысқарды.

Электр энергиясың, газ бен су өндіру және бөлудің нақты көлем индекстері

өткен жылдың тиісті айына, %-бен

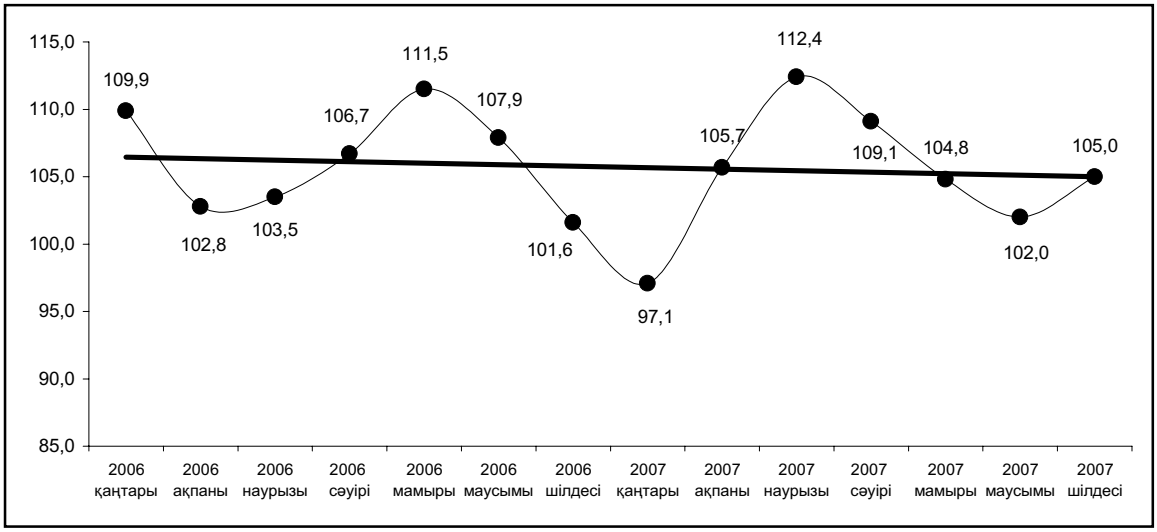

2.3 АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ

Ауыл шаруашылығы өнімдерін өндіру

Ауыл шаруашылығы өнімдерінің жалпы көлемі 2007 жылдың қаңтар-шілдесінде тұтастай республика бойынша (бағалау бойынша) ағымдағы бағада 275,6 млрд. теңгені құрады, бұл 2006 жылдың тиісті кезеңіндегіден 3,9%-ға көп.

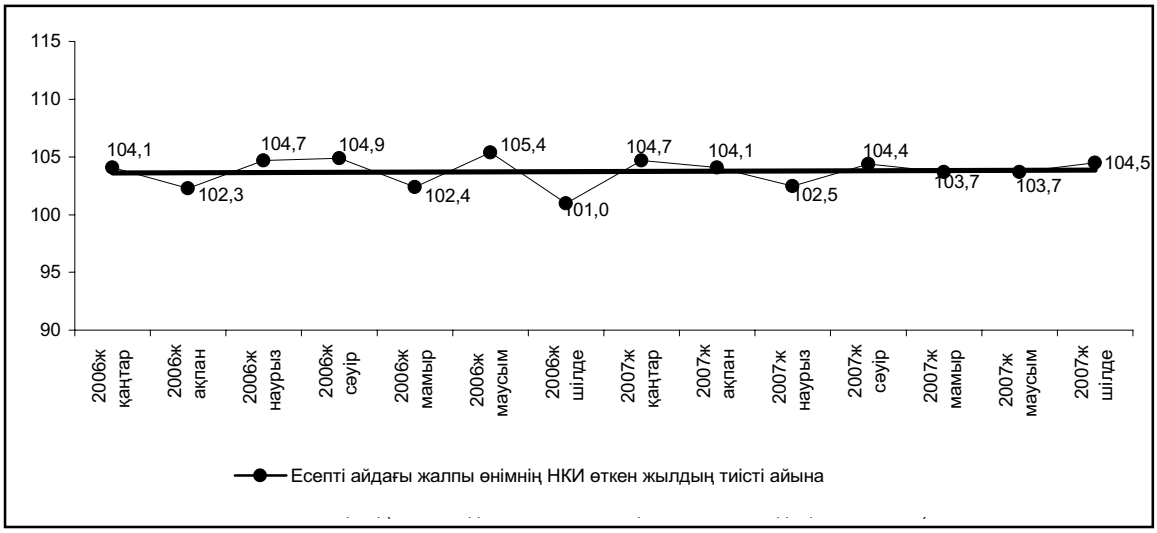

Өсімдік шаруашылығы

Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінің алдын ала деректері бойынша 2007 жылдың 2 тамызындағы жағдай бойынша дәнді дақылдардың жиналуын 5 облыста: Алматы, Жамбыл, Батыс Қазақстан, Қызылорда және Оңтүстік Қазақстан облыстарында жүргізді. Тұтастай алғанда аталған өңірлер бойынша дәнді дақылдар жинауға жататын алқаптың 43,9%-ынан (720,2 мың га) жиналды, оның ішінде Жамбыл облысында – 88,0%, Оңтүстік Қазақстан облысында – 68,8%, Алматы облысында – 48,0%, Қызылорда облысында – 11,2%, Батыс Қазақстан облысында – 8,6%.

Жиналған алқаптан 1156,7 мың гектар астық бастырылды (бастапқы кіріске алынған салмағында), бұл өткен жылғы бастырылған 1051,0 мың тоннадан 10,1%-ға жоғары. Дәнді дақылдардың сәтті жиналуын Оңтүстік Қазақстан (өткен жылғы деңгейге 135,0%) және Алматы (116,3%) облыстарының шаруашылықтары жүргізді. Сонымен қатар, Қызылорда облысында өткен жылғыға қарағанда 13,6 мың тон-

наға (20,9%-ға аз), Батыс Қазақстан облысында – 56,2 мың тоннаға (17,0%-ға) және Жамбыл облысында – 370,8 мың тоннаға (3,4%-ға) аз астық бастырылды.

Аталған күнге егіннің шығымдылығы 1 гектардан 16,1 центнерді құрады, бұл өткен жылы 12,8 центнер болған. Қазіргі уақытта дәнді дақылдарды жинап жатқан 5 облыстың ішінен егін шығымдылығының едәуір жоғарланғаны Батыс Қазақстанда - 1 гектардан 12,3 центнер, 2006 жылы - 6,8 ц/га, Оңтүстік Қазақстанда – 20,0 және 12,6 байқалды. Жамбыл облысында егін шығымдылығы 1 гектардан 12,9 центнерді құрады, бұл өткен жылға 111,2%, Алматыда –тиісінше 18,4 ц/га және 104,6%. Қызылорда облысында егін шығымдылығы өткен жылғы деңгейден 10,5%-ға төмен болып, 14,5 ц/га құрады.

2 тамызындағы жағдай бойынша бастырылған дәнді дақылдар, мың тонна

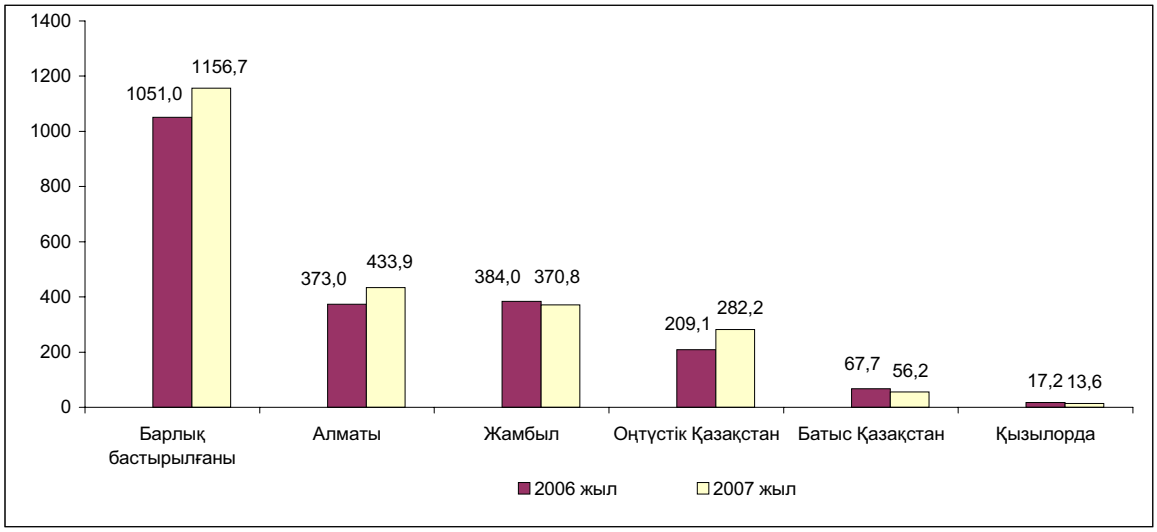

Мал шаруашылығы

Ағымдағы жылдың 1 тамызындағы жағдай бойынша өткен жылдың тиісті күнімен салыстырғанда шаруашылықтардың барлық санаттарында төл алу және сатып алу санының өсуі есебінен ірі қара мал (3,2%-ға), қой мен ешкі (5,9%-ға), шошқа (1,8%-ға), жылқы (5,2%-ға), түйе (4,3%-ға) және құс (6,0%-ға) санының өсуіне қол жеткізілді.

Ауыл шаруашылығы малдары мен құстарының саны, мың бас

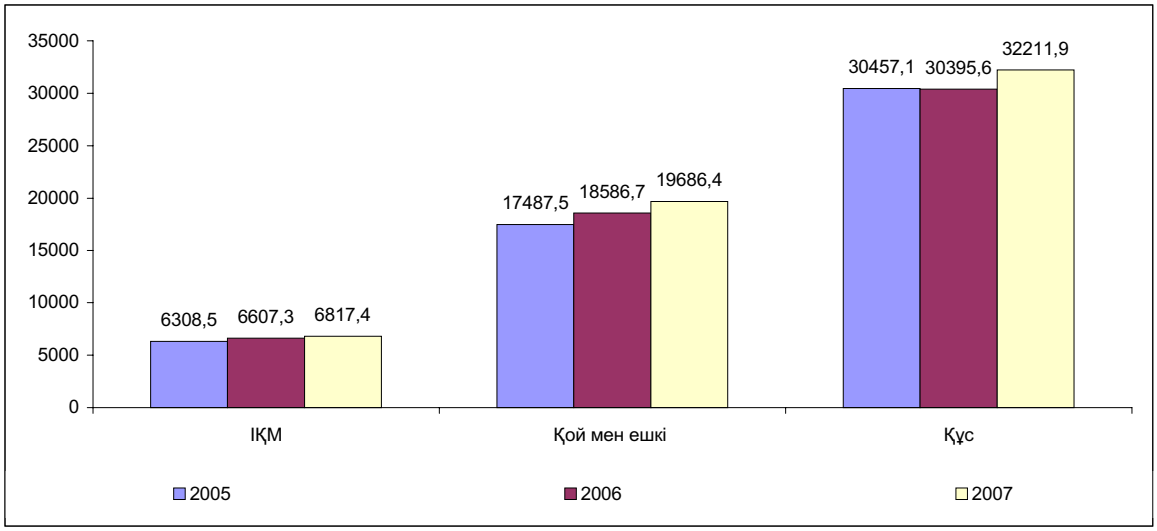

2007 жылдың қаңтар-шілдесінде өткен жылдың осы кезеңімен салыстырғанда ет өндірісінің өсуі союға өткізудің артуы және малдың тірілей орташа салмағының өсуі есебінен 104,1% құрады. Шошқадан басқа мал мен құстың барлық түрлерінде малды және құсты союға өткізу – 101%-дан 106%-ға дейін артты. Ірі қара малдың бір басының тірілей орташа салмағы 1,3%-ға өсті.

Сауылатын сиырдың басының орташа санының 1,7%-ға және бір сиырға сүттің орташа сауылуы 1,2%-ға өсуі есебінен сиыр сүтінің өндірісі 2,9%-ға өсті.

Жұмыртқа өндірісінің өсуі (4,0%-ға) мекиен тауықтардың орташа санының 3,8%-ға өсуі есебінен болды, бірақ бір мекиен тауықтың орташа жұмыртқалауы өткен деңгейде қалды.

Мал шаруашылығы өнімдерінің негізгі түрлерін өндіру

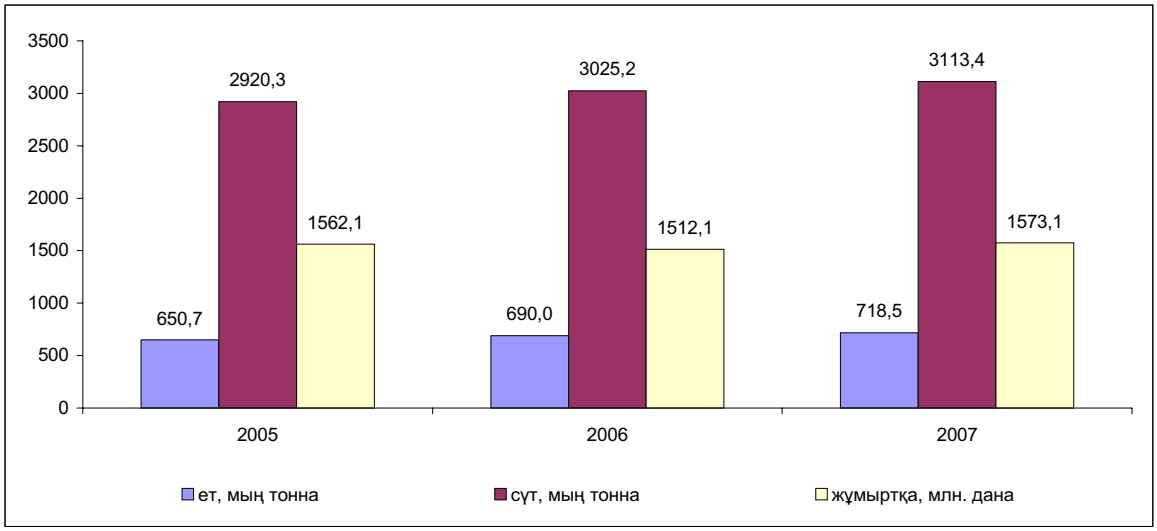

2.4 ҚҰРЫЛЫС

Құрылыс қызметі

2007 жылғы қаңтар-шілдеде құрылыс жұмыстарының (қызметтерінің) көлемі, жете бағалауды ескере отырып, 629,7 млрд. теңгені құрады, бұл 2006 жылғы қаңтар-шілдедегі деңгейден 30,9%-ға көп.

Орындалатын жұмыстардың құрылымында ғимарат тұрғызу және азаматтық құрылыстың үлесі аса көп, оның көлемі 2006 жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда 1,7 есе өсіп, жалпы көлемнің 39,8%-ын құрады (2006 жылғы қаңтар-шілдеде – 34,1%).

Республика көлемінде жеке құрылыс ұйымдары атқарған құрылыс жұмыстарының үлес салмағы қомақты – 78,1%. Шетелдік мердігерлер 21,2%-ын, мемлекеттік ұйымдар 0,7%-ын орындалды.

2007 жылғы қаңтар-шілдеде 37790 үй салынды, оның ішінде 33073 тұрғын және 4717 тұрғын емес мақсаттағы. Есепті кезеңде 3412 көлік және байланыс, 818 - сауда, 177 - әлеуметтік-мәдениет мақсатындағы объектісі іске қосылған. Денсаулық сақтау және білім беру саласындағы іске қосылған объектілердің үлесі мардымсыз болып қалған, бірге алғанда 0,6% құрады.

Құрылыс жұмыстарының нақты көлем индекстері

алдыңғы жылдың тиісті айына %-бен

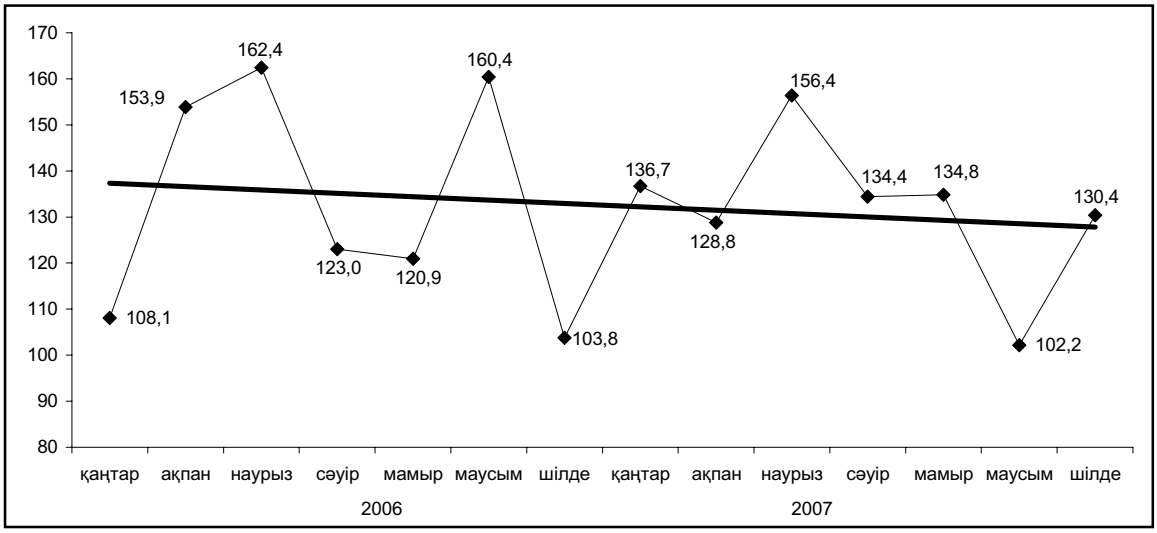

Құрылыс жұмыстары көлемінің өсуі 2006 жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда республиканың 15 өңірінде байқалды. Мұның өзінде құрылыс жұмыстарының қомақты өсуі Ақмола (3,5 есе), Павлодар (2,1 есе), Маңғыстау (1,6 есе), Қарағанды (1,5 есе) облыстарында байқалды.

Жалпыреспубликалық құрылыс жұмыстарының көлемінде Алматы, Астана қалалары және Атырау облысы едәуір үлес алады (жалпы көлемнің барлығы 61,5%-ы).

Құрылыс жұмыстарының өңірлері бойынша нақты көлем индекстері

алдыңғы жылдың тиісті кезеңіне %-бен

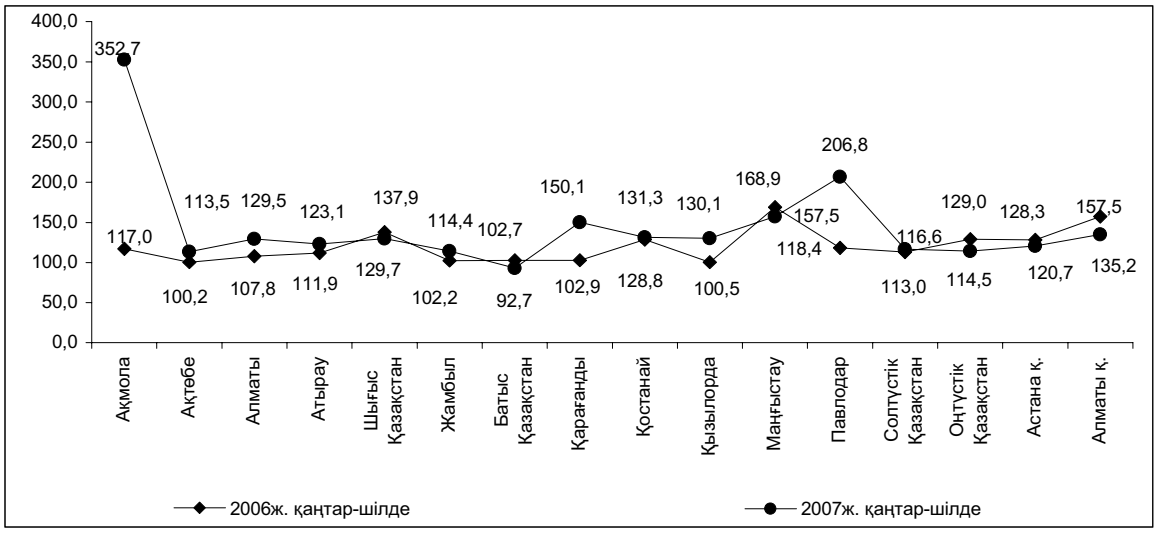

Тұрғын үй құрылысы

2007 жылғы қаңтар-шілдеде негізгі капиталға салынған инвестицияның жалпы көлемінің 17,3%-ы тұрғын үй құрылысына жұмсалды (259,1 млрд.теңге), бұл өткен жылдың тиісті кезеңінде игерілген инвестициядан 1,6 есе көп. Меншіктің барлық нысандарындағы кәсіпорындар мен ұйымдар және тұрғындар жалпы ауданы 4580,9 мың шаршы метр болатын тұрғын үйді іске қосты, бұл 2006 жылғы қаңтар-шілдедегі деңгейден 57,1%-ға жоғары.

Есепті кезең ішінде республикада орта есеппен халықтың 1000 адамына шаққандағы іске қосылатын тұрғын үйлердің жалпы ауданы 296 шаршы метрден келеді (2006 жылғы қаңтар-шілдеде 191 шаршы метр).

Іске қосылған тұрғын үйлердің нақты көлем индекстері

алдыңғы жылдың тиісті айына %-бен

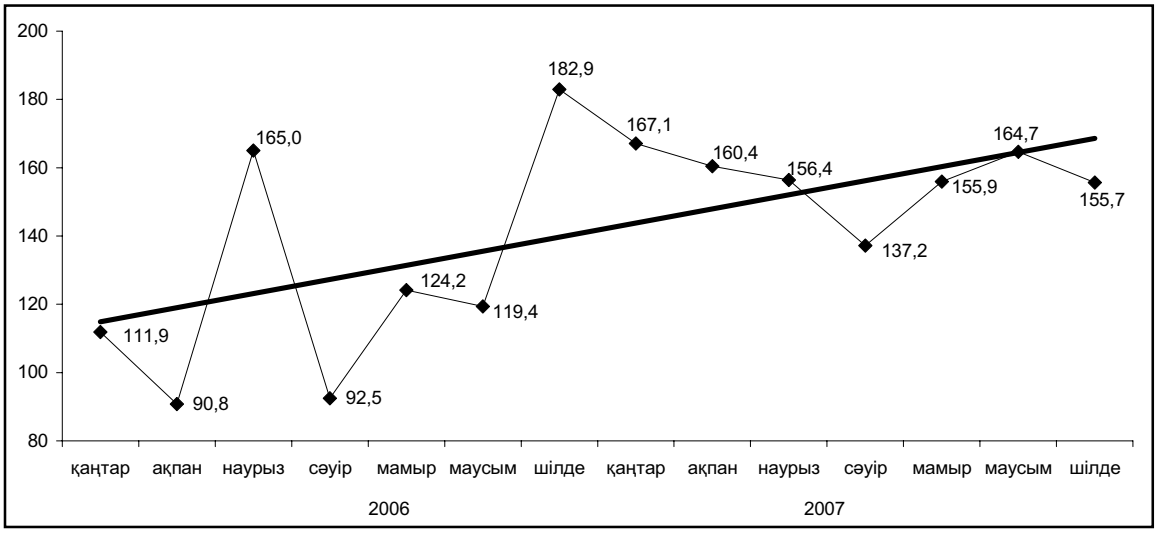

Жеке меншік кәсіпорындары, ұйымдары және халықпен іске қосылған тұрғын үйлердің үлесі аса комақты болып қалды (іске қосылған тұрғын үйлердің жалпы көлемінің 94,6%-ы), оның ішінде негізгі көлемін жеке меншік тұрғын үй құрылысы алады (75,7%).

Салынған тұрғын үй көлемінің артуы республиканың 14 өңірінде байқалады. Көлемнің едәуір өсуі Атырау (3,4 есе), Шығыс Қазақстан, Қарағанды (2,1 еседен), Қостанай, Маңғыстау (1,5 еседен), және Ақмола (1,4 есе) облыстарында, сондай-ақ Астана (2,1 есе) және Алматы (1,4 есе) қалаларында байқалды.

Тұрғын үй құрылысының құны. 2007 жылғы қаңтар-шілдеде тұрғын үйлердің жалпы ауданының 1 шаршы метр құрылысының нақты орташа құны 37,8 мың теңгені құрады (2006 жылғы қаңтар-шілдеде – 34,3 мың теңге) немесе 5%-ға өсті, соның ішінде халықтың салғаны – 25,7 мың теңге (2006 жылғы қаңтар-шілдеде – 25,1 мың теңге).

2.5 КӨЛІК

2007 жылдың қаңтар-шілдесінде республикадағы **жүк айналымы** (коммерциялық тасымалдаумен айналысатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасыған жүк көлемін бағалауды есепке алғанда) 192796,5 млн. ткм құрады, бұл 2006 жылдың қаңтар-шілдесіндегі жүк айналымынан 5,7%-ға артық.

Темір жол көлігінің жүк айналымы ағымдағы жылдың қаңтар-шілдесінде 110658,5 млн. ткм құрады, бұл 2006 жылғы қаңтар-шілдесіндегіге қарағанда 5,7%-ға жоғары, бұл республика ішінде ұзақ қашықтыққа тасымалдаулардың артуы есебінен болды.

Ағымдағы жылдың қаңтар-шілдесінде **автокөліктің** жүк айналымы (коммерциялық тасымалдаумен айналысатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасыған жүк көлемін бағалауды есепке алғанда) – 31403,5 млн. ткм құрады, бұл 2006 жылдың қаңтар-шілдесіндегіден 11,5%-ға артық. Автомобиль тасымалы бұрынғысынша жүк айналымының едәуір үлесін құрайды, бұл жеке кәсіпкерлердің жанданып келе жатқан іскерлік белсенділігіне байланысты.

Магистралдық құбырдың жүк айналымы ағымдағы жылғы қаңтар-шілдеде 50663,3 млн. ткм құрады, бұл 2006 жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда 2,4%-ға көп. Жүк айналымының жалпы көлемінен мұнай тасымалдау 24174,0 млн. ткм (Құмкөл-Атасу-Алашанькоу бағыты бойынша мұнай айдау есебінен 2006 жылдың қаңтар-шілдесіне 5,7%-ға өсуі), газ – 26489,3 млн. ткм (тұтынудың төмендеуі есебінен 0,4%-ға төмендеді) құрады.

Су жолының ашылуынан бастап **өзен көлігінің** жүк айналымы 29435,25 мың ткм құрады, бұл өткен жылдың тиісті кезеңіндегіден шамаман 2 есеге артық.

Әуе көлігінің жүк айналымы 2007 жылдың қаңтар-шілдесінде 40290,02 мың ткм құрады немесе 2006 жылдың қаңтар-шілдесіне 9,4%-ға өсті.

Жүк айналымының серпіні

өткен жылдың тиісті айына пайызбен

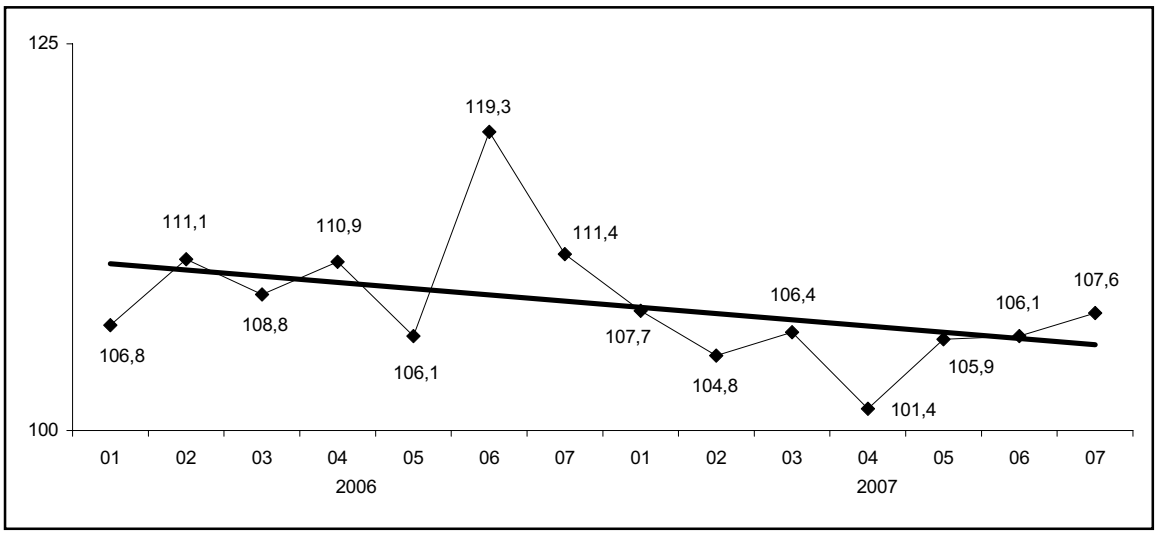

Жолаушылар айналымының тұрақты өсу үрдісі бар (2007 жылдың қаңтар-шілдесінде 2006 жылдың қаңтар-шілдесімен салыстырғанда өсуі – 4,9%-ға), бұл халық қозғалысының және сапарлар ұзақтығының артуына байланысты. 2007 жылғы қаңтар-шілдеде республика көлігінің жолаушылар айналымы 66494,5 млн. жкм құрады. 2006 жылдың қаңтар-шілдесімен салыстырғанда темір жол көлігінің жолаушылар айналымы 20,2%-ға, автобустағы жолаушылар айналымы - 0,8%-ға, таксиде – 3,7%-ға, әуе көлігінде – 39,3%-ға өсті; ал троллейбустағы жолаушылар айналымы – 15,8%-ға, трамвайда – 1,4%-ға төмендеді. Тұтастай алғанда, жолаушылар ағыны тұрақты өсіп келеді. Бұл тасымалдауларды ұйымдастырудың жақсаруына және халықтың экономикалық белсенділігінің артуына байланысты.

Жолаушылар айналымының құрылымы

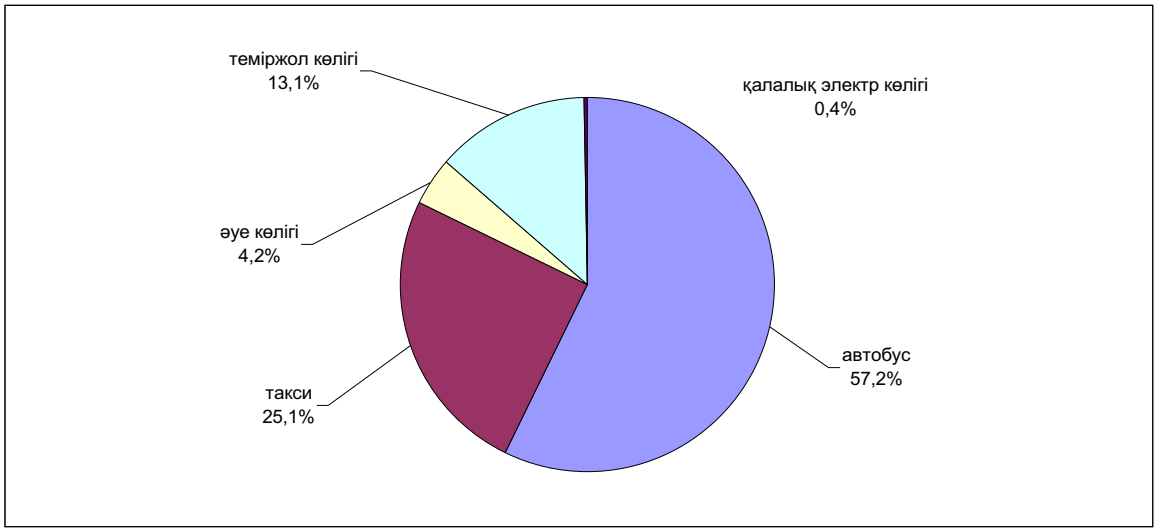

2.6 БАЙЛАНЫС

Байланыс қызметінің едәуір өсуі республикада жаңа буын телекоммуникация желілерінің құрылуына, жаңа қызмет түрлерінің – бейнетелефония, дыбыстық, мәтіндік және мультимедиялық хабарламалар жіберу қызметтерінің ұсынылуына, сондай-ақ тарифтердің едәуір төмендеуіне, тұрақты тұтынушылардың белсенділігінің артуына және жаңа тұтынушылар тартуға байланысты болды. 2007 жылдың қаңтар-шілдесінде жедел деректер бойынша республиканың байланыс кәсіпорындары 190,4 млрд. теңге сомада қызмет көрсетті, олардан халыққа көрсетілгені – 77,2 млрд. теңге, бұл 2006 жылдың қаңтар-шілдесінен салыстырмалы бағада тиісінше – 32,7% және 31,8%-ға көп.

2007 жылдың қаңтар-шілдесінде байланыс қызметтерінен түскен табыстар

млн. теңге

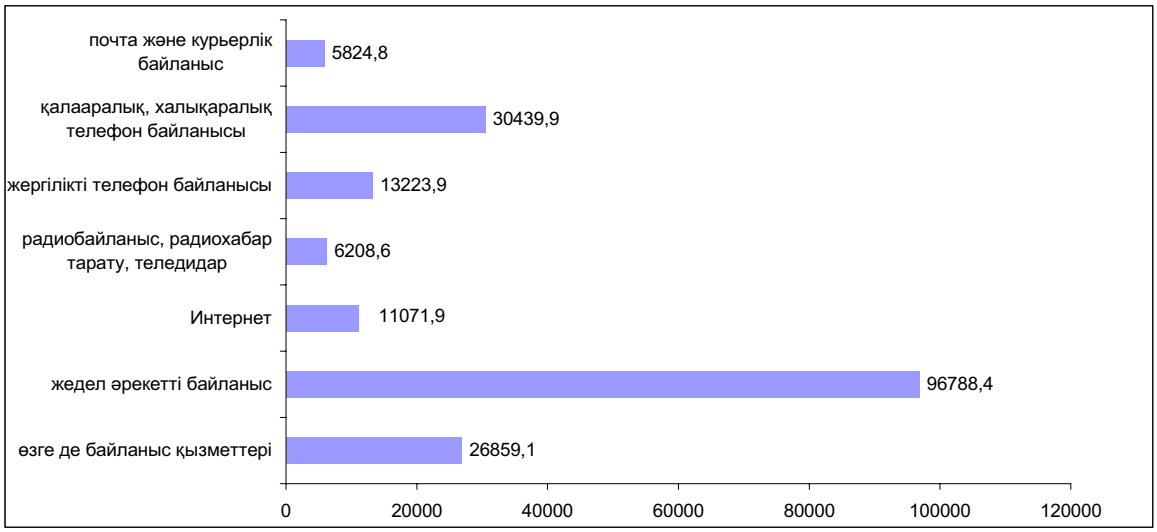

Телекоммуникациялық рыноктың дамуына жаңа қуаттарды іске қосу, Интернеттің, жедел әрекетті байланыстың ұдайы дамуы және үлкен корпоративтік желілердің құрылуы ықпал етеді.

Байланыс қызметтерінің серпіні

өткен жылдың тиісті айына %-бен

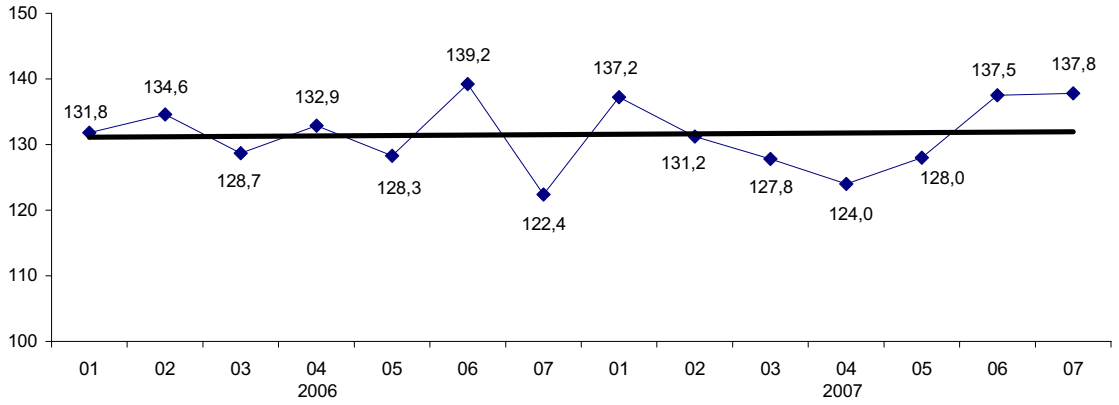

2007 жылдың қаңтар-шілдесінде байланыс қызметтерінен түскен табыстар құрылымында ең көп үлесті жедел әрекетті байланыс алады – 50,8%. 2006 жылдың қаңтар-шілдесімен салыстырғанда жедел әрекетті байланыс қызметтерінің көлемі 45,1%-ға өсті.

Байланыс қызметтерінен түскен табыстардың құрылымы

пайызбен

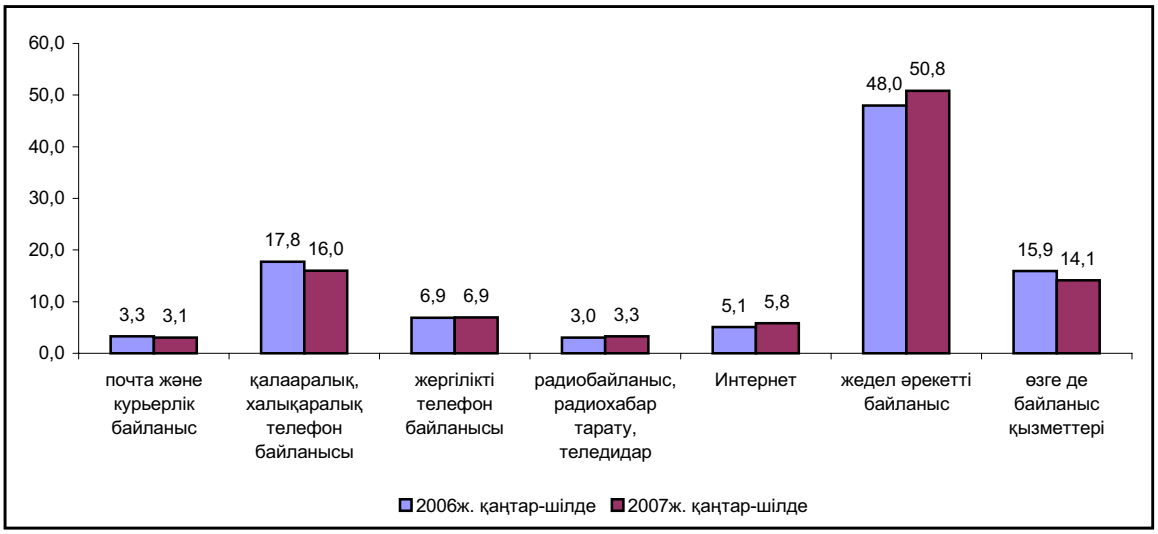

Байланыс кәсіпорындары табыстарының жалпы көлемінде халыққа байланыс қызметтерін өткізуден түскен табыстар 40,5% құрады. 2007 жылдың қаңтар-шілдесінде халыққа көрсетілген байланыс қызметтерінен түскен табыстар көлемінде 58,5%-ды жедел әрекетті байланыс қызметтерінен, 20,8%-ды - қалааралық, халықаралық байланыс қызметтерінен, 10,4%-ды - жергілікті телефон байланысы қызметтерінен, 10,3% - байланыстың өзге де түрлері қызметтерінен түскен табыстар құрады.

2007 жылдың қаңтар-шілдесінде халыққа көрсетілген байланыс қызметтерінен түскен табыстар

млн. теңге

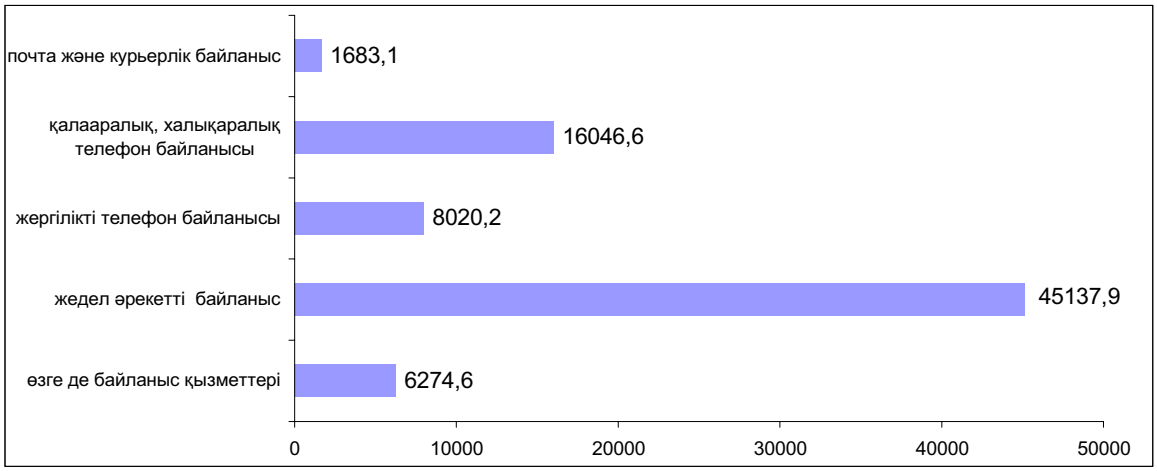

2.7 САУДА ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ ҚЫЗМЕТТЕР

2007 жылдың қаңтар-шілдесінде бөлшек сауда тауар айналымының көлемі 988,9 млрд. теңгені құрап, өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда (тұрақты бағаларда) 10,9%-ға өсті. 2007 жылдың шілдесінде тауар өткізу 156,7 млрд. теңгені құрады, бұл тұрақты бағалармен есептегенде 2006 жылдың шілдесіндегі деңгейден 9,9%-ға жоғары, 2007 жылғы маусыммен салыстырғанда өсу 2,4% құрады.

2006-2007 жылдардың айлары бойынша бөлшек сауда тауар айналымының серпіні

өткен жылдың тиісті айына пайызбен

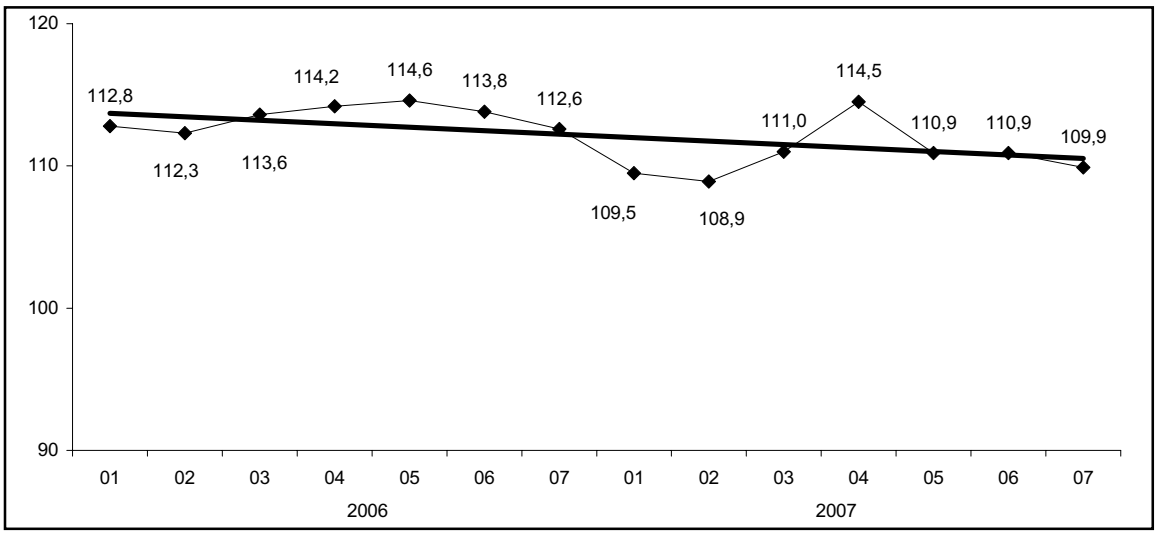

Қаңтар-шілдеде тұтыну тауарларын сату республика халқының жан басына шаққанда орта есеппен 64,0 мың теңгені құрады, бұл 2006 жылдың осы кезеңіндегіден 9,4 мың теңгеге жоғары.

2007 жылғы қаңтар-шілдедегі өңірлер бойынша бөлшек сауда тауар айналымының нақты көлем индекстері

(өткен жылға пайызбен)

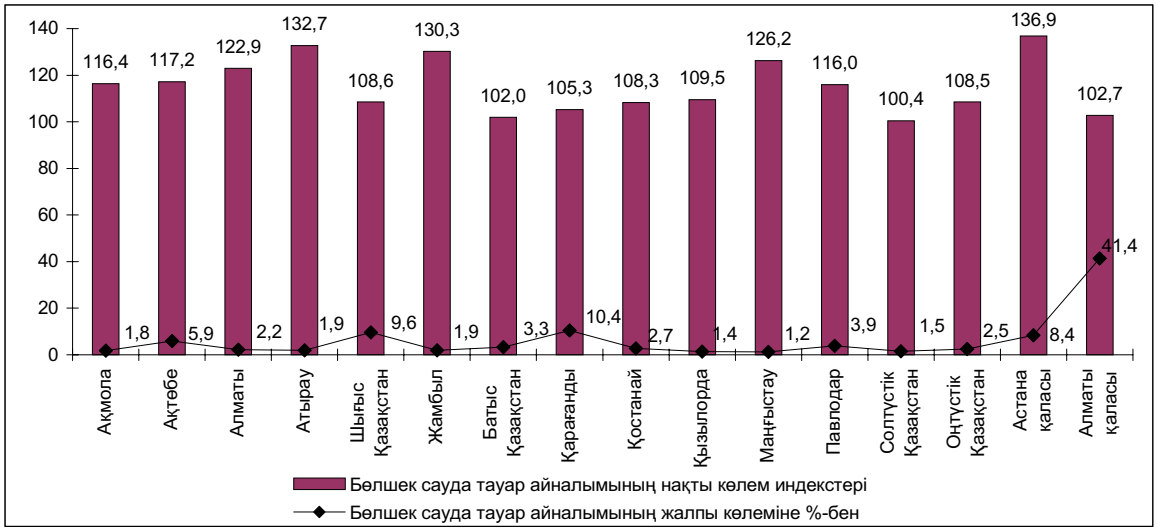

Бөлшек сауда тауар айналымы көлемінің өсуі республиканың барлық өңірлерінде байқалады.

Жыл басынан бері жеке меншік нысанындағы кәсіпорындардың тауарлар өткізуінен, базарлардағы саудадан және жеке кәсіпкерлер саудасының айналымынан 958,1 млрд. теңге (96,9%), басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарынан – 30,6 млрд. теңге (3,1%) алынды. Республикадағы мемлекеттік сауданың үлесі мардымсыз.

Өткізу арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымының құрылымы

(жалпы көлемге %-бен)

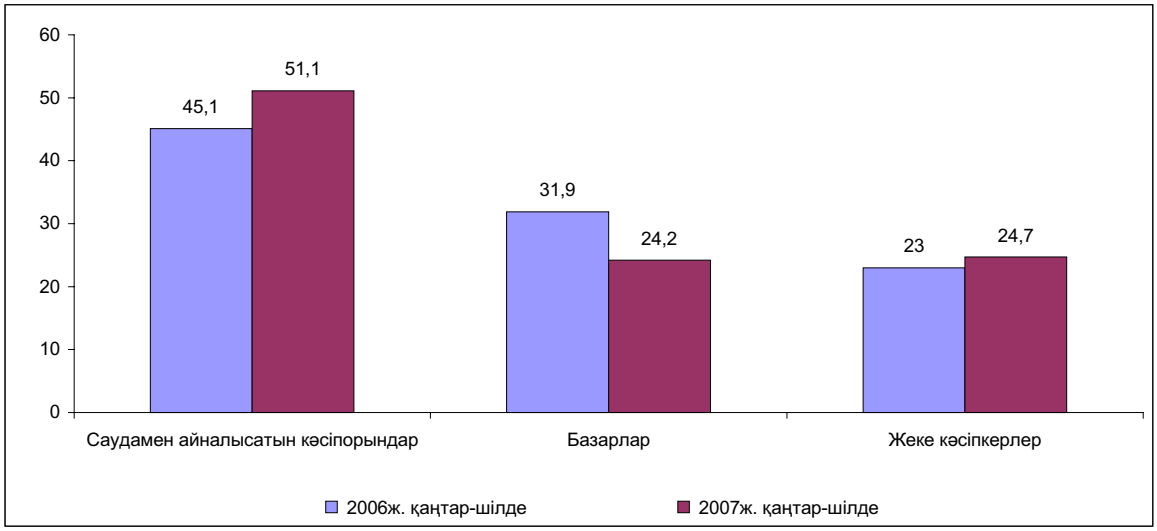

2007 жылғы қаңтар-шілдеде бөлшек сауда тауар айналымын көп жағдайда (бөлшек сауда тауар айналымының жалпы көлемінің 75,8%-ы) саудамен айналысатын кәсіпорындар және қызметін негізінен тұрақты сауда орындарында жүзеге асыратын жеке кәсіпкерлер құрады.

Бөлшек сауда тауар айналымының өсуі, ең алдымен, саудамен айналысатын кәсіпорындар тауар айналымының нақты көлемінің артуына (өткен жылдың тиісті кезеңіне 25,6%) байланысты екендігін айта кету керек. Бөлшек сауда тауар айналымының жалпы көлемінде қызмет көрсету мәдениетінің жоғары деңгейімен және сапалы тауарлардың мол түрімен қамтамасыз етілетін кәсіпорындар үлесі де (2006 жылғы қаңтар-шілдедегі 45,1%-дан 2007 жылғы қаңтар-шілдедегі 51,1%-ға дейін) тоқтаусыз өсуде.

Соңғы кезде тұрақты сауда желілері қызметінің дамуына сауданың қазіргі заманғы және озық нысандарын енгізу оң әсер етіп отыр.

Барлық өңірлерде дерлік сауда кәсіпорындарында ұзақ пайдаланатын тауарларды кредитке сату енгізілуде. Төлемдік электрондық кәртішкелерді пайдалану арқылы қолма-қол ақшасыз сату кең өріс алуда.

Алматы, Астана қалаларында және республиканың басқа да ірі қалаларында супермаркеттер, гипермаркеттер желісі көбеюде, оларда сатып алушылар ең қысқа мерзімде салыстырмалы түрде қолайлы бағалар бойынша қажетті тауарлардың барлық түрлерін сатып ала алады.

Тауар айналымын қалыптастыруда жеке кәсіпкерлік елеулі үлес алады, ол есепті кезеңде 24,7% дейін өсті, 2006 жылғы қаңтар-шілдеде 23,0% болған.

Көлемнің төмендеуіне қарамастан (бөлшек сауда тауар айналымының жалпы көлемінде 2006 жылғы қаңтар-шілдедегі 31,9%-дан 2007 жылғы қаңтар-шілдедегі 24,2%-ға дейін), республикада жеке адамдардың базарларда сауда жасауы да орын алып отыр, ондағы бағаның қолайлылығы бөлшек сауданың осы саласындағы сатып алудың айтарлықтай өтімділігін қамтамасыз етеді. Бұндай жағдай республиканың барлық өңірлерінде қалыптасқан.

Республиканың көтерме сауда тауар айналымы ағымдағы жылдың басынан бастап 2445,7 млрд. теңгені құрады немесе 2006 жылғы тиісті кезеңнен 9,4% көп болды. Мұнда, іс жүзінде алынған тауар айналымының барлық көлемі мемлекеттік емес секторға келеді. Көтерме сауда тауар айналымында азық-түлік емес тауарлар мен өндірістік-техникалық мақсаттағы тауарлардың басым үлес алуы жалғасуда.

2007 жылғы қаңтар-шілдеде қоғамдық тамақтандыру қызметтерін көрсету көлемі 37,5 млрд. теңгені құрады немесе өткен жылдың тиісті кезеңінен 20,5%-ға көп болды. Мұнда қоғамдық тамақтандыру қызметтерін көрсетудің жалпы көлемінің 18,3%-ы жеке кәсіпкерлер ұсынып отыр.

Талдау жасалып отырған кезең ішінде техникалық қызмет көрсету және автомобильдерді, мотоциклдерді, тұрмыстық бұйымдар мен жеке пайдаланатын заттарды жөндеу бойынша қызмет көрсету көлемі 8,8 млрд. теңгені құрады. Бұл қызметтердің басым бөлігі (46,1%) шағын кәсіпкерлік саласында (шағын кәсіпорындар мен жеке кәсіпкерлер) ұсынылып отыр.

3. ШАҒЫН КӘСІПКЕРЛІК СУБЪЕКТІЛЕРІ МОНИТОРИНГІ

Рынокта белсенді жұмыс істейтін шағын кәсіпкерлік субъектілерінің саны (2007 жылдың 1 тамыздағы жағдай бойынша) өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 9,8%-ға өсіп, 579017 бірлікті құрады, соның ішінде 51655 заңды тұлғалар, 359686 – жеке кәсіпкерлер және 167676 шаруа қожалықтары. Шағын кәсіпкерліктегі жұмыспен қамтылғандар саны 8,3%-ға өсіп, 1739936 адамды құрады. Белсенді шағын кәсіпкерлік субъектілерінің 2007 жылғы қаңтар-шілдеде шығарылған өнімдері (тауарлар, қызмет көрсетулер) өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда (тұрақты бағаларда) 15%-ға көбейіп, 929429 млн. теңгені құрады.

	Белсенді шағын кәсіпкерлік субъектілерінің саны (1 тамыздағы жағдай бойынша), бірлік		Жұмыспен қамтылғандардың саны, (1 тамыздағы жағдай бойынша), адам		Қантар-шілдедегі өнім (тауарлар, қызмет көрсетулер) шығару, млн. тенге	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ	527136	579017	1606785	1739936	747932	929429
Ақмола	24941	26540	68669	73954	22861	26902
Ақтөбе	16901	23517	60393	62732	22840	27957
Алматы	64541	75663	174061	201071	79404	82650
Атырау	22888	26866	52037	56759	45891	55506
Шығыс Қазақстан	46473	52826	138516	147959	38355	47718
Жамбыл	31223	31363	108749	140169	14997	20365
Батыс Қазақстан	17231	19158	47218	53482	31727	37826
Қарағанды	32957	34460	105161	107888	35065	43639
Қостанай	33542	39125	88939	93729	23683	30525
Қызылорда	15041	15182	33406	35461	25459	36369
Маңғыстау	14850	18698	34517	44778	19959	31970
Павлодар	22155	24084	67818	75924	34297	39779
Солтүстік Қазақстан	20598	21196	63065	63200	23347	27433
Оңтүстік Қазақстан	95399	95616	243248	244814	38125	49822
Астана қаласы	22554	24254	98301	112222	100049	140944
Алматы қаласы	45842	50469	222687	225794	191873	230024

Шағын кәсіпкерлік субъектілері саны өсуінің негізгі факторлары шағын кәсіпкерлікті мемлекеттік және өңірлік деңгейлерде қолдау, ұйымдастыру және экономикалық тетіктерді жетілдіру шараларының жүйесі болып табылады, соның нәтижесінде кәсіпорынның қызмет көрсету аясының кеңеюі және кәсіпорынның экономикалық нығаюы байқалады.

2007 жылғы 1 тамызға кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыратын тіркелген заңды тұлғалардың саны 184,3 мың бірлікті құрады, бұл 2006 жылғы 1 тамыздан 9,7%-ға жоғары. Шағын кәсіпкерлік кәсіпорындарының саны 1000 тұрғынға есептегенде, 2006 жылғы 1 тамызбен салыстырғанда 0,9 бірлікке көбейіп, 11,9 бірлікке жетті.

1000 тұрғынға шаққандағы шағын кәсіпкерлік кәсіпорындарының саны бойынша өңірлерді бөлу

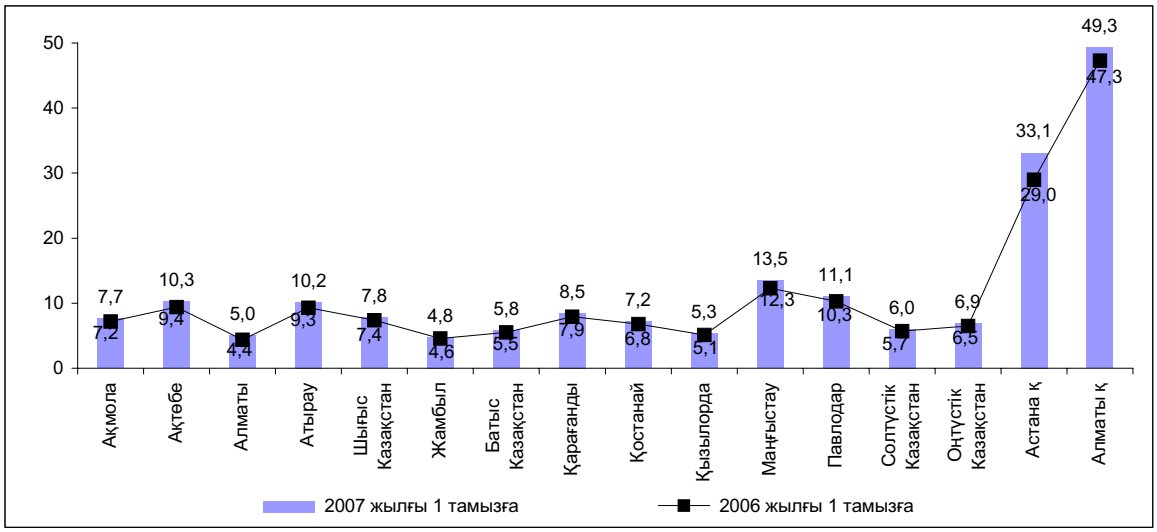

Республиканың барлық өңірлерінде тіркелген кәсіпорындардың 1000 тұрғынға шаққандағы санының өсуі белгіленді. Тіркелген кәсіпорындар санының ең көп өсуі Астана (4,1 бірлікке), Алматы қалаларында (2 бірлікке), сол сияқты Маңғыстау облысында да (1,2 бірлікке) едәуір өсіп отыр, басқа өңірлерде көрсеткіштің өсуі 0,2-тен 0,9 бірлікке дейін ауытқып отырды.

Тіркелген кәсіпорындары санынан белсенділердің үлесі 28,0% құрады. Белсенді кәсіпорындардың көпшілігі (35,9%) саудаға; автомобильдерді, тұрмыстық бұйымдарды және жеке пайдаланатын заттарды жөндеуге маманданады. Құрылыста – 17,4%, жылжымайтын мүлікпен операциялар, жалға беру және тұтынушыларға қызмет көрсетуде – 15,2%, өнеркәсіпте – 12,0%, олардың басым көпшілігі өңдеу өнеркәсібіне (91,5%) келетін кәсіпорын белсенді жұмыс істеуде. Шағын бизнес кәсіпорындары аса белсенді Алматы және Астана калаларында дамуда, олардың үлесі тиісінше 26,0% және 9,5% құрайды. Өңірлік бөлініс тіркелгендердің жалпы санында белсенді кәсіпорындардың ең көбі Қызылорда (42,5%), Маңғыстау (40,7%), Батыс Қазақстан (39,7%) және Атырау (39,0%) облыстарына келеді. Белсенді кәсіпорындардың ең аз үлесі - Павлодар (26,2%) облысы, Астана (25,3%) және Алматы (20,8%) қалаларында.

Есептік деректер бойынша 2007 жылғы 1 тамызға өткен жылды салыстырғанда тұтастай ел бойынша шағын бизнес кәсіпорындарында жұмыспен қамтылғандардың жалпы саны 5,6%-ға өсіп, 603,8 мың адамды құрады.

Есепті кезеңнің басындағы жұмыспен қамтылғандар саны, мың адам

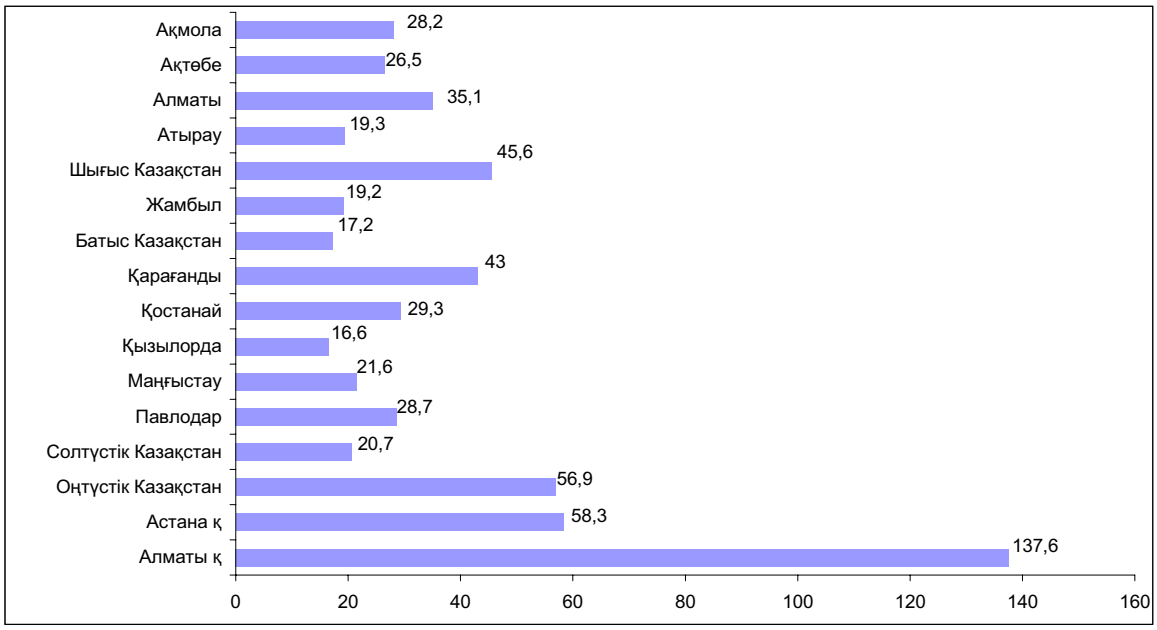

Салалық бөлініс белсенді жұмыс істейтін кәсіпорындарда жұмыспен қамтылғандар барлық жұмыскерлердің 27,1%-ы - сауда; автомобильдерді, тұрмыстық бұйымдарды және жеке пайдаланатын заттарды жөндеу, 22,4%-ы - құрылыс; 14,1%-ы - өнеркәсіп, 14%-ы - жылжымайтын мүлікпен операциялар жасау, жалға беру және тұтынушыларға қызмет көрсету салаларына келеді. Облыстардың көбінде шағын кәсіпкерлік кәсіпорындарында жұмыспен қамтылғандар санының өсуі байқалды. 2007 жылғы 1 тамызда жұмыспен қамтылғандар санының ең көп өсуі өткен жылдың осы көрсеткішімен салыстырғанда Маңғыстау (1,4 есеге), Қызылорда (1,2 есеге), Павлодар (1,2 есеге), Ақмола (10,9%-ға), Батыс-Қазақстан (9,7%-ға) облыстарында белгіленді. Республиканың қалған өңірлерінде өсу мардымсыз болды.

Жұмыспен қамтылғандар санының төмендеуі Ақтөбе, Қостанай, Солтүстік Қазақстан облыстарында, сондай-ақ Алматы қаласында (0,2-ден 6 пайыздық пунктке дейін) байқалды. Кәсіпорындарда жұмыспен қамтылғандардың орташа тізімдік санының төмендеу себебі, ең алдымен, процестердің шағын кәсіпкерлікке тән серпінділігі: кәсіпорын мәртебесінің (ірі немесе орта болып) өзгеруі және оның жеке кәсіпкерлік аясына қайта тіркелуі болып табылады.

Қазақстан Республикасы шағын бизнес кәсіпорындарының өнім шығаруы
(өткен жылдың тиісті айына %-бен)

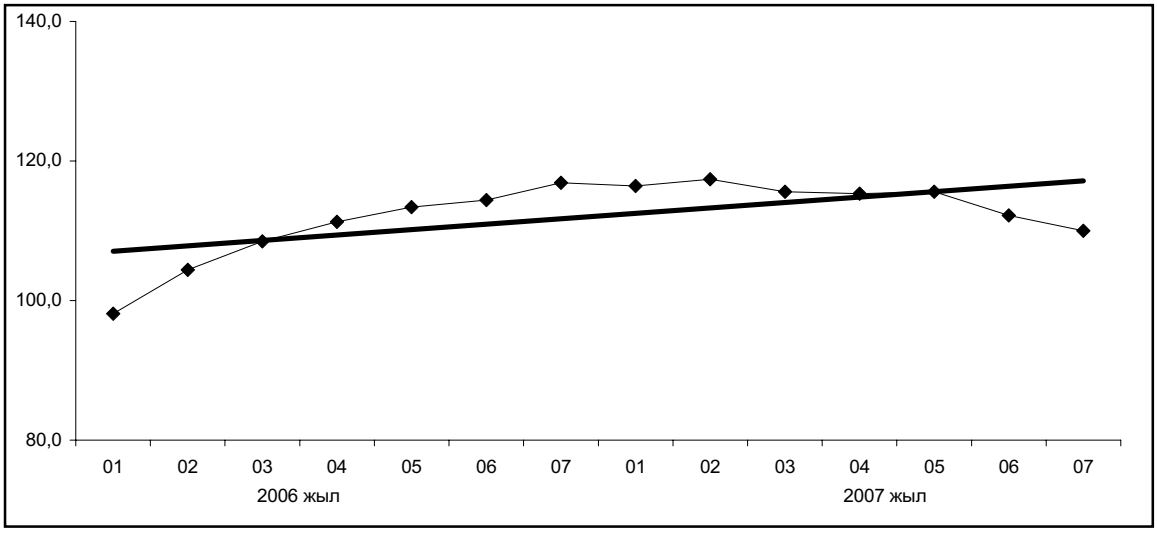

2007 жылғы шілдеде шағын кәсіпкерліктің заңды тұлғалары шығарған өнім есептелген деректер бойынша өткен жылдың шілдесіне қарағанда 10%-ға өсті. Өнім шығаруының өсуі республиканың барлық өңірлерінде байқалады, ал аса көп өсуі Маңғыстау, Жамбыл, және Қызылорда облыстарында белгіленді.

4. СЫРТҚЫ САУДА

(Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің ақпараты)

4.1 СЫРТҚЫ САУДА АЙНАЛЫМЫ

Қазақстан Республикасының сыртқы сауда айналымы кеден статистикасының деректері бойынша ұйымдаспаған сауда есебінсіз 2007 жылғы қаңтар-маусымда 36601,6 млн. АҚШ долларын құрады және өткен жылғы қаңтар-маусыммен салыстырғанда 34,2%-ға өсті, оның ішінде экспорт – 21806,6 млн. АҚШ доллары болып, 25,8%-ға өсті, импорт (тасымалдауға және сақтандыруға байланысты шығыстарды есепке алғанда) – 14795 млн. АҚШ долларын құрап, 48,8%-ға өсті.

Экспорттың тауарлық құрылымы

қорытындысына %-бен

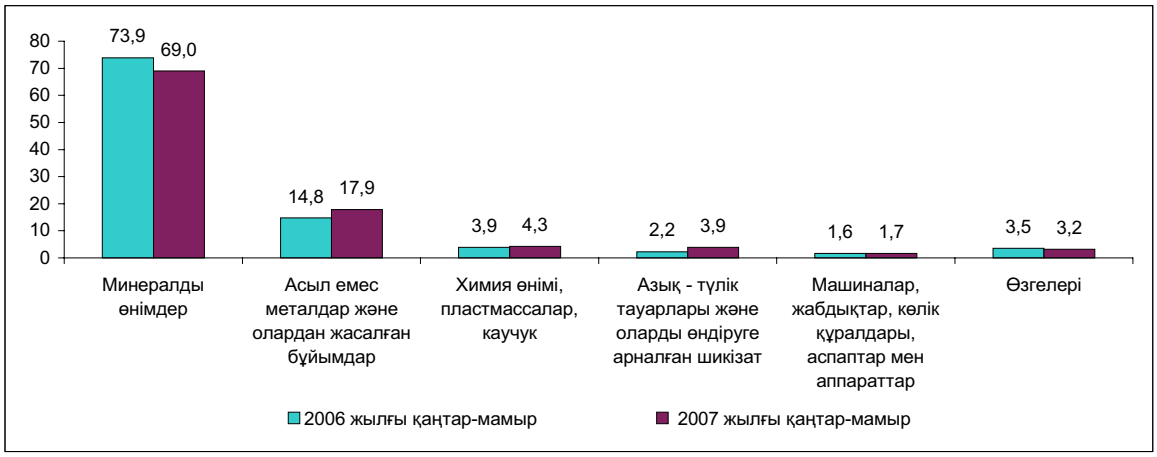

Қазақстан өнімдерінің негізгі сатып алушылары Италия (16,4%), Швейцария (16,1%), Қытай (12,4%), Ресей Федерациясы (10%), Франция (8,4%), Иран (5,5%), Нидерланды (4,8%), Украина (2,2%), Түркия (2%), Өзбекстан (1,9%), Испания (1,8%), Израиль және Румыния (1,7%-дан), Ұлыбритания (1,4%), Германия (1,1%) болып табылады.

Талданып отырған кезең ішінде экспорттың жалпы көлеміндегі ТМД елдерінің үлесі 16,5% құрады (2006 жылғы қаңтар-маусымда – 14,4%).

Импорттың тауарлық құрылымы

қорытындысына %-бен

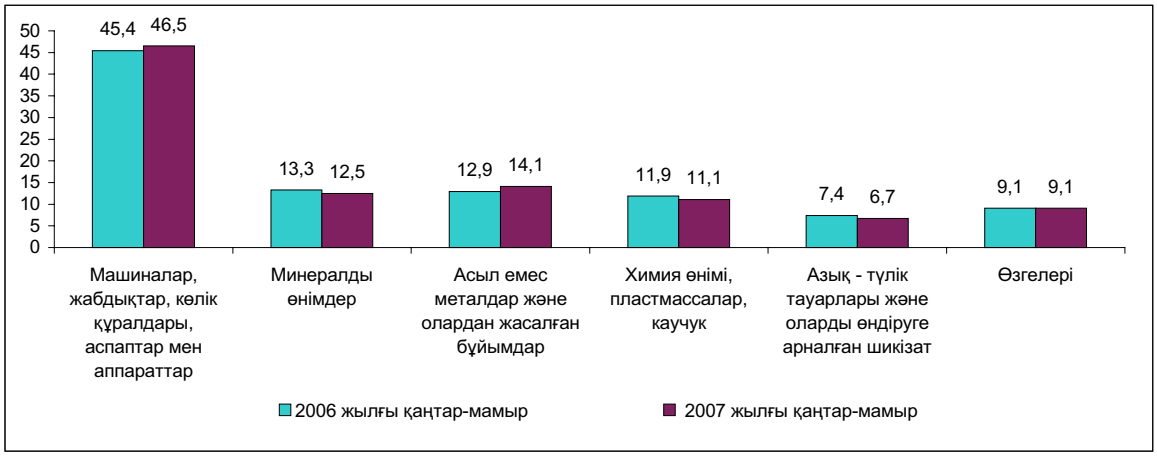

2007 жылғы қаңтар-маусымда инвестициялық тауарлар импорттың жалпы көлемінде 6761,2 млн. долларды немесе 45,7% құрады (2006 жылғы қаңтар-маусымда – 4721,3 млн. АҚШ доллары немесе 47,0%).

2007 жылғы қаңтар-маусымда барлық импорттық жеткізілімдердің 43,9% ТМД елдеріне (2006 жылғы қаңтар-маусымда – 46,2%) келді. Импорт өнімдерінің негізгі жеткізушілері Ресей Федерациясы (импорттың жалпы көлемінің – 34,9%-ы), Қытай (10,4%), Германия (7,9%), АҚШ (5,6%), Украина (4,6%), Жапония (4,4%), Италия (3,9%), Франция (2,9%), Түркия (2,8%), Ұлыбритания (2%), Корея Республикасы және Өзбекстан (1,7%-дан), Нидерланды (1,4%), Польша (1,3%), Беларусь (1,2%), Швейцария (1,1%) болып табылады.

4.2 ТМД МЕМЛЕКЕТТЕРІМЕН СЫРТҚЫ САУДА

2007 жылғы қаңтар-маусымда ТМД елдерімен сыртқы сауда айналымы 10086,0 млн. АҚШ долларын құрады және 2006 жылдың қаңтар-маусымымен салыстырғанда 42%-ға өсті, оның ішінде экспорт – 3595,6 млн. доллар болып, 43,9%-ға өсті, импорт – 6490,4 млн. долларды құрап, 41%-ға өсті.

Жалпы тауар айналымындағы ТМД мемлекеттерінің үлесі 27,6% (2006 жылғы қаңтар-маусымда – 26%) құрады.

2007 жылғы қаңтар-маусымда ТМД мемлекеттеріне шығарылған экспорттың жалпы көлеміндегі минералдық өнімдердің үлес салмағы 49% (2006 жылғы қаңтар-маусымда – 52%), азық-түлік тауарлары – 12% (12%), химиялық өнімдер – 16% (15%) құрады.

2007 жылғы қаңтар-маусымда ТМД елдерінен әкелінетін импорт көлеміндегі машиналардың, жабдықтардың, көлік құралдарының, аспаптар мен аппараттардың үлесі 25% (2006 жылғы қаңтар-маусымда - 28%), минералды өнімдер – 27% (27%), металлургиялық өнімдер - 18% (16%), химиялық тауарлар – 10% (10%) құрады.

ТМД елдері минералдық, химиялық және металлургиялық өнімдердің негізгі жеткізушілері болып табылады: 2007 жылғы қаңтар-маусымда осы елдерден әкелінетін минералдық ресурстардың көрсетілген тауарлардың жалпы импортындағы үлесі 94% (2006 жылғы қаңтар-маусымда – 92%), металлургиялық өнімдер – 58% (78%), азық-түлік тауарлары – 61% (53%), химиялық тауарлар – 38% (40%) құрады.

4.3 ӘЛЕМНІҢ БАСҚА ЕЛДЕРІМЕН СЫРТҚЫ САУДА

2007 жылғы қаңтар-маусымда әлемнің басқа елдерімен сыртқы сауда айналымы 26515,6 млн. АҚШ долларын құрап, өткен жылғы осы кезеңмен салыстырғанда 31,3%-ға өсті, оның ішінде экспорт – 18211,0 млн. АҚШ доллары болып, 22,7%-ға өсті, импорт – 8304,6 млн. АҚШ долларын құрап, 55,1%-ға өсті.

Әлемнің басқа елдеріне шығарылған экспорттың жалпы көлеміндегі минералды шикізаттың үлес салмағы 2007 жылғы қаңтар-маусымда 73% (2006 жылғы қаңтар-маусымда – 78%), металлургия өнеркәсібінің өнімдері – 18% (15%) құрады.

2007 жылғы қаңтар-маусымда әлемнің басқа елдерінен әкелінген импорт көлеміндегі машиналардың, жабдықтардың, көлік құралдарының, аспаптар мен аппараттардың үлесі 63% (2006 жылғы қаңтар-маусымда – 60%), азық-тулік тауарлары – 5% (7%), химия өнімдері – 12% (13%), металлургия өнеркәсібінің өнімдері – 11% (10%) құрады.

Елдің аса маңызды тауарларға қажеттілігін қамтамасыз етуде әлемнің басқа елдері үлкен роль атқарады: осы елдерден әкелінген машина жасау өнімдерінің көрсетілген тауарлардың жалпы импортындағы үлесі 2007 жылғы қаңтар-маусымда 76% (2006 жылғы қаңтар-маусымда – 71%), фармацевтикалық тауарлар - 89% (85%), киім – 82% (85%), азық -түлік тауарлары – 39% (47%) құрады.

5. ТАУАР НАРЫҒЫ

2007 жылғы бірінші жартыжылдықта республиканың экономикалық айналымындағы табиғи отын-энергетикалық ресурстар шартты түрдегі отынға есептегенде 83,2 млн. тоннаны құрады, бұл 2006 жылғы қаңтар-маусымнан 0,5%-ға көп. Олардың құрылымындағы негізгі үлесті, әдеттегідей, шикі мұнай және көмір алады.

Табиғи отын ресурстарының құрылымы

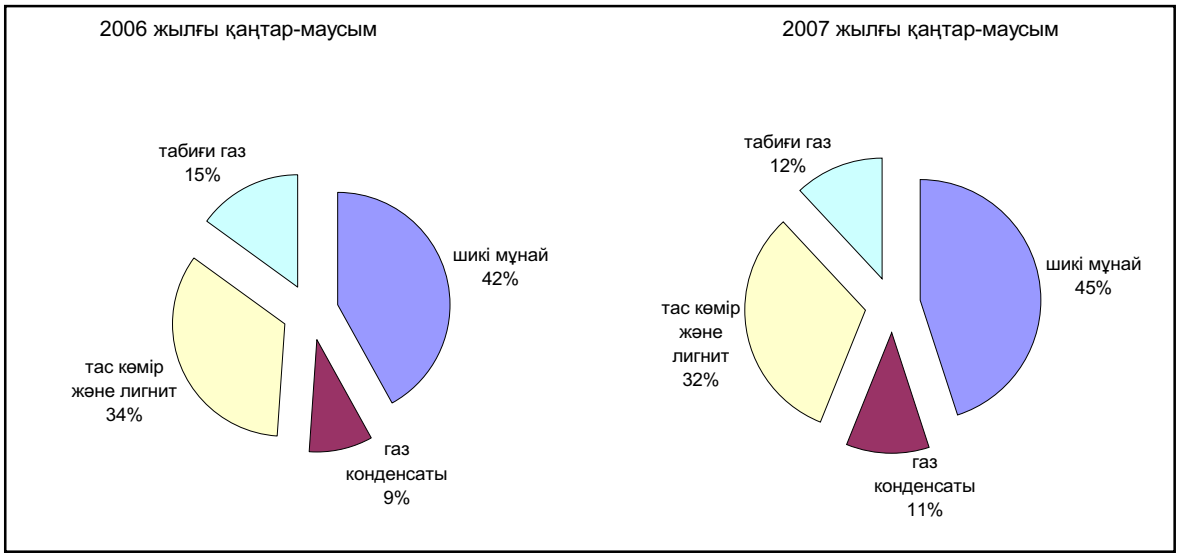

Мұнай ресурстары өткен жартыжылдықта 30,7 млн. тоннаны құрап, 2006 жылдың осы кезеңімен салыстырғанда 8,1%-ға өсті, көмір және лигнит – 43,2 млн. тонна және 4,7%-ға азайды, табиғи газ – тиісінше 8,3 млрд. текше м. және 21,3%-ға азайды.

Табиғи отын ресурстарының толығуын отандық өндіріс қамтамасыз етеді, ал оның пайдалануында экспорттық жеткізілімдер үлесі көп. Ағымдағы жылдың қаңтар-маусымында елде 27,1 млн. тонна шикі мұнай (ресурстардың жалпы көлемінің 88,5%-ы) өндірілді, экспортқа 29,9 млн. тонна (97,5%), табиғи газ – тиісінше 4,5 млн. текше м. (54,4%) және 7 млн. текше м. (84,1%) жіберілді. Көмір және лигнит 43,0 млн. тоннада өндірілді, бұл ресурстардың жалпы көлемінің 99,5%-ы, соның ішінде үштен азы республика сыртына жіберілді.

Мұнай өнімдерінің нарығы меншікті өндірістің өнімдерінен және жартылай экспорттан құралады. 2007 жылғы бірінші жартыжылдықта өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда мұнай өнімдерін өндіру (мазуттан басқа) 15-57%-ға өсті, олардың республикаға әкелінуі 1,7-2,4 есеге өсті. Сұйытылған газ ресурстарында отандық өндіріс үлесі 98,9%, мазутта – 91%, дизельдік отында – 86,6%, бензинде – 79,9%, керосинде – 68,6% құрады. Экспортқа сұйытылған пропан және бутанның 95,5%-ы, дизельдік отынның – 41,6%-ы, мазуттың – 47,3%-ы, бензиннің – 8,1%-ы жіберілді, ал керосин толық ішкі нарықта тұтынылды.

2007 жылғы қаңтар-маусымдағы мұнай өнімдерінің кейбір түрлерінің ресурстары және экспорты

мың тонна

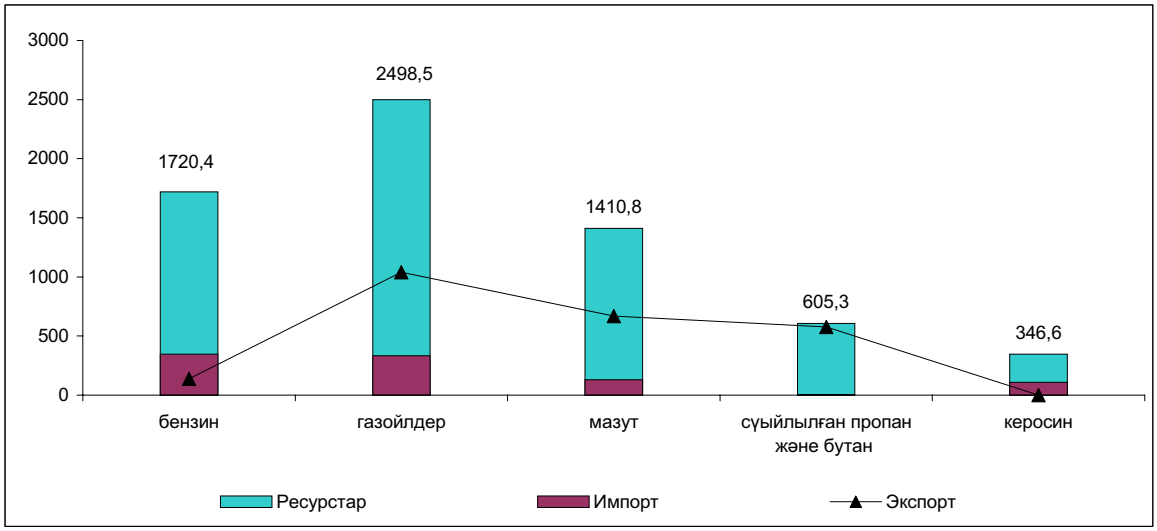

Азық-түлік нарығында ұн (ресурстар көлемінің 99,8%-ы) және ет (96,9%) ресурстары толық отандық өндіріспен қамтамасыз етіледі. Өндірілген ұнның жартысынан көбі экспортқа жіберіледі (54,9%), оның көлемі өткен жылдың осы кезеңімен салыстырғанда 1,8 есеге өсті, ал ет толық ішкі нарықта сатылады. Сүт өнімдерінің, макарон, жармалар, ликер-арақ және темекі өнімдерінің, алкокольсіз сусындар және сыра ресурстарында отандық өндіріс үлесіне 78%-дан 95%-ға дейін келеді. Кейбір азық-түлік тауарлары бойынша импорт өндірістен асып түседі. Кофе және шай ресурстарында импорт 62,2%, консервіленген балықта – 65,6%, құс етінде - 72,9%, көкөніс және консервіленген саңырауқұлақта – 87,6% құрайды.

2007 жылғы қаңтар-маусымдағы азық-түлік ресурстарының құрылымы

пайызбен

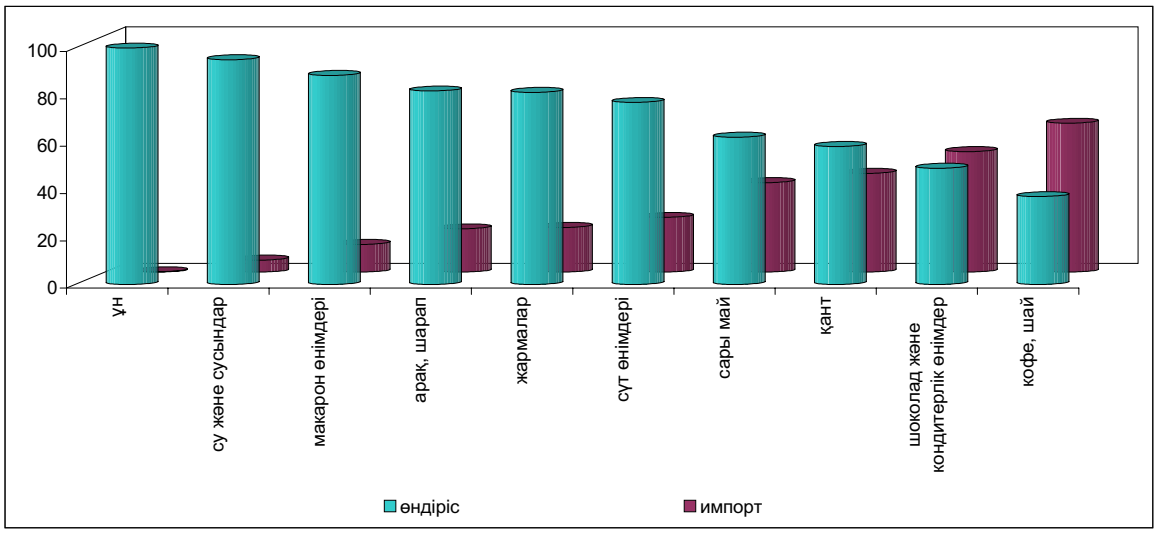

Азық-түлік нарығы республикадағы өндіріспен қатар, басқа елдерден алып келінген тауарлармен қамтамасыз етіледі. Кілем және кілем өнімдерінің импорты 2007 жылғы қаңтар-маусымда ресурстардың жалпы көлемінің 97,8%–ын, сабынсулар және шашқа арналған құралдар – 88,5%-ын құрады, ал олардың ішкі өндірісі екі есеге дерлік қысқарды (42-43%-ға). Ауыз қуысы және тіс гигиенасы құралдары импортының жеткізілім үлесі – 99,8%, қырынуға арналған құралдардың импортының жеткізілім үлесі – 99,2% және фармацевтикалық препараттардың импортының жеткізілім үлесі – 87,4% елеулі болды. Электрикалық тұрмыстық тауарлар ішінде тоңазытқыштар және мұздатқыштар толық, ал кір жуғыш машиналардың – 79,7%-ы, миксерлер және шырын сыққыштардың – 98,6%-ы, басқа тұрмыстық электрлік бұйымдардың – 99,5%-ы импортталады. Компьютерлік жабдық нарығында, импорттық жеткізілімнің едәуір өсуімен қатар (2 есеге), отандық өндіріс көлемінің өсуі де (1,2 есеге) байқалады, ол ресурстағы

3% үлесті қамтамасыз етті. Теледидарлар және магнитофондар нарығында басқа жағдай байқалады. Олардың ресурстарында импорттық жеткізілімдердің үлесі сәйкесінше 30,2% және 65%-ды құрайды.

2007 жылғы қаңтар-маусымдағы азық-түліктік емес тауарлардың құрылымы

пайызбен

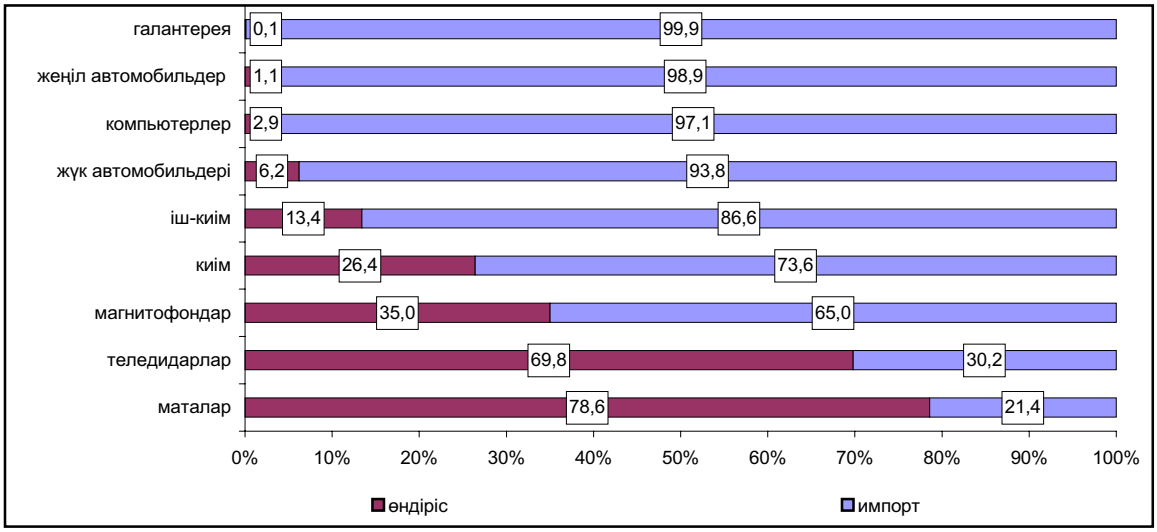

Құрылыс материалдарының көп түрлері үшін ресурстардың толығуы импорттық жеткізілімдер есебінен болды. Республика сыртынан ағаш-жаңқалы тақталар, линолеумдар және еден жабындарының 99-99,9%-ы, шыны талшықтарының – 96,7%-ы, керамикалық кірпіштердің – 95,2%-ы әкелінді. Бояулар және лактар импорты ресурстар көлемінің 71%-ын, керамикалық кірпіштер және төбе жапқыш бұйымдары – 66-67%-ын құрайды. Отандық өндіріс үлесі табиғи шикізаттар болып табылатын құрылыс материалдарында басым, бор және доломит (ресурстардың жалпы көлемінің 99,3%-ы), саз балшық және каолин (99,3%), табиғи құмдар (99%), ғаныш (97,9%), әк (94,2%), асбест (95,5%).

Цемент ресурстары 2007 жылғы бірінші жартыжылдықта өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 21,8%-ға, отандық өндіріс есебінен 25,6%-ға, импорт есебінен – 14,2%-ға өсті. Отандық өндіріс үлесі ресурстардың жалпы көлемінде 1,8 пайыздық тармаққа өсіп, 69%-дан асып түсті. Цемент толық ішкі нарықта тұтынылды.

6. ИНВЕСТИЦИЯЛАР

Қаржы емес активтерге инвестициялар

2007 жылғы қаңтар-шілдеде қаржы емес активтерге жұмсалған инвестициялардың бағалау көлемі (материалдық айналым қаражатының қорларын толтыратын инвестицияларсыз) 1535,1 млрд. теңгені құрады, оның қомақты үлесін (97,6%) негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар алады.

Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар

2007 жылғы қаңтар-шілдеде негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар 1498,2 млрд. теңгені құрады, бұл 2006 жылғы қаңтар-шілдеден 11,6%-ға көп.

Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың нақты көлем индекстері

өткен жылдың тиісті айына % -бен

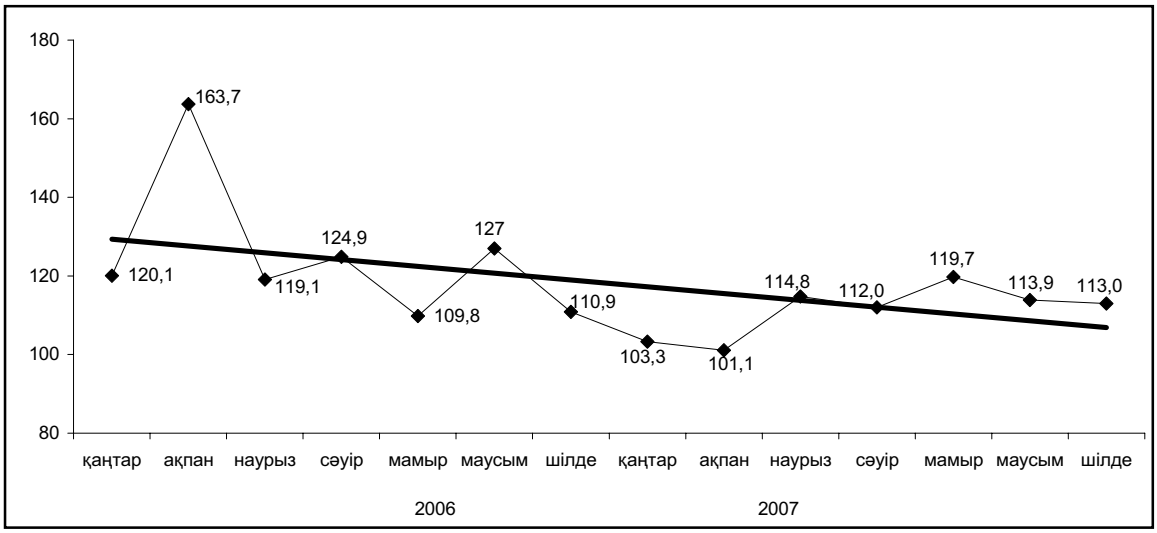

2007 жылғы қаңтар-шілдеде инвестицияның өсуі өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда республиканың жалпы барлық өңірінде байқалды. Мұнда негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың ең көп өсуі Ақмола (1,7 есе), Батыс Қазақстан (1,6 есе), және Қостанай облысымен мен Алматы қаласында (1,3 еседен) байқалды. Инвестициялар бұл өңірлерде жол құрылысына, объектілерді жаңғырту және техникалық қайта жабдықтау мен құрылыс-монтаж жұмыстарына жұмсалды.

2006 жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда инвестиция көлемінің төмендеуі Солтүстік Қазақстан (17%-ға) және Атырау (4,3%-ға) облыстарында болды. Осы өңірлердегі нақты инвестициялық жобалардың аяқталуы инвестиция көлемінің төмендеуіне себеп болды.

Негізгі капиталға инвестициялар игеру қарқыны, өңірлер бойынша

өткен жылдың тиісті кезеңіне %-бен

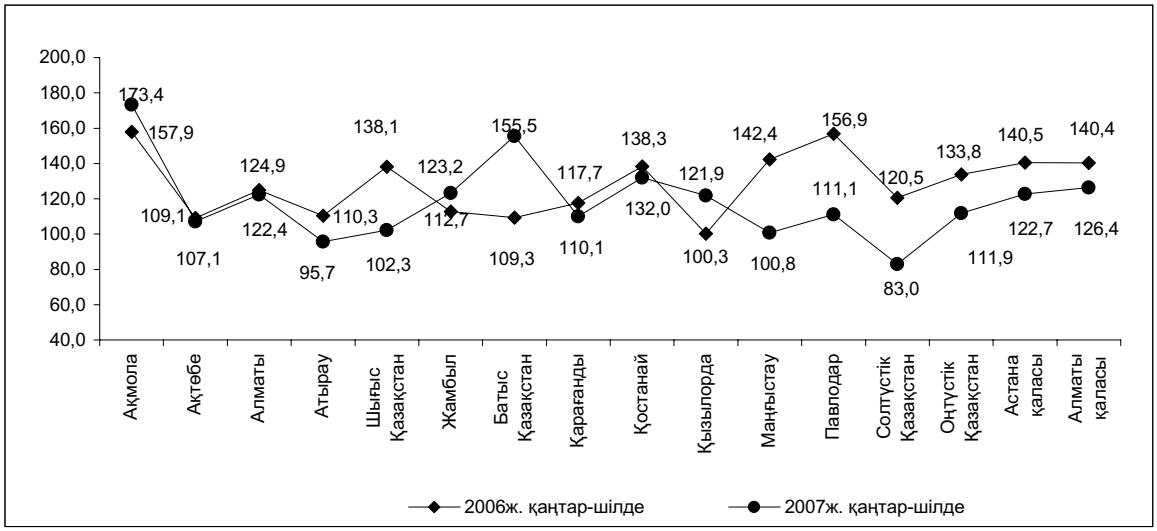

2007 жылғы қаңтар-шілдеде негізгі капиталға қаражат салудың негізгі көздері шаруашылық жүргізуші субъектілердің меншікті қаражаты (59,2%) мен шетел инвестициялары (18,5%) болып табылды. Бюджет қаражаты 11,2%, қарыз қаражат – 11,1% құрады.

Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар құрылымында салмақты үлесін жеке меншік нысанындағы кәсіпорындар мен ұйымдар (65,1%), сондай-ақ қызметін Қазақстан Республикасы аумағында жүзеге асыратын басқа мемлекеттердің шаруашылық жүргізуші субъектілерінің (23,3%) қаражаты құрады. Мемлекеттік сектордың үлесі 11,6%.

Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың құрылымы, пайдалану бағыттары бойынша

пайызбен

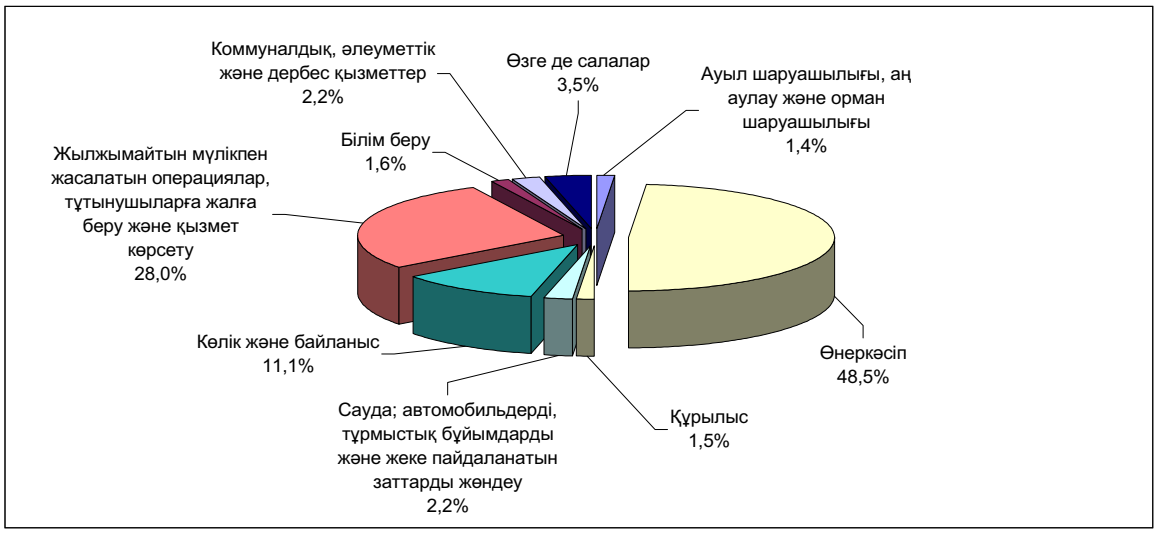

Инвестициялық тартымдылығы бойынша инвестициялаудың басым салалары, бұрынғысынша, мұнай және табиғи газ өндіру – негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың жалпы көлемінің 30,1%-ы, жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар –28%, көлік және байланыс – 11,1%, өңдеу өнеркәсібі – 10,6%.

Шетел инвестицияларының ең көп көлемі Атырау облысында игерілді (68,2%), себебі бұл экономиканың шикізаттық секторын дамытуға қаражат салатын шетел инвесторлары үшін ең тартымды өңір.

Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың технологиялық құрылымы

пайызбен

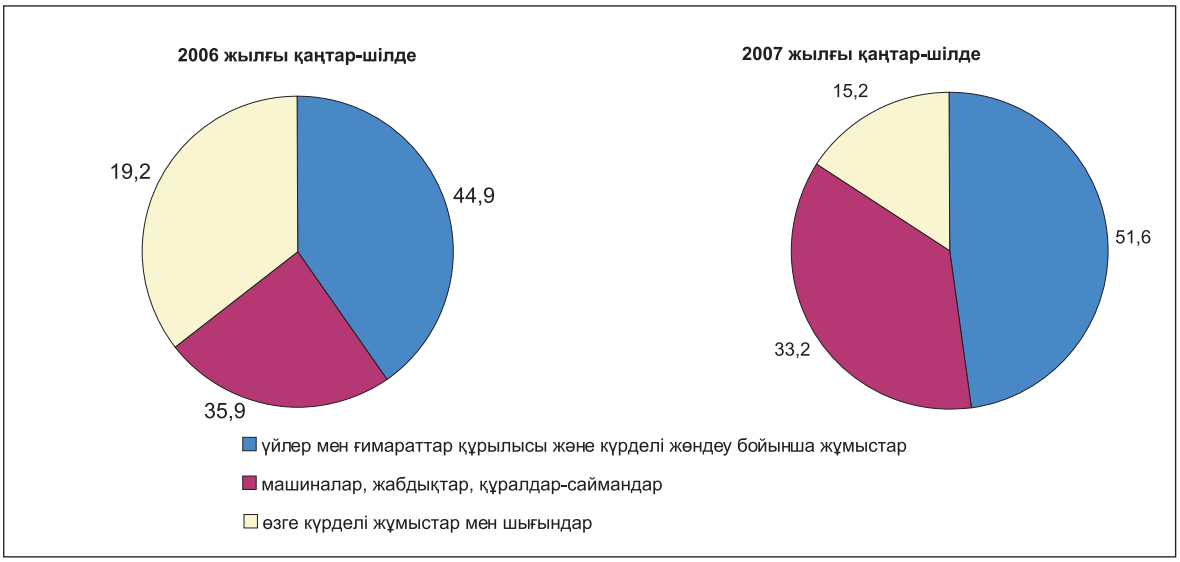

7. БАҒАЛАР

7.1 ТҰТЫНУ БАҒАЛАРЫ

Ағымдағы жылғы шілдеде **инфляция** 0,9% құрады, бұл өткен айға қарағанда 0,1 пайыздық пунктке көп. Бағалардың аса жоғары өсуі азық-түлік емес тауарларға – 1,4%-ға байқалды, ал оның инфляцияға әсері ең елеулі - 0,4% болды. Азық түлік тауарлары 0,8%-ға, ақылы қызмет көрсетулер - 0,6%-ға қымбаттады, олар бағалардың жалпы өсімінде тиісінше 0,3% және 0,2% құрады.

Өткен айда тамақ өнімдерінен, көбінесе, ет және ет өнімдерінің бағасы 2%-ға, ал жылқы етінің бағасы - 4%-ға, құс еті –3,4%-ға, сиыр және қой етінің бағасы – 2,4%-дан өсті. Балық 1,1%-ға (ағымдағы жылғы маусымда – 0,7%-ға) қымбаттады. Нан мен жарма өнімдерінің бағасы - 0,4%-ға көтерілді, ол өткен айдың бағасынан 0,1 пайыздық пунктке асып түсті. Бұл шілдеде өндірушілердегі ұн бағасының - 3,2%-ға және нан бағасының - 0,1%-ға қымбаттауынан болды. Қантқа баға деңгейі ай ішінде 2,1%-ға, май және тоң майға – 0,5%-ға өсті. Ағымдағы жылғы шілде айында жемістер мен көкөністер бағасы - 0,1%-ға өсті, бұл ағымдағы жылғы маусымда 2,3% болған. Жемістер 0,9%-ға, қызылша – 4,9%-ға, сәбіз – 5,3%-ға қымбаттады, қияр мен қызанақ - 8%-дан, картоп – 1,5%-ға арзандады. Сүт өнімдері мен жұмыртқа рыногында бағаның маусымдық төмендеуі жалғасуда. Сүт өнімдерінің бағасы 0,1%-ға, жұмыртқа бағасы – 4,6%-ға төмендеді.

Азық-түлік емес тауарлар арасында ағымдағы жылғы шілдеде өткен аймен салыстырғанда бағаның елеулі өсуі құрылыс материалдарына 12,7%-ға байқалды. Бензин 6,2%-ға, дизель отыны – 2,8%-ға қымбаттады. Киім мен аяқкиім, басылым өнімінің бағасы - 0,4%-дан, үйге арналған заттар, жеке гигиена таурлары, дәрі-дәрмектер - 0,5%-дан, жуғыш құралдарының бағасы – 0,9%-ға өсті.

Ағымдағы жылғы шілдеде ақылы қызмет көрсетулер саласында бағалардың едәуір өсуі шаштараздар қызметтеріне - 2,2% байқалды. Денсаулық сақтау мекемелері қызметтерінің баға деңгейі 1,2%-ға, мектепке дейінгі балалар мекемелері қызметтерінің баға деңгейі – 1%-ға, мәдениет және демалыс мекемелері қызметтерінің баға деңгейі – 0,6%-ға, жолаушылар көлігі қызметтерінің баға деңгейі – 0,3%-ға өсті. Байланыс қызметтеріне тарифтер индексі 100% құрады.

Ағымдағы жылғы шілдеде тұрғын үй-коммуналдық қызметтерге тарифтер 1,6%-ға өсті. Газбен жабдықтауға арналған төлем 2,9%-ға, қоқыс жинауға – 1,6%-ға, тұрғын үйді ұстауға – 1,2%-ға, оны жөндеуге төлем – 2,2%-ға өсті. Электр энергиясына тарифтер 0,4%-ға, суық сумен жабдықтауға – 0,3%-ға, кәрізге – 0,2%-ға көтерілді, орталықтан жылу беруге тарифтер деңгейі өзгеріссіз қалды.

2005-2007 жылдардағы инфляция

өткен жылдың тиісті айына, пайызбен

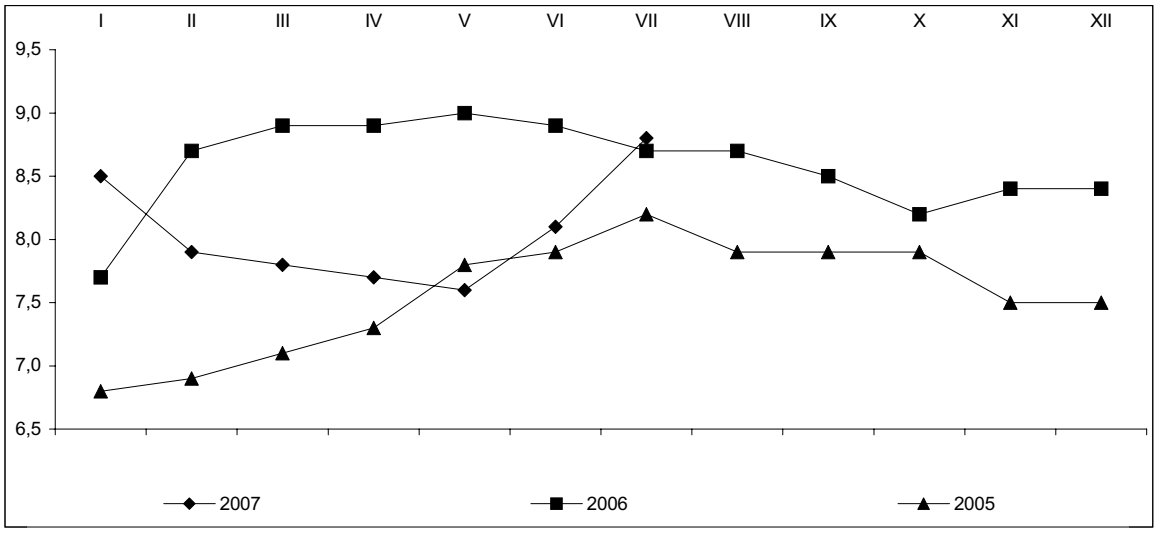

2007 жылғы шілдеде орташа республика бойынша жаңа тұрғын үйдің бір шаршы метрін сату бағасы 153,4 мың теңгені құрап, 2006 жылғы шілдемен салыстырғанда 1,6 есеге өсті, көркейтілген тұрғын үйді қайта сату бағасы, тиісінше – 133,1 мың теңге болып, 1,8 есе өсті.

2006-2007 жылдардағы тұрғын үй рыногындағы бағалардың өзгеруі

өткен айға пайызбен, өсуі +, төмендеуі -

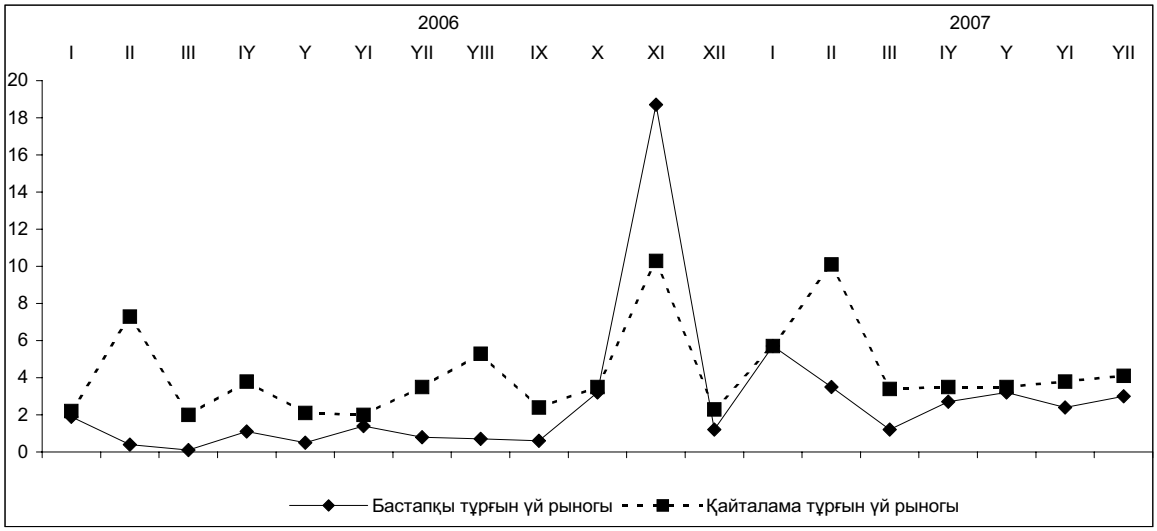

Баға өсуінің жемістер мен көкөністерге, бензинге, көмірге әсерін есепке алмай есептелген базалық инфляция ағымдағы жылғы шілдеде - 0,8%, ағымдағы жылғы маусымында – 0,6% құрады.

Қазақстан Республикасындағы 2007 жылғы шілдедегі инфляция

пайызбен, өсуі +, төмендеуі -

	2007 жылдың шілдесі			2007 жылдың қаңтар-шілдесінде 2006 жылдың қаңтар-шілдесіне
	2007 жылдың маусымына	2006 жылдың желтоқсанына	2006 жылдың шілдесіне	
Инфляция	0,9	5,5	8,8	8,1
Базалық инфляция	0,8	5,0	8,1	7,3
Халықтың ақшалай табысы өте төмен топтарына арналған бағалар мен тарифтердің өзгеруі	0,8	5,8	9,0	8,3
Халықтың ақшалай табысы өте жоғары топтарына арналған бағалар мен тарифтердің өзгеруі	0,9	5,4	8,9	8,1

2007 жылғы шілдеде негізгі тамақ өнімдерін тұтынудың ең төменгі нормаларын алып есептелген орташа жан басына шаққандағы ең төменгі күнкөріс деңгейінің шамасы 2006 жылғы желтоқсанға қарағанда 15,9%-ға өсті, өткен айға қарағанда 0,9%-ға төмендеп, 9608 теңгені (тамақ өнімдері – 5764 теңгені, азық-түлік емес тауарлар мен ақылы қызметтер – 3844 теңгені) құрады. 2007 жылғы шілдеде оның құрылымында ет пен балық сатып алуға жұмсалған шығыстардың үлесі 18,6%, сүт, май-тоң май өнімдері мен жұмыртқа – 13,4%, жемістер мен көкөністер – 18%, нан өнімдері – 7,8%, қант, шай және дәмдеуіштерді сатып алуға жұмсалған шығыстардың үлесі – 2,2% алды.

7.2 ЭКОНОМИКАНЫҢ НАҚТЫ СЕКТОРЫНДАҒЫ БАҒА

Өнеркәсіп өнімін өндіруші-кәсіпорындар бағалары, өндірістік сипаттағы қызметтер көрсетуді қоса ағымдағы жылдың шілде айында маусыммен салыстырғанда 4,2%-ға, 2006 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда – 10,3%-ға өсті. Өндірілген өнім бір ай ішінде 4,4%-ға, ал өндірістік сипаттағы қызмет көрсетулер 0,4%-ға қымбаттады. Түпкілікті мақсат бойынша сыныпталған өнімдер тобындағы өндіріс құрал-жабдықтарының бағасы – 0,9%-ға, аралық тұтыну өнімдері – 4,8%-ға, тұтыну тауарлары бағасы – 0,5%-ға өсті.

2007 жылғы Қазақстан Республикасында өнеркәсіп өнімін өндіруші-кәсіпорындар бағаларының индексі

пайызбен, өсуі +, төмендеуі-

	2007 жылғы шілде				2007 жылғы қаңтар - шілдеде 2006 жылғы қаңтар - шілдеге
	2007 жылғы маусымға	2006 жылғы шілдеге	2006 жылғы желтоқсанға	2005 жылғы желтоқсанға	
Өнеркәсіп өнімдері, өндірістік сипаттағы қызметтер көрсетуді қоса	4,2	12,4	10,3	26,4	6,0
Өндірілген өнім	4,4	12,9	10,8	27,4	6,0
Өндіріс құрал-жабдықтары	0,9	7,1	3,2	12,2	6,8
Аралық тұтыну тауарлары	4,8	13,6	11,7	29,4	5,9
Тұтыну тауарлары	0,5	7,0	2,8	11,3	6,5
Өндірістік сипаттағы қызметтер көрсету	0,4	4,1	3,1	13,0	6,2

Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағаларының базалық индексі (мұнай мен металл бағаларының өзгеруі есебінсіз) ағымдағы жылғы шілдеде маусыммен салыстырғанда 102,3%, 2006 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 107,3% құрады.

Өткен айда өнеркәсіпте бағалардың оң серпіні мұнай бағасының 7,2%-ға және газ конденсаты бағасының – 6,7%-ға көтерілуінен және осы тауарлардың сыртқы рыноктағы қымбаттауынан туындаған, бұл дайын өнеркәсіп өнімдеріне баға деңгейін 3,7%-ға көтерді. Мұнай өнімдері, осы кезең ішінде, 3,2%-ға, табиғи газ – 1,2%-ға, көмір – 0,6%-ға, электр энергиясы – 0,4%-ға қыбаттады. Өткен айда энерго ресурстарының бағасы жалпы 6,3%-ға (ағымдағы жылғы маусымда – 2,2%-ға) өсті. Алдындағы айда металлургия өнеркәсібіндегі бағаның жоғарлауы шілде айындағы бағаның 0,5%-ға төмендеуімен жалғасты, бұл әлемдік бағалардың құбылмалдылығына байланысты.

2007 жылғы шикізаттық энергия ресурстарын өндіруші-кәсіпорындар бағасының индексі

өткен айға пайызбен

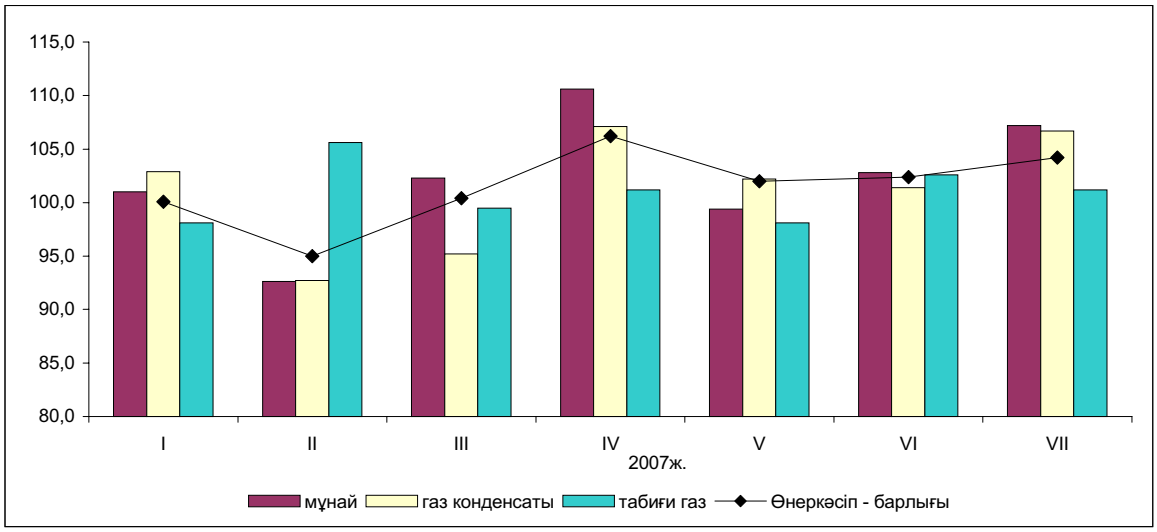

Ағымдағы жылдың шілдесінде республикада өндірілген азық-түлік тауарларының бағасы 1%-ға (маусымда – 0,5%-ға) өсті, оған өндіру кезіндегі пайдаланылатын шикізат пен материалдардың 1,5%-ға қымбаттауы ықпал етті. Бидай ұны бағасының өсімі – 3,2%, мал еті – 1,7%, құс еті– 1,2%, сусындар– 1,5%, сүт өнімдері бағасының өсімі – 1,1% құрады. Қант шикізатының бағасының төмендеуі қант бағасының – 0,6%-ға арзандауына әкеліп соқты, соның салдарынан кондитер өнімдері де – 1,2%-ға арзандады.

Өткен айда бақыланатын өндірістік сипаттағы қызметтердің ішінде газеттерді басып шығаруға тарифтер – 3%-ға, мұнай және газ өндіру тарифтері – 0,8%-ға көтерілді, ал электр энергиясын өңірлік деңгей желісі бойынша тасымалдау және бу мен ыстық сумен жабдықтау қызметтерінің бағасы өткен деңгейде қалды.

Технологиялық үдеріс үшін өнеркәсіп кәсіпорындары сатып алған өндіріс ресурстарына бағалар индексі ағымдағы жылғы шілдеде маусымға қарағанда 101,5%, 2006 жылғы желтоқсанға қара-

ғанда – 103% құрады. Өткен айда республикада сатып алынған шикізат пен материалдар бағасы 1,6%-ға, алыс шетелде – 0,9%-ға, Достастық елдерінде – 0,7% өсті.

Республикадан шығарылған тауарлардың бағасы, ағымдағы жылғы маусымда мамырмен салыстырғанда 7%-ға, 2006 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 15,4% өсті. Ай ішінде алыс шетелге шығарылған өнім – 7,4%-ға және жақын шетелде шығарылған өнім – 4,7%-ға қымбаттады. Қайта өңдеу сатылары бойынша сыныпталған, экспорттық өнім топтырындағы шикізаттардың бағасы – 6,6%-ға, жартылай фабрикаттар – 9,1%-ға және дайын тауарларға баға - 0,9%-ға көтерілді. Экспорттық жеткізілім бағасының айтарлықтай өсуі мұнайға – 6,7%-ға және оның қайта өңделеген өнімдеріне – 6,3%-ға тіркелді, бұл сыртқы сауда конъюнктурасының қолайлы жағдайына байланысты. Қара металдар илегі де 10,5%-ға, мырыш – 6,9%-ға, қорғасын – 4,7%-ға қымбаттады, ал алюминий, керісінше, 5,1%-ға арзандады. Осы кезең ішінде тынайтқыштың 12,1%-ға және органикалық емес химия өнімдері бағаларының едәуір 8,2%-ға өсуі есебінен химиялық тауарлар бағасы – 7%-ға көтерілді. Шетелге шығарылған ауыл шаруашылығы өнімдерінің ішінде жүн бағасы – 9%-ға, бидай бағасы – 4,3%-ға, кант бағасы – 1,7%-ға көтерілді, ал мақта бағасы – 3,8%-ға және темекі бағасы – 0,2%-ға төмендеді.

Қазақстанға әкелінген өнімдер бағасының индексі ағымдағы жылғы маусымда мамырмен салыстырғанда 101,1%, 2006 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 102,6%, Достастық мемлекетерінен – тиісінше 104,1% және 105,3%, әлемнің қалған елдерінен – 97,1% және 98,9% құрады. Импортталатын аяқ киім бағасы - 12,1%-ға, минералды өнімдер – 8,1%-ға, пластмасс - 6,9%-ға, сүрек бағасы – 1,6%-ға өсті. Какао және одан дайындалған өнімдер – 4,5%-ға, кофе – 2%-ға, көкөністер – 0,9%-ға арзандады.

Ағымдағы жылғы шілдеде маусым айымен салыстырғанда **ауыл шаруашылығы өнімдеріне өткізу бағасы** 0,1%-ға (өткен жылдың тиісті кезеңінде 0,4%-ға), мал шаруашылығы өнімдерінің бағасы - 1%-дан төмендеді, өсімдік шаруашылығы өнімдері бағасы - 0,5%-ға (0,1%-ға) көтерілді.

Ауыл шаруашылығы өнімдеріне бағалардың өзгеруі

пайызбен, өсуі +, төмендеуі-

	2007 жылғы шілде				2007 жылғы қаңтар - шілдеде 2006 жылғы қаңтар - шілдеге
	2007 жылғы маусымға	2006 жылғы шілдеге	2006 жылғы желтоқсанға	2005 жылғы желтоқсанға	
Ауыл шаруашылығы өнімдері	-0,1	14,9	4,2	14,1	13,2
Өсімдік шаруашылығы өнімдері	0,5	18,0	7,4	18,4	15,9
Мал шаруашылығы өнімдері	-1,0	10,8	0,0	8,4	9,7

Дәнді дақылдардың рыногындағы бағаның өсімі 0,6% құрады, бұл негізінен қарақұмыққа - 4,3%-ға, бидайдың жұмсақ түріне – 0,7%-ға, арпаға – 0,6%-ға, күріш пен жүгеріге – 0,2-0,3%-ға бағаның өсу есебінен болды. Жаңа піскен көкөністер өткен айдағыдай 1,9%-ға (ағымдағы жылдың маусым айында – 0,2%-ға) арзандады, ал картоп – 0,5 %-ға (0,2%-ға) қымбаттады. Жеміс-жидектер - 7,7%-ға, күнбағыс тұқымдары - 1%-ға, бұршақ – 0,8%-ға қымбаттады.

Мал мен құс етіне бағаның өсу қарқыны біршама баяулады. Ағымдағы жылдың шілдесінде қой мен ірі қара мал етінің баға деңгейі - 0,8-0,9%-ға (маусымда 1,4%-дан), жылқы және құс етінің баға деңгейі - 0,6%-дан (тиісінше 0,9 және 1,4 тармаққа), шошқа етінің баға деңгейі – 0,1%-ға (0,4%-ға) өсті. Жұмыртқа 6,8%-ға, шикі сиыр сүті – 3,6%-ға арзандады, ал түйе сүті, керісінше, 0,3%-ға қымбаттады.

2007 жылы ауыл шаруашылығы өнімдерінің жекелеген түрлеріне бағалардың өзгеруі

өткен айға пайызбен, өсіуі+, төмендеуі-

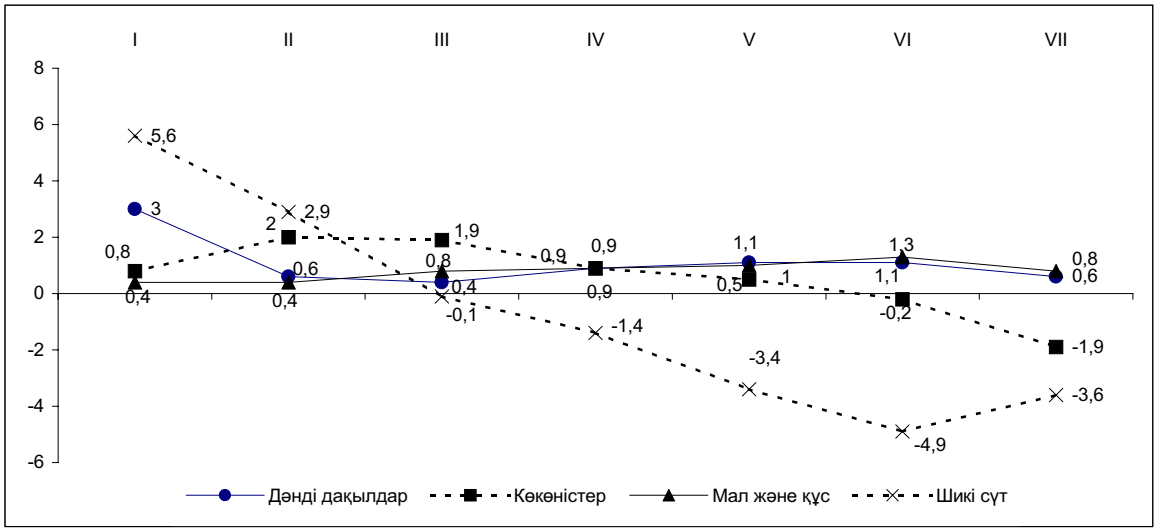

Ағымдағы жылғы шілдеде маусым айымен салыстырғанда **құрылыстағы баға индексі** 100,6%, ал 2006 жылдың желтоқсанымен салыстырғанда - 103,8%, құрылыс-монтаж жұмыстарына тиісінше - 100,7% және 104,1%, технологиялық жабдықтарға – 100,3% және 103,7%, өзге де жұмыстар және шығындарға баға индексі – 100,4% және 103,1% құрады.

2007 жылы құрылыстағы баға индексі

өткен айға пайызбен, өсуі+, төмендеуі-

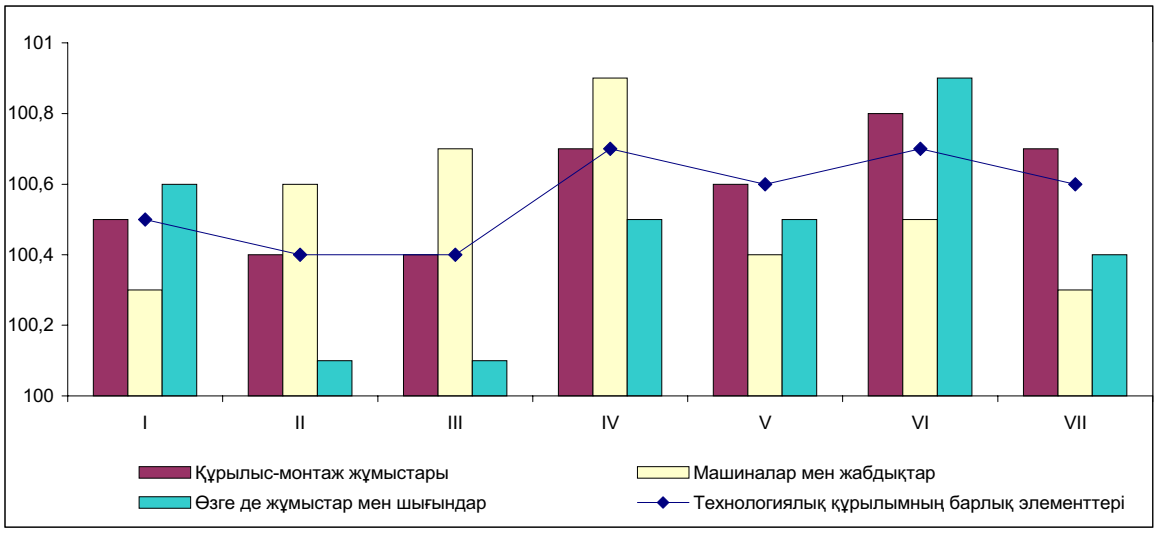

Өткен айда құрылыс ұйымдарымен сатып алынған материалдар, бөлшектер және құрылымдар 0,7%-ға қымбаттады. Бағаның елеулі өсімі цемент және онымен байланысты материалдарға байқалды. Ағымдағы жылғы шілдеде портландцемент 25,4%-ға (өткен айда – 7,6%-ға) қымбаттады. Анықтама үшін: шілдеде маусыммен салыстырғанда өндіруші-кәсіпорындар өндіретін цемент бағасы - 31,2%-ға, тұтыну рыногында цемент бағасы - 43,7%-ға өсті. Сатып алынған басқа да құрылыс материалдар ішінде гипс бағасы - 18,2%-ға, жертөле қабырғаларының бетон блоктары - 10,3%-ға, тауарлы бетон мен құрылыс қоспалары - 4,71%-ға, қож мақтасы - 4,6%-ға, жылуоқшаулағыш және көп қуысты аражабындар үшін тақталар - 4,2-4,4%-ға, битум - 2,1%-ға, бояулар мен сырлар бағасы – 1,3%-ға көтерілді.

Ағымдағы жылғы шілдеде **көліктің барлық түрлерімен жүк тасымалдау тарифтерінің индексі** өткен аймен салыстырғанда 100%, ал 2006 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда – 99% құрады.

Өткен айда теміржол көлігінің, құбыр желісі көлігі және ішкі су көлігі қызмет көрсетулерінің тарифтері өзгерісіз қалды. Жол көлігінің қызмет көрсету тарифтері - 0,2%-ға көтерілді. Қала бойынша автомобиль көлігімен жүк жеткізу – 0,3%-ға, республиканың қалалар арасындағы жүк жеткізу - 0,2%-ға қымбаттады. Әуе көлігімен жүк тасымалдау бойынша кызмет көрсетулерге тарифтер – 6,5%-ға төмендеді, бұл халықаралық желілердегі кызмет көрсетулерге тарифтердің 7,2%-ға азаюынан болды.

8. ҚАРЖЫ ЖҮЙЕСІ

8.1 МЕМЛЕКЕТТІК ҚАРЖЫ

Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті. ҚР Қаржы министрлігінің жедел деректері бойынша 2007 жылдың 1 шілдесіне мемлекеттік бюджет табысы 1314,4 млрд. теңгені немесе орындалатын бюджетке қатысты 52,2% құрады. Шығындар 1216,8 млрд. теңге сомада өндірілді және ол бойынша орындау – 48,2% құрады. 2006 жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда табыс 5%-ға, ал шығындар 9,5%-ға өсті. Бюджет тапшылығы (таза бюджеттік кредит беруді және қаржылық активтермен болатын операциялар бойынша сальдоны есепке алғанда) 77,8 млрд. теңге деңгейінде қалыптасты.

Мемлекеттік бюджет табыстарының құрылымында негізгі үлесті салықтық түсімдер (79,4%) алады. Бюджеттің негізгі қайнар көзі болып корпоративтік табыс салығы, қосылған құнға салық және әлеуметтік салық табылады.

Мемлекеттік бюджеттің салықтық түсімдерінің құрылымы
(2007 жылдың 1 шілдесіндегі жағдай бойынша)

пайызбен

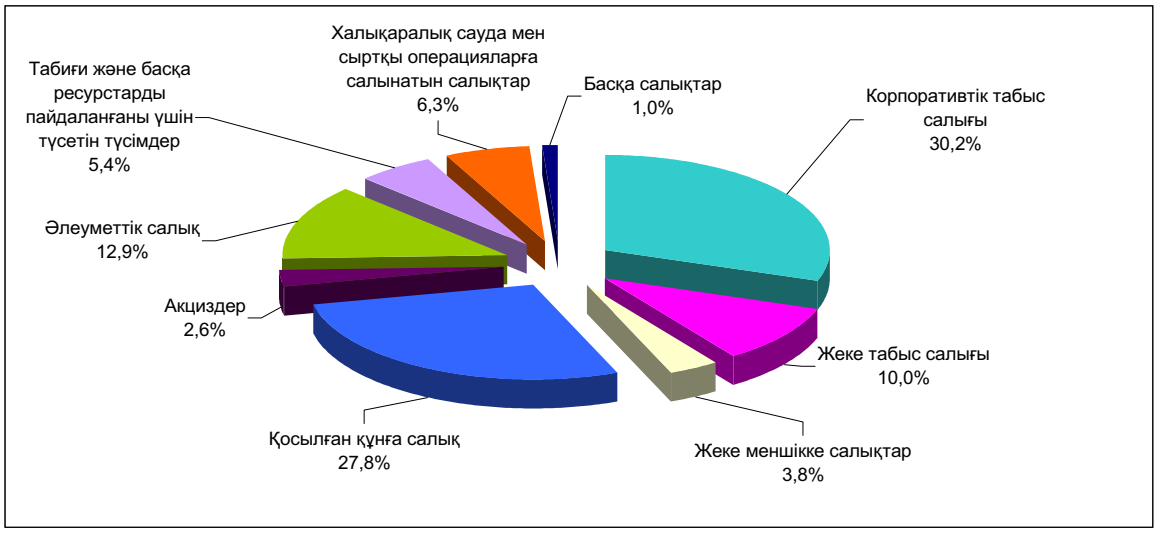

2007 жылғы қаңтар-маусымда әлеуметтік көмекке және әлеуметтік қамсыздандыруға жұмсалған шығындар өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 28,3%-ға, жалпы сипаттағы мемлекеттік қызмет көрсетулерге – 35,7%-ға, білім беруге –34,1%-ға және денсаулық сақтауға – 39,1%-ға өсті.

Мемлекеттік бюджет шығындары
(2006-2007 жылдардың 1 шілдесіндегі жағдай бойынша)

млрд.теңге

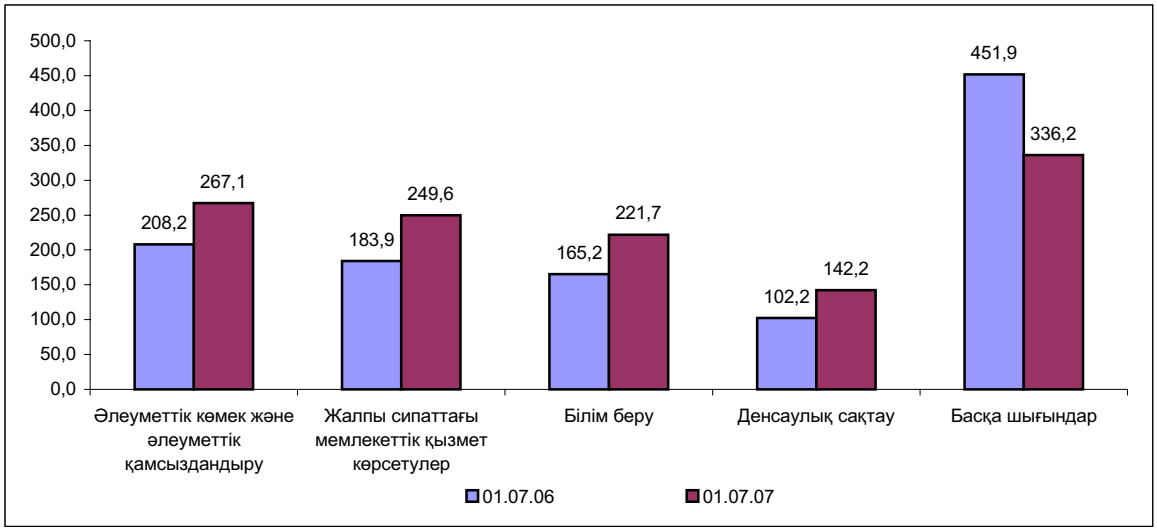

2007 жылғы 1 шілдедегі жағдай бойынша Республикалық бюджетке түскен табыс 1019,4 млрд. теңгені құрады. Шығындар 974,6 млрд. теңге сомада өндірілді. Бюджет тапшылығы 130,5 млрд. теңге деңгейінде анықталды. Өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда табыс 1,1%-ға төмендеді, ал шығындар 3,6%-ға өсті.

Республикалық бюджет табысының 71%-ын салықтар, 5,8%-ын - салықтан тыс түсімдер, 22,7%-ын трансферттер түсімі, 0,5%-ын негізгі капиталды сатудан түскен түсімдер құрады.

Республикалық бюджет шығындарында әлеуметтік көмекке және әлеуметтік қамсыздандыруға – 25,5%, жалпы сипаттағы мемлекеттік қызмет көрсетулерге – 21,1%, көлік және коммуникацияға – 8,7%, білім беруге – 6,4% және денсаулық сақтауға – 4,6% келеді.

Жергілікті бюджетке түскен табыс 693,3 млрд. теңгені, шығындар 640,5 млрд. теңгені құрады. 2006 жылдың осы кезеңімен салыстырғанда табыс 34,6%-ға, шығындар – 37,7%-ға өсті. Бюджет профициті 44,8 млрд. теңге деңгейінде қалыптасты.

8.2 АҚША-КРЕДИТ ЖҮЙЕСІ

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің деректері бойынша 2007 жылдың маусымының соңына ақша жиыны (М3) өткен аймен салыстырғанда 6,1%-ға өсіп, 4 489,2 млрд. теңгені құрады. Ақша базасы (резервтік ақшалар) осы кезеңде 4%-ға өсті. Ағымдағы жылдың маусымының соңында айналымдағы қолма-қол ақша (М0) 793,1 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылдың мамыр айымен салыстырғанда 5,7%-ға көп. Ақша жиынының көлеміндегі қолма-қол ақшаның үлесі 17,7% құрайды.

Депозиттік ұйымдардағы депозиттер (резидент еместердің шоттарын есепке алмағанда) 2007 жылдың маусымының соңына 3 696,1 млрд. теңге сомасында белгіленіп, өткен аймен салыстырғанда 6,2%-ға көтерілді. Осы кезеңде ұлттық валютадағы депозиттер 2 808 млрд. теңгені құрады, бұл ағымдағы жылдың мамыр айына қарағанда 9,7%-ға көп. Халық салымдары жалпы депозиттер сомасының 36,7%-ын алады. 2007 жылдың маусымында өткен аймен салыстырғанда олардың сомасы 6,9%-ға өсіп, 1 354,7 млрд теңгені құрады.

Ағымдағы жылғы маусымның соңына екінші деңгейдегі банктердің кредиттері 6 568,6 млрд. теңгені құрады. Олардың сомасы бір айда 9,2%-ға өсті.

2006-2007 жылдардың маусымындағы екінші деңгейдегі банктер кредиттерінің салалық құрылымы

кезең соңына, пайызбен

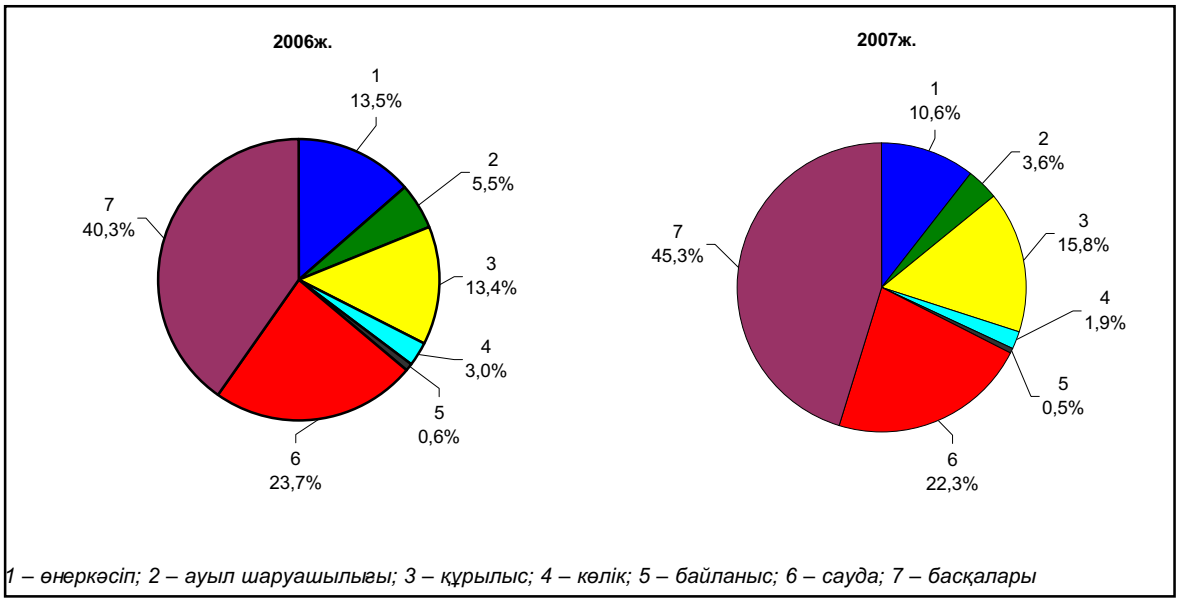

2007 жылдың маусымының соңында ұзақ мерзімді несиелердің сомасы (бір жылдан астам) 5 122,7 млрд. теңгені құрады, бұл өткен аймен салыстырғанда 8,6%-ға өсті. Кредиттер құрылымында олар ең үлкен үлесті – 78%-ды алады.

2005-2007 жылдардағы екінші деңгейдегі банктердің ұлттық валютадағы кредиттері

кезеңнің соңына, млрд. теңге

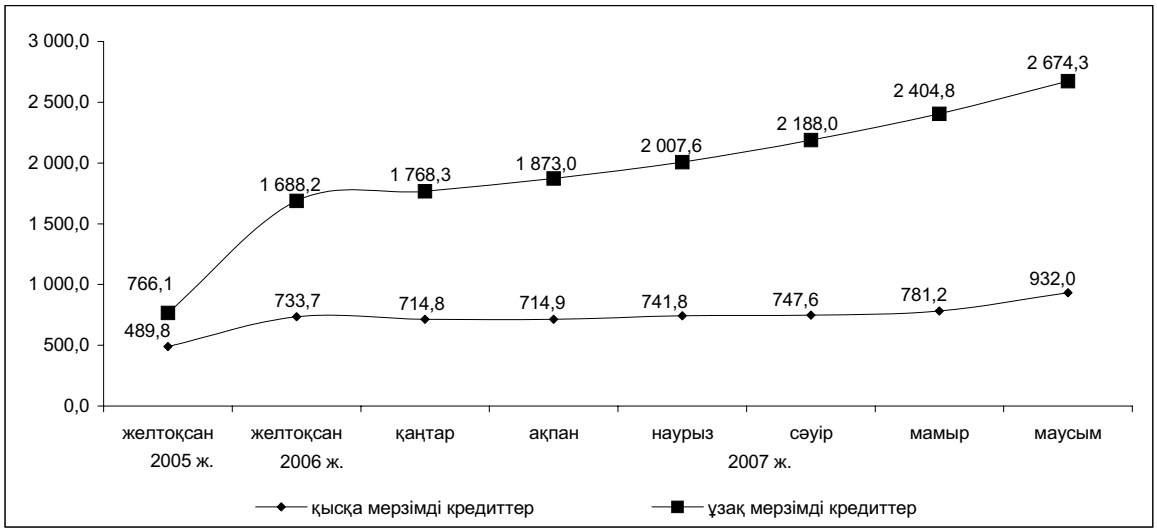

Айналым қаражаттарын сатып алуға – 28,8% (1 888,6 млрд. теңге), негізгі қорларды сатып алуға – 11,1% (726,8 млрд. теңге), азаматтардың тұтынушылық мақсаттарына – 16% (1 048,5 млрд. теңге), азаматтарға тұрғын үйлерді салу және сатып алуға – 11,4% (751,1 млрд. теңге) кредиттер бөлінді.

2007 жылдың маусымының соңына екінші деңгейдегі банктердің шағын кәсіпкерлік субъектілерге берілген кредиттері 1 312,3 млрд. теңге құрады, бұл өткен айға қарағанда 9,2%-ға көп. Бұл жалпы берілген кредиттердің 20%-ын құрайды.

ҚР Ұлттық Банкінің деректері бойынша ағымдағы жылдың маусымында жеке тұлғаларға сатылған шетел валютасының сату көлемі оның сатып алу көлемінен: еуро – 4 есеге, АҚШ доллары – 2,9 есеге, ресей рублі – 62,2%-ға асып түсті. Жеке тұлғаларға шетел валютасын сату көлемі өткен аймен салыстырғанда еуро– 3,2%-ға, ресей рублі – 7,6%-ға, АҚШ доллары – 6,1%-ға көтерілді.

ҚР Ұлттық Банкінің қайта каржыландыруының ресми ставкасы 2006 жылдың 1 шілдесінен 0,5 пайыздың пунктке өсіп, жылдық деңгейде 9% болып белгіленді.

9. ЕҢБЕК РЫНОГЫ ЖӘНЕ ЕҢБЕККЕ АҚЫ ТӨЛЕУ

9.1 ЖАЛДАНЫП ЖҰМЫСПЕН ҚАМТЫЛУ

2007 жылғы шілдеде (бағалау бойынша) жалдамалы қызметкерлер саны 4,8 млн. адамды құрады, бұл өткен жылғы тиісті айдағыдан 70 мың адамға (1,5%-ға) көп.

2006-2007 жылдарда Қазақстан Республикасындағы жалдамалы жұмысшылар

	2006 ж.				2007ж.	
	I тоқсан	II тоқсан	III тоқсан	IV тоқсан	I тоқсан	II тоқсан
Жалдамалы жұмысшыр саны, мың адам	4719,4	4772,8	4802,8	4811,6	4896,2	4953,4
Жұмыспен қамтылған халық үлесі, %	64,7	64,3	64,2	64,9	65,4	64,8

2007 жылдың екінші тоқсанында мемлекеттік және мемлекеттік емес ұйымдарда 4 млн. адам (барлық жалданып жұмыс істейтіндердің 80,9%-ы), жеке тұлғаларда 0,6 млн. (11,9%-ы), шаруа (фермер) қожалықтарында - 0,4 млн. (7,2%-ы) адам жұмыс істеді.

Ірі және орта кәсіпорындарда 2,8 млн. адам жұмыс істеді, бұл жалдамалы жұмысшылардың жалпы санының 57,4%-ы. Ол өткен жылдың тиісті тоқсанына қарағанда 153,2 мың адамға (5,7%-ға) көп. Көрсетілген кезеңде жалдамалы жұмысшылар саны құрылыста - 33,7 мың адамға (16,9%-ға), жылжымайтын мүлікпен жасалатын операцияларды жүзеге асыру саласында - 22,5 мың адамға (13,7%-ға), білім беруде – 21,7 мың адамға (4,1%-ға), саудада - 18,3 мың адамға (23,4%-ға), қаржы саласында 16,8 мың адамға (36,7%-ға), өнеркәсіпте - 16,3 мың адамға (2,3%-ға), денсаулық сақтау саласында – 15,3 мың адамға (5,8%-ға) өсті.

2007 жылғы маусымның соңына ірі және орта кәсіпорындарда 22,1 мың бос жұмыс орны болды (тізімдік санға 0,8%), бұл өткен айға қарағанда 1546 бірлікке (6,5%-ға) аз. Ең көп бос жұмыс орнының саны өнеркәсіп кәсіпорындарында – 6192 бірлік (олардың жалпы санының 28%-ы), мемлекеттік басқару ұйымдарында – 4982 бірлік (22,5%), жылжымайтын мүлікпен жасалатын операцияларды жүзеге асыру саласында – 2601 бірлік (11,8%), қаржы қызметінде - 2584 бірлік (11,7%) құрады.

Ағымдағы жылдың екінші тоқсанында ірі және орта кәсіпорындарда 306,4 мың адам жұмысқа қабылданды, бұл жұмысшылардың жалпы санына 9,4%, олардан 14,6 мың адам немесе 4,8%-ы - қайта құрылған жұмыс орындарына алынды. Өнеркәсіп кәсіпорындарына 70,8 мың адам жұмысқа орналасты, олардан қайта құрылған жұмыс орындарына – 2,4 мың адам (жұмысқа қабылданғандар санының 3,4%-ы), құрылысқа – тиісінше, 63,4 мың және 4,5 мың адам (7,1%), жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар саласына – 31,4 мың және 1,8 мың адам (5,9%), көлік және байланысқа – 25,6 мың және 1,7 мың адам (6,8%), білім беру саласына – 13,3 мың және 0,3 мың адам (2,1%).

Түрлі себептерге байланысты 2007 жылдың екінші тоқсанында 268 мың адам, оның ішінде тұрақтамаушылық себептері бойынша – 217,8 мың адам (81,3%) жұмыстан шықты. Тұрақтамаушылық коэффициенті - 6,7% құрады. Жұмыстан шыққан қызметкерлердің үлесі өнеркәсіпте олардың жалпы санының 25,8%-ын, құрылыста – 20,6%, көлік және байланыста - 8,5%, жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар саласында – 8,1%, білім беру саласында – 8% құрады.

2006-2007 жылдарда ірі және орта кәсіпорындардағы жұмысшылар санының қозғалысы

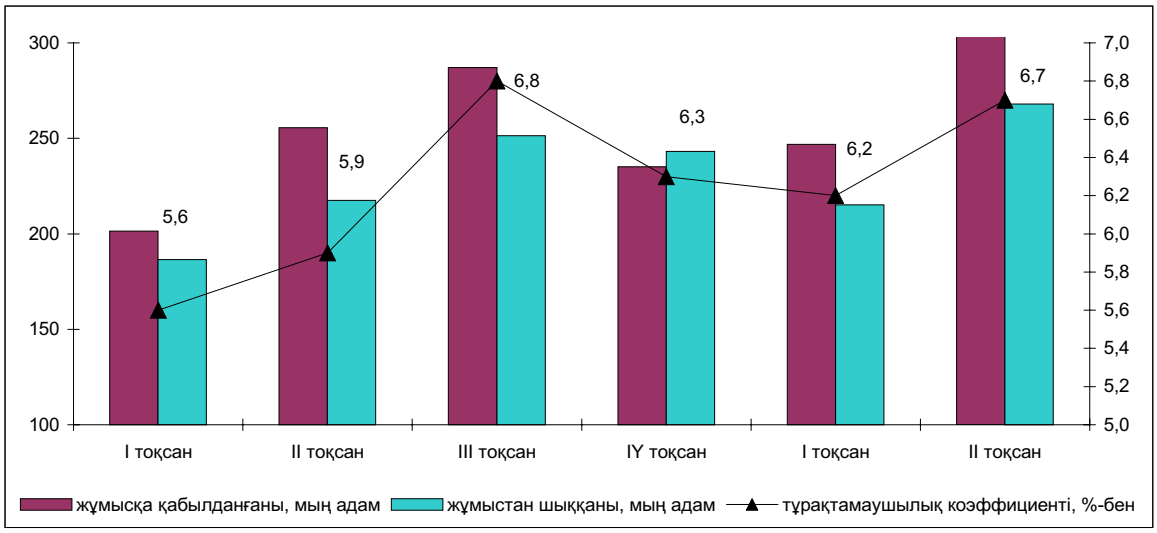

9.2 ЖҰМЫССЫЗДЫҚ ЖӘНЕ ЖҰМЫСПЕН ҚАМТУ

2007 жылдың шілдесінде (бағалау бойынша) 15 және одан жоғары жастағы экономикалық тұрғыдан белсенді халық саны 8,2 млн. адамды, экономикада жұмыс істейтіндер саны – 7,6 млн. адамды, жұмыссыздар (табысты жұмысы болмаған, оны белсенді іздеген және оған кірісуге дайын болған адамдар) – 581,5 мың адамды құрады. Жұмыссыздық деңгейі - 7,1%.

2007 жылдың екінші тоқсанында республика экономикасында 7,6 млн. адам жұмыспен қамтылды, бұл 15 және одан жоғары жастағы адамдар санының 65,4%-ы. Бұл 2006 жылдың екінші тоқсанымен салыстырғанда 215,1 мың адамға немесе 2,9%-ға көп. Жұмыспен қамтылған халық ішінде қалалық жерде 4 млн. адам еңбек етті немесе 52%, ауылдық жерде – тиісінше, 3,6 млн. адам немесе 48%. Жұмыспен қамтылғандардың жалпы санының 51,4%-ын ерлер, 48,6%-ын - әйелдер құрайды.

Ағымдағы жылдың екінші тоқсанында жалдамалы қызметкерлердің саны 5 млн. адамға жетті, бұл 2006 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 180,6 мың адамға (3,8%-ға) көп. Өз бетінше жұмыспен қамтылғандар саны – тиісінше, 2,7 млн. адам немесе 34,6 мың адамға (1,3%-ға) көбейді. Жалдамалы қызметкерлердің көп бөлігі қалалық жерде – олардың жалпы санының 64,7%-ы (3,2 млн. адам). Ауылда жұмыспен қамтылғандар ішінен өз бетінше жұмыспен қамтылған қызметкерлер – 52,2% (1,9 млн. адам) құрайды.

2006-2007жж. Жұмыспен қамтылғандық статусы бойынша жұмыспен қамтылған халық құрылымы

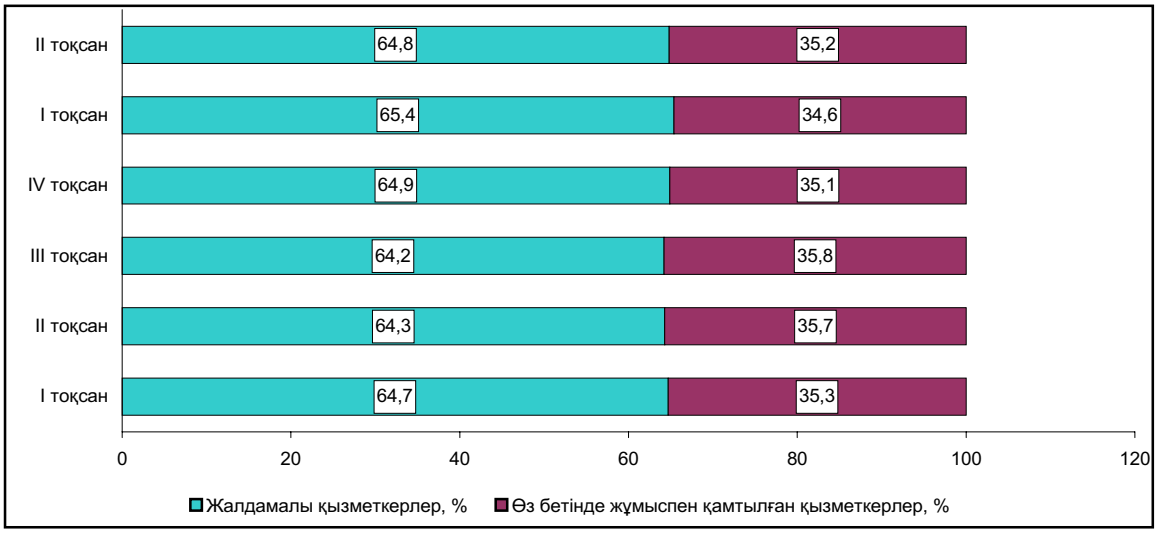

Көрсетілген кезеңде жұмыссыздар саны 601,8 мың адамды құрап, өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 21,5 мың адамға немесе 3,4%-ға азайды. Жұмыссыздық деңгейі 7,3% болды (2006ж. екінші тоқсанда – 7,7%). Жұмыссыздардың жалпы санынан қалалық жерде – 350,6 мың адам (жұмыссыздық деңгейі 8,1%), ауылдық жерде – 251,2 мың адам (6,4%) тіркелді.

Жұмыссыздардың жалпы санында жұмыссыз әйелдердің саны басым болып сақталуда – 357,8 мың адам, бұл еркектер санынан 113,7 мың адамға көп. Жас құрылымы бойынша жұмыссыздар арасында ең көп үлесті 25-39 жастағылар алды – 44,8% (269,8 мың адам), ал 40-54 жастағылар – 26,7% (160,9 мың адам), 15-24 жастағы жастар – 22,1% (133 мың адам) алды. Жастар жұмыссыздығының деңгейі 9,6% болды (2006ж. екінші тоқсанда – 11,9%). Жұмыссыздар ішінен жоғары білімі барлары – олардың жалпы санынан 19%, орта кәсіптік (арнайы) білімі барлары – 24,9%, бастауыш кәсіптік білімі барлары – 11,5%, жалпы орта білімі барлары – 38,1% болды.

Бір жылдан астам уақыт бойы жұмыссыз болған адамдар санының азаюы байқалды: ағымдағы жылдың екінші тоқсанында олар 164,9 мың адамды құрады, бұл жалпы санының 28,9%-ы (2006ж. екінші тоқсанда – тиісінше, 199 мың және 34,2%). Ұзақ мерзімді жұмыссыздық деңгейі 3,3% болды, бұл өткен жылдың тиісті кезеңіне қарағанда 0,7 пайыздық пунктке төмен.

2007 жылдың шілдесінің соңында жұмыссыздар ретінде тіркелген адамдар саны (Қазақстан Республикасы Еңбек және халықтың әлеуметтік қорғау деректері бойынша) 74,9 мың адамды құрады, бұл өткен жылдың тиісті кезеңіндегіден 24,2 мың адамға немесе 24,4%-ға аз. Тіркелген жұмыссыздар санында айтарлықтай бөлігі – 69,6% (52,1 мың адам) - әйелдер, 51,4%-ы – ауыл тұрғындары (38,5 мың адам). Экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы тіркелген жұмыссыздардың үлесі 0,9% болды (2006 жылғы шілдеде – 1,2%).

9.3 ЕҢБЕККЕ АҚЫ ТӨЛЕУ

2007 жылдың маусымында бір қызметкердің орташа айлық атаулы жалақысы 51814 теңгені құрап, өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 28,9%-ға, нақты көрінісінде – 19,2%-ға, қаңтар-маусымда – тиісінше, 48855 теңге, 29,4%-ға және 19,9%-ға өсті.

2006-2007 жылдары Қазақстан Республикасындағы еңбекақы

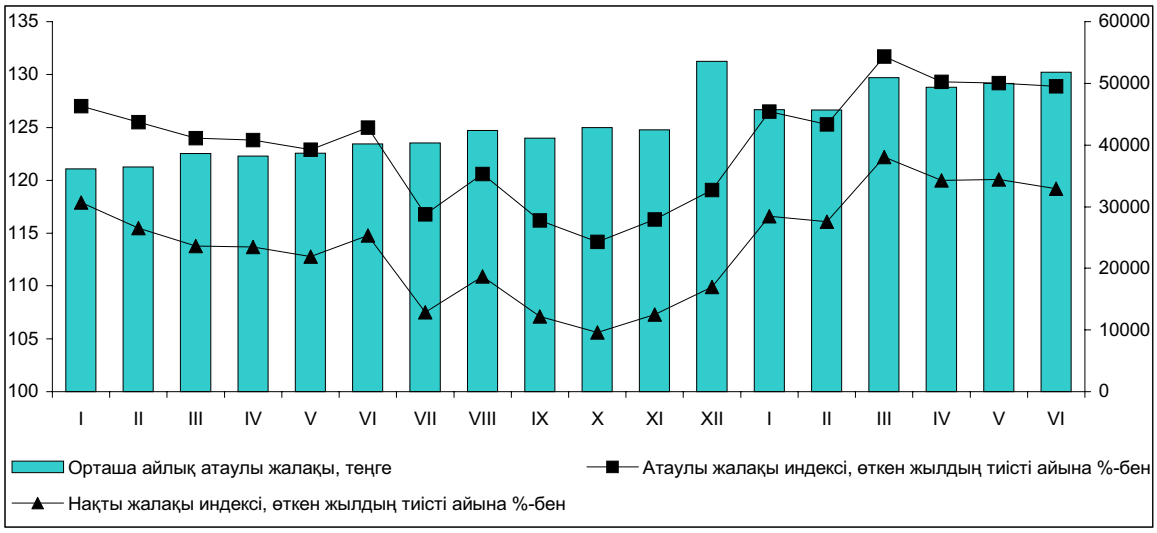

Жалдамалы қызметкерлердің еңбекақысының көбеюі экономикалық қызметтің барлық түрлерінде байқалды. 2007 жылдың маусымында өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда қызметкерлердің жалақысы денсаулық сақтау саласында 60,4%-ға, жылжымайтын мүлікпен операцияларды жүзеге асыру саласында – 34,1%-ға, білім беруде – 32,8%-ға, ауыл шаруашылығында – 29,8%-ға, мемлекеттік басқаруда – 28,5%-ға өсті.

2007 жылдың маусымында қызметкерлердің қаржы саласында орташа жалақысы 106,7 мың теңгені құрап, бұл ел бойынша орташа жалақыдан 2 есе жоғары, көлік және байланыста, жылжымайтын мүлікпен операцияларды жүзеге асыру саласында, кен өндіру өнеркәсібінде - 70 мың теңгеден 82 мың теңгені құрады (1,3-1,6 есе). Білім берудегі еңбекақы 32980 теңге болып қалыптасты, денсаулық сақтауда және әлеуметтік қызмет көрсетуде – 35060 теңге, бұл республика бойынша орташа жалақыдан тиісінше 36,3% және 32,3% төмен. Ең төменгі жалақы ауыл шаруашылығы қызметкерлерінде – 23824 теңге немесе ел бойынша орташа көрсеткіштің 46%-ы.

Өнеркәсіптегі еңбекақы 2007 жылдың қаңтар-маусымында 55780 теңгені құрап, 2006 жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 22,8%-ға өсті. Өнеркәсіп салалары ішінде ең жоғары жалақы алатын темекі өндірумен айналысатын қызметкерлер, мұндағы жалақы - 156,7 мың теңгені құрады (сала бойынша орташа жалақыдан 2,8 есеге көп) және шикі мұнай және табиғи газ өндірісінде – 130 мың теңге (2,3 есе).

2007 жылдың қаңтар-маусымында ерлердің орташа жалақысы 57720 теңгені құрады немесе әйелдердің жалақысынан (39016 теңге) 1,5 есе жоғары. Мейрамхана-қонақ үй бизнесіндегі бұл алшақтық 1,8 есені, қаржы қызметінде, өнеркәсіпте – 1,5 еседен, мемлекеттік басқаруда – 1,3 есені құрады.

2007 жылдың қаңтар-маусымында ерлер мен әйелдердің экономиканың жекелеген түрлері бойынша жалақысы

теңге

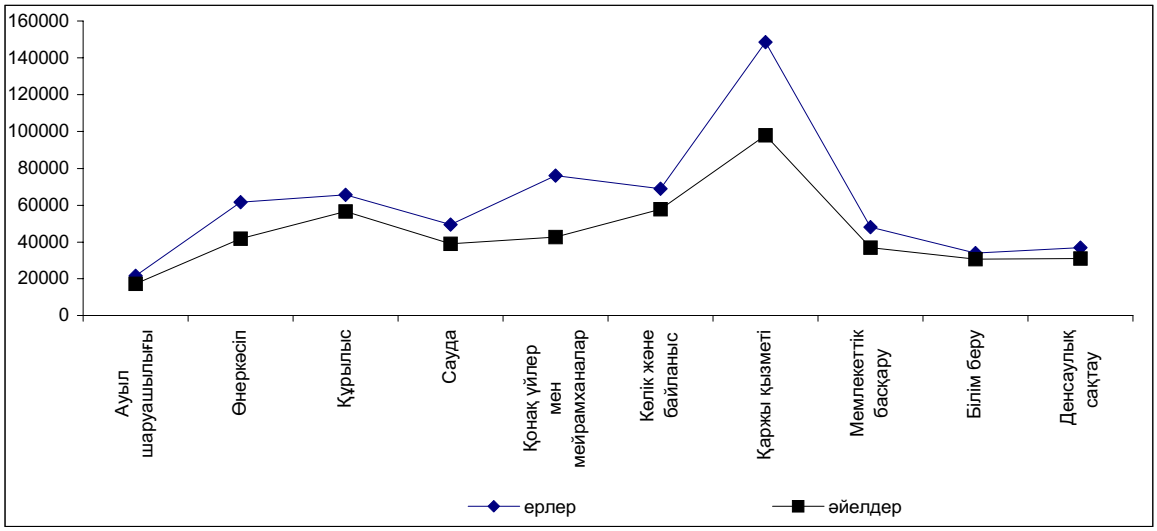

10. ХАЛЫҚ ТАБЫСЫ

Ақшалай табыс

2007 жылғы маусымда халықтың жан басына шаққандағы атаулы ақшалай табысы (бағалау бойынша) 24653 теңгені құрады, бұл 2006 жылдың маусымымен салыстырғанда 26,0%-ға жоғары, нақты ақшалай табыс көрсетілген кезеңде 16,6%-ға өсті.

2007 жылғы маусымдағы халықтың атаулы және нақты ақшалай табысы (бағалау)

(өткен жылдың тиісті айына пайызбен)

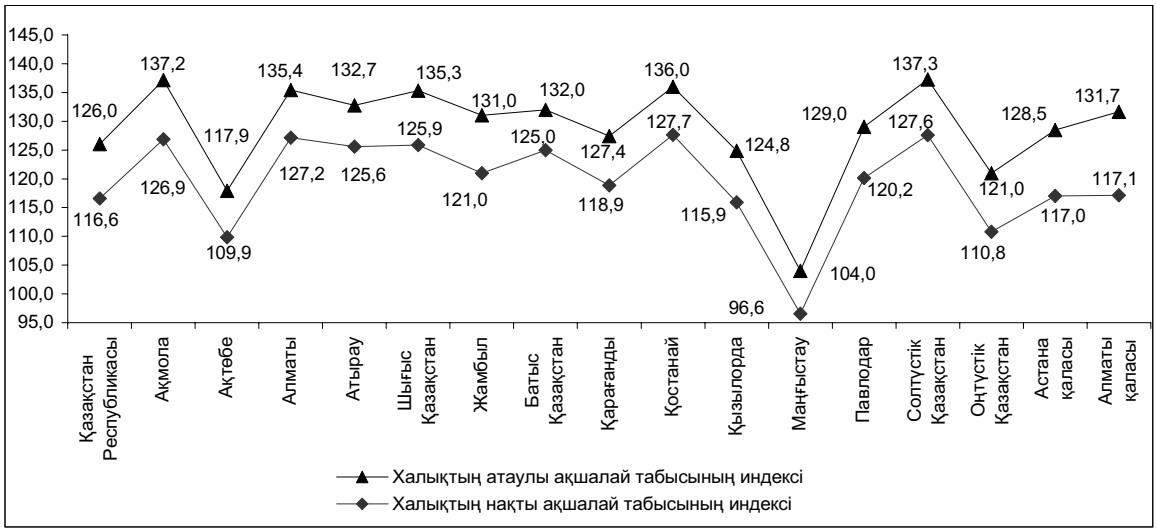

11. ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ ПРОЦЕСТЕР ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК САЛА

11.1 ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ АХУАЛ

Ағымдағы жылдың 1 шілдесіне еліміздегі халық саны жедел деректер бойынша 15484,8 мың адамды құрады, соның ішінде қалалық - 8183,7 мың (52,8%), ауылдық - 7301,1 мың адам (47,2%). Жыл басымен салыстырғанда ол 88 мың адамға немесе 0,6% өсті.

Осы кезең ішінде халық санының көбеюі Қостанай, Шығыс Қазақстан және Солтүстік Қазақстан облыстарынан басқа барлық өңірлерде байқалды. Халық санының ең жоғары өсімі Оңтүстік Қазақстан облысы мен Алматы қаласында - тиісінше 27,2 мың және 18,1 мың адам, ал оның ең көп азаюы - Солтүстік Қазақстан облысында - минус 3,1 мың адам.

Ағымдағы жылдың қаңтар-маусымында республика халқының табиғи өсімі 76527 адамды құрады (63376 адам - осы жерде және бұдан әрі жақшаларда өткен жылдың тиісті кезеңіндегі көрсеткіштер келтірілген). Екі облыста - Қостанай және Солтүстік Қазақстан - өлгендердің саны туғандардың санынан асты: тиісінше 471 және 604 адамға. Ағымдағы жылдың 1 шілдесіне табиғи өсімнің жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға 10,1 (8,3) адамды құрады.

Ағымдағы жылдың қаңтар-маусымында АХАЖ органдары 159114 (143208) тууды тіркеді. Туу қалалық елді-мекендерде және ауылдық жерде өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 12% және 10% өсті және тиісінше 85866 (76637) және 73248 (66571) тууды құрады. Осы кезеңде 81805 (73633) ұл және 77309 (69575) қыз бала туған, немесе 100 қыз балаға 106 ұл бала. 2006 жылдың қаңтар-маусымымен салыстырғанда ұлдар мен қыздар 11,1% артық туылған.

Туудың жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға 20,5 (18,6) туғандарды құрады. Еліміздің өңірлері бойынша туудың деңгейі келесідей қалыптасты: 1000 тұрғынға 15-ке дейін туғандар 2 (6) өңірде, 15-тен 18-ге дейін - 5 (3), 18-ден 21-ге дейін - 3 (1), 21 және одан жоғары туғандар - 6 (6) өңірде.

Ағымдағы жылдың I жартыжылдығында өлгендер саны 82587 (79832) адамды құрады, соның ішінде қалалық елді мекендерде - 48231 (47071) және ауылдық жерлерде - 34356 (32761). Осы кезең ішінде 46882 (45110) еркек және 35705 (34722) әйел өлген, немесе 1000 әйелге 1313 (1299) еркек. Өлгендердің жалпы санында еңбекке қабілетті жастағы адамдар үлесі 41,2% құрады. Еңбекке қабілетті жастағы еркектер өлімі осы жас санатындағы әйелдер өлімінен 3 есе артық. Еркектер өлімінің әйлердер өлімінен күрт артуы 20-24 жас аралығына жетті және барлық еңбекке жарамды жас бойына жалғасуда.

Өлімнің жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға 10,4 (10,3) өлгендерді құрады. Ол еліміздің өңірлері бойынша1000 адамға 6,5-14,1 өлгендер аралығында.

Өлімнің негізгі себептері қан айналымы жүйесі аурулары болып табылады, олардың үлесіне барлық тіркелген өлім оқиғаларының 53,3% (52,9%) тиесілі, олардан жүректің ишемиялық аурулары және ми қан тамырларының зақымдануынан өлгендер саны тиісінше 45,2% (44,5%) және 23,9% (24,9%) құрайды. Өткен жылдың осы кезеңімен салыстырғанда тиісінше жол-көлік оқиғаларынан өлгендер саны 7,9%, өлтіруден - 2,5%, өзін-өзі өлтіруден - 1,9%-ға артты.

Ағымдағы жылдың I жартыжылдығында елімізде 1 жасқа дейінгі 2307 (2048) бала өлімі тіркелген. Нәрестелер өлімінің коэффициенті 1000 туғанға 14,3 (14,8) өлгендерді құрады. Нәрестелер өлімінің ең көп тараған себептері перинаталдық кезеңде пайда болатын жағдайлар болып табылады, одан ағымдағы жылдың қаңтар-маусымында 1145 (1037) нәресте өлген немесе 1 жасқа дейінгі барлық өлімінің 49,6% (50,6%).

Ағымдағы жылғы қаңтар-маусымда некелер мен ажырасулар саны жалпы еліміз бойынша тиісінше 8,2% және 4,4% өсті немесе 59506 (54994) және 18233 (17467) құрады. Неке және ажырасудың жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға 9,2 (8,5) некені және 2,4 (2,3) ажырасуды құрады.

Қаңтар-маусымдағы халықтың табиғи қозғалысы

адам

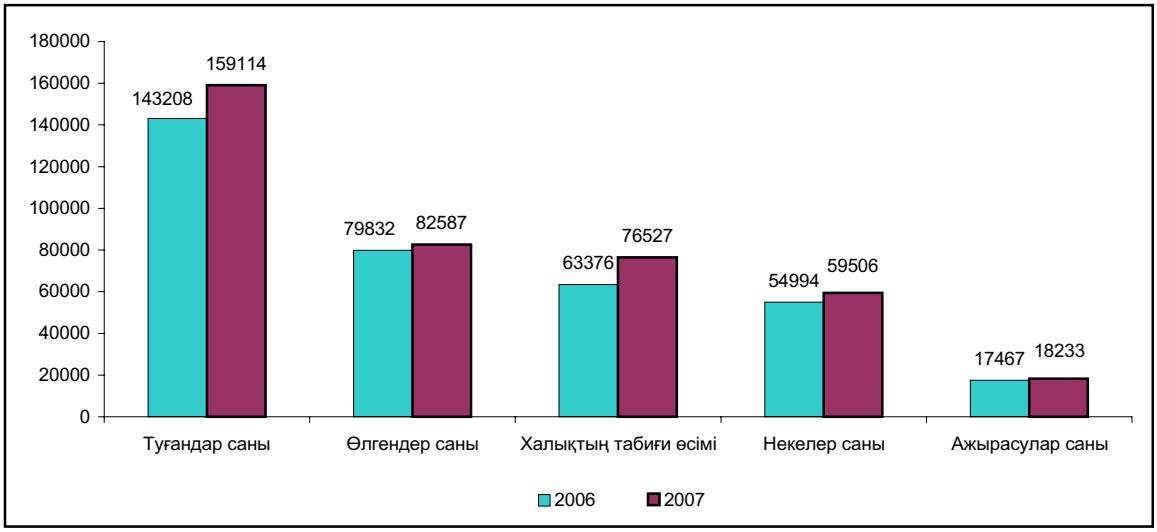

Халық көші-қонының оң айырымы ағымдағы жылдың қаңтар-маусымында 11454 (18746) адамды құрады, одан ТМД елдерімен - 7413 (15892) адам. Осы кезең ішінде келгендер (иммигранттар) саны 28111 (32845), ал кеткендер (эмигрантар) - 16657 (14099) адамды құрады. 1000 эмигрантқа 1688 (2329) иммигранттан келеді. 2006 жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда иммигранттар саны 4734 адамға (14,4%), ал эмигранттар саны 2558 адамға (18,1%).

Халық көші-қоны қозғалысының көбісі ТМД елдерімен, ТМД елдерінен келгендер мен сол елдерге қоныс аударғандар үлесі олардың жалпы санынан тиісінше 80,9% және 92,1% (86,1% және 87,9%) құрады. Иммигранттардың негізгі бөлігі Оңтүстік Қазақстан, Алматы, Маңғыстау және Ақмола облыстарына қоныстанған, ал эмигранттар, негізінен, Қостанай, Шығыс Қазақстан, Солтүстік Қазақстан және Қарағанды облыстарынан қоныс аударды.

Иммигранттардың көбісі Өзбекстан, Ресей және Қытайдан келеді, олардың үлесі ТМД және ТМД-дан тыс елдерден келгендердің жалпы санынан тиісінше 49,5%, 18,9% және 11,4%, ал негізінен Ресей Федерациясы мен Германияға қоныс аударады - ТМД және ТМД-дан тыс елдеріне кеткендердің жалпы санынан тиісінше 86,5% және 5,9%.

Иммигранттар мен эмигранттар санындағы 0-15 жастағы балалар мен жасөспірімдердің үлесі тиісінше 21,8% және 14,8%, еңбекке жарамды жастағылар 72,7% және 70,9%, еңбекке жарамды жастан асқандар - 5,5% және 14,3% құрады. Ағымдағы жылдың қаңтар-маусымында көші-қон ағымы құрылымының айтарлықтай бөлігі қазақтарға келеді, иммигранттар мен эмигранттардың жалпы санындағы үлесі тиісінше 78,7% (78,4%) және 6,3% (7,2%) және орыстар 11,9% (12,5%) және 67,6% (66,7%).

Ел ішіндегі көші-қон процесіне 143526 (137220) адам қатысқан, одан 62788 (59571) адам немесе 43,7% (43,4%) - өңіраралық көші-қон. Ел ішіндегі көшіп-қонушылардың 84,7% (83,6%) - еңбекке жарамды жастағы адамдар.

Ішкі көші-қонның өзгеруі
(соның ішінде өңіраралық және өңірлік)

адам

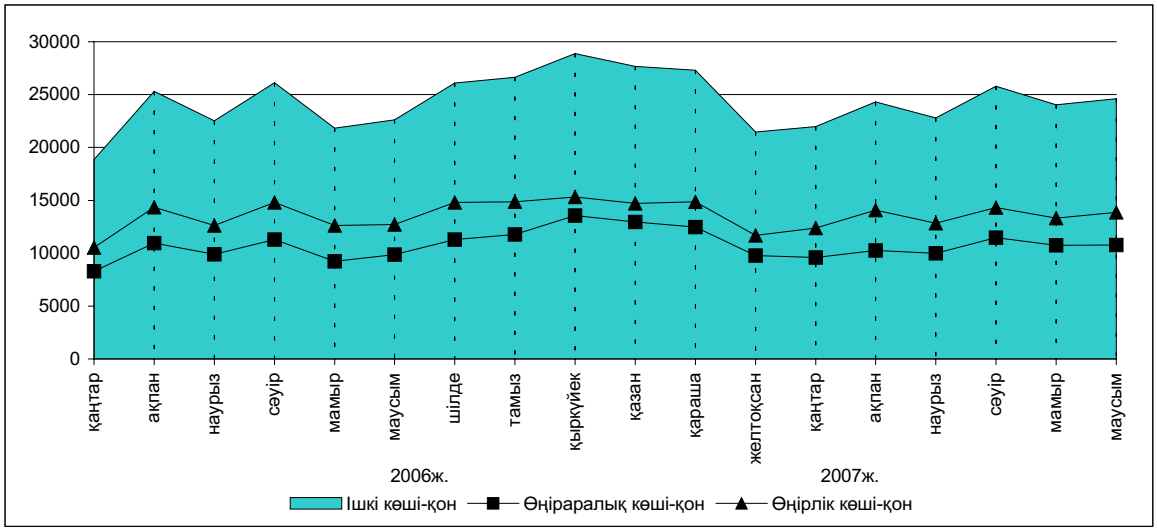

Өңіраралық қоныс аударуда халық көші-қонының оң айырымы елдің 5 (4) өңірінде байқалады, одан шамасы бойынша ең көбі Алматы және Астана қалаларында: тиісінше 8800 (11137) және 8507 (7488) адам. Халықтың өңіраралық көші-қонындағы оң айырым Алматы қаласында негізінен Алматы, Жамбыл, Оңтүстік Қазақстан, Қызылорда және Шығыс-Қазақстан облыстарының, ал Астана қаласында - Ақмола, Оңтүстік Қазақстан және Қарағанды облыстарының көшіп-қонушылары есебінен қалыптасты.

11.2 ХАЛЫҚТЫҢ АУРУ-СЫРҚАУЛЫҒЫ

Республикалық СЭС-тің деректері бойынша 2007 жылғы қаңтар-маусымда 2006 жылдың қаңтар-маусымымен салыстырғанда республика аумағында тұмаумен (20,8 есеге), сальмонеллез жұқпаларымен (1,6 есе), жоғары тыныс жолдарының нақтыланбаған өткір жұқпасымен (29,2%-ға), өткір вирустық гепатитпен (27,0%), менингококк жұқпасымен (21,8%), бірінші рет анықталған созылмалы вирустық гепатитпен (21,3%), басқа да тамақтан бактериялық уланулармен (20,4%), қызамықпен (20,3%), ішектің бактериялық жұқпасымен (19,9%), ішектің өткір жұқпасымен (11,9%), бактериялық дизентериямен (9,3%) ауырғандар саны өскені анықталған. ЖҚТБ-мен ауырғандар саны 94 оқиғаны құрады; 984 АҚТҚ жұқпасын тасымалдаушылар анықталды (2006 жылдың қаңтар-маусымында – 827).

2007 жылдың қаңтар-маусым айларында тіркелген жұқпалы аурулардың арасында аса кең тарағаны жоғары тыныс жолдарының өткір жұқпасы (100 мың адамға шаққанда 11543,4 оқиға), тұмау (207,9), тыныс органдарының туберкулезі (133,9), ішектің өткір жұқпасы (109), вирустық гепатит (61,6), мерез (48,6), битшеңдік (34,2) және қышыма (21,2) болды.

2006-2007жж. қаңтар-маусымдағы ауру-сырқауға шалдығу оқиғаларының тіркелген саны

бірлік

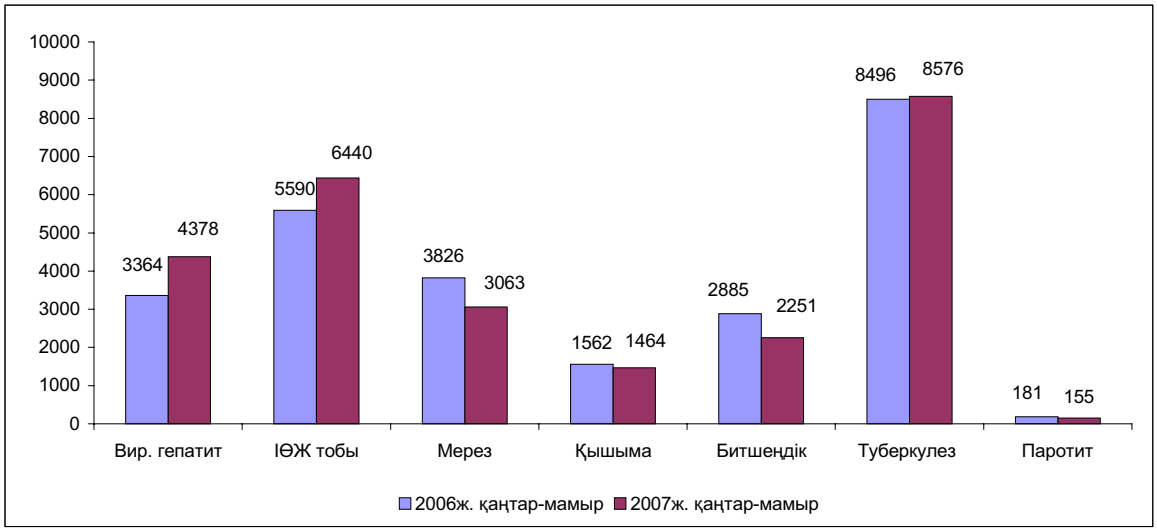

14 жасқа дейінгі балалар арасында 2007 жылдың қаңтар-маусымында тұмаумен (16,9 есеге), өткір вирустық гепатитпен (47,6%-ға), тамақтан бактериялық уланулармен (37,1%), жоғары тыныс жолдарының нақтыланбаған өткір жұқпасымен (30,7%), қызамықпен (28,6%), ішектің бактериялық жұқпасымен (27,6%), ішектің өткір жұқпасымен (21,9%), менингококк жұқпасымен (14,1%), тыныс органдарының туберкулезімен (6,5%), бактериялық дизентериямен (5%) ауырғандар саны көбейген. 42 АҚТҚ жұқпасын тасымалдаушылар анықталды (2006 жылдың қаңтар-маусымында – 17).

Ағымдағы жылғы маусымда 2006 жылдың маусымымен салыстырғанда бірінші рет анықталған созылмалы вирустық гепатитпен (27,8%-ға), ішектің бактериялық жұқпасымен (20,2%), аш ішектің қабынуымен (19,4%), қызамықпен (18,4%), өткір вирустық гепатитпен (7,3%), ішектің өткір жұқпасымен (5,9%) ауырғандар саны өскен. 170 АҚТҚ жұқпасын тасымалдаушылар анықталды (2006 жылдың маусымында – 122). Ауылдық жерлерде осы ай ішінде қызамықпен (3,7 есеге), аш ішектің қабынуымен (2,3 есе), өткір вирустық гепатитпен (29%-ға) ішектің бактериялық жұқпасымен (16,6%) ауырғандар саны өскен. Анықталған АҚТҚ жұқпасын тасымалдаушылардың саны 39 оқиғаны құрады (2006 жылдың маусымында – 26).

11.3 ҚЫЛМЫСТЫЛЫҚ

Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі комитетінің деректері бойынша республика аумағында 2007 жылғы қаңтар-маусымда тіркелген қылмыстардың саны 2006 жылдың қаңтар-маусымымен салыстырғанда 5,5%-ға азайып, 65 мыңды құрады, олардың 27% әйелдерге, 5% - кәмелетке толмағандарға қатысты жасалған қылмыстар. Тіркелген қылмыстардың саны тұтастай республика бойынша халықтың 10 мың адамына шаққанда 85 оқиғаны құрады (2006 жылдың қаңтар-маусымымен - 91).

Қылмыстылық құрылымында ең жоғары үлес салмағы меншікке қарсы жасалған қылмыстарға келеді (62,8%). Олардың ішінде едәуір бөлігі бөтен адамның мүлкін ұрлауға (39,7%) тиесілі болып отыр, ол 2006 жылдың қаңтар-маусыммен салыстырғанда 7,5%-ға кеміген.

Халықтың денсаулығы мен адамгершілігіне қарсы жасалған қылмыстардың үлесі 8,6% құрап, олардың саны 2006 жылғы қаңтар-маусыммен салыстырғанда 3,7%-ға өскен. Бұл топта ең жоғары үлес (8,3%) есірткіге байланысты жасалған қылмыстарға келеді, олардың саны 4,9%- ға өскен. Есірткі құралдарын немесе психотроптық заттарды өткізу мақсатында заңсыз әзірлеуге, сатып алуға, сақтауға, тасымалдау мен жіберуге, оларды тұтынуға бейімдеуге, есірткі құралдарын немесе психотроптық заттарды тұтыну үшін притондар ұйымдастыруға немесе ұстауға байланысты қылмыстар саны 4,6%-ға көбейіп, 5385 оқиғаны құрады. Бұл санаттағы қылмыстардың ашылуы 88,9% құрады (2006 жылғы қаңтар-маусымда – 89,8%).

Қоғамдық тәртіп пен қоғамдық қауіпсіздікке қарсы жасалған қылмыстардың үлесі 7,7%, жеке адамға қарсы жасалған қылмыстардың үлесі 7% құрады. Жеке адамға қарсы жасалған қылмыстар тобында қасақана кісі өлтіру және өлтіруге оқталу (5,2%-ға), сонымен бірге денсаулыққа қасақана орташа ауыр келтіру (1,5%) оқиғаларының саны азайған. Сол кезең ішінде денсаулыққа қасақана ауыр зиян келтіру оқиғаларының саны 6,4%-ға өскен.

2007 жылғы қаңтар – маусымдағы қылмыстылық құрылымы

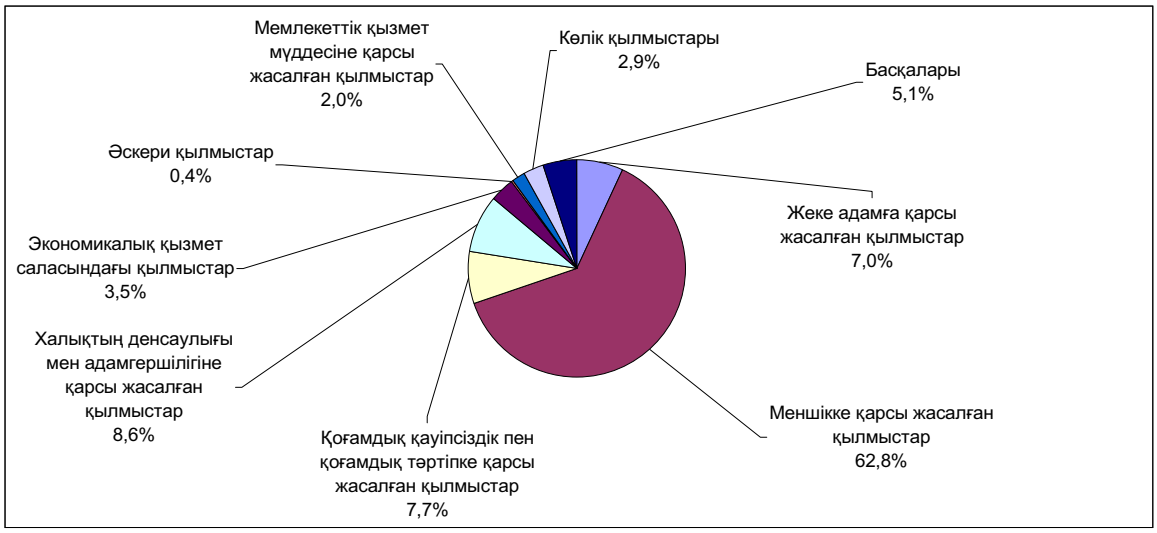

2007 жылғы қаңтар-маусымда 2006 жылғы қаңтар-маусыммен салыстырғанда көлік қылмысының саны (18,2%) айтарлықтай өсіп, мемлекеттік қызмет мүддесіне қарсы жасалған қылмыстардың саны (5,8%-ға) көбейген.

Республикада әскери қылмыстардың қысқару үрдісі сақталуда. 2007 жылғы қаңтар-маусымда 2006 жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда әскери қызметкерлер жасаған қылмыстардың саны 29,4% азайды. Осы санаттағы тіркелген қылмыстардың 35,4% - билігін пайдаланып қиянат жасау, билікті асыра пайдалану немесе әрекетсіздік, 19,8% - өзара қарым-қатынастың жарғылық ережелерін бұзу, 24,9% - бөлімді немесе қызмет орнын өз бетінше тастап кету, 1,6% - қашқындық құрайды.

Есепті кезеңде тексерілген қылмыстар бойынша республиканы тұтастай алғанда материалдық залалдың анықталған сомасы 28573 млн. теңге болды, оның 63,2% - экономикалық қызмет саласындағы қылмыстардың, 25,6% - меншікке қарсы жасалған қылмыстардың үлесінде.

2007 жылғы қаңтар-маусымда республиканың құқық қорғау органдары қылмыс жасаған 41 мың адамды анықтады (2006 жылғы қаңтар-маусымдағыдан 4%-ға аз), 29,1 мың адам қылмыстық жауапқа тартылды, бұл 2006 жылғы сәйкес кезеңінен 14,1%-ға көп.

Қылмысы әшкереленген адамдардың 11,5% - әйелдер, 10,7% - жасы кәмелетке толмағандар. Мемлекеттік қызметті атқарушылардың үлесіне 3,5% келеді. Бұрын қылмыс жасаған адамдардың үлес салмағы – 7,7% құрады.

Қазақстан бойынша орташа алғанда әрбір он бірінші қылмыскер қылмысты - мас күйінде, әрбір үшінші - топ құрамында жасаған. Қылмыс жасағандығы әшкереленген адамдардың ең көбін (72,1%) – жұмыссыздар құрады.

12. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӨҢІРЛЕРІНІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ: САЛЫСТЫРМАЛЫ ТАЛДАУ

Өнеркәсіп. 2007 жылдың қаңтар-шілдесінде өнеркәсіп өндірісі көлемінің өсуі 2006 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда республиканың барлық өңірлерінде байқалды. Ең көп өсімге Батыс Қазақстан (17,1%-ға), Ақмола (10,5%-ға), Қостанай (8,6%-ға), Павлодар (8,2%-ға), Атырау (7,7%-ға), сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында (тиісінше 18,6%-ға және 8,0%) қол жеткізілді. Жоғары өсу қарқыны Жамбыл және Оңтүстік-Қазақстан (тиісінше, 6,7%-ға және 6,3%-ға) облыстарында байқалды. Сонда 9 өңірде өнеркәсіп өндірісінің республикалық деңгейінен асып түсті.

2007 жылғы қаңтар-шілдеде өнеркәсіп өнімі көлемінің өсуі (кемуі)

(2006 жылғы қаңтар-шілдеге, %-бен)

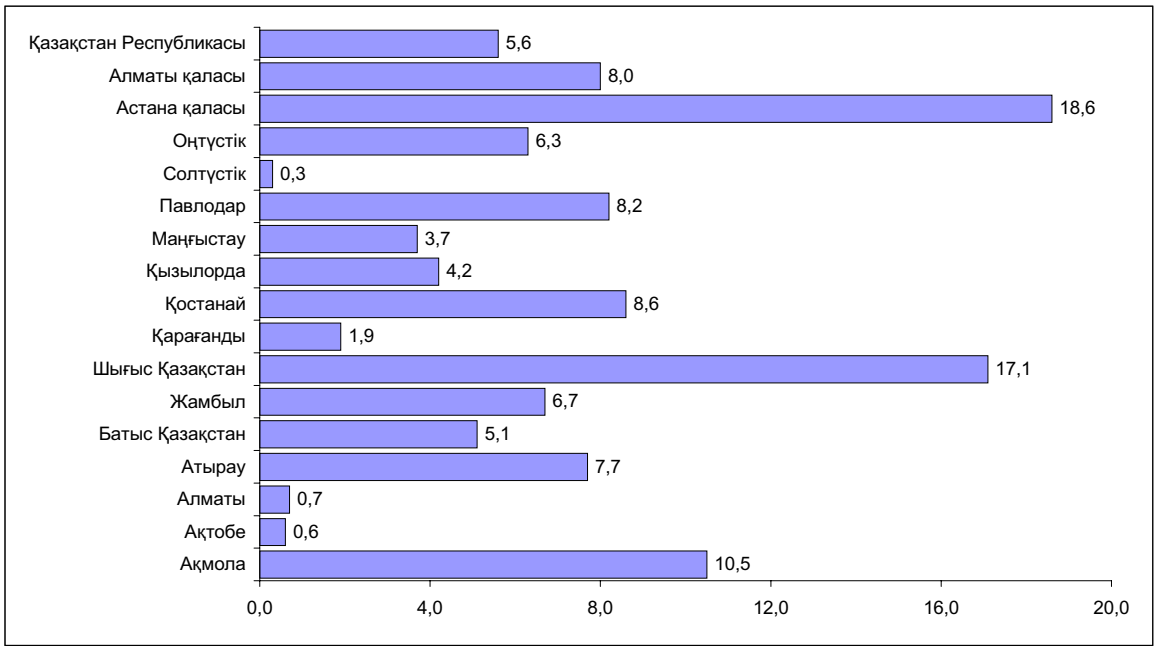

Өнеркәсіп өндірісінің өсуі кен өндіру және өңдеу өнеркәсібінің серпінділік дамуы есебінен болды.

Шикі мұнай өндіру Батыс Қазақстан (18,5%-ға), Атырау (7,1%-ға), Жамбыл (6,3%-ға), Маңғыстау және Қызылорда (әрқайсысында 2,9%-ға) облыстарында өсті. Осы кезеңде Ақтөбе облысында (5,8%-ға) төмендеді.

Газ конденсатын өндіру Батыс Қазақстан (17,8%-ға) мен Жамбыл (6,3%-ға) облыстарында өсті, Маңғыстау облысында (21,2%-ға) кеміді.

Мыс кенін өндіру Шығыс Қазақстан облысында (9,3 есе) өсті, Қарағанды облысында оның өндіруі (15,4%-ға) төмендеді.

Қостанай облысында теміркенді шекемтастарды өндіру 6,8%-ға өсті.

Болат қорыту Павлодар (49,6%-ға), Қостанай (45,2%-ға), Қарағанды (6,5%-ға) және Шығыс Қазақстан (5,0%-ға) облыстарында өсті.

Өңделмеген мырыш өндіру Шығыс Қазақстан облысында (3,3%-ға) өсті, ал Қарағанды облысында (17,8%-ға) кеміді.

Тазартылған мысты қорыту Алматы қаласында (43,2%-ға) өсті. Ал Шығыс Қазақстан және Қарағанды облыстарында оны өндіру (тиісінше 39,4%-ға және 0,5%-ға) төмендеді.

Шығыс Қазақстан облысында жолаушыларға арналған жеңіл автомобильдер шығаруы 1,9 есе өсті.

Электр энергиясын өндіру көлемінің ең жоғары өсімі Жамбыл облысында (71,5%-ға), Астана қаласында (35,5%-ға), Қызылорда (13,2%-ға), Маңғыстау (12,8%-ға) облыстарында тіркелді, ең көп төмендеуі Алматы қаласында (33,1%-ға) байқалды.

Сары май өндіру көлемінің ең жоғары өсімі Алматы қаласында (31,2%-ға), Қостанай (15,7%-ға), Жамбыл (10,1%-ға) және Павлодар (9,3%-ға) облыстарында байқалды.

Осы уақытта сары май өндіру көлемінің ең жоғарғы кемуі Астана қаласында (87,5%-ға), сондай-ақ Батыс Қазақстан (47,7%-ға), Алматы (44,7%-ға), Қызылорда (40,0%-ға) мен Ақтөбе (37,5%-ға), облыстарында тіркелді.

Тазартылған күнбағыс майын өндіру Оңтүстік Қазақстан (1,9 есе), Ақтөбе (1,4 есе) облыстарында өсті. Қарағанды, Шығыс Қазақстан және Қостанай облыстарында оны өндіру көлемі (тиісінше 60,0%-ға, 44,1%-ға және 32,4%-ға) төмендеді.

Жеміс және көкөніс шырындарын өндіру 2006 жылдың қаңтар-шілдесімен салыстырғанда Қостанай облысында (3,3 есе), Оңтүстік Қазақстан (2,2 есе), Алматы (1,8 есе) облыстарында және Алматы қаласында (30,7%-ға) өсті, ал Жамбыл облысында (26,4%-ға) кеміді.

Ауыл шаруашылығы. 2007 жылдың 1 тамыздағы жағдай бойынша өткен жылғы тиісті күнмен салыстырғанда тұтастай алғанда облыстар шаруашылықтарының барлық санаттарында ірі қара мал, жылқы, қой мен ешкі саны өсті.

2007 жылғы қаңтар-шілдеде 2006 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда ет өндіру көлемінің өсуі барлық облыстарда байқалды. Ет өндіру көлемінің ең жоғары өсіміне Шығыс Қазақстан (8,1%-ға), Маңғыстау (5,7%-ға), Атырау мен Солтүстік Қазақстанда (әрқайсысында 5,5%-дан), Қарағанды (5,0%-ға) облыстарында қол жеткізілді. Астана мен Алматы қалаларында ет өндіру көлемі 2006 жылғы қаңтар-шілдедегі деңгейде сақталды.

2006 жылдың қаңтар-шілдесімен салыстырғанда сүт өндіру көлемінің өсуі Астана мен Алматы қалаларынан басқа республиканың барлық облыстарында байқалды. Сүт өндіру көлемінің аса жоғары өсімі Оңтүстік Қазақстан және Маңғыстау (әрқайсысында 5,6%-дан) облыстарында, Ақтөбе (5,3%-ға) және Қарағанды (4,9%-ға) облыстарында тіркелді. Салыстырмалы жоғары өсу қарқыны Қостанай, Жамбыл және Алматы (тиісінше, 3,6%-ға; 3,3%-ға және 3,1%-ға) облыстарында тіркелді.

2007 жылғы қаңтар-шілдеде 2006 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда жұмыртқа өндірісінің өсуі Қазақстанның 11 өңірінде байқалды. Аса жоғары өсу қарқынына Шығыс Қазақстан (11,7%-ға), Алматы және Оңтүстік Қазақстан (әрқайсысында 10,8%-дан), Солтүстік Қазақстан (10,0%-ға) облыстары және Алматы қаласы (47,1%-ға) қол жеткізілді. Оның төмендеуі Ақмола (15,2%-ға), Қарағанды (11,3%-ға) және Қызылорда (3,3%-ға) облыстарында байқалды. Маңғыстау облысында және Астана қаласында жұмыртқа өндіруі 2006 жылдың қаңтар-шілдедегі деңгейде сақталды.

Инвестициялар. 2007 жылғы қаңтар-шілдеде негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар (жете бағалауды ескере отырып) 1498,2 млрд. теңгені құрады, бұл 2006 жылғы осы кезеңдегіден 11,6%-ға көп.

Инвестицияның өсуі республиканың 14 өңірінде байқалды. Ең көп өсуі Ақмола (1,7 есе), Батыс Қазақстан (1,6 есе) және Қостанай (1,3 есе) облыстарында тіркелді. Жоғары өсу қарқыны, сондай-ақ, Жамбыл (23,2%), Алматы (22,4%-ға), Қызылорда (21,9%-ға) облыстарында байқалды. Астана және Алматы қалаларында инвестициялар көлемі (тиісінше, 22,7%-ға, 26,4%-ға) өсті. Сол уақытта инвестициялар көлемінің ең көп төмендеуі Солтүстік-Қазақстанда – 17,0%-ға және Атырау – 4,3%-ға облыстарында тіркелді.

Тұрғын үйлерді пайдалануға беру. 2007 жылғы қаңтар-шілдеде тұрғын үйлерді пайдалануға беру көлемі өткен жылғы осы кезеңдегі деңгейден Жамбыл мен Оңтүстік-Қазақстан облыстарынан басқа (кемуі тиісінше 0,9% және 0,4%-ға) республиканың барлық өңірлерінде асып түсті.

Аса белсенді тұрғын үй құрылысы Астана (2,1 есеге) және Алматы қалаларында (1,4 есеге), Атырау (3,4 есеге), Шығыс Қазақстан және Қарағанды (әрқасысында 2 еседен асып түсті) облыстарында жүргізіліп жатыр. Жоғарғы өсу қарқыны Қостанай және Маңғыстау (әрқайсысында 1,5 еседен), Ақмола (1,4 есе), Алматы және Қызылорда (әрқайсысында 1,3 еседен) облыстарында байқалды, олардың көлемі 2006 жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда өсті.

Бөлшек сауда тауар айналымы. 2007 жылғы қаңтар-шілдеде бөлшек сауда тауар айналымының көлемі 988,9 млрд. теңгені құрады және өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда (салыстырмалы бағада) 10,9%-ға өсті.

2007 жылғы қаңтар-шілдеде өңірлер бөлінісіндегі бөлшек сауда тауар айналымы көлемінің өсуі өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда (салыстырмалы бағада) республиканың барлық өңірлерінде байқалды. Ең жоғары өсуі Астана қаласында (36,9%-ға), Атырау (32,7%-ға), Жамбыл (30,3%-ға), Маңғыстау (26,2%-ға) және Алматы (22,9%-ға) облыстарында байқалды. Солтүстік Қазақстан облысында бөлшек сауда тауар айналымының ең аз өсуі (0,4%-ға) байқалды.

Тұтыну бағасының индексі. 2007 жылғы қаңтар-шілдеде тұтыну тауарлары мен қызметтерінің бағасы 2006 жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда республиканың барлық өңірлерінде өсті.

Бағаның ең жоғары өсімі Оңтүстік Қазақстан (8,8%-ға), Шығыс Қазақстан (8,7%-ға), Солтүстік Қазақстан (7,7%-ға), Павлодар мен Қостанай (әрқайсысында 7,5%-дан) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында (тиісінше 9,5% және 12,0%-ға) тіркелді.

2007 жылғы қаңтар-шілдеде өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда азық-түлік тауарлары бағасының өсуі республиканың барлық өңірлерінде байқалды. Бағаның ең көп өсуі Маңғыстау (8,6%-ға), Ақтөбе (7,3%-ға), Оңтүстік Қазақстан (7,2%-ға) облыстарында, сондай-ақ Астана қаласында – 11,1%-ға және Алматы қаласында – 10,2%-ға тіркелді. 2007 жылғы шілдеде маусыммен салыстырғанда Шығыс Қазақстан облысында азық-түлік тауарларына бағасының төмендеуі тіркелді.

Азық-түлік емес тауарлар бойынша бағаның өсуі барлық өңірлерде байқалды. Азық-түлік емес тауарларға бағаның ең көп өсуі Батыс Қазақстан (8,0%-ға), Алматы (7,2%-ға), Ақтөбе және Қызылорда (әрқайсысында 7,0%-дан) облыстарында тіркелді.

Республиканың барлық өңірлерінде, Астана қаласынан басқа, халыққа көрсетілетін ақылы қызметтердің бағалары мен тарифтерінің өсуі байқалды. Ең жоғары өсім Шығыс Қазақстан (15,3%-ға) облысында, Оңтүстік Қазақстан (14,3%-ға), Қостанай (12,7%-ға), Ақмола (12,0%-ға) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында (тиісінше 10,0% және 16,3%-ға) тіркелді.

Халықтың ақшалай табысы. 2007 жылғы маусымда Қазақстандағы халықтың жан басына шаққандағы орташа ақшалай табысы (бағалау бойынша) 24653 теңгені құрады. Атырау және Маңғыстау облыстары республиканың аса жоғары табысты өңірлері болып табылады, олардың табысы орташа республикалық деңгейден тиісінше 2,5 есеге және 1,7 есеге асып түсті. Астана және Алматы қалаларындағы халықтың орташа жан басына шаққандағы ақшалай табыстарының деңгейі орташа республикалық деңгейден (тиісінше, әрқайсысында 2,0 еседен) асты. Халықтың жан басына шаққандағы ең төмен ақшалай табысы Жамбыл, Оңтүстік Қазақстан және Алматы облыстарында байқалды (тиісінше: орташа республикалық деңгейден 55,3%, 56,5% және 58,8%).

Еңбек рыногы. Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің деректері бойынша 2007 жылғы шілденің соңына жұмыссыздар ретінде тіркелген азаматтар саны 74,9 мың адамды құрады. Ал олардың экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы үлесі – 0,9%. Өңірлер бөлінісінде бұл көрсеткіш 8 облыста асып түскен. Жұмыссыздардың қомақты үлесі Павлодар (1,8%) облысында, Атырау (1,4%), Шығыс Қазақстан, Батыс Қазақстан және Қызылорда (әрқайсысында 1,2%-дан) облыстарына келеді. Астана қаласында бұл көрсеткіш – 0,5%, Алматы қаласында 0,6% құрады.

13. КОНЪЮНКТУРАЛЫҚ ЗЕРТТЕУЛЕР

1. Өнеркәсіп кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін зерттеу

2007 жылғы шілдеде 858 ірі және орта өнеркәсіп кәсіпорындары зерттелді, соның ішінде 104 - кен өндіру өнеркәсібі (сұралғандардың жалпы санының 12%-ы), 583 (68%) - өңдеу өнеркәсібі және 171 (20%) - электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлу кәсіпорындары.

Ағымдағы жылдың шілдесінде сұралған кәсіпорындардың іскерлік белсенділігін сипаттайтын кәсіпкерліктің сенімділік индексі өткен аймен салыстырғанда 2 пайыздық пунктке өсіп, (+14)%-ды құрады (маусымдылық факторы есебімен).

Жақын арадағы 2-3 айда (2007ж. тамыз-қазан) басшылардың көпшілігінің бағалауы бойынша өнеркәсіп кәсіпорындарының іскерлік белсенділігінің төмендеуі күтілуде. Кәсіпкерліктің сенімділік индексі 2007 жылдың шілдесімен салыстырғанда 6 пайыздық пунктке кеміп, (+8)%-ды құрайды.

Өнеркәсіп кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексінің серпіні
(маусымдылық факторысыз)

баланс, %

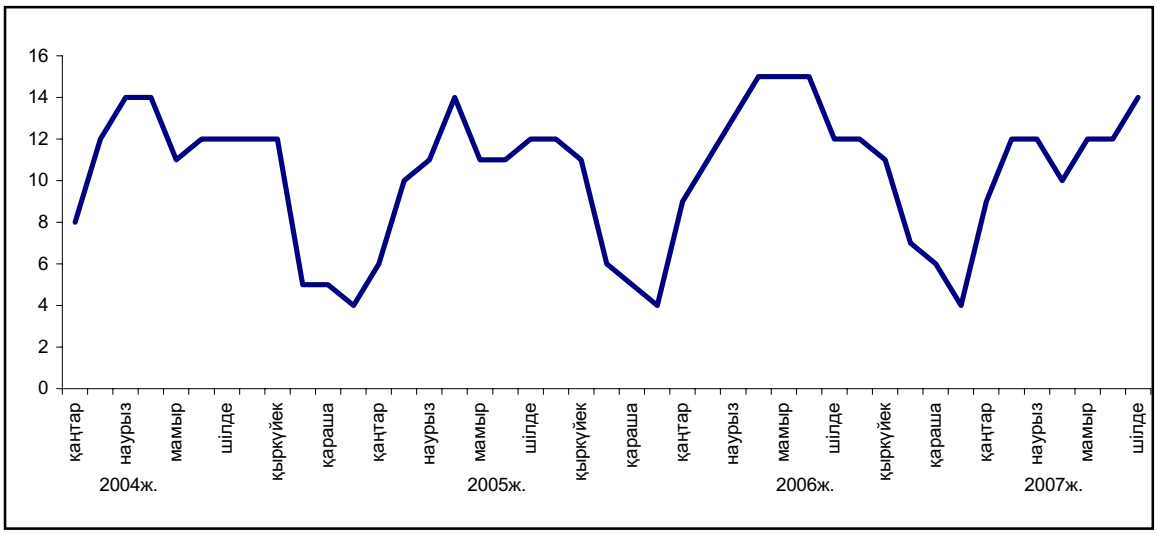

Кен өндіру өнеркәсібінің кәсіпорындарында кәсіпкерліктің сенімділік индексі өткен аймен салыстырғанда 4 пайыздық пунктке кеміп, (+15)%-ды құрады.

Өңдеу өнеркәсібінің кәсіпорындарында кәсіпкерліктің сенімділік индексі өткен аймен салыстырғанда 2 пайыздық пунктке кеміп, (+15)%-ды құрады.

Электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлу бойынша зерттелген кәсіпорындарда кәсіпкерліктің сенімділік индексі 2007ж. маусыммен салыстырғанда (-5)%-дан (+4)%-ға дейін өсті.

2. Сауда кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін зерттеу

2007 жылғы шілденің аяғында 1436 сауда кәсіпорындарынан сауалдама алынған болатын, соның ішінде 580 – бөлшек сауда (сұралғандардың жалпы санының 40%-ы), 836 – көтерме сауда (58%) және 20 – сауда делдалдық кәсіпорындары (2%) бар.

2007 жылғы шілдеде сұралған кәсіпорындардың басшылары экономикалық жағдайы “жақсы” және “қанағаттанарлық” деп сипаттаған сауда кәсіпорындарының үлесі өткен аймен салыстырғанда 1 пайыздық пунктке өсіп, 98%-ды құрады.

Сауда кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін сипаттайтын кәсіпкерліктің сенімділік индексі 2007 жылғы шілдеде өткен аймен салыстырғанда 1 пайыздық пунктке кеміп, (+11)%-ды (маусымдылық факторы есебімен) құрады.

Жақын арадағы 2-3 айда (2007ж. тамыз-қазан) басшылардың көбінің бағалауы бойынша іскерлік белсенділіктің шамалы өсуі күтілуде, кәсіпкерліктің сенімділік индексі 2007 жылдың шілдесімен салыстырғанда 5 пайыздық пунктке өсіп, (+16)%-ды құрайды.

Сауда кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексінің серпіні
(маусымдылық факторысыз)

баланс, %

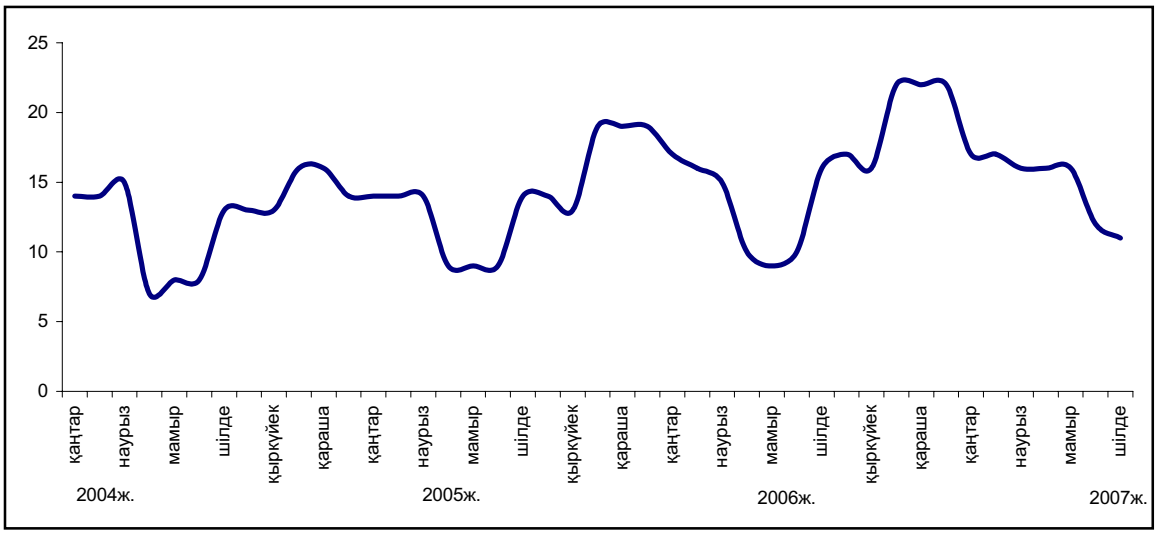

2007 жылғы шілдеде көтерме және бөлшек сауда кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексі тиісінше (+16)%-ды және (+15)%-ды құрады (салыстыру үшін: ағымдағы жылғы маусымында осы көрсеткіш көтерме және бөлшек сауда кәсіпорындарында тиісінше (+19)%-ды және (+17)%-ды құраған), ал сауда делдалдығы саласында аталған индекс (+27)%- ға тең, бұл ағымдағы жылдың маусымындағы көрсеткіштен 5 пайыздық пунктке аз.

3. Тұтынушыларды зерттеу

2007 жылғы шілдеде өңірлік статистика басқармаларының қызметкерлері түрлі топтардағы тұтынушыларды (қала мен ауыл халқы, фирмалар мен банктердің, мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың қызметкерлері, үй шаруасындағы әйелдер мен зейнеткерлер және басқалары) – 1600 респонденттерді кезекті зерттеуден өткізді. Зерттеудің негізгі мақсаты – ел экономикасындағы және жеке үй шаруашылығындағы өзгерістер туралы тұтынушылардың жеке пікірлерін анықтау. Одан басқа, сауалдама үй шаруашылықтарында ұзақ пайдаланатын тауарларға деген тұтынушылар сұранысының үрдісін қадағалауға мүмкіндік береді.

Ағымдағы жылдың шілдесінде **"Тұтынушылардың сезіну индексі"** өткен аймен салыстырғанда 1 пайыздық пунктке кеміп, **(+26)%-ды** құрады.

"Экономикалық ахуал индексі" өткен аймен салыстырғанда 1 пайыздық пунктке кеміп, **(+28)%**-ды құрады.

"Сатып алу тілегінің индексі" өткен аймен салыстырғанда 2 пайыздық пунктке өсіп, (**+23)%**-ды құрады (диаграмманы қараңыз).

Ағымдағы жылдың шілдесінде респонденттердің 38%-ы соңғы 12 ай ішінде еліміздегі экономикалық жағдайдың жақсарғанын атап өтті, сол мезгілде тұтынушылардың 12%-ы жағдайдың нашарлағанын хабарлады.

Респонденттердің 38%-ы алдағы 12 айда елдегі жалпы экономикалық жағдайдың жақсаратынын күтеді, ал 11% жағдайдың нашарлауы мүмкін деп есептейді.

Респонденттердің үштен бірінен астамы (37%) 2007 жылғы шілдеде жеке үй шаруашылығындағы қаржы жағдайының жақсарғаны, тиісінше, өткен аймен салыстырғанда ұзақ пайдаланатын тауарларға сұраныстың өскені туралы хабарлады. Сонымен бірге, сұралғандардың жалпы санының 13%-ы өз үй шаруашылығындағы қаржы-экономикалық жағдайдың нашарлағанын айтады.

Респонденттердің 20%-ның пікірі бойынша еліміздегі жұмыссыздық деңгейіне қатысты ахуал алдымыздағы 12 айдың ішінде жақсарады десе, сол кездегі сұралғандардың 26%-ы оған қарама-қарсы пікірде болып отыр.

Алдымыздағы 12 айдың ішінде үй шаруашылығындағы ақшалай қорланым сомасының өсу мүмкіндігін сұралған тұтынушылардың 45%-ы атап өтсе, ал 35%-ы оның кемитінін айтты.

Тұтынушылар бағасы

баланс, %

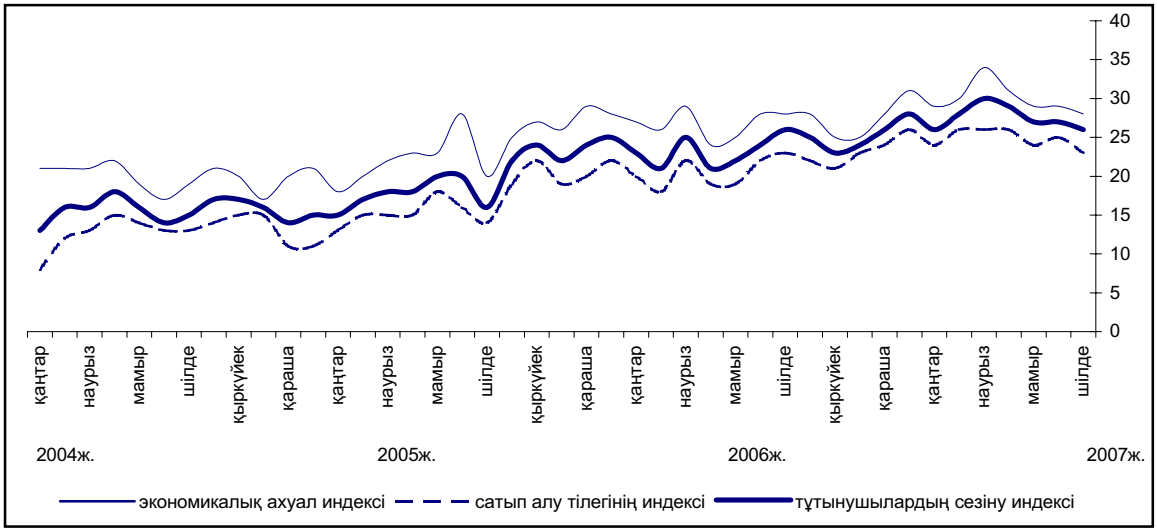

14. ТМД ЕЛДЕРІНІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ

(ТМД Статкомитетінің деректері бойынша)

2007 жылғы қаңтар-маусымда, бағалау бойынша, жалпы ішкі өнім 2006 жылғы қаңтар-маусыммен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 9%-ға өсті (2006 жылғы қаңтар-маусымда – 6,8%).

Достастық елдері бойынша орта есеппен алғандағы негізгі макроэкономикалық көрсеткіштер

(өсім; өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен)

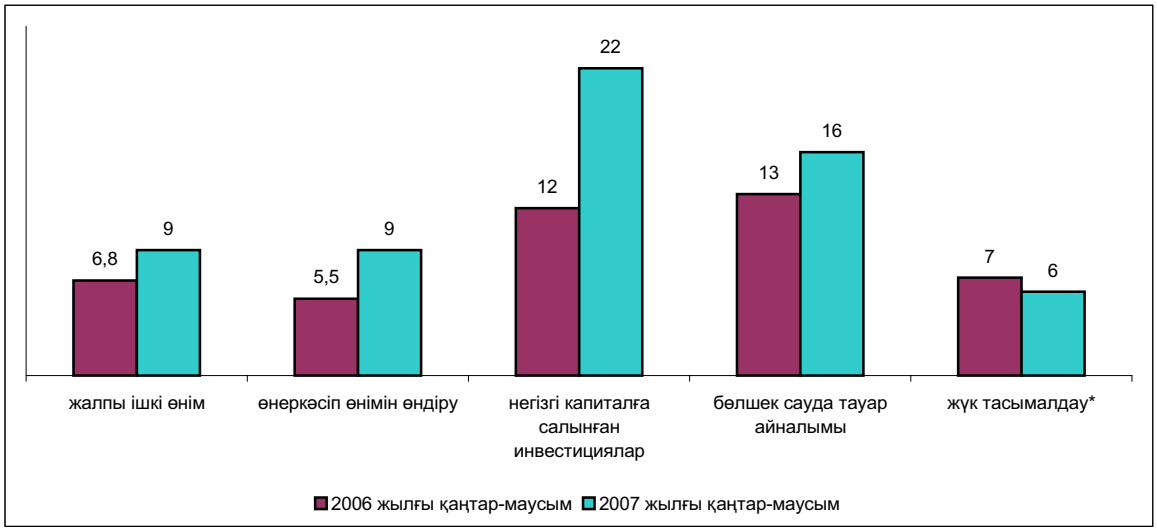

** Құбырларсыз.*

2007 жылғы қаңтар-маусымда **өнеркәсіп өндірісі** өсімі өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен - 9%-ға (2006 жылғы қаңтар-маусымда – 5%) құрады. Әзірбайжанның (өсім 35,6%), Украинаның (11,8%) және Өзбекстанның (11,6%) өнеркәсібі өте жоғары қарқынмен дамыды. Қазақстанда өнеркәсіп өндірісінің көлемі 6,8%-ға өсті. Өнеркәсіп өнімін өндіру Молдовада (0,3%-ға) төмендеді.

Достастық елдеріндегі өнеркәсіп өндірісі

(тұрақты бағаларда; өсім, өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен)

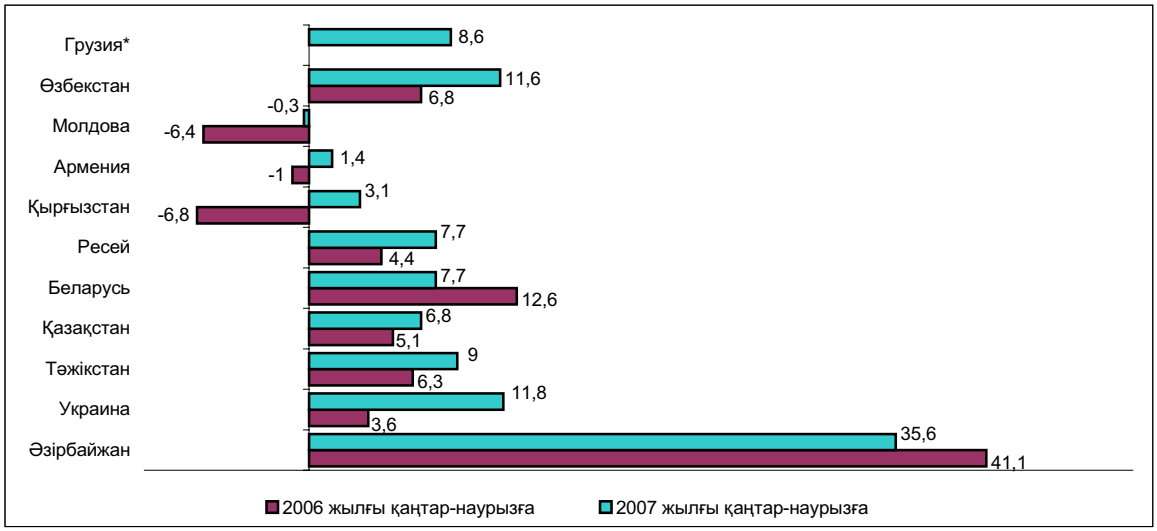

** 2007 жылғы қаңтар-наурыз 2006 жылғы қаңтар-наурызына.*

Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағаларының индексі 2007 жылғы қаңтар-маусымда 2006 жылдың қаңтар-маусымына қарағанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 110% (2006 жылғы қаңтар-маусымда – 114%) құрады. 2007 жылғы маусымда мамыр айымен салыстырғанда баға бұл елдер бойынша орта есеппен 2%-ға өсті (2006 жылғы маусымда– 1%-ға).

Ауыл шаруашылығы. Өсімдік шаруашылығы. Достастық елдерінің оңтүстік аумақтары егін жинауға кірісті. Әзірбайжанда 2007 жылғы шілденің басында 356 мың гектар алқаптан (жиналуға тиісті алқаптың 52%-ы) дәнді және дәнді-бұршақ дақылдар (жүгерісіз) жиналды. 922 мың тонна астық бастырылды (бастапқы кіріске алынған салмағында), бұл 2006 жылға шілденің басына Қарағанда 23%-ға аз; 1 гектардан жиналған алқаптың шығымдылығы 25,9 центнерді құрады, өткен жылы 25,1 центнер болған.

Қырғызстанда жиналуға жататын дәнді дақылдар алқабының 2%-ы бастырылды, олардан 34 мың тонна астық жиналды, бұл өткен жылғы осы күнге қарағанда 5%-ға аз.

Молдовада 102 мың гектар алқабынан (жиналуға тиісті алқаптың 31%-ы) дәнді дақылдардар жиналып, 143 мың тонна астық алынды. 1 гектардан 14 центнерден бастырылды.

Ресейде 2007 жылдың 1 шілдесіне 915 мың гектар алқабының дәнді дақылдары (жиналуға тиісті алқаптың 3%-ы) бастырылды, бұл өткен жылдың тиісті күнімен салыстырғанда 2,4 есеге көп. 3138 мың тонна астық бастырылды, ол өткен жылғы осы уақыттағыдан 2,2 есеге көп. 1 гектардан шығымдылық 34,3 центнерді құрады, бұл 2006 жылғы деңгейден 8%-ға аз.

2007 жылғы шілденің басына Тәжікстанда жиналуға жататын дәнді және дәнді бұршақты дақылдар алқабының 12%-ы орылып (63 мың гектар), 129 мың тонна астық бастырылды (өткен жылғы осы күнге қарағанда 0,8%-ға көп), 1 гектардан жиналған алқаптың шығымдылығы 20,6 центнерді (3%-ға аз) құрады.

Украинада 2007 жылғы шілденің басында дәнді дақылдардың бастырылған алқабы 1410 мың гектарды құрады (жиналуға тиісті алқаптың 11%-ы), одан 2511 мың тонна астық жиналды, гектардан 17,8 центнерден алынды.

Мал шаруашылығы. 2007 жылғы қаңтар-маусымда өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен союға арналған мал мен құс өндіру (тірі салмағында) - 9%-ға (2006 жылғы қаңтар-маусымда – 4%-ға) өсті, жұмыртқа 1%-ға (3%-ға) көбейді. Жалпы сүт сауу өткен жылғы сәйкес кезеңіндегідей өзгеріссіз калды.

Инвестиция мен құрылыс. Достастық елдеріндегі негізгі капиталға (тұрақты бағаларда) жұмсалған инвестициялар көлемі 2007 жылдың қаңтар-маусымында өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда орта есеппен 22%-ға (2006 жылғы қаңтар-маусымда – 12%-ға) өсті.

2007 жылғы қаңтар-маусымда Достастық елдеріндегі іске қосылған тұрғын үйлердің жалпы алаңы 2006 жылғы сәйкес кезеңіне қарағанда 34%-ға (11%-ға көп) болды.

Көлік. 2007 жылғы қаңтар-маусымда көлік кәсіпорындары тасымалдаған жүк көлемі (құбырларсыз) өткен жылғы қаңтар-маусыммен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 6%-ға (2006 жылғы қаңтар-маусымда – 7%-ға), жүк айналымы - 8%-ға (4%-ға) өсті.

Көлік кәсіпорындарында жолаушылар айналымы (қалалық электр көлігі және жеңіл таксомоторлықтан басқа) 2006 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 3%-ға (2006 жылғы қаңтар-маусымда – 4%-ға) өсті, тасымалданған жолаушылар саны 2%-ға (2006 жылғы қаңтар-маусымда - 4%-ға) аз болды.

Тұтыну рыногы. 2007 жылғы қаңтар-маусымда 2006 жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда бөлшек сауда тауар айналымының нақты көлемі Достастық елдерінде орта есеппен 16%-ға (2006 жылғы қаңтар-маусымда– 13%-ға) өсті.

Тұтыну рыногындағы баға. 2007 жылғы қаңтар-маусымда Достастықтың барлық елдерінің тұтыну рыноктарында тұтыну бағалардың өсуі жалғасуда.

Достастық елдеріндегі тұтыну бағаларының деңгейі

(өсім; өткен жылғы желтоқсанға, %-бен)

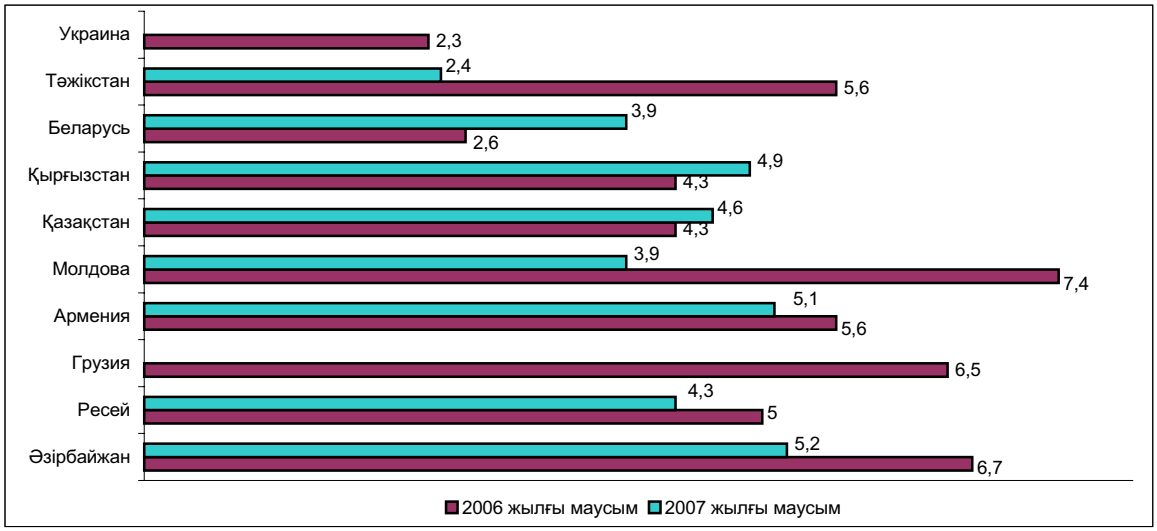

2007 жылғы 1 жартыжылдығында 2006 жылғы 1 жартыжылдығымен салыстырғанда тұтыну бағалары Тәжікстанда (18,3%-ға), Әзірбайжанда (16%), Беларусте, Грузияда, Қазақстанда, Ресейде және Украинада – 7,4%-дан 10,8%-ға дейін, Армения мен Қырғызстанда – 4,5% және 4,8%-ға өсті. 2007 жылғы маусымда 2006 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда тұтыну бағасының ең жоғары өсімі Әзірбайжанда 8,8%, Ресейде – 5,5%, Қазақстан мен Қырғызстанда – 4,6%-ға әрқайсында құрады.

2007 жылғы маусымда азық-түлік тауарлары бағасының ең жоғары өсімі 2006 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда Арменияда (6,3%-ға) және Ресейде(6,1%-ға) белгіленді. Қазақстанда азық-түлік тауарлары бағаларының өсімі 5,8% құрады.

2007 жылғы маусымда 2006 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда азық-түлік емес тауарлар бағаларының ең жоғары өсімі Әзірбайжанда (6,2%-ға) және Молдовада (4%-ға) белгіленді. Қазақстанда азық-түлік емес тауарлар бағаларының өсімі 2,8% құрады.

2007 жылғы маусымда 2006 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда ақылы қызмет көрсету бағаларының ең жоғары өсуі Әзірбайжанда (23,1%-ға), Тәжікстанда (10,8%-ға) және Ресейде (9,8%-ға) белгіленді. Қазақстанда ақылы қызмет көрсету бағаларының өсуі 4,6% құрады.

Қаржы. 2006 жылғы маусымда Достастықтың көптеген елдерінің валюталық рыноктарындағы ахуалдың тұрақтылығы сақталды.

Ағымдағы жылғы маусымның соңында мамыр айының соңымен салыстырғанда АҚШ долларының бағамы беларусь рубліне, түрікмен манатына және украин гривнасына қарағанда өзгеріссіз қалды. Әзірбайжанда және Ресейде осы кезеңде АҚШ долларының бағамы 0,3%-ға, Арменияда – 2,0%-ға, Грузияда – 0,5%-ға, Қырғызстанда – 0,2%-ға, Молдовада 1,2%-ға төмендеді. Қазақстанда, Тәжікстанда және Өзбекстанда, тиісінше 0,6%, 0,2% және 0,4%-ға өсті.

2007 жылғы маусымның соңына қарай жыл басымен салыстырғанда АҚШ долларының бағамы әзірбайжан манатына қарағанда 1,8%-ға (2006 жылғы маусымның соңымен салыстырғанда – 4,4%-ға), армян драмына – 6,2%-ға (18,6%-ға), грузин лариіне – 2,6%-ға (5,8%-ға), қазақ теңгесіне – 3,7%-ға (3,1%-ға өсті), қырғыз сомына – 0,5%-ға (5,6%-ға), молдаван лейіне – 4,9%-ға (7,7%-ға), ресей рубліне қарағанда – 2,0%-ға (4,7%-ға) төмендеді. Қаралып отырған кезеңдерде түрікмен манаты мен украин гривнасы өзгеріссіз қалды; белорус рублі тиісінше 0,2% және 0,1%-ға, тәжік сомониі – 0,4% және 4,8%-ға, өзбек сумы – 2,0% және 3,3%-ға арзандады.

Достастықтың барлық елдерінде (Тәжікстаннан басқа) маусым айында ұлттық валюталарға қарағанда еуро бағамының өсуі тоқталды. Ағымдағы жылғы маусымның соңында мамырдың соңымен салыстырғанда еуро: Әзірбайжанда – 0,2%-ға, Арменияда – 1,6%, Грузияда – 0,4%, Қырғызстан мен Өзбекстанда – 0,03%; Молдовада – 1,0%, Ресей мен Тәжікстанда – 0,3%; Беларусь пен Түрікменстанда еуро бағамының өсуі бір айда 0,1 құрады, Қазақстанда – 0,7%, Украинада – 0,3% арзандады.

Маусым айының соңында байқалған ұлттық валюталардың бірыңғай еуропалық валютаға қарағанда нығаюға бет соңына қарамастан, 2007 жылғы маусымның аяғында жыл басымен салыстырғанда еуро бағамы әзірбайжан манатына қарағанда 0,6%-ға (2006 жылғы маусымның соңымен салыстырғанда – 1,1%-ға өсті), белорус рубліне – 2,4%-ға (7,4%-ға өсті), қырғыз сомына – 1,7%-ға (1,1%-ға), ресей рубліне – 0,04% (2,2%-ға), тәжік сомониіне – 2,6% (12,3%-ға), түрікмен манатына – 2,3% (6,7%-ға), өзбек сумына – 4,3% (10,6%-ға), украин гривнасына – 2,2% (7,4%-ға) өсті. Қаралып отырған кезеңдерде еуро армян драмына қарағанда 4,1%-ға (12,5%-ға), грузин лариіне – 0,5%-ға (1,0%-ға өсті), қазақ теңгесіне – 1,5% (10,6%-ға), молдаван лейіне - 2,7% (0,8%-ға) төмендеді.

Сыртқы сауда. 2007 жылдың қаңтар-мамырында құндық көлеміндегі Достастық елдерінің тауарлар экспорты өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда орта есеппен 13%-ға, импорт – 45%-ға өсті.

2007 жылғы қаңтар-мамырдағы Достастық елдерінің өзара саудасы

(өсім, өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен)

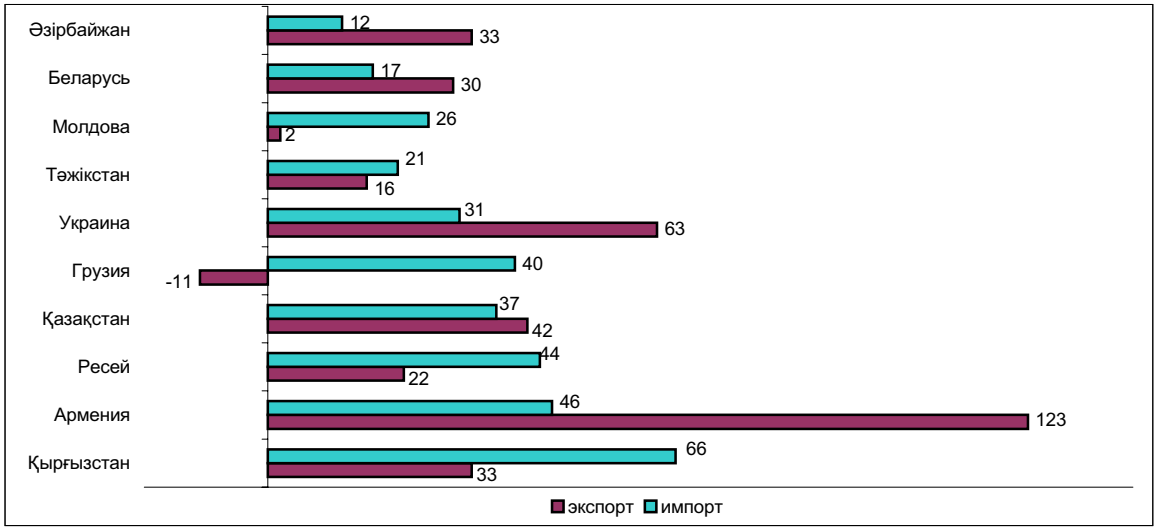

2007 жылғы қаңтар-мамырда Достастық елдерінің арасындағы тауарлармен өзара саудасы экспорттың орта есеппен 31%-ға, импорттың - 33%-ға өсуімен сипатталады.

2007 жылғы қаңтар-мамырдағы Достастық елдерінің әлемнің басқа елдерімен экспорттық-импорттық операциялары

(өсім, өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен)

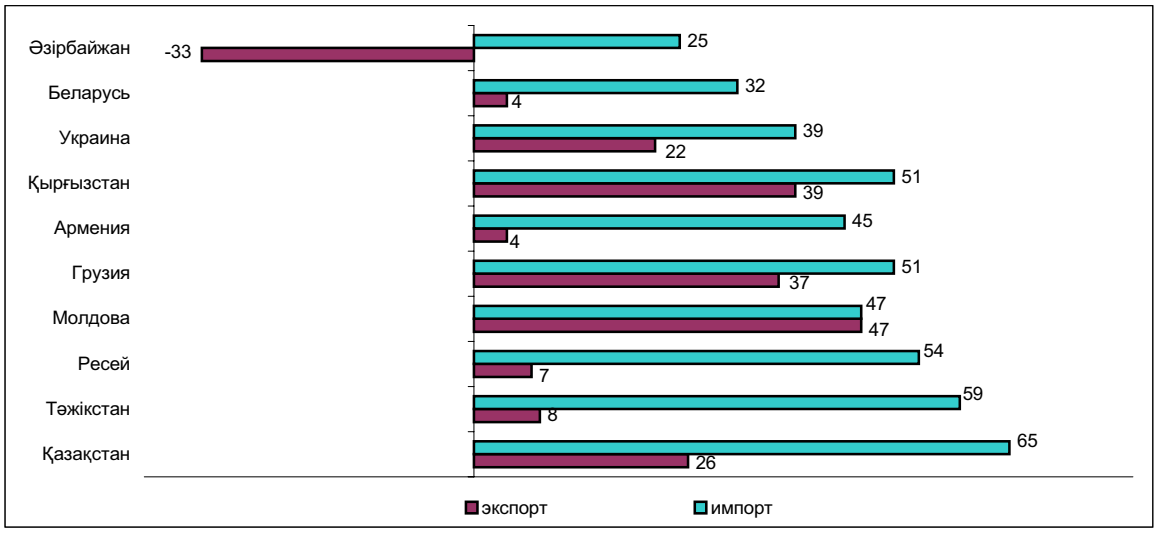

2007 жылғы қаңтар-мамырда Достастық елдерінің әлемнің басқа елдеріне экспорттың құндық көлемі өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда орта есеппен 9%-ға (2006 жылғы қаңтар-мамырда – 28%-ға), импорттың құндық көлемі - 51%-ға (2006 жылғы қаңтар-мамырда – 31%-ға) өсті.

Жалақы. 2007 жылғы қаңтар-маусымда орташа айлық атаулы жалақы Әзірбайжанда – 171 манатты, Арменияда – 71,3 мың драмды, Беларусьте – 660 мың беларус рублін, Қазақстанда – 48,9 мың теңгені, Қырғызстанда – 3640 сомды, Молдовада – 1926 лейді, Ресейде – 12457 рубльді, Тәжікстанда – 159 сомониді, Украинада – 1225 гривнаны құрады.

Достастық елдеріндегі нақты жалақының деңгейі

(өсім, өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен)

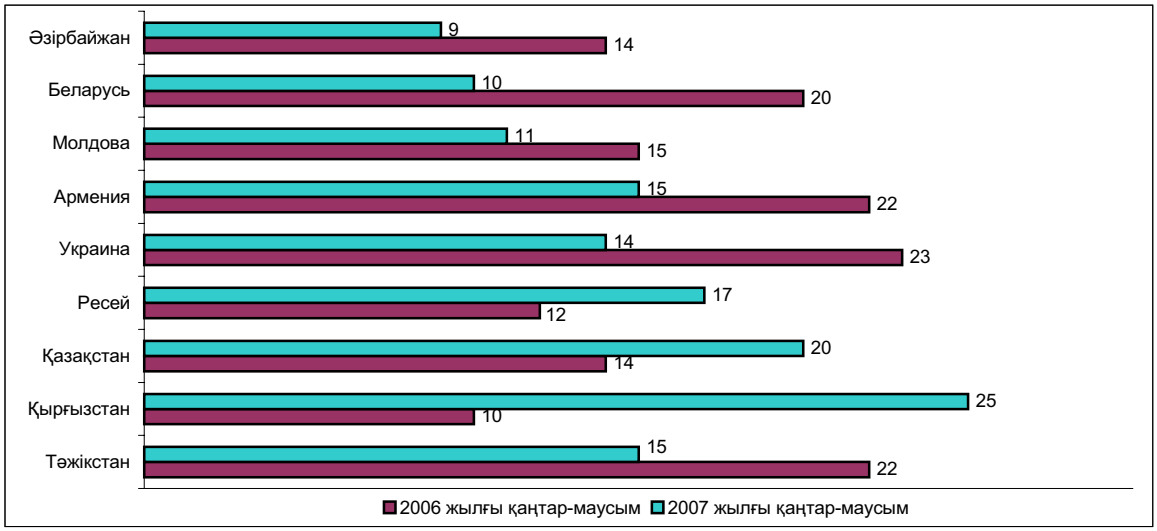

Достастық елдерінің ұлттық (орталық) банктерімен белгіленген валюталардың ресми бағамдарынан алатын болсақ, орташа жалақы Әзірбайжанда 2007 жылдың маусымында – 212 АҚШ долларына, 2006 жылдың маусымында – 158 долларына, Армениядa – тиісінше 216 және 154, Белорусьте - 331 және 282, Қазақстанда – 401 және 336, Қырғызстанда – 107 және 77, Молдовада – 181 және 138, Рессейде – 534 және 412, Тәжікстанда – 53 және 40, Украинада – 271 және 211 АҚШ долларына сәйкес болды.

Еңбек рыногы. 2007 жылғы маусымның соңында Достастық елдерінің еңбекпен қамту қызметтерінде жұмыспен қамтылмаған адамның 3 миллионына жуығы есепке тұрған. 2007 жылғы 1 жартыжылдығында (алдындағы айларда еңбекпен қамту қызметтеріне жұмыс сұрап келген адамдардың санынан жұмысқа орналастырылған адамдарды қоса) Әзербайжанда осы кезде еңбекпен қамту қызметтеріне келген жұмыс істемейтін адамдардың жалпы санының 55,6%-ы, Армениядa – 21,5%, Беларусьте – 55,4%, Қазақстанда – 83,9%, Қырғызстанда – 45,5%, Молдовада – 44,7%, Ресейде – 86,3%, Тәжікстанда (қаңтар-мамырда) – 18,9%, Украинада – 72,6% жұмысқа орналасты.

Достастық елдеріндегі тіркелген жұмыссыздық деңгейі

(кезең соңына; экономикалық тұрғыдан белсенді халыққа %-бен)

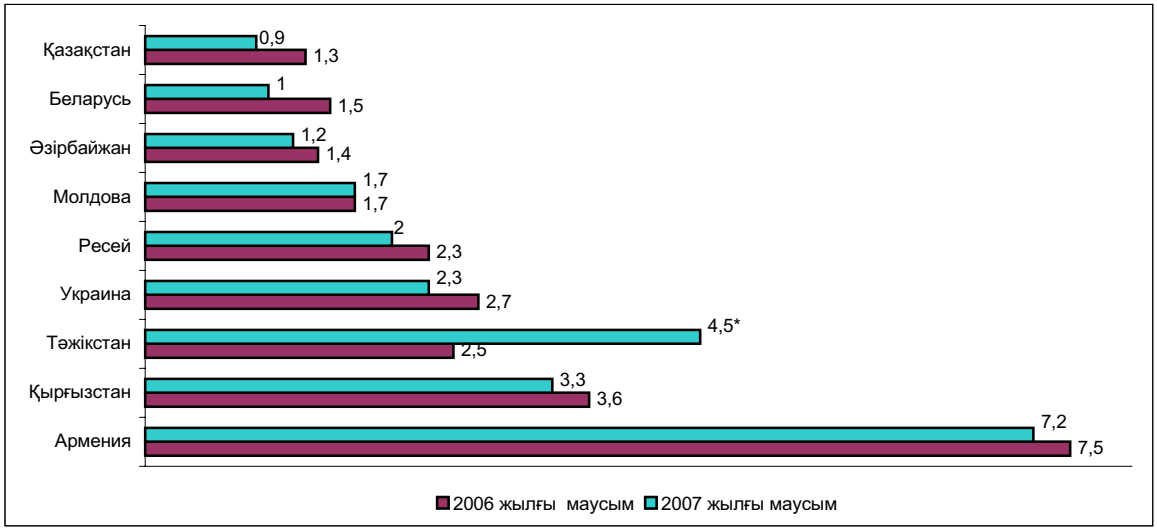

** 2007 жылдың мамыры.*

1. КРАТКИЕ ИТОГИ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН В ЯНВАРЕ-ИЮЛЕ 2007 года

Макроэкономические тенденции. Объем валового внутреннего продукта, по оперативным данным, в январе-июне 2007г. составил в текущих ценах 5495,3 млрд. тенге. Рост реального ВВП по сравнению с аналогичным периодом 2006г. составил 110,2%. В структуре ВВП доля производства товаров составила 41,2% от ВВП, услуг – 56,4%.

Индекс потребительских цен в июле 2007г. по сравнению с июлем 2006г. составил 108,8%. Цены на продовольственные товары возросли на 9,0%, непродовольственные товары – на 8,0%, платные услуги – на 9,7%. Цены предприятий-производителей промышленной продукции в июле 2007г. повысились по сравнению с июлем 2006г. на 12,4%.

Численность безработных в июле 2007г., по экспертной оценке, составила 581,5 тыс. человек, уровень безработицы – 7,1% к численности экономически активного населения, в том числе численность лиц, зарегистрированных в органах занятости в качестве безработных, на конец июля т.г. составила 74,9 тыс. человек, их доля в численности экономически активного населения – 0,9%.

Реальный сектор экономики. Объем промышленного производства в январе-июле 2007г. составил в действующих ценах 4031,4 млрд. тенге, что на 5,6% больше, чем в январе-июле 2006г. В горнодобывающей промышленности объем производства по сравнению с аналогичным периодом 2006г. возрос на 4,1%, в обрабатывающей - на 7,9%, в производстве и распределении электроэнергии, газа и воды - на 5,2%.

Объем валовой продукции сельского хозяйства в январе-июле 2007г. составил в текущих ценах 275,6 млрд. тенге и по сравнению с январем-июлем 2006г. увеличился на 3,9%.

Общий объем грузоперевозок (с учетом оценки объема перевозок грузов нетранспортными организациями и предпринимателями, занимающимися коммерческими перевозками) в январе-июле 2007г. составил 1111,5 млн. тонн и по сравнению с соответствующим периодом 2006г. возрос на 5,3%.

Объем розничного товарооборота (без оборота общественного питания) за отчетный период составил 988,9 млрд. тенге и увеличился по сравнению с январем-июлем 2006г. на 10,9%.

Объем инвестиций в основной капитал в январе-июле 2007г. составил 1498,2 млрд. тенге, что на 11,6% выше, чем в январе-июле 2006г.

По состоянию на 1 августа 2007г. в республике зарегистрировано 261973 юридических лиц, в том числе с численностью до 50 человек – 247340. Действующих юридических лиц – 180106. Среди действующих юридических лиц малые предприятия составляют – 166447, из них субъектов малого бизнеса – 119552.

Внешняя торговля. Внешнеторговый оборот Казахстана (данные Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан, без учета неорганизованной торговли) в январе-июне 2007г. составил 36601,6 млн. долл. США и по сравнению с январем-июнем 2006г. увеличился на 34,2%, в том числе экспорт – 21806,6 млн. долл. США (увеличился на 25,8%), импорт – 14795 млн. долл. США (увеличился на 48,8%).

Финансы. Доходы в Государственный бюджет Республики Казахстан, по оперативным данным Министерства финансов РК, на 1 июля 2007г. составили 1314,4 млрд. тенге, затраты – 1216,8 млрд. тенге. По сравнению с соответствующим периодом 2006 года доход увеличился на 5%, а затраты на 9,5%.

По данным Нацбанка Республики Казахстан, кредитные вложения банков второго уровня в отрасли экономики, на конец июня 2007г. составили 6568,6 млрд. тенге. В общем объеме кредитных вложений доля долгосрочных кредитов составила 78%, доля кредитов в иностранной валюте – 45,1%. Объем депозитов в банковской системе на конец июня 2007г. составил 3696,1 млрд. тенге, что на 71,6% больше, чем в соответствующую дату 2006г., депозиты (вклады) населения - 1354,7 млрд. тенге, и на 83,1% соответственно.

Доходы населения. В июне 2007г., по оценке, среднедушевые номинальные денежные доходы населения составили 24653 тенге и увеличились по сравнению с июнем 2006г. на 26,0%, реальные денежные доходы – на 16,6%.

Среднемесячная номинальная заработная плата, начисленная работникам в июне 2007г., составила 51814 тенге и возросла по сравнению с июнем 2006г. на 28,9%. Реальная заработная плата увеличилась на 19,2%.

ОСНОВНЫЕ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ИНДИКАТОРЫ

	Единица измерения	Январь-июль 2007г.	Июль 2007г.	В % к соответствующему периоду предыдущего года		Июль 2007г. в % к июню 2007г.
				январь-июль 2007г.	июль 2007г.	
А	Б	1	2	3	4	5
Экономические показатели						
Валовой внутренний продукт[1)]	млрд. тенге	5495,3		110,2		
Объем промышленной продукции (товаров, услуг)	млрд. тенге	4031,4	671,5	105,6	99,2	104,5
Объем валовой продукции сельского хозяйства	млрд. тенге	275,6	58,7	103,9	104,5	101,9
Перевозки грузов всеми видами транспорта	млн. тонн	1111,5	189,9	105,3	107,3	111,0
Объем услуг связи (темп роста в сопоставимых ценах), по оперативным данным	млрд. тенге	190,4	31,6	132,7	137,8	105,8
Розничный товарооборот по всем каналам реализации	млрд. тенге	988,9	156,7	110,9	109,9	102,4
Внешнеторговый оборот[1)2)]	млн. долл. США	36601,6	7263,5	134,2	124,5	104,2
в том числе:						
экспорт		21806,6	4302,8	125,8	116,6	105,4
импорт		14795,0	2960,7	148,8	138,0	102,3
Инвестиции в основной капитал	млрд. тенге	1498,2	268,1	111,6	113,0	88,9
Индекс потребительских цен				108,1	105,5[3)]	100,9
Индекс цен производителей промышленной продукции				106,0	110,3[3)]	104,2
Численность безработных (оценка)	тыс. человек		581,5		94,7	96,9
Среднедушевой денежный доход (оценка)[1)]	тенге	140401	24653	127,9[4)]	126,0[4)]	103,6
Реальный денежный доход (оценка)[1)]	в %			118,5[4)]	116,6[4)]	102,8
Среднемесячная заработная плата одного работника[1)]:						
номинальная	тенге	48855	51814	129,4	128,9	103,6
реальная	в %			119,9	119,2	102,8
Финансовые показатели[5)]						
Денежная масса М3	млрд. тенге		4489,2		166,0	106,1
Наличные деньги в обращении	млрд. тенге		793,1		144,2	105,7
Депозиты в банковской системе	млрд. тенге		3696,1		171,6	106,2
в т.ч. депозиты населения	млрд.тенге		1354,7		183,1	106,9
Кредитование БВУ отраслей экономики и населения	млрд. тенге		6568,6		210,8	109,2
в т.ч. долгосрочные кредитные вложения	млрд.тенге		5122,7		228,6	108,6

[1)] Графа 1 – январь-июнь 2007г.; графа 2 – июнь 2007г.; графа 3 – январь-июнь 2007г. в % к январю-июню 2006г.; графа 4 – июнь 2007г. в % к июню 2006г.; графа 5 – июнь 2007г. в % к маю 2007г.

[2)]Данные Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан, без учета неорганизованной торговли.

[3)]К декабрю 2006г.

[4)] В % к уточненным данным за январь-июнь и июнь 2006г.

[5)] По данным Национального банка РК, на конец июня 2007 года.

Примечание: Объем промышленной продукции приведен по структуре предприятий соответствующих лет. Розничный товарооборот по всем каналам реализации не учитывает услуги общественного питания.

2. ПРОИЗВОДСТВО ТОВАРОВ И УСЛУГ

2.1 ВАЛОВОЙ ВНУТРЕННИЙ ПРОДУКТ

Индекс физического объема Валового внутреннего продукта (ВВП) в первом полугодии 2007 года по отношению к соответствующему периоду прошлого года составил 110,2%, что больше чем в 2006 году на 0,9 процентных пункта.

Индекс физического объема Валового внутреннего продукта в первом полугодии 2001-2007гг.

к соответствующему периоду предыдущего года, в процентах

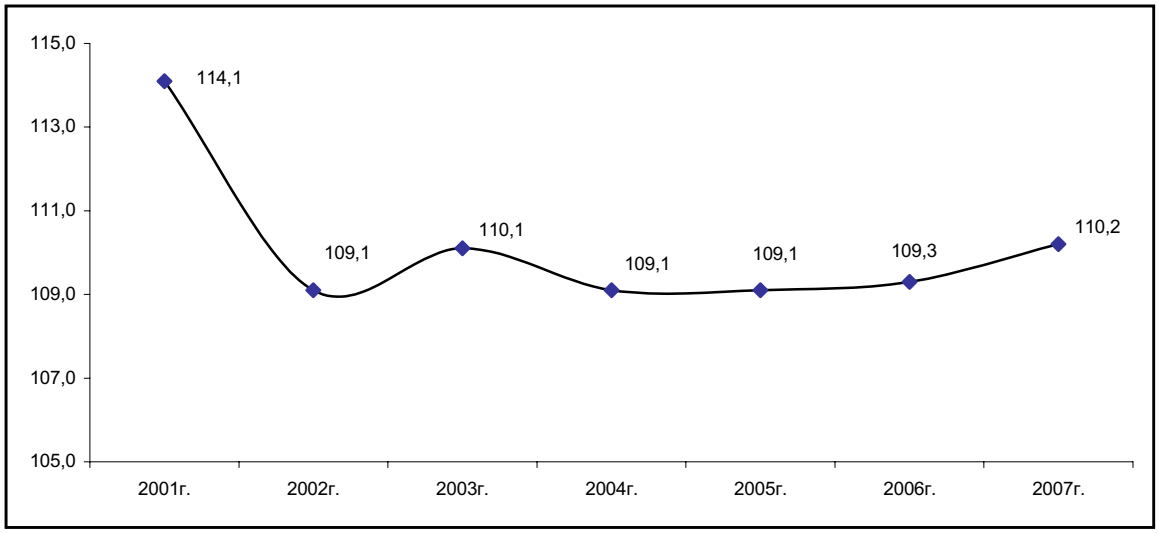

Дефлятор за январь-июнь 2007 года по отношению к соответствующему периоду прошлого года составил 113,2%.

Валовой внутренний продукт в первом полугодии 2006-2007гг.

к соответствующему периоду предыдущего года, в процентах

	Первое полугодие				
	2007, млн.тенге	индекс физического объема		дефлятор	
		2006	2007	2006	2007
Производство товаров	2 263 265,2	109,4	111,3	118,7	110,5
Сельское хозяйство, охота и лесное хозяйство, рыболовство, рыбоводство	120 393,9	104,2	103,8	104,4	117,9
Промышленность	1 722 535,8	105,2	106,8	121,3	111,1
Строительство	420 335,5	137,6	136,8	112,0	106,0
Производство услуг	3 103 983,3	110,6	112,1	114,5	115,9
Торговля; ремонт автомобилей, бытовых изделий и предметов личного пользования	716 841,1	109,5	109,9	117,7	116,7
Транспорт	460 985,0	106,5	107,1	109,7	105,8
Связь	129 548,5	126,0	131,7	119,2	103,1
Финансовая деятельность	337 078,6	146,4	162,7	114,3	127,6
Операции с недвижимым имуществом, аренда и предоставление услуг потребителям	887 979,1	108,2	107,8	109,4	116,8
Государственное управление	132 940,8	106,3	103,3	125,6	125,4
Образование	191 062,2	104,5	103,8	127,2	122,7
Здравоохранение	107 136,1	103,4	102,5	128,6	118,2
Прочие услуги	140 411,9	114,7	105,4	112,3	111,1
Косвенно-измеряемые услуги - финансового посредничества	-255 084,8	153,9	173,2	102,1	122,0

Продолжение

	Первое полугодие				
	2007, млн.тенге	индекс физического объема		дефлятор	
		2006	2007	2006	2007
Валовая добавленная стоимость	5 112 163,7	109,0	110,0	116,7	113,1
Чистые налоги на продукты	383 163,3	113,6	113,4	126,4	114,3
Валовой внутренний продукт	5 495 327,0	109,3	110,2	117,3	113,2

В структуре ВВП за январь-июнь 2007 года производство товаров занимает 41,2%, из нее промышленность - 31,4%, в том числе горнодобывающая промышленность - 16,4%, обрабатывающая - 13%, производство и распределение электроэнергии, газа и воды - 2%.

Отраслевая структура Валового внутреннего продукта в 2006-2007 гг.

в процентах

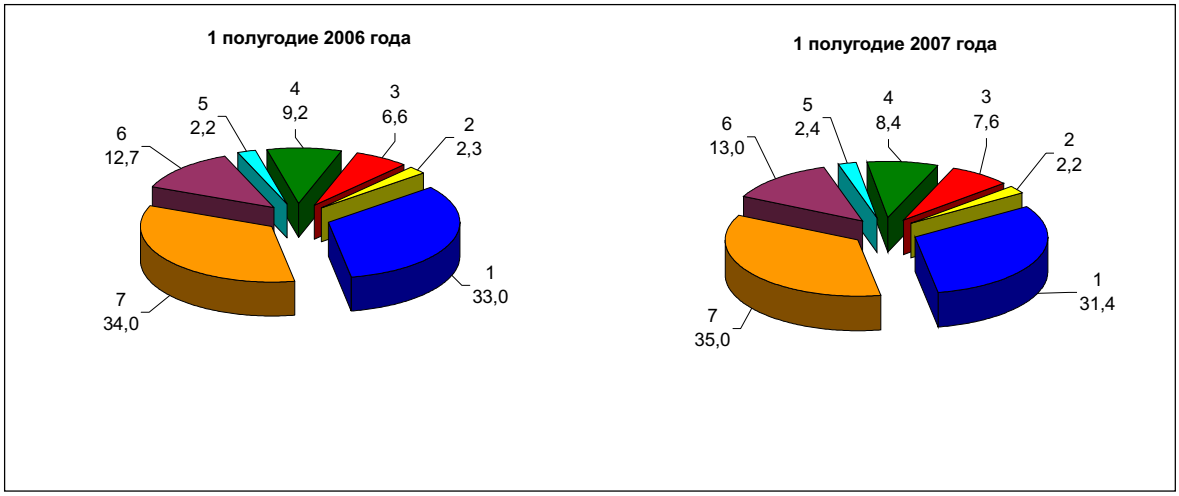

1- промышленность; 2 - сельское хозяйство; 3 - строительство; 4 - транспорт; 5 - связь; 6 - торговля; 7 - прочие отрасли

Доля производства услуг в структуре ВВП составила 56,4%. Операции с недвижимым имуществом, аренда и предоставление услуг потребителям занимают 16,2%, образование - 3,5%, здравоохранение и предоставление социальных услуг - 1,9%, государственное управление и оборона; обязательное социальное обеспечение - 2,4%, финансовая деятельность - 6,1%, предоставление коммунальных, социальных и персональных услуг - 1,7%, гостиницы и рестораны - 0,7%.

2.2 ПРОМЫШЛЕННОЕ ПРОИЗВОДСТВО

В июле 2007г. продолжалась тенденция сокращения темпов роста промышленного производства, наметившаяся в мае и июне т.г. (по отношению к соответствующему месяцу прошлого года индексы физического объема составляли соответственно 102,3, 101,7 и 99,2%). Это привело к дальнейшему сокращению индекса физического объема промышленного производства в январе-июле т.г. до 105,6% (в то время как в январе – 109%, в январе-феврале и январе-марте – 109,6%, январе-апреле – 109,5%, январе-мае – 108,1%, январе-июне – 106,8%). В действующих ценах за январь-июль т.г. было произведено промышленной продукции на 4031,4 млрд.тенге. Рост объемов производства наблюдается во всех регионах республики.

Индексы физического объема промышленной продукции

в % к соответствующему месяцу прошлого года

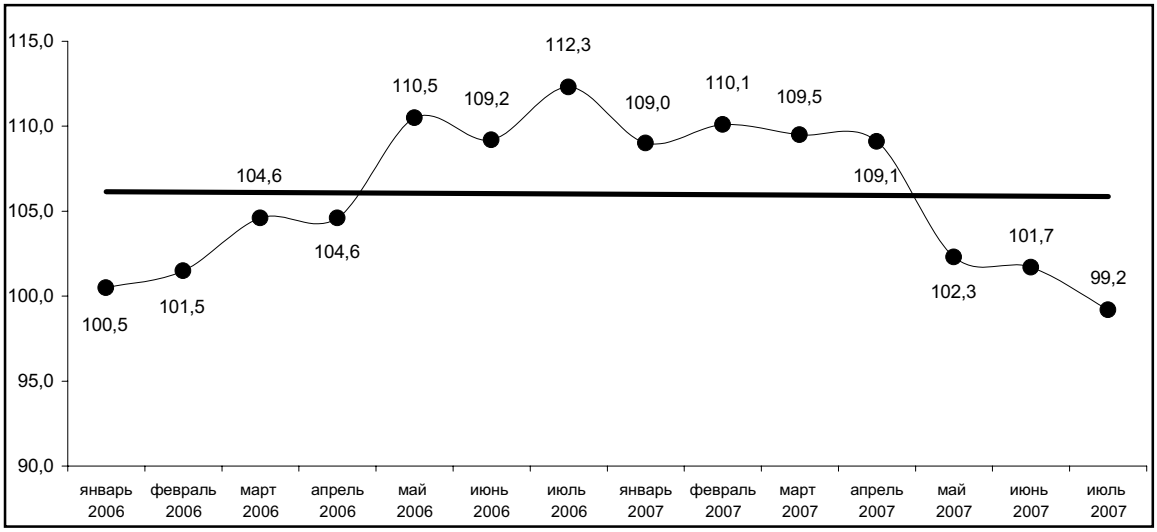

Наибольшее влияние на формирование показателей в целом по промышленности оказывает горнодобывающая промышленность, так как ее доля в республиканском объеме производства в после дние годы возросла и в январе-июле 2007г. составила 56,1% (в 2000-2003гг. - 46-48%). На обрабатывающую промышленность приходится 38% объема всей промышленной продукции (47-43% в 2000-2003гг.).

Индексы физического объема промышленной продукции
в январе-июле 2006, 2007гг. и отраслевая структура промышленности

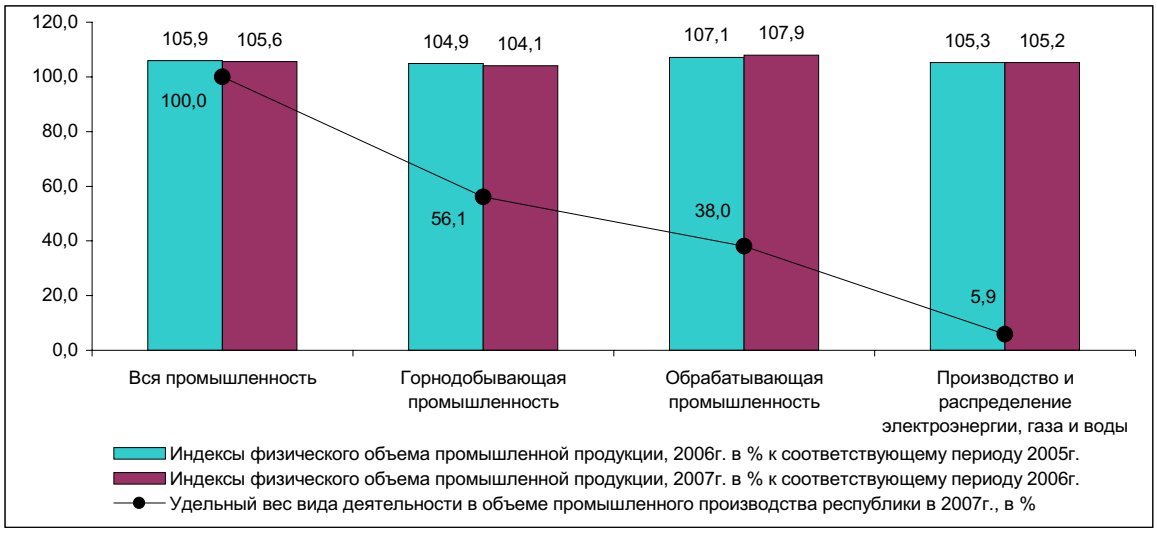

В **горнодобывающей промышленности** в январе-июле 2007г. произведено продукции на 2261,2 млрд. тенге, что на 4,1% выше уровня января-июля 2006г. за счет увеличения объемов в добыче сырой нефти и попутного газа на 4,4% в основном предпр иятиями Атырауской и Мангистауской областей. Также увеличены объемы в добыче железных руд на 5,8% за счет роста производства руды железной и окатышей железорудных. Вместе с тем, сокращена добыча руд цветных металлов (98,1%) в основном из-за снижения производства меди в медном концентрате в Восточно-Казахстанской области согласно плана горных работ; добычи руды медной - в Карагандинской области в связи с реконструкцией и монтажом на рудниках; добычи угля и лигнита (96,0%) - в Павлодарской области согласно спроса на продукцию.

Индексы физического объема горнодобывающей промышленности

в % к соответствующему месяцу прошлого года

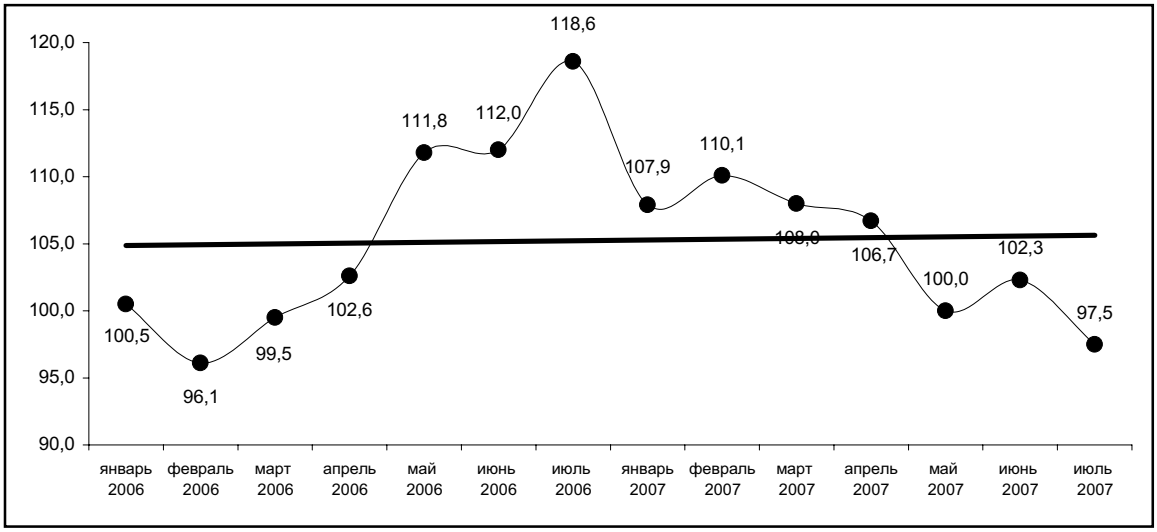

В **обрабатывающей промышленности** в январе-июле 2007г. произведено продукции на 1532,7 млрд. тенге. Темпы роста данного вида экономической деятельности превышают среднереспубликанский уровень. Так, индекс физического объема в январе-июле 2007г. составил 107,9% против 105,6% по республике. Среднемесячный прирост продукции в отрасли в январе-июле т.г. составил 10,5%.

Индексы физического объема обрабатывающей промышленности

в % к соответствующему месяцу прошлого года

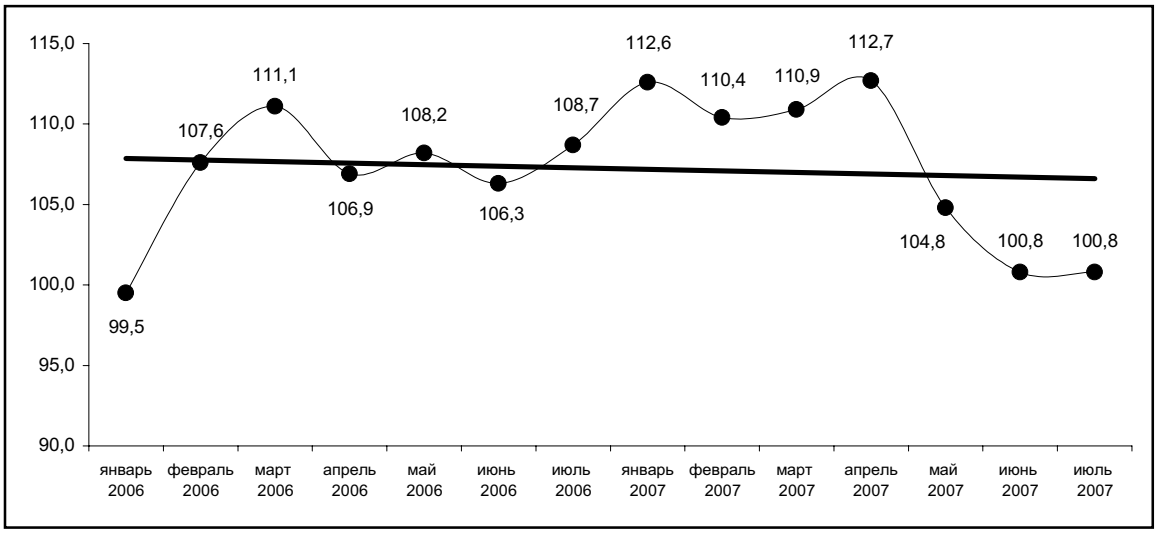

В январе-июле 2007г. переработано сельскохозяйственной продукции на 328,6 млрд. тенге, в том числе **производство пищевых продуктов, включая напитки,** составило 293 млрд. тенге, что больше, чем в январе-июле 2006г. на 6,7%, в основном за счет увеличения выпуска соков фруктовых и овощных, молока обработанного жидкого и сливок, рыбы приготовленной и консервированной, муки, изделий колбасных, масла подсолнечного нерафинированного, макаронных и кондитерских изделий. Также возросло производство напитков, доля которых составляет пятую часть объема данного вида экономической деятельности. Рост производства обеспечен предприятиями Алматинской, Костанайской областей и г. Алматы. При этом сократился выпуск прочих пищевых продуктов, таких как производство сахара (58,1% к уровню января-июля 2006г.) в связи с недостатком сырья на переработку на предприятиях Алматинской и Жамбылской областей.

В **текстильной и швейной промышленности** в январе-июле 2007г. произведено продукции на 18,1 млрд. тенге. По сравнению с январем-июлем 2006г. индекс физического объема составил 84,3%. Практически приостановлен выпуск волокна хлопкового по причине недостатка сырья на переработку (Южно-Казахстанская область). В связи с большим скоплением в текущем году товара на складах и из-за от-

сутствия заказов на продукцию снизился выпуск ковров и ковровых изделий; хлопчатобумажных тканей. Так, по состоянию по 1.07.07г. остатки данной продукции на крупных и средних предприятиях составляли соответственно 26 и 1714 тыс.кв.м. Вместе с тем, возросло производство свитеров, джемперов, пуловеров и изделий аналогичных; шляп и уборов головных из меха натурального.

Кожи, изделий из кожи и обуви в январе-июле 2007г. произведено на 1,2 млрд. тенге, что на 24,7% выше уровня января-июля 2006г. в основном за счет увеличения производства обуви предприятиями Костанайской области и г.Алматы; кожи из шкур скота крупного рогатого или шкур животных семейства лошадиных предприятиями Костанайской и Северо-Казахстанской областей. Вместе с тем, по причине недостатка сырья сокращен выпуск кожи из шкур овечьих, козьих и свиных (Южно-Казахстанская и Восточно-Казахстанская области).

Объем **обработки древесины и производства изделий из дерева** в январе-июле 2007г. составил 4,4 млрд. тенге или 115,7% к уровню января-июля 2006г. Возросло производство шпал деревянных железнодорожных или трамвайных пропитанных; конструкций строительных сборных деревянных; окон, дверей и их рам; тары деревянной. Вместе с тем, сокращено производство плит древесноволокнистых (Восточно-Казахстанская область) на 55,5% и плит древесностружечных (Павлодарская область) – на 80%.

В **целлюлозно-бумажной промышленности и в издательском деле** в январе-июле 2007г. произведено продукции на 36,1 млрд. тенге, что к уровню января-июля прошлого года составляет 102,2%. По сравнению с аналогичным периодом прошлого года увеличился выпуск бумаги и картона гофрированных; мешков и пакетов бумажных; газет, журналов и периодических изданий. При этом в связи с уменьшением спроса на продукцию снизилось производство обоев; этикеток и ярлыков бумажных или картонных; книг, брошюр и материалов аналогичных печатных и в электронном виде (67,4 – 91,9%) на предприятиях Костанайской, Алматинской областей и г.Алматы. Так, например, в Костанайской области отгружено обоев 74,4% от объема произведенного крупными и средними предприятиями, в г.Алмате – 72,1%. В результате в целом по республике на 1 июля 2007г. в местах хранения скопилось данной продукции в 1,5 раза больше, чем было на начало года.

Индексы физического объема и удельный вес отдельных видов деятельности обрабатывающей промышленности в январе-июле 2007г.

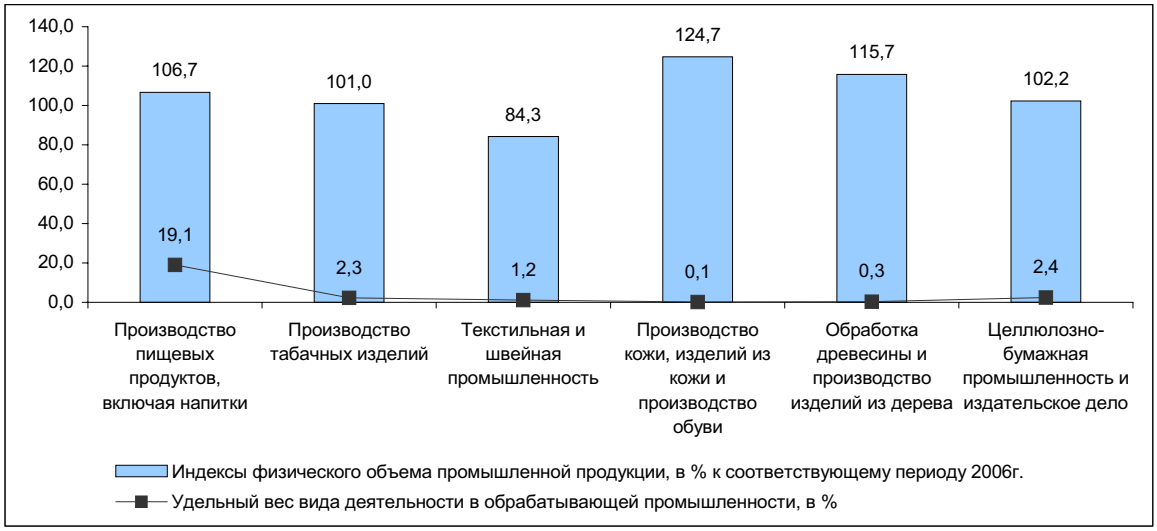

В **производстве кокса, нефтепродуктов и ядерных материалов** в январе-июле 2007г. выпущено продукции на 98,8 млрд. тенге, что выше соответствующего периода прошлого года на 14,4% в основном за счет увеличения выпуска керосина; топлива моторного (бензина); кокса и полукокса; газойлей; газа отбензиненного; пропана и бутана сжиженных; углеводородных сжиженных газов. Рост производства обеспечен предприятиями Атырауской, Павлодарской и Южно-Казахстанской областей, на долю которых приходится свыше 93% республиканского объема нефтепродуктов. Вместе с тем, сокращено производство мазута топочного (71,3%) в Атырауской области (64,6%) из-за уменьшения объемов поставки нефти и отсутствия подвижного состава; в Павлодарской области (69%) – из-за недостатка давальческого сырья на переработку и остановки завода на капремонт; в Южно-Казахстанской области (89%) – в связи с ограничением рынка сбыта продукции у поставщиков давальческого сырья.

В **химической промышленности** в январе-июле 2007г. произведено продукции на 39 млрд. тенге или на 36,2% выше, чем в январе-июле 2006г. за счет увеличения выпуска удобрений минеральных или химических азотных (Мангистауская область); окиси хрома; фосфора; трифосфата и бихромата натрия; кислоты ортофосфорной (фосфорной); хромового ангидрида; препаратов фармацевтических. В Севе-

ро-Казахстанской области в текущем году начато производство биотоплива (биоэтанол), получаемого из зерновых культур, которого выпущено в январе-июле 2228 тонн. При этом по причине снижения спроса на продукцию сокращено производство дубителя хромового (Актюбинская область) и кислоты серной (Восточно-Казахстанская и Карагандинская области). В Жамбылской области снижено производство удобрений минеральных или химических фосфорных вследствие уменьшения объемов поставки в Китай, а также из-за нехватки кислоты серной.

В **производстве резиновых и пластмассовых изделий** в январе-июле 2007г. произведено продукции на 23,9 млрд. тенге, что выше уровня января-июля прошлого года на 18,7% за счет увеличения выпуска труб, трубок, рукавов и шлангов из пластмасс; дверей и окон из пластмасс; ленты резиновой конвейерной; коробок, ящиков, тары решетчатой из пластмасс. Вместе с тем, снижено производство труб, трубок, рукавов и шлангов из резины в соответствии с заключенными договорами (Карагандинская область).

В **производстве прочих неметаллических минеральных продуктов** в январе-июле 2007г. выпущено продукции на 118,5 млрд. тенге, что больше уровня января-июля 2006г. на 19%, в основном за счет увеличения производства растворов строительных; цемента; бетона товарного; конструкций строительных сборных из бетона; извести; гипсокартона (от 106,8 до 133%). При этом сокращен выпуск бутылок, банок и флаконов из стекла и изделий из стекловолокна прочих (Алматинская и Мангистауская области) согласно спроса.

В **металлургической промышленности и производстве готовых металлических изделий** с начала т.г. темпы производства замедляются. Так, индекс физического объема снизился со 114% в январе до 103,7% в январе-июле. В истекшем периоде т.г. произведено продукции на 696,4 млрд. тенге, в том числе продукции черной и цветной металлургии - соответственно на 231,5 и 405,4 млрд. тенге. На долю отрасли приходится свыше 45% объема обрабатывающей промышленности. В **черной металлургии** производство возросло на 9,4% за счет увеличения выпуска труб и профилей пустотелых стальных, плоского проката, стали, чугуна и ферросплавов. В **производстве цветных металлов** индекс физического объема составил 100,7%, в основном, за счет увеличения выпуска меди рафинированной, на долю которой приходится почти 49% отрасли. Вместе с тем, сокращено производство золота необработанного прочего; золота и серебра аффинированных. Снижение произошло, за счет предприятий Восточно-Казахстанской и Карагандинской областей по причине низкого содержания металлов в руде.

Производство готовых металлических изделий в связи с отсутствием заказов на продукцию в январе-июле 2007г. к уровню января-июля 2006г. составило 95,5% из-за уменьшения выпуска электродов с покрытием из металлов недрагоценных; котлов и радиаторов для центрального отопления. При этом возросло производство резервуаров для нефти и нефтепродуктов; цистерн, бочек, барабанов из металлов черных, емкостью 50-300 л., раковин, моек, ванн и другие.

Индексы физического объема и удельный вес отдельных видов деятельности обрабатывающей промышленности в январе-июле 2007г.

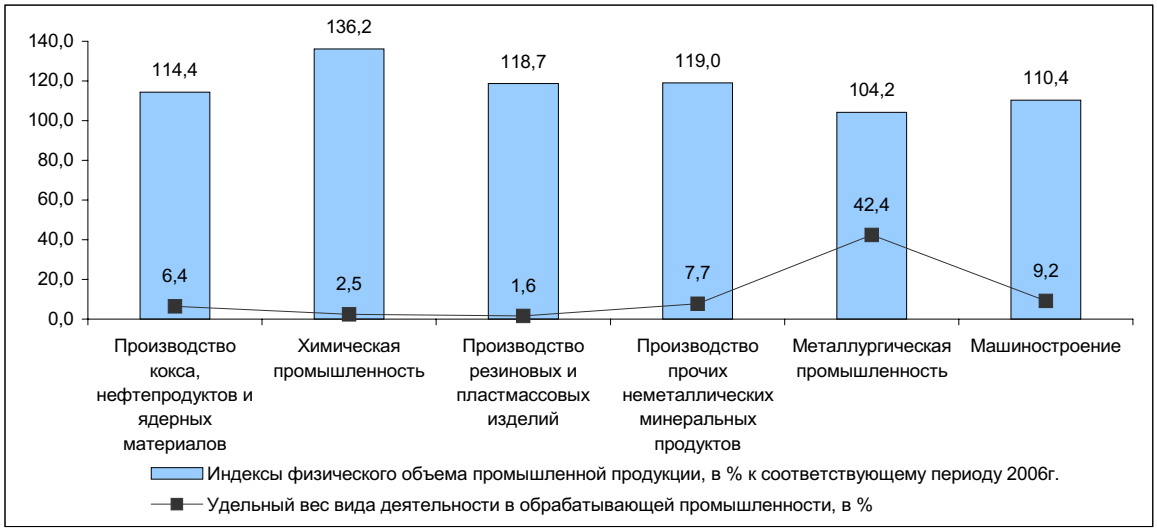

В **производстве машин и оборудования** в январе-июле 2007г. выпущено продукции на 45,2 млрд. тенге или на 17% выше соответствующего периода прошлого года. К уровню января-июля 2006г. увеличено производство машин стиральных и для сушки одежды бытовых; подшипников; насосов центробежных; машин уборочных. В июле т.г. возобновлен выпуск тракторов для сельского и лесного хозяйства (Костанайская область). Вместе с тем, сокращен выпуск машин для горнодобывающей промышленности и оборудования нефтегазоперерабатывающего согласно спроса (г. Алматы).

Электрооборудования, электронного и оптического оборудования в январе-июле 2007г. произведено на 33,1 млрд. тенге. Отрасль с начала текущего года развивалась неравномерно, что в основном связано со снижением спроса и затоваренностью готовой продукцией на складах предприятий. Так, если в январе индекс физического объема по сравнению с аналогичным периодом прошлого года составлял 106,6%, в январе-марте – 99,4%, в январе-июне – 108,6%, то в январе-июле – 103,3%. Увеличено производство аккумуляторов, трансформаторов и конденсаторов электрических; машин вычислительных цифровых; проводов и кабелей изолированных. Вместе с тем, снижено производство магнитофонов (на 54,1%) и телевизоров (на 13,3%) в связи с уменьшением заказов (г. Алматы), остатки этой продукции на 1 июля 2007г. на крупных и средних предприятиях составили соответственно 7,6 и 24,0 тыс.шт.

Производство транспортных средств и оборудования в январе-июле 2007г. составило 63 млрд. тенге, что на 9,3% выше аналогичного периода прошлого года. К уровню января-июля 2006г. возросло производство автомобилей грузовых, легковых пассажирских. Наряду с этим, по причине отсутствия заказов меньше, чем в январе-июле 2006г., произведено частей двигателей, автомобилей специальных и специализированных.

В **прочих отраслях промышленности** в январе-июле 2007г. произведено продукции на 26,5 млрд. тенге, что на 17,2% выше соответствующего периода прошлого года. К уровню января-июля 2006г. увеличен выпуск мебели для сидения специальной; мебели офисной деревянной, мебели кухонной, кроватей деревянных. При этом снижено производство матрасов, мебели деревянной для столовой и гостиной, спортивных товаров согласно спроса на продукцию.

Индексы физического объема и удельный вес производства и распределения электроэнергии, газа и воды в январе-июле 2007г.

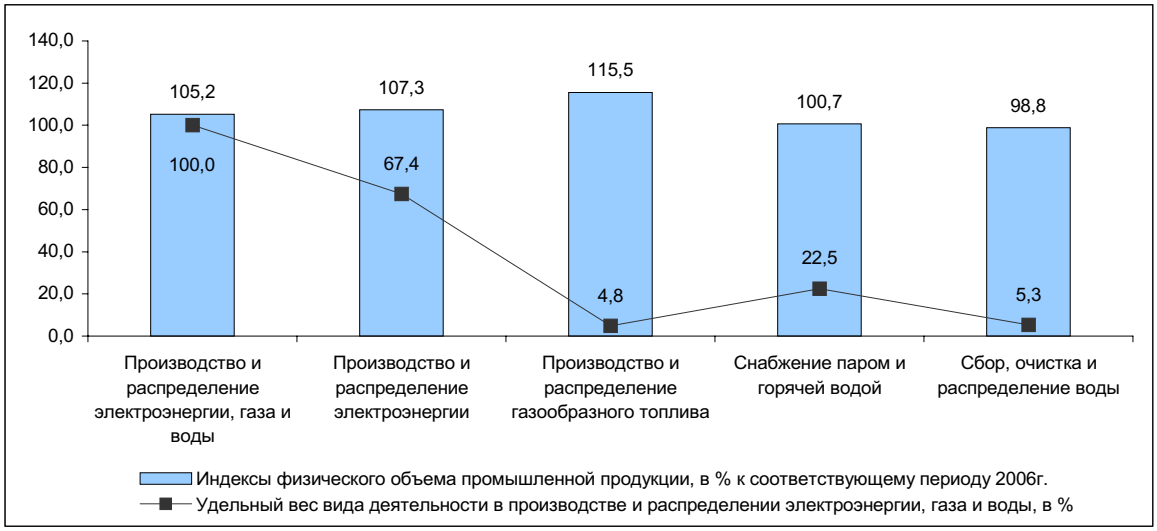

В **производстве и распределении электроэнергии, газа и воды** с начала года стабильно наращиваются объемы производства. Так, если индекс физического объема по сравнению с прошлым годом в январе т.г. составлял 97,1%, то в январе-июле – 105,2%.

Производство электроэнергии в январе-июле 2007г. составило 43,7 млрд. кВт.ч или на 5,2% выше уровня января-июля 2006г., что обеспечено предприятиями Атырауской, Восточно-Казахстанской, Жамбылской, Западно-Казахстанской, Карагандинской, Кызылординской, Мангистауской, Павлодарской, Южно-Казахстанской областей и г. Астаны.

Выработка теплоэнергии составила 48,3 млн. Гкал или на 3,2% меньше по сравнению с январем-июлем прошлого года, что связано в основном со снижением спроса и проведением ремонтных работ на предприятиях этой отрасли. Сокращено производство на предприятиях всех регионов, кроме Акмолинской, Жамбылской, Карагандинской, Южно-Казахстанской областей и г. Астаны.

Индексы физического объема производства и распределения электроэнергии, газа и воды

в % к соответствующему месяцу прошлого года

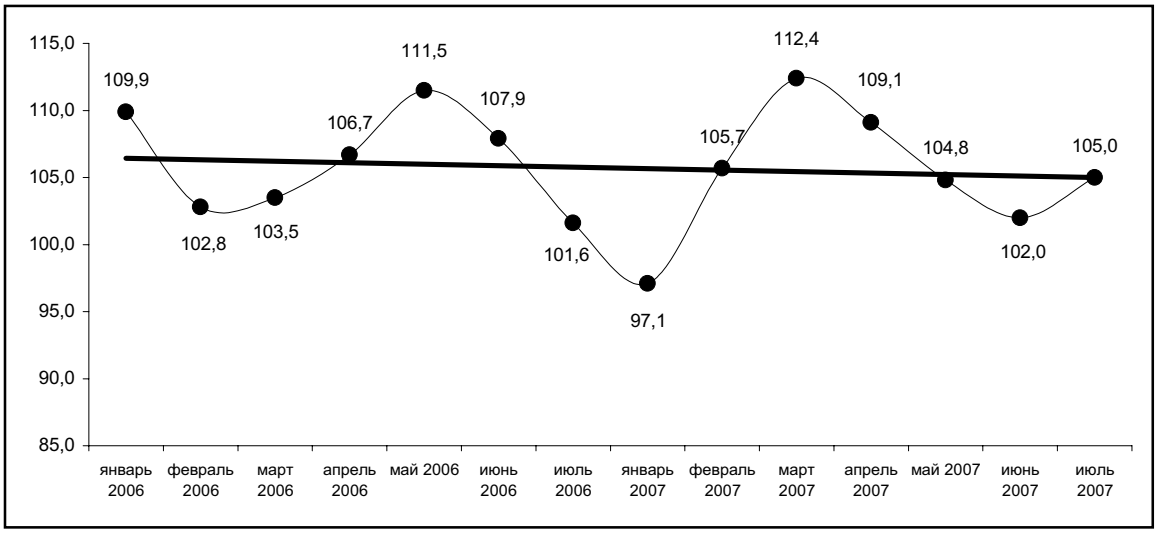

2.3 СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО

Производство продукции сельского хозяйства

Объем валовой продукции сельского хозяйства за январь-июль 2007 года в целом по республике, по оценке, составил 275,6 млрд. тенге в текущих ценах, что больше аналогичного периода 2006 года на 3,9%.

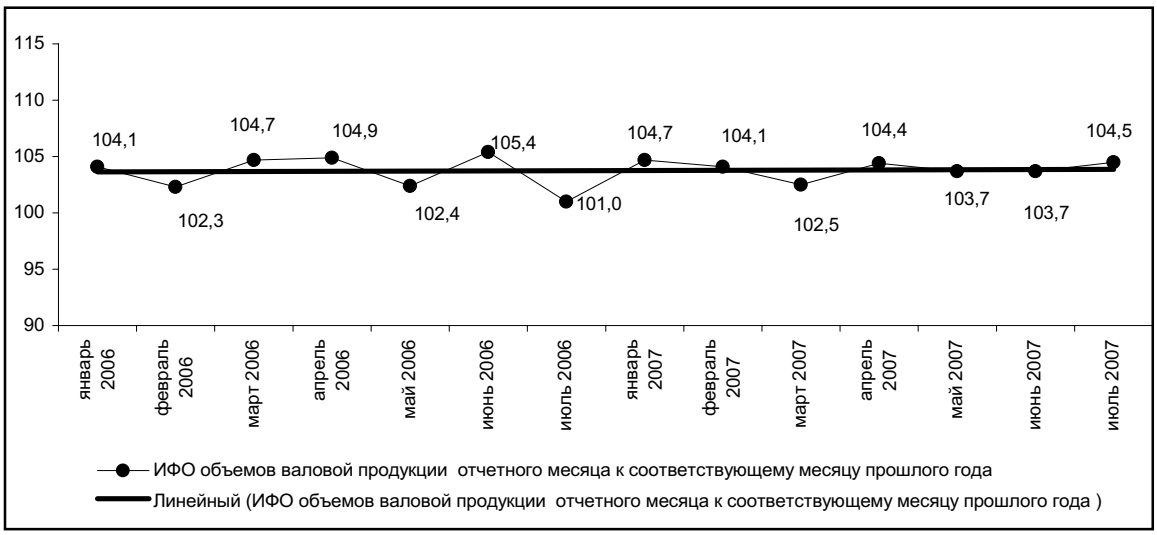

Растениеводство

По предварительным данным, представленным Министерством сельского хозяйства Республики Казахстан по состоянию на 2 августа 2007 года уборку зерновых культур вели 5 областей: Алматинская, Жамбылская, Западно-Казахстанская, Кызылординская и Южно-Казахстанская области. В целом по указанным регионам зерновые убраны с 43,9% (720,2 тыс.га) подлежащих уборке площадей, в том числе в Жамбылской области - с 88,0%, Южно-Казахстанской - 68,8%, Алматинской - 48,0%, Кызылординской - 11,2%, Западно-Казахстанской - 8,6% уборочных площадей.

С убранной площади намолочено 1156,7 тысяч тонн зерна (в первоначально оприходованном весе) против 1051,0 тыс.тонн в прошлом году, что выше прошлогоднего на 10,1%. Успешно ведут уборку зерновых хозяйства Южно-Казахстанской (135,0% к уровню прошлого года), Алматинской (116,3 %) областей. Вместе с тем, меньше, чем в прошлом году намолочено зерна в Кызылординской - 13,6 тыс.тонн (меньше на 20,9%), Западно-Казахстанской - 56,2 тыс.тонн (на 17,0%) и Жамбылской - 370,8 тыс.тонн (на 3,4%) областях.

Урожайность на указанную дату составила 16,1 центнера с 1 гектара, против 12,8 в прошлом году. Из 5 областей, ведущих в настоящее время уборку зерновых, значительное повышение урожайности отмечается в Западно-Казахстанской - 12,3 центнера с 1 гектара против 6,8 ц/га в 2006 году, Южно-Казахстанской - 20,0 против 12,6. Урожайность в Жамбылской области составила 12,9 ц/га или 111,2% к уровню прошлого года, в Алматинской - соответственно 18,4 ц/га и 104,6%. В Кызылординской области урожайность ниже уровня прошлого года на 10,5% и составляет 14,5 ц/га.

Намолочено зерна по состоянию на 2 августа, тысяч тонн

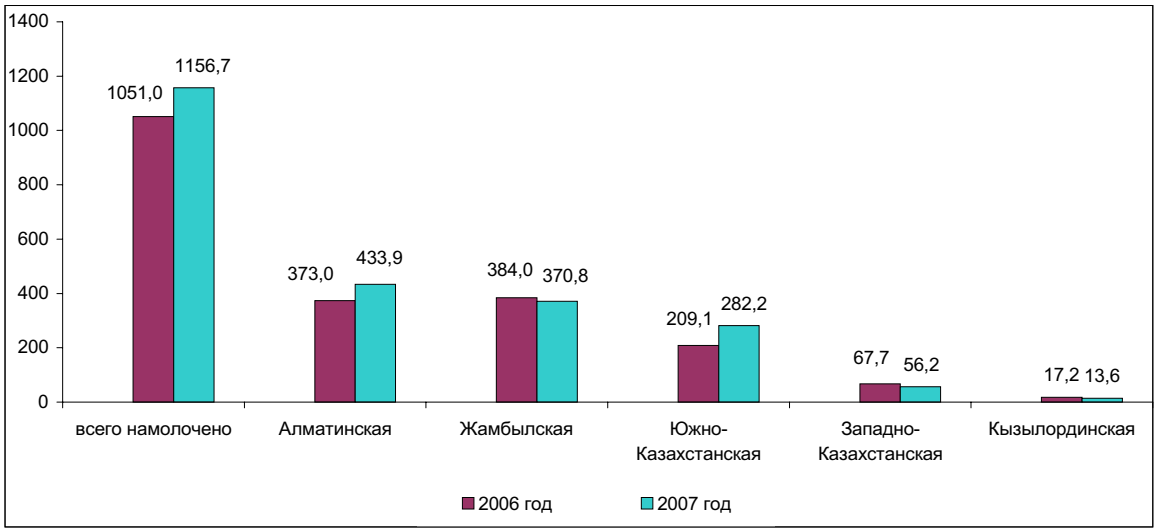

Животноводство

По состоянию на 1 августа т.г. по сравнению с аналогичной датой прошлого года во всех категориях хозяйств достигнут рост поголовья крупного рогатого скота (на 3,2%), овец и коз (на 5,9%), свиней (на 1,8%), лошадей (на 5,2%), верблюдов (на 4,3%) и птицы (на 6,0%) за счет роста приплода скота и птицы, его покупки.

Численность сельскохозяйственных животных и птицы, тысяч голов

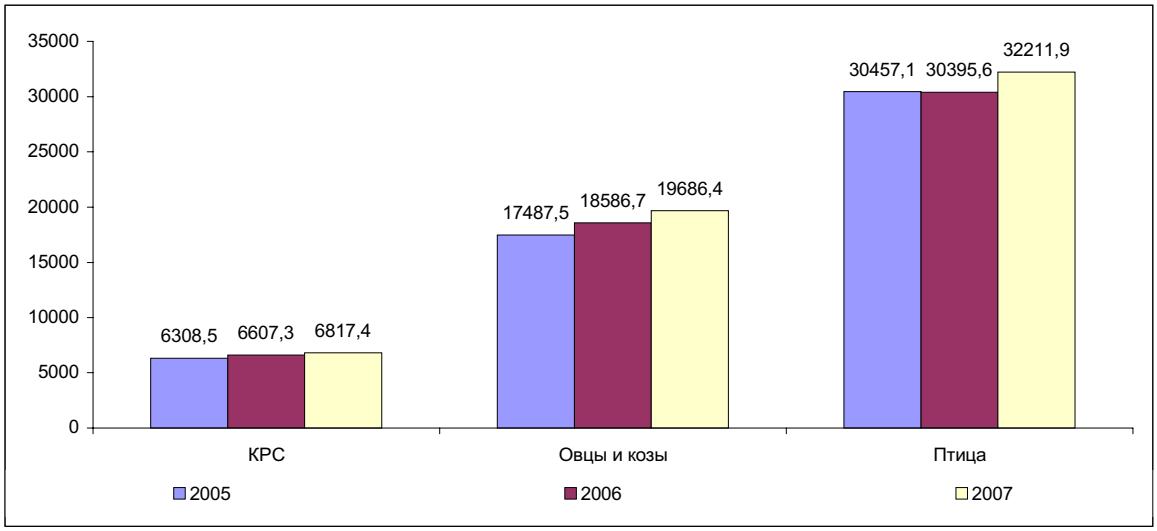

В январе-июле 2007 года по сравнению с этим же периодом прошлого года рост производства мяса составил 104,1% за счет увеличения реализации на убой и среднего живого веса скота. Возросла реализация на убой всех видов скота и птицы, за исключением свиней - от 101% до 106%. Средний живой вес одной головы крупного рогатого скота возрос на 1,3%.

Производство коровьего молока увеличилось на 2,9% за счет роста среднего поголовья дойных коров на 1,7% и увеличения среднего удоя молока на одну корову дойного стада на 1,2%.

Рост производства яиц (на 4,0%) достигнут за счет увеличения среднего поголовья кур-несушек на 3,8%, при этом средний выход яиц на одну курицу-несушку остался на прежнем уровне.

Производство основных видов продукции животноводства

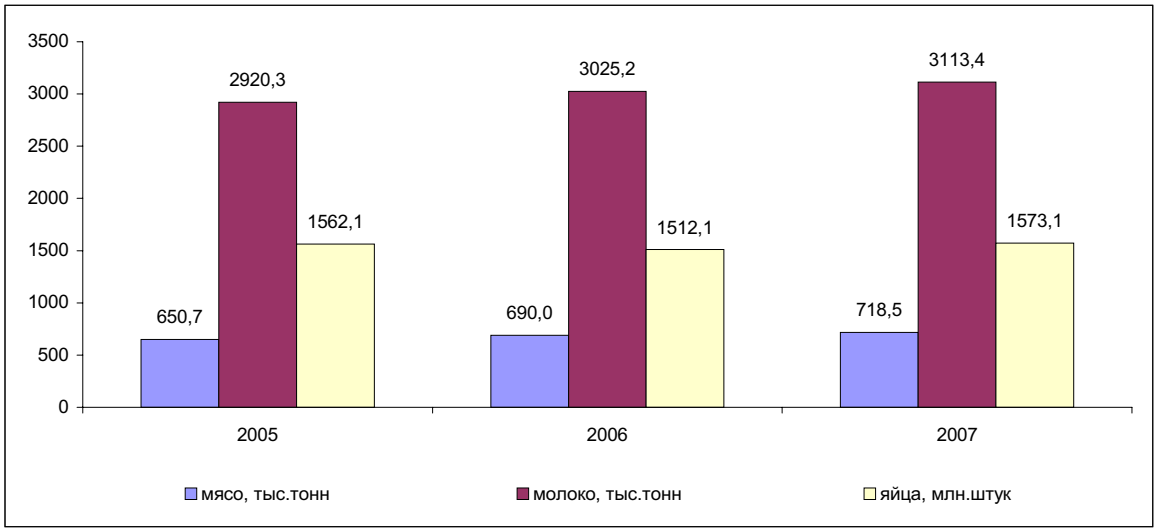

2.4 СТРОИТЕЛЬСТВО

Строительная деятельность

В январе-июле 2007г. объем строительных работ (услуг), с учетом оценки, составил 629,7 млрд. тенге, что на 30,9% больше уровня января-июля 2006 года.

В структуре выполняемых работ преобладает возведение зданий и гражданское строительство, объем которых увеличился по сравнению с январем-июлем 2006г. в 1,7 раза и доля от общего объема составила 39,8% (в январе-июле 2006г. - 34,1%).

Наибольший удельный вес в республиканском объеме занимают строительные работы, выполненные частными строительными организациями - 78,1%. Иностранными подрядчиками выполнено 21,2%, государственными - 0,7%.

В январе-июле 2007г. было построено 37790 зданий, из которых 33073 жилого и 4717 нежилого назначения. За отчетный период введены в эксплуатацию: 3412 объектов транспорта и связи, 818 - торговли, 177 - социально-культурного назначения. Доля объектов здравоохранения и образования остается незначительной, суммарно она составляет 0,6%.

Индексы физического объема строительных работ

в % к соответствующему месяцу предыдущего года

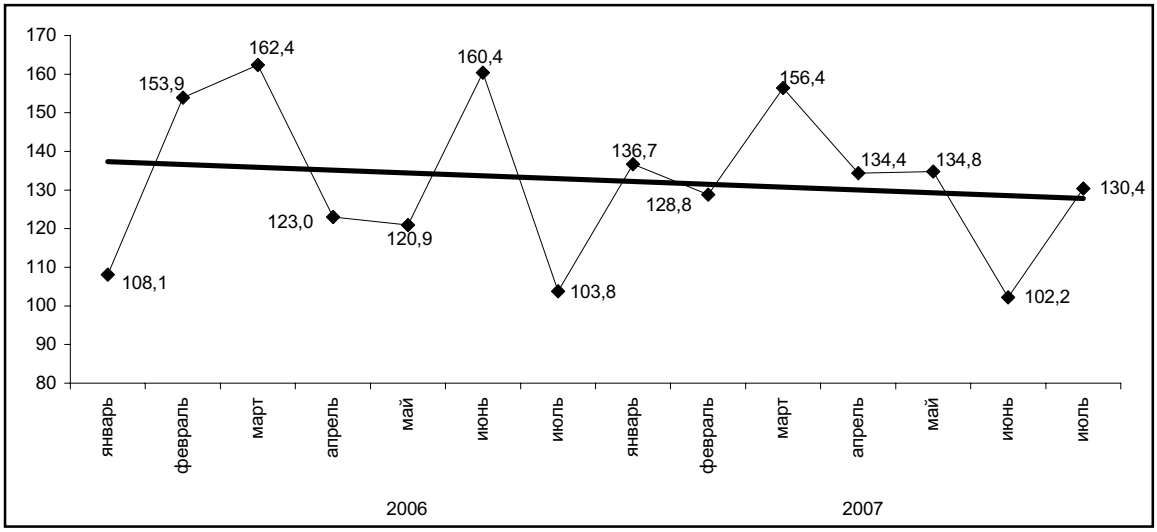

Увеличение объема строительных работ по сравнению с январем-июлем 2006г. наблюдается в 15 регионах республики. При этом наибольший рост отмечен в Акмолинской (в 3,5 раза), Павлодарской (в 2,1 раза), Мангистауской (в 1,6 раза), Карагандинской (в 1,5 раза) областях.

Значительную долю в общереспубликанском объеме строительных работ занимают гг. Алматы, Астана и Атырауская область (суммарно 61,5% от общего объема).

Индексы физического объема строительных работ по регионам

в % к соответствующему периоду предыдущего года

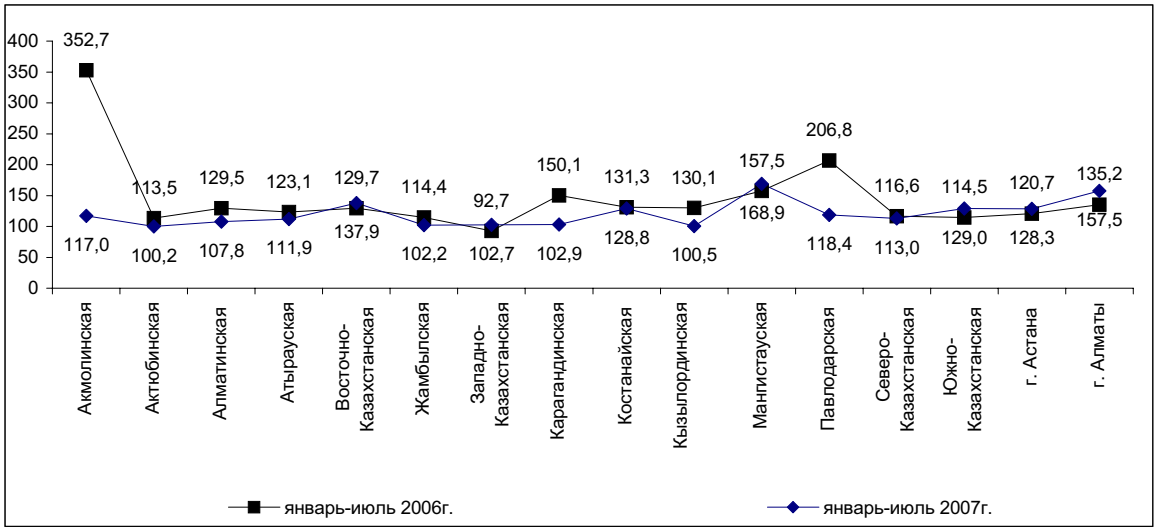

Жилищное строительство

В январе-июле 2007г. 17,3% от общего объема инвестиций в основной капитал было направлено на жилищное строительство (259,1 млрд. тенге), что в 1,6 раза больше инвестиций, освоенных в соответствующем периоде прошлого года. Предприятиями и организациями всех форм собственности и населением введено в эксплуатацию 4580,9 тыс. кв. метров общей площади жилых домов, что на 57,1% выше уровня января-июля 2006 года.

В республике за отчетный период в среднем на 1000 человек населения приходилось 296 кв. м общей площади вводимых жилых домов (в январе-июле 2006г. - 191 кв. м).

Индексы физического объема ввода в эксплуатацию жилых домов

в % к соответствующему месяцу предыдущего года

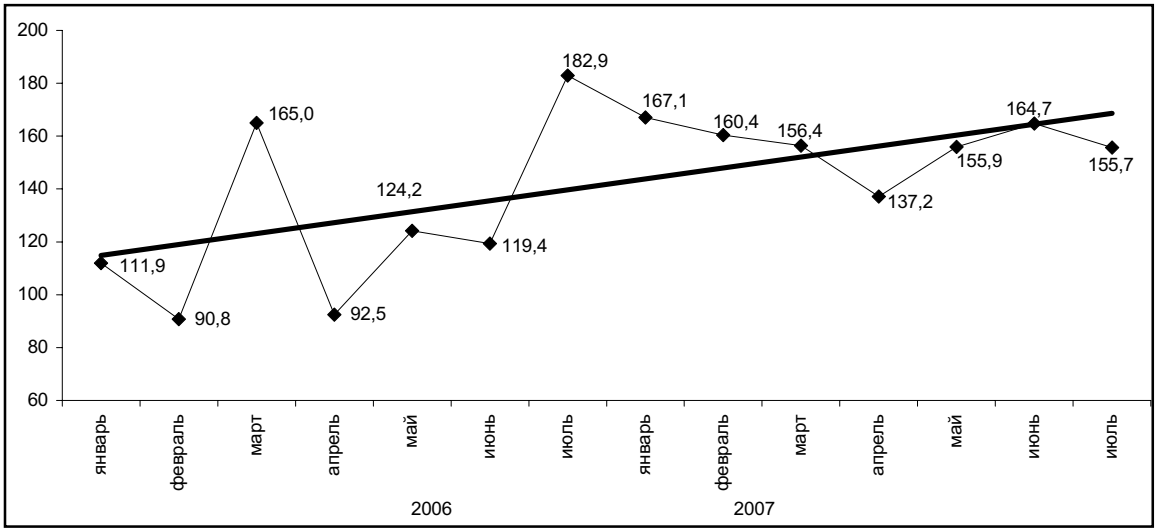

Преобладающим остается ввод в эксплуатацию жилых домов частными предприятиями, организациями и населением (94,6% от общего объема введенного жилья), где основной объем занимает индивидуальное жилищное строительство (75,7%).

Увеличение объемов введенного жилья наблюдается в 14 регионах республики. Значительный рост был отмечен в Атырауской (в 3,4 раза), Восточно-Казахстанской, Карагандинской (по 2,1 раза), Костанайской, Мангистауской (по 1,5 раза), Акмолинской (в 1,4 раза) областях, а также в гг. Астана (в 2,1 раза) и Алматы (в 1,4 раза).

Стоимость строительства жилых домов. Средняя фактическая стоимость строительства 1 кв. метра общей площади жилых домов в январе-июле 2007г. составила 37,8 тыс. тенге (в январе-июле 2006г. - 34,3 тыс. тенге) или выросла на 5%, в том числе построенных населением - 25,7 тыс. тенге (в январе-июле 2006г. - 25,1 тыс. тенге).

2.5 ТРАНСПОРТ

За январь-июль 2007г. **грузооборот** в республике (с учетом оценки объема грузооборота нетранспортных организаций и предпринимателей, занимающихся коммерческими перевозками) составил 192796,5 млн. ткм, что на 5,7% больше грузооборота января-июля 2006г.

Грузооборот **железнодорожного транспорта** за январь-июль т.г. составил 110658,5 млн. ткм, что на 5,7% выше января-июля 2006г. за счет увеличения перевозок внутри республики на дальние расстояния.

Грузооборот **автотранспорта** за январь-июль т.г. (с учетом оценки объема грузооборота нетранспортных организаций и предпринимателей, занимающихся коммерческими перевозками) составил 31403,5 млн. ткм, что на 11,5% больше января-июля 2006г. Автомобильные перевозки по-прежнему составляют значительную долю в грузоперевозках, что связано с возрастающей деловой активностью индивидуальных предпринимателей.

Грузооборот **магистральных трубопроводов** в январе-июле т.г. составил 50663,3 млн. ткм, что на 2,4% выше января-июля 2006г. Из общего объема грузооборота транспортировка нефти составила 24174,0 млн. ткм (увеличение на 5,7% к январю-июлю 2006г. за счет перегонки нефти по направлению Кумколь-Атасу-Алашанькоу), газ – 26489,3 млн. ткм (уменьшение на 0,4% за счет снижения потребления).

С начала навигации грузооборот **речного транспорта** составил 29435,25 тыс. ткм, что почти в 2 раза больше, чем за соответствующий период прошлого года.

Грузооборот **воздушного транспорта** за январь-июль 2007г. составил 40290,02 тыс. ткм, или увеличился на 9,4% к январю-июлю 2006г.

Динамика грузооборота

в % к соответствующему месяцу прошлого года

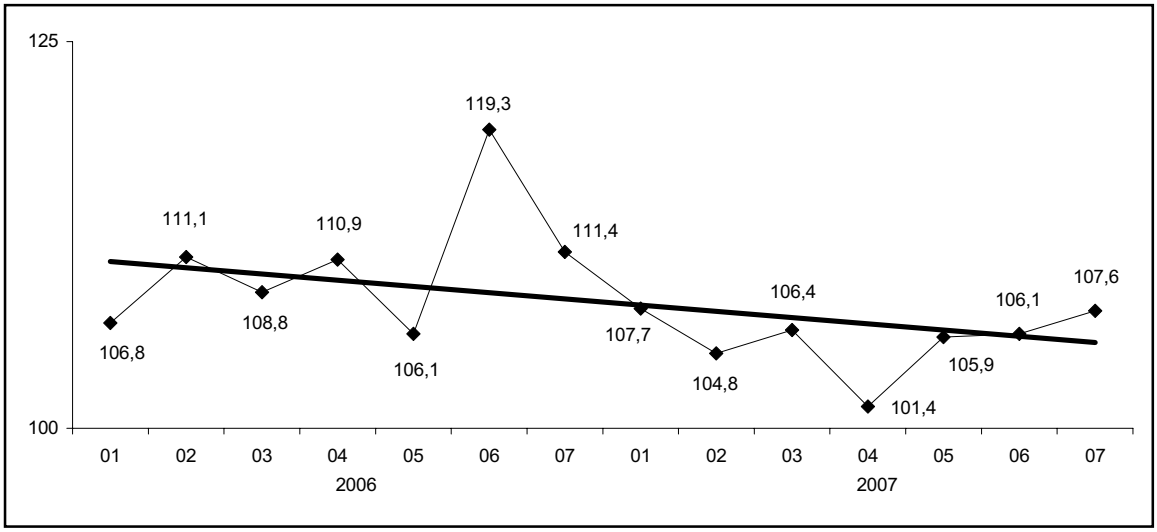

Пассажирооборот имеет устойчивую тенденцию роста (в январе-июле 2007г. по сравнению с январем-июлем 2006г. увеличение на 4,9%), что связано с ростом мобильности населения и как следствие – увеличением дальности поездок. За январь-июль 2007г. пассажирооборот транспорта республики составил 66494,5 млн. пкм. По сравнению с январем-июлем 2006г. увеличился пассажирооборот железнодорожного транспорта на 20,2%, автобусов - на 0,8%, такси - на 3,7%, воздушного транспорта - на 39,3%; снизился пассажирооборот троллейбусов - на 15,8%, трамваев – на 1,4%. В целом пассажиропотоки стабильно растут. Это связано с улучшением организации перевозок и увеличением экономической активности населения.

Структура пассажирооборота

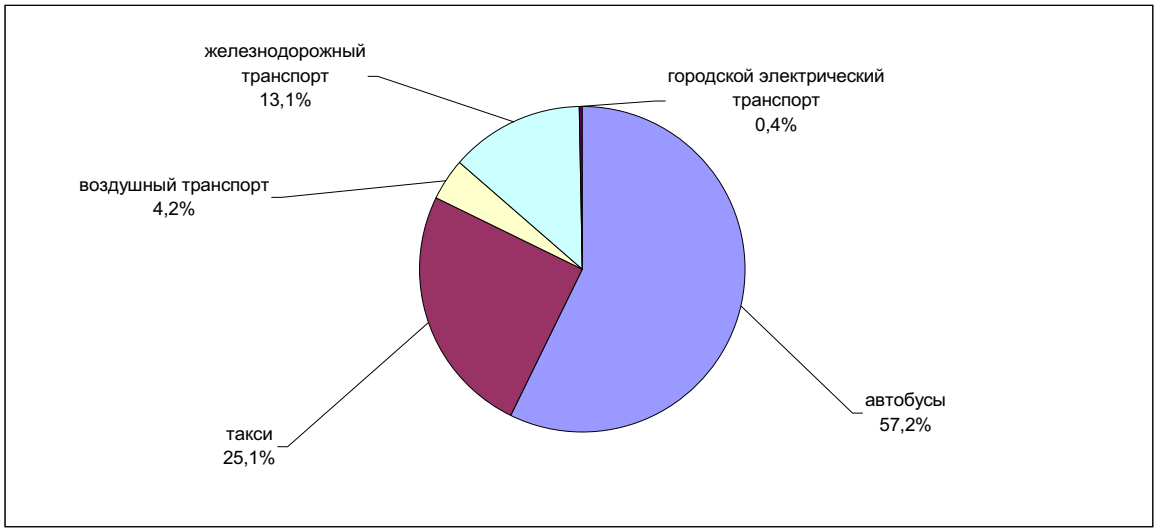

2.6 СВЯЗЬ

Значительный рост услуг связи обусловлен построением в республике сетей телекоммуникаций нового поколения, предложением новых видов услуг – видеотелефонии, услуги передачи голосовых, текстовых и мультимедийных сообщений, а также значительным снижением тарифов, возрастающей активностью постоянных потребителей и привлечением новых. Предприятиями связи республики за январь-июль 2007г., по оперативным данным, оказано услуг на сумму 190,4 млрд. тенге, из них населению – на 77,2 млрд. тенге, что соответственно, в сопоставимых ценах на 32,7% и 31,8% больше, чем в январе-июле 2006г.

Доходы от услуг связи в январе-июле 2007г.

млн. тенге

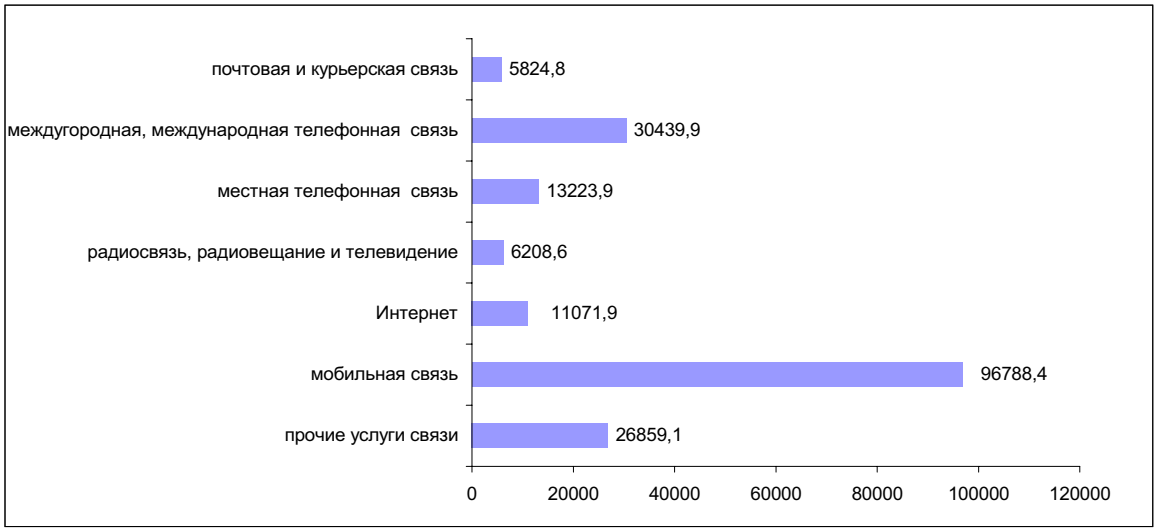

На развитие телекоммуникационного рынка оказывают влияние ввод новых мощностей, стремительное развитие Интернета, мобильной связи и построение больших корпоративных сетей.

Динамика услуг связи

в % к соответствующему месяцу предыдущего года

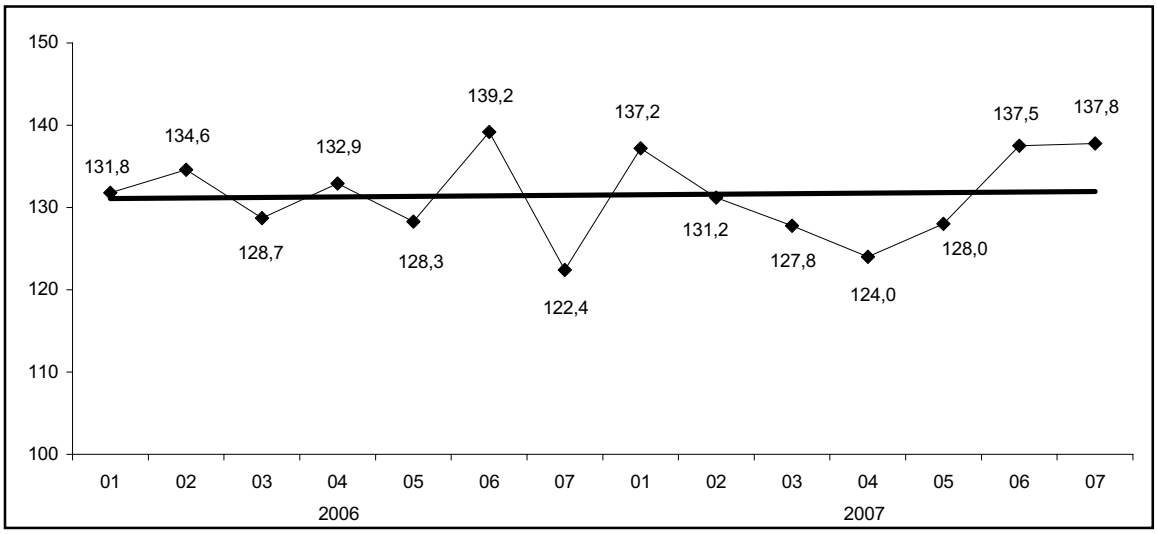

В структуре доходов от услуг связи за январь-июль 2007г. наибольшую долю занимает мобильная связь – 50,8%. В сравнении с январем-июлем 2006г. объем услуг мобильной связи увеличился на 45,1%.

Структура доходов от услуг связи

в процентах

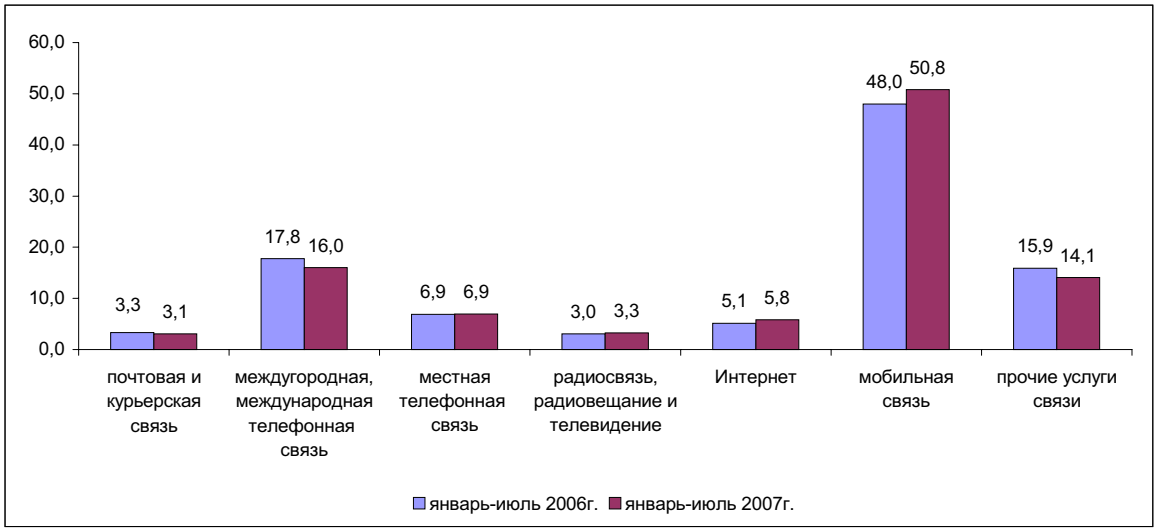

В общем объеме доходов предприятий связи доходы от реализации услуг связи населению составили 40,5%. В объеме доходов от услуг связи населению за январь-июль 2007г. 58,5% составили доходы от услуг мобильной связи, 20,8% - от услуг междугородной, международной связи, 10,4% - от услуг местной телефонной связи, 10,3% - от услуг прочих видов связи.

Доходы от услуг связи населению в январе-июле 2007г.

млн. тенге

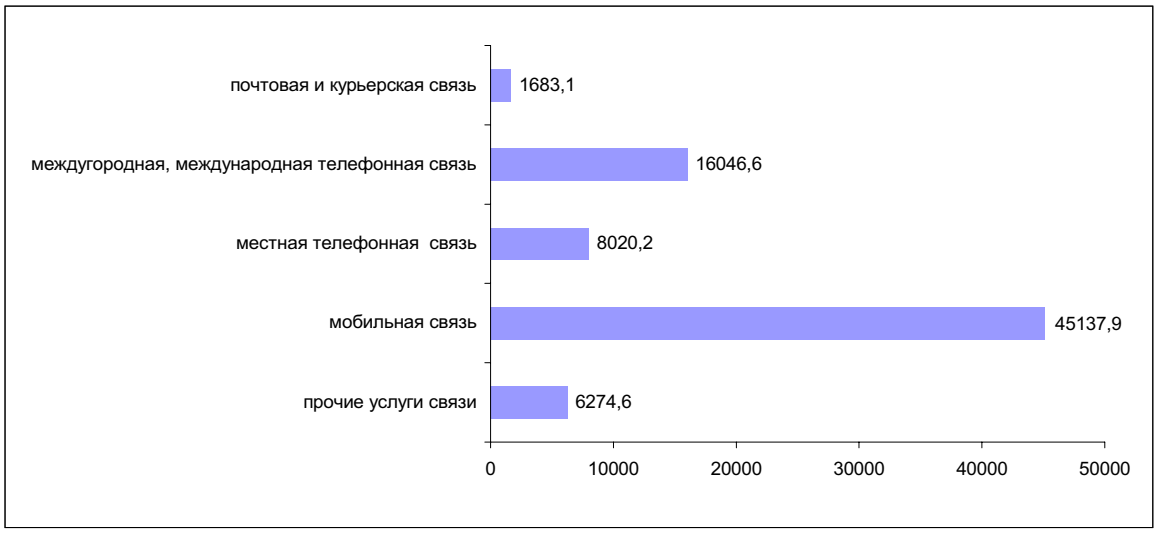

2.7 ТОРГОВЛЯ И ПРОЧИЕ УСЛУГИ

В январе-июле 2007г. объем розничного товарооборота составил 988,9 млрд. тенге и увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в постоянных ценах) на 10,9%. В июле 2007г. реализация товаров составила 156,7 млрд. тенге, что в постоянных ценах выше уровня июля 2006г. на 9,9%, по сравнению с июнем 2007г. увеличение составило 2,4%.

Динамика розничного товарооборота по месяцам в 2006-2007гг.

в процентах к соответствующему месяцу предыдущего года

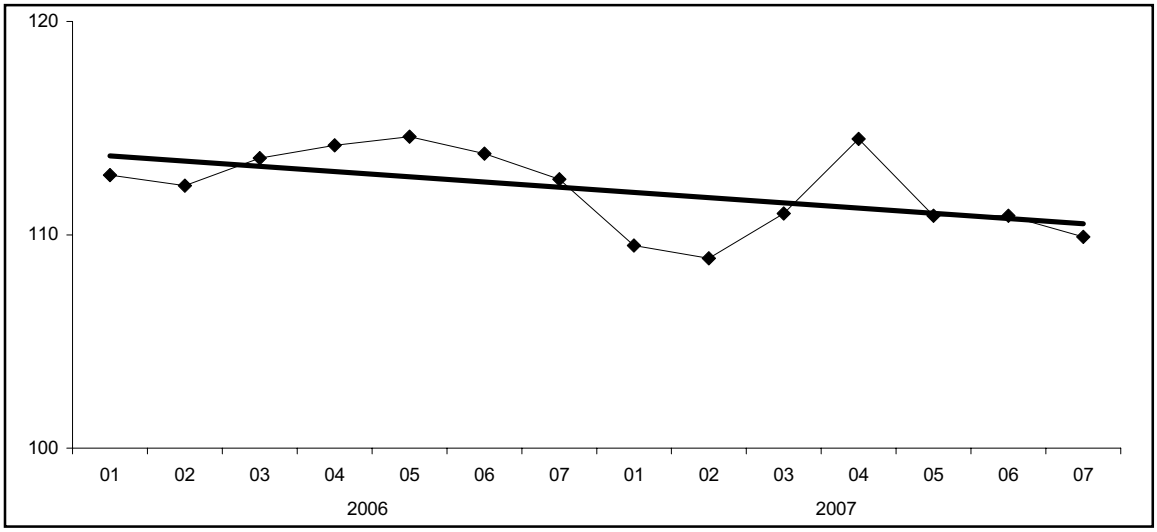

В январе-июле продажа потребительских товаров на душу населения в республике составила в среднем 64,0 тыс. тенге, что на 9,4 тыс. тенге выше аналогичного периода 2006г.

Индексы физического объема розничного товарооборота по регионам за январь-июль 2007г.

(в процентах к предыдущему году)

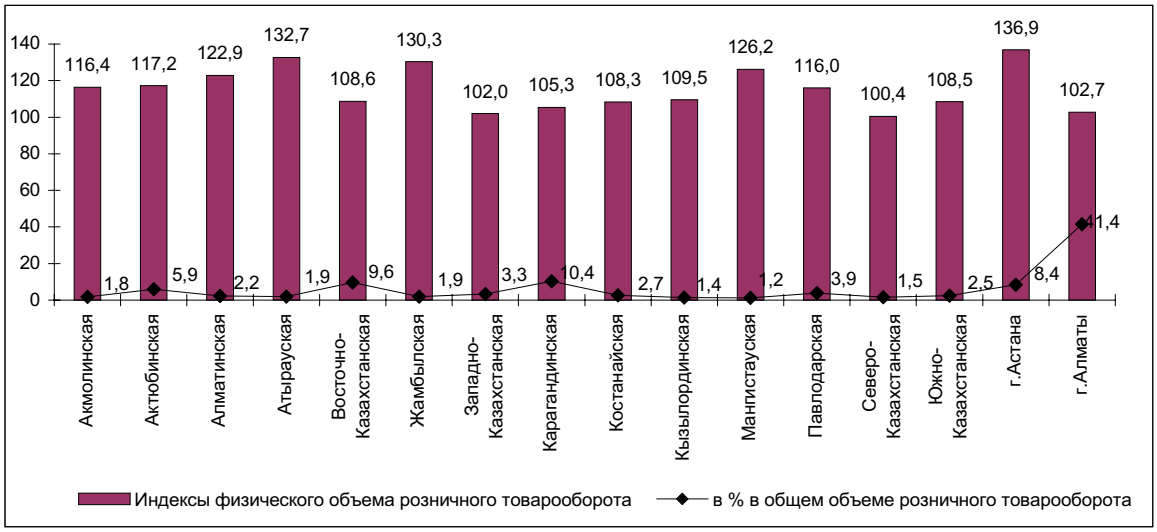

Повышение объемов розничного товарооборота наблюдается во всех регионах республики.

С начала года оборот от реализации товаров предприятиями частной формы собственности, от торговли на рынках и индивидуальными предпринимателями получен в сумме 958,1 млрд. тенге (96,9%), других государств, их юридических лиц и граждан – 30,6 млрд. тенге (3,1%). Доля государственной торговли в республике незначительна.

Структура розничного товарооборота по каналам реализации

(в % к общему объему)

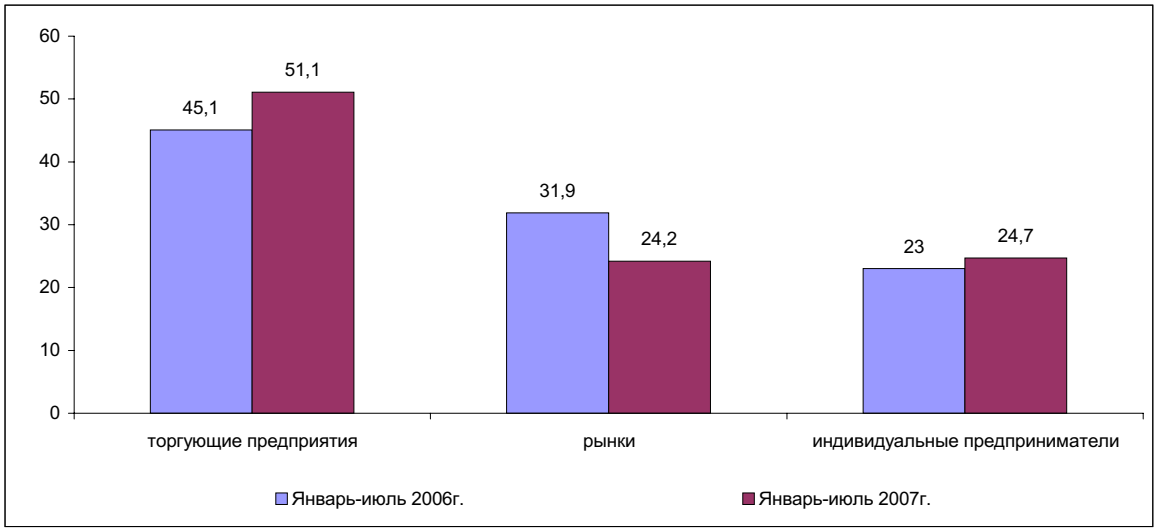

В январе-июле 2007 г. оборот розничной торговли в большей степени (75,8% от общего объема розничного товарооборота) формировался торгующими предприятиями и индивидуальными предпринимателями, осуществляющими деятельность в основном в стационарной торговой сети.

Следует отметить, что рост розничного товарооборота обусловлен, прежде всего, повышением реальных объемов товарооборота торгующих предприятий (25,6% к соответствующему периоду прошлого года). Неуклонно увеличивается и доля предприятий в общем объеме розничного товарооборота (с 45,1% в январе-июле 2006г. до 51,1% в январе-июле 2007 г.), которая обеспечивается высоким уровнем культуры обслуживания и широким ассортиментом качественных товаров.

В последнее время развитию деятельности стационарной торговой сети способствует внедрение современных и прогрессивных форм торговли.

Практически во всех регионах торговыми предприятиями внедряется продажа товаров длительного пользования в кредит. Расширяется продажа по безналичному расчету, с использованием платежных электронных карточек.

В гг.Алматы, Астане и других крупных городах республики расширяется сеть супермаркетов, гипермаркетов, где покупатели с наименьшими затратами времени могут приобрести практически весь необходимый ассортимент товаров по относительно приемлемым ценам. Привлекательность сети торговых предприятий также обеспечивается послепродажным сервисным обслуживанием покупателей.

Заметную долю в формировании товарооборота занимает доля индивидуального предпринимательства, которая увеличилась в отчетном периоде до 24,7% против 23,0% в январе-июле 2006г.

Несмотря на снижение объемов (с 31,9% в январе-июле 2006 г. до 24,2% в январе-июле 2007 г. в общем объеме розничного товарооборота), в республике имеет место и торговля физическими лицами на рынках, где ценовая привлекательность обеспечивает значительную покупательскую проходимость данной сферы розничной торговли. Аналогичная ситуация складывается во всех регионах республики.

Оптовый товарооборот республики с начала текущего года составил 2445,7 млрд. тенге или на 9,4% больше, чем за соответствующий период 2006г. При этом, практически весь объем полученного товарооборота приходится на негосударственный сектор. Преобладающую долю в оптовом товарообороте продолжают занимать непродовольственные товары и товары производственно-технического назначения.

Объем услуг общественного питания за январь-июль 2007г. составил 37,5 млрд. тенге или на 20,5% больше, чем за соответствующий период прошлого года. При этом, 18,3% от общего объема услуг общественного питания предоставляется индивидуальными предпринимателями.

За анализируемый период объем услуг по техническому обслуживанию и ремонту автомобилей, мотоциклов и ремонту бытовых изделий и предметов личного пользования составил 8,8 млрд. тенге. Значительная часть (46,1%) данных услуг предоставляется в сфере малого предпринимательства (малыми предприятиями и индивидуальными предпринимателями).

3. МОНИТОРИНГ СУБЪЕКТОВ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА

Количество субъектов малого предпринимательства (по состоянию на 1 августа 2007г.), активно работающих на рынке, по сравнению с соответствующей датой прошлого года выросло на 9,8% и составило 579017 единиц, из них - 51655 юридических лиц, 359686 - индивидуальных предпринимателей и 167676 крестьянских хозяйств. Численность занятых в малом предпринимательстве увеличилась на 8,3% и составила 1739936 человек. Выпуск продукции (товаров и услуг) активными субъектами малого предпринимательства за январь-июль 2007 года увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в постоянных ценах) на 15% и составил 929429 млн. тенге.

	Количество активных субъектов малого предпринимательства (по состоянию на 1 августа), единиц		Численность занятых (по состоянию на 1 августа), человек		Выпуск продукции (товаров и услуг) за январь-июль, млн. тенге	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
РЕСПУБЛИКА КАЗАХСТАН	527136	579017	1606785	1739936	747932	929429
Акмолинская	24941	26540	68669	73954	22861	26902
Актюбинская	16901	23517	60393	62732	22840	27957
Алматинская	64541	75663	174061	201071	79404	82650
Атырауская	22888	26866	52037	56759	45891	55506
Восточно-Казахстанская	46473	52826	138516	147959	38355	47718
Жамбылская	31223	31363	108749	140169	14997	20365
Западно-Казахстанская	17231	19158	47218	53482	31727	37826
Карагандинская	32957	34460	105161	107888	35065	43639
Костанайская	33542	39125	88939	93729	23683	30525
Кызылординская	15041	15182	33406	35461	25459	36369
Мангистауская	14850	18698	34517	44778	19959	31970
Павлодарская	22155	24084	67818	75924	34297	39779
Северо-Казахстанская	20598	21196	63065	63200	23347	27433
Южно-Казахстанская	95399	95616	243248	244814	38125	49822
г. Астана	22554	24254	98301	112222	100049	140944
г. Алматы	45842	50469	222687	225794	191873	230024

Основными факторами увеличения численности субъектов малого предпринимательства является система мер поддержки на государственном и региональном уровнях, совершенствование организационного и экономического механизма, вследствие чего наблюдается расширение сфер деятельности и экономическое укрепление предприятий.

На 1 августа 2007г. число зарегистрированных юридических лиц, осуществляющих предпринимательскую деятельность составило 184,3 тыс. единиц, что на 9,7% выше, чем по состоянию на 1 августа 2006г. Количество предприятий малого предпринимательства в расчете на 1000 жителей достигло 11,9 единиц, увеличившись по сравнению с 1 августом 2006г. на 0,9 единицы.

Распределение регионов по количеству предприятий малого предпринимательства на 1000 жителей

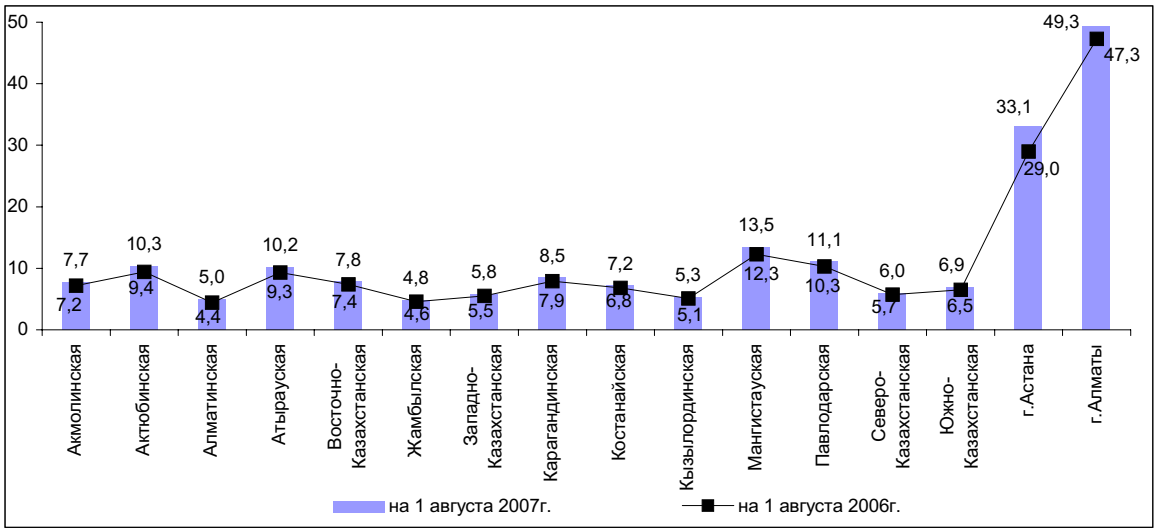

Во всех регионах республики зафиксирован рост числа зарегистрированных предприятий на 1000 жителей. Наиболее значительно число зарегистрированных предприятий увеличилось в г.Астане (на 4,1 единиц), г.Алматы (на 2 единицы), заметное увеличение произошло также в Мангистауской области (на 1,2 единицу), в остальных регионах прирост показателя колебался от 0,2 до 0,9 единицы.

Из числа зарегистрированных предприятий доля активных составила 28,0%. Большинство активных предприятий (35,9%) специализируются на торговле, ремонте автомобилей, бытовых изделий и предметов личного пользования. В строительстве активны 17,4% предприятий, в подотрасли операций с недвижимым имуществом, арендой и предоставлением услуг потребителям - 15,2%, в промышленности - 12,0%, из которых наибольшее количество приходится на обрабатывающую промышленность (91,5%). Наиболее активно развиваются предприятия малого бизнеса в г.Алматы и г. Астане, доля которых составляет 26,0% и 9,5%, соответственно. В региональном разрезе наибольшее количество активных предприятий в общем количестве зарегистрированных приходится на Кызылординскую (42,5%), Мангистаускую (40,7%), Западно-Казахстанскую (39,7%) и Атыраускую (39,0%) области. Наименьшая доля активных предприятий - в Павлодарской области (26,2%), г.Астана (25,3%) и г. Алматы (20,8%).

По расчетным данным на 1 августа 2007г. по сравнению с прошлым годом общая численность занятых на предприятиях малого бизнеса в целом по стране выросла на 5,6% и составила 603,8 тыс. человек.

Численность занятых на начало отчетного периода

тыс. чел.

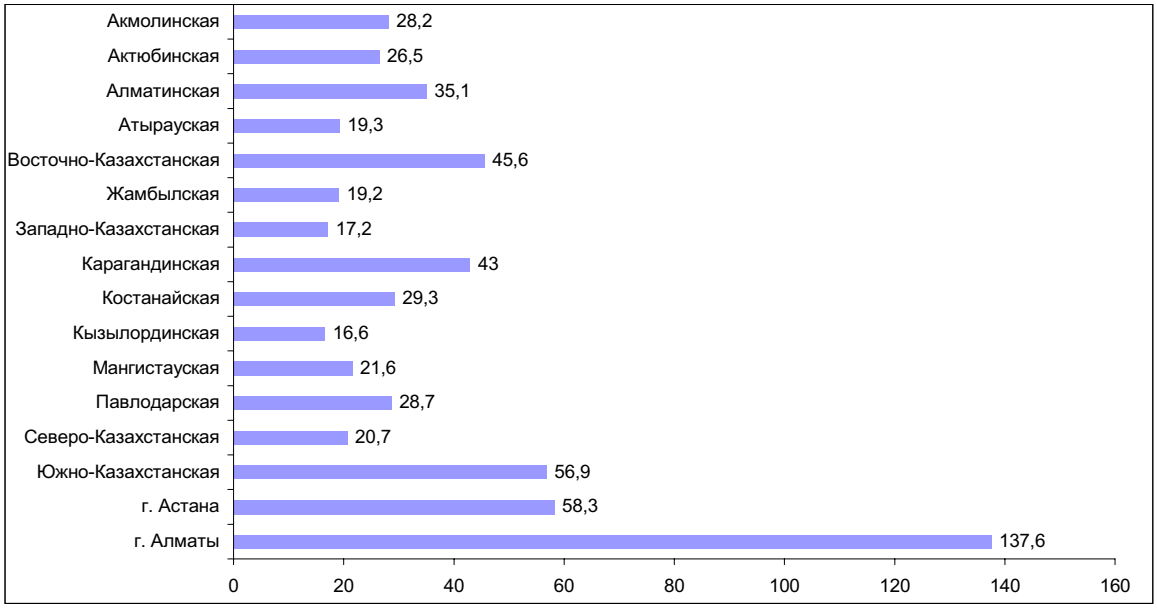

В отраслевом разрезе 27,1% всех работников, занятых на активно действующих предприятиях, приходится на отрасли торговли, ремонта автомобилей, бытовых изделий и предметов личного пользования, на строительство - 22,4%, промышленность - 14,1%, на операции с недвижимым имуществом, аренду и предоставление услуг потребителям - 14%. В большинстве областей наблюдался рост численности занятых на предприятиях малого предпринимательства. Наибольший рост численности занятых на 1 августа 2007г. по сравнению с аналогичным показателем прошлого года отмечен в Мангистауской (в 1,4 раза), Кызылординской (в 1,2 раза), Павлодарской (в 1,2 раза), Акмолинской (на 10,9%), Западно-Казахстанской (на 9,7%) областях. В остальных регионах республики увеличение составило незначительный процент.

Снижение численности занятых наблюдалось в Актюбинской, Костанайской, Северо-Казахстанской областях, а также г. Алматы (от 0,2 до 6 процентных пункта). Причиной снижения среднесписочной численности занятых на предприятиях является, прежде всего, динамизм процессов, характерных для малого предпринимательства: изменение статуса предприятия (на крупное или среднее) и его перерегистрация в сферу индивидуального предпринимательства.

Выпуск продукции предприятиями малого бизнеса Республики Казахстан
(в % к соответствующему месяцу предыдущего года)

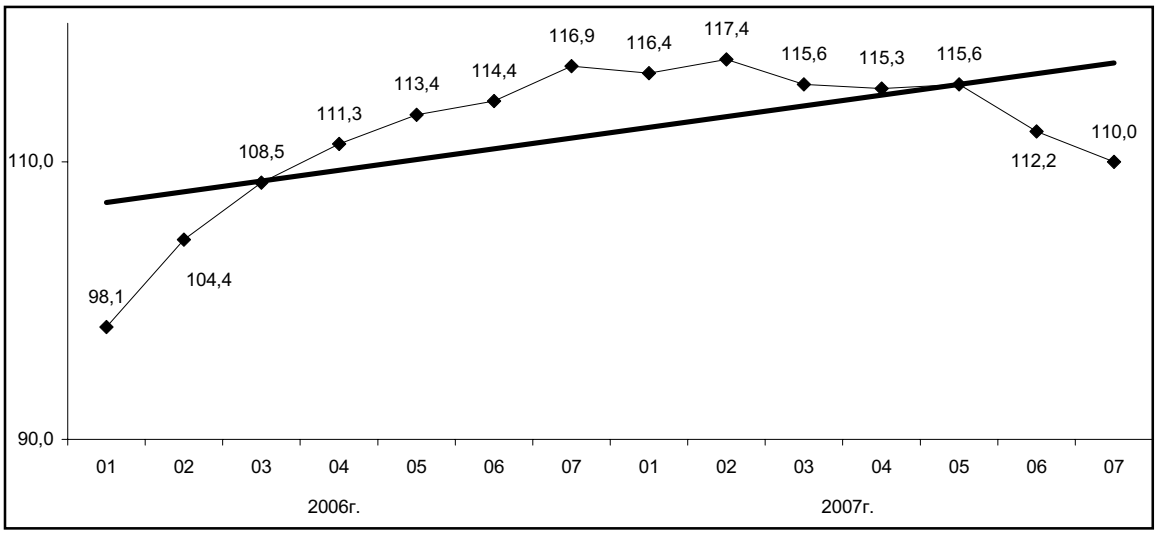

В июле 2007г. выпуск продукции юридическими лицами малого предпринимательства по расчетным данным вырос на 10% относительно июля предыдущего года. Рост выпуска продукции отмечен во всех регионах республики, наибольшее увеличение наблюдается в Мангистауской, Жамбылской и Кызылординской областях.

4. ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ

(Информация Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан)

4.1 ВНЕШНЕТОРГОВЫЙ ОБОРОТ

Внешнеторговый оборот Республики Казахстан, по данным таможенной статистики, без учета неорганизованной торговли, в январе-июне 2007г. составил 36601,6 млн. долларов США и по сравнению с январем-июнем прошлого года увеличился на 34,2%, в том числе экспорт - 21806,6 млн. долларов США, увеличился на 25,8%, импорт (с учетом расходов на транспортировку и страхование) - 14795 млн. долларов США, увеличился на 48,8%.

Товарная структура экспорта

в % к итогу

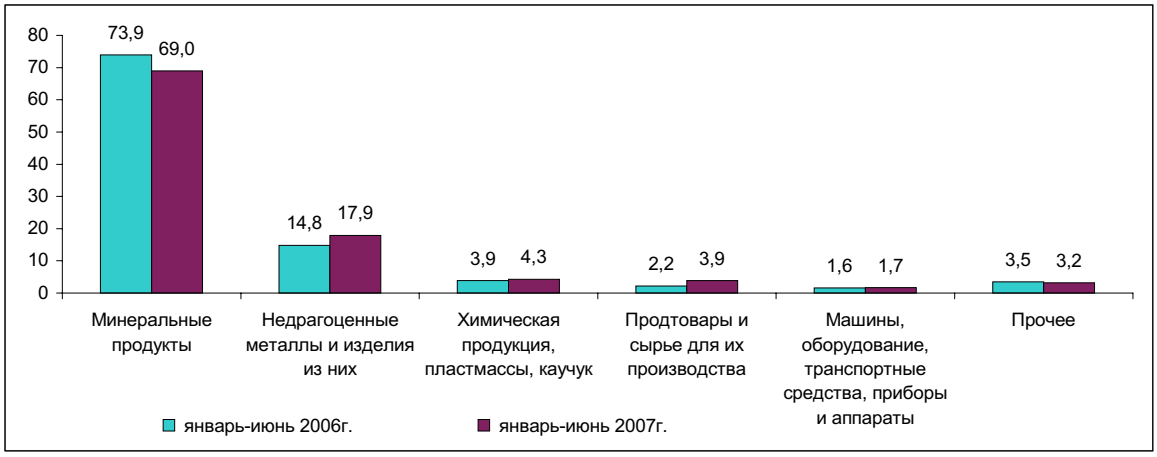

Основными покупателями казахстанской продукции являются Италия (16,4%), Швейцария (16,1%), Китай (12,4%), Российская Федерация (10%), Франция (8,4%), Иран (5,5%), Нидерланды (4,8%), Украина (2,2%), Турция (2%), Узбекистан (1,9%), Испания (1,8%), Израиль и Румыния (по 1,7%), Великобритания (1,4%), Германия (1,1%).

Доля стран СНГ в общем объеме экспорта за анализируемый период составила 16,5% (в январе-июне 2006г. - 14,4%).

Товарная структура импорта

в % к итогу

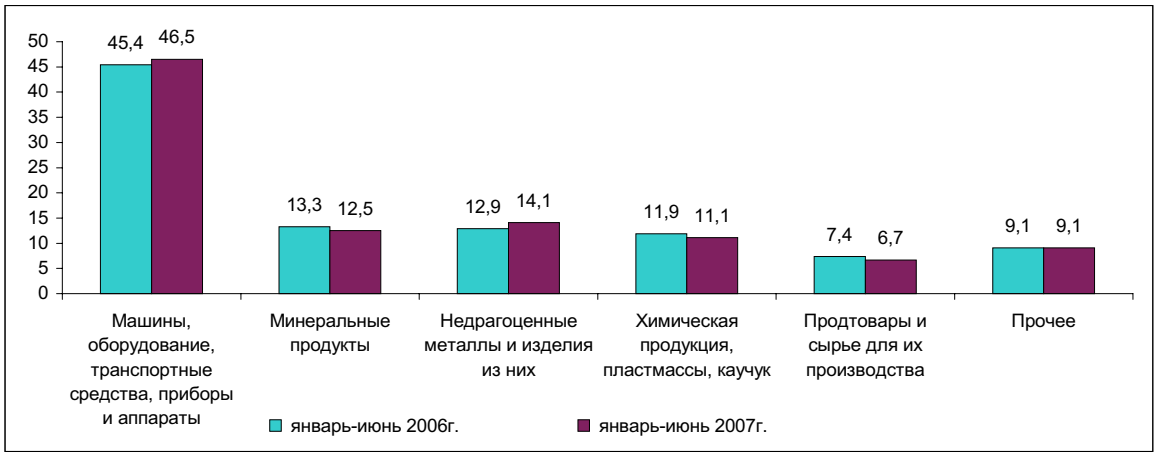

В общем объеме импорта инвестиционные товары в январе-июне 2007г. составили 6761,2 млн. долларов США или 45,7% (в январе-июне 2006г. - 4721,3 млн. долларов США или 47,0%).

В январе-июне 2007г. на страны СНГ приходилось 43,9% всех импортных поставок (в январе-июне 2006г. - 46,2%). Основными поставщиками импортной продукции являются Российская Федерация (34,9% от общего объема импорта), Китай (10,4%), Германия (7,9%), США (5,6%), Украина (4,6%), Япония (4,4%), Италия (3,9%), Франция (2,9%), Турция (2,8%), Великобритания (2%), Республика Корея и Узбекистан (по 1,7%), Нидерланды (1,4%), Польша (1,3%), Беларусь (1,2%), Швейцария (1,1%).

4.2 ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ С ГОСУДАРСТВАМИ СНГ

В январе-июне 2007г. внешнеторговый оборот со странами СНГ составил 10086,0 млн. долларов США и по сравнению с январем-июнем 2006г. увеличился на 42%, в том числе экспорт - 3595,6 млн. долларов США, увеличился на 43,9%, импорт - 6490,4 млн. долларов США, увеличился на 41%.

Доля государств СНГ в общем товарообороте составила 27,6% (в январе-июне 2006г. - 26%).

Удельный вес минеральных продуктов в общем объеме экспорта в государства СНГ в январе-июне 2007г. составил 49% (в январе-июне 2006г. - 52%), продовольственных товаров - 12% (12%), химической продукции - 16% (15%).

Доля машин, оборудования, транспортных средств, приборов и аппаратов в объеме импорта из стран СНГ в январе-июне 2007г. составила 25% (в январе-июне 2006г. - 28%), минеральных продуктов - 27% (27%), металлургической продукции - 18% (16%), химических товаров - 10% (10%).

Страны СНГ являются основными поставщиками минеральных продуктов, химической и металлургической продукции: доля импорта из этих стран по минеральным ресурсам в январе-июне 2007г. составила 94% (в январе-июне 2006г. - 92%), металлургической продукции - 58% (78%), продовольственным товарам - 61% (53%), химическим товарам - 38% (40%) от общего импорта указанных товаров.

4.3 ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ С ДРУГИМИ СТРАНАМИ МИРА

В январе-июне 2007г. внешнеторговый оборот с другими странами мира составил 26515,6 млн. долларов США и по сравнению с аналогичным периодом прошлого года увеличился на 31,3%, в том числе экспорт - 18211,0 млн. долларов США, увеличился на 22,7%, импорт - 8304,6 млн. долларов США, увеличился на 55,1%.

Удельный вес минерального сырья в общем объеме экспорта в другие страны мира в январе-июне 2007г. составил 73% (в январе-июне 2006г. - 78%), продукции металлургической промышленности - 18% (15%).

Доля машин, оборудования, транспортных средств, приборов и аппаратов в объеме импорта из других стран мира в январе-июне 2007г. составила 63% (в январе-июне 2006г. - 60%), продовольственных товаров - 5% (7%), химической продукции - 12% (13%), продукции металлургической промышленности - 11% (10%).

Другие страны мира играют большую роль в обеспечении потребностей страны по ряду важнейших товаров: доля импорта из этих стран по продукции машиностроения в январе-июне 2007г. составила 76% (в январе-июне 2006г. - 71%), фармацевтическим товарам - 89% (85%), одежде - 82% (85%), продовольственным товарам - 39% (47%) от общего импорта указанных товаров.

5. ТОВАРНЫЕ РЫНКИ

В первом полугодии 2007г. природные топливно-энергетические ресурсы, вовлеченные в экономический оборот республики, в пересчете в условное топливо, составили 83,2 млн. тонн, что больше чем в январе-июне 2006г. на 0,5%. Существенную долю в их структуре традиционно занимают сырая нефть и уголь.

Структура ресурсов природного топлива

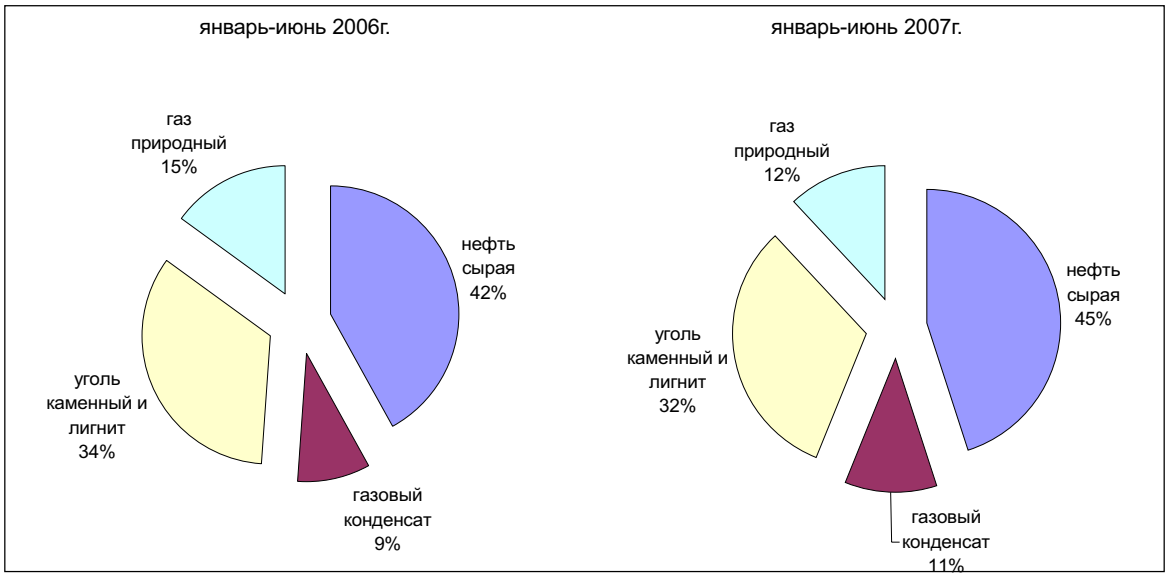

Ресурсы нефти за прошедшее полугодие сложились в 30,7 млн.тонн и увеличились относительно аналогичного периода 2006г. на 8,1%, угля и лигнита - 43,2 млн.тонн и, напротив, уменьшились на 4,7%, природного газа - соответственно, 8,3 млрд.куб.м и уменьшились на 21,3%.

Наполнение ресурсов природного топлива обеспечивается отечественным производством, а в их использовании преобладают экспортные поставки. За январь-июнь т.г. добыто в стране сырой нефти 27,1 млн.тонн (88,5% от общего объема ресурсов), а поставлено на экспорт - 29,9 млн.тонн (97,5%), природного газа - соответственно, 4,5 млн.куб.м (54,4%) и 7 млн.куб.м (84,1%). Угля и лигнита произведено 43,0 млн.тонн или 99,5% от общего объема ресурсов, из них около трети отправлено за пределы республики.

Рынок нефтепродуктов представлен продукцией собственного производства и частично импортом. В первом полугодии 2007г. по сравнению с соответствующим периодом прошлого года производство нефтепродуктов (кроме мазута) увеличилось на 15-57%, их ввоз в республику возрос в 1,7-2,4 раза. Доля отечественного производства в ресурсах сжиженного газа составила 98,9%, мазута - 91%, топлива дизельного - 86,6%, бензина - 79,9%, керосина - 68,6%. На экспорт отправлено 95,5% пропана и бутана сжиженных, 41,6% - дизельного топлива, 47,3% - мазута, 8,1% - бензина, а керосин полностью использован на внутреннем рынке.

Ресурсы и экспорт отдельных видов нефтепродуктов в январе-июне 2007 года

тысяч тонн

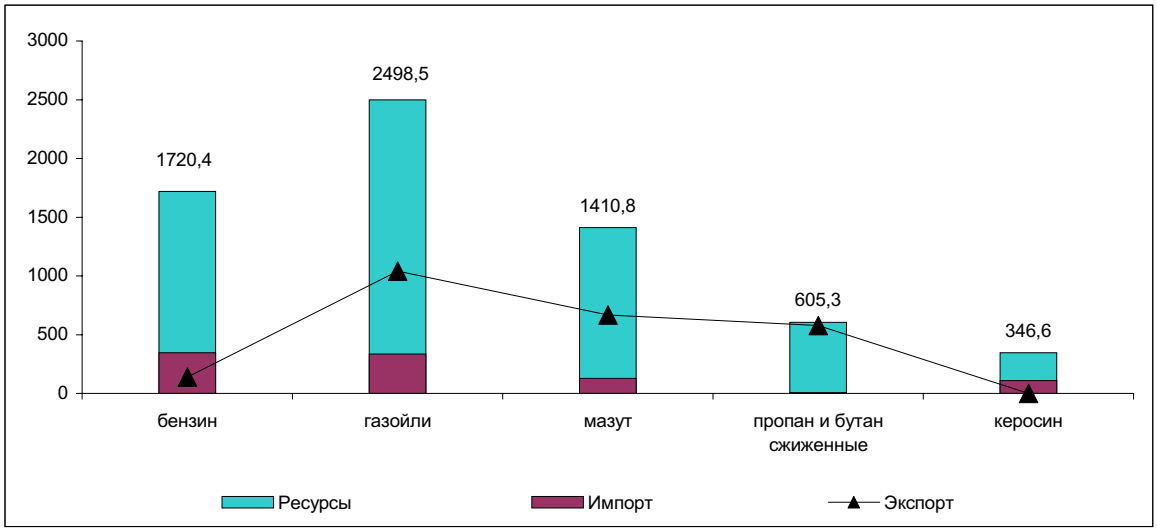

На рынке продовольствия полностью обеспечиваются отечественным производством ресурсы муки (99,8% от объема ресурсов) и мяса (96,9%). Более половины произведенной муки идет на экспорт (54,9%), объем которого по сравнению с аналогичным периодом прошлого года возрос в 1,8 раза, а мясо полностью реализуется на внутреннем рынке. В ресурсах молочных продуктов, макарон, круп, ликероводочных и табачных изделий, безалкогольных напитков и пива на долю отечественного производства приходится от 78% до 95%. По некоторым продовольственным товарам импорт превалирует над производством. В ресурсах кофе и чая он составляет 62,2%, рыбы консервированной - 65,6%, мяса птицы - 72,9%, овощей и грибов консервированных - 77,8%, плодов и орехов переработанных - 87,6%.

Структура ресурсов продовольственных товаров в январе-июне 2007 года

в процентах

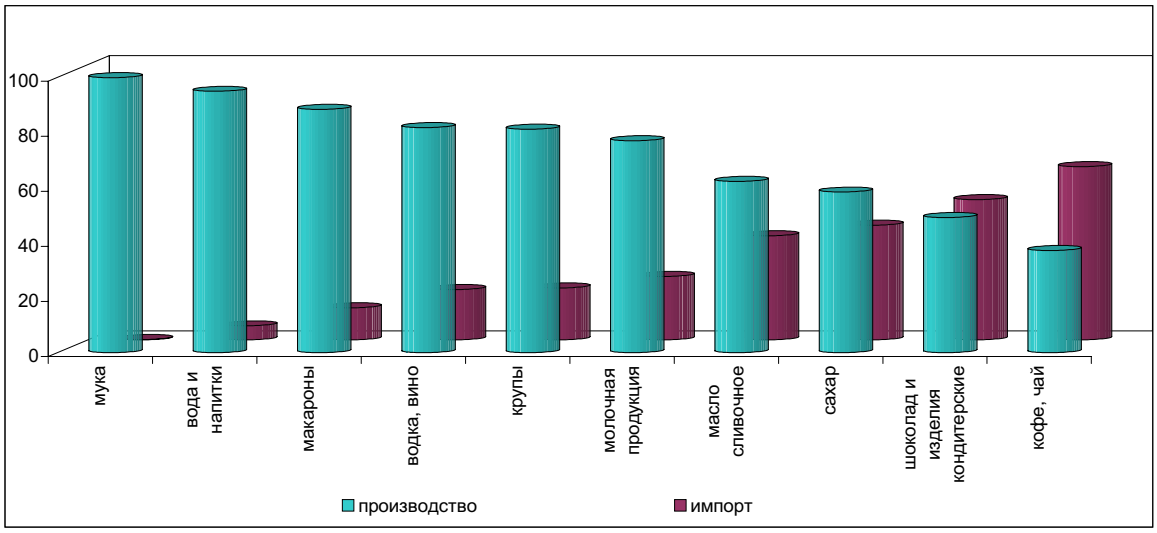

Рынок непродовольственных товаров обеспечивается, наряду с их производством в республике, завозом из других стран. Импорт ковров и ковровых изделий за январь-июнь 2007г. составил 97,8% от общего объема ресурсов, шампуня и средств для волос - 88,5% при сокращении их внутреннего производства почти наполовину (на 42-43%). Существенна доля импортных поставок средств гигиены полости рта и зубов - 99,8%, средств для бритья - 99,2% и фармацевтических препаратов - 87,4%. Среди электрических бытовых товаров импортируются полностью холодильники и морозильники, а стираль-

ные машины - на 79,7%, миксеры и соковыжималки - на 98,6%, прочие бытовые электроприборы - на 99,5%. На рынке компьютерного оборудования, наряду с существенным ростом импортных поставок (в 2 раза), отмечено увеличение объемов отечественного производства (в 1,2 раза), что обеспечило долю в ресурсах в 3%. Несколько иная ситуация наблюдается на рынке телевизоров и магнитофонов. В их ресурсах доля импортных поставок занимает 30,1% и 64,9% соответственно.

Структура ресурсов непродовольственных товаров в январе-июне 2007 года

в процентах

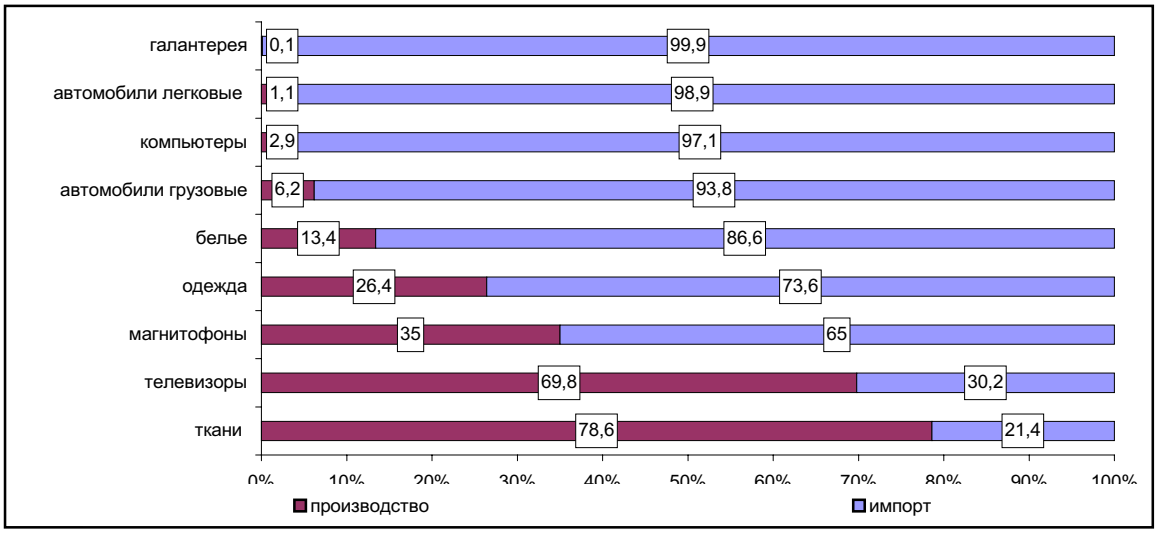

Для большинства видов строительных материалов характерно наполнение ресурсов за счет импортных поставок. Плиты древесностружечные, линолеум и покрытия напольные обеспечиваются ввозом из-за пределов республики на 99-99,9%, стекловолокно - на 96,7%, плитки керамические - на 95,2%. Импорт красок и лаков составляет 71% объемов ресурсов, изделий кровельных и кирпича керамического - 66-67%. Отечественное производство преобладает в строительных материалах, являющихся природным сырьем - мел и доломит (99,3% от общего объема ресурсов), глина и каолин (99,3%), пески природные (99%), гипс (97,9%), известь (94,2%), асбест (95,5%).

Ресурсы цемента за первое полугодие 2007г. против соответствующего периода прошлого года выросли на 21,8%, за счет отечественного производства - на 25,6%, импорта - на 14,2%. Доля отечественного производства в общем объеме его ресурсов возросла на 2,1 процентных пункта и превысила 69%. Цемент полностью потребляется на внутреннем рынке.

6. ИНВЕСТИЦИИ

Инвестиции в нефинансовые активы

В январе-июле 2007г. оценочный объем инвестиций в нефинансовые активы (без инвестиций в пополнение запасов материальных оборотных средств) составил 1535,1 млрд. тенге, значительную долю в них (97,6%) занимают инвестиции в основной капитал.

Инвестиции в основной капитал

В январе-июле 2007г. инвестиции в основной капитал составили 1498,2 млрд. тенге, что на 11,6% больше, чем в январе-июле 2006г.

Индексы физического объема инвестиций в основной капитал

в % к соответствующему месяцу прошлого года

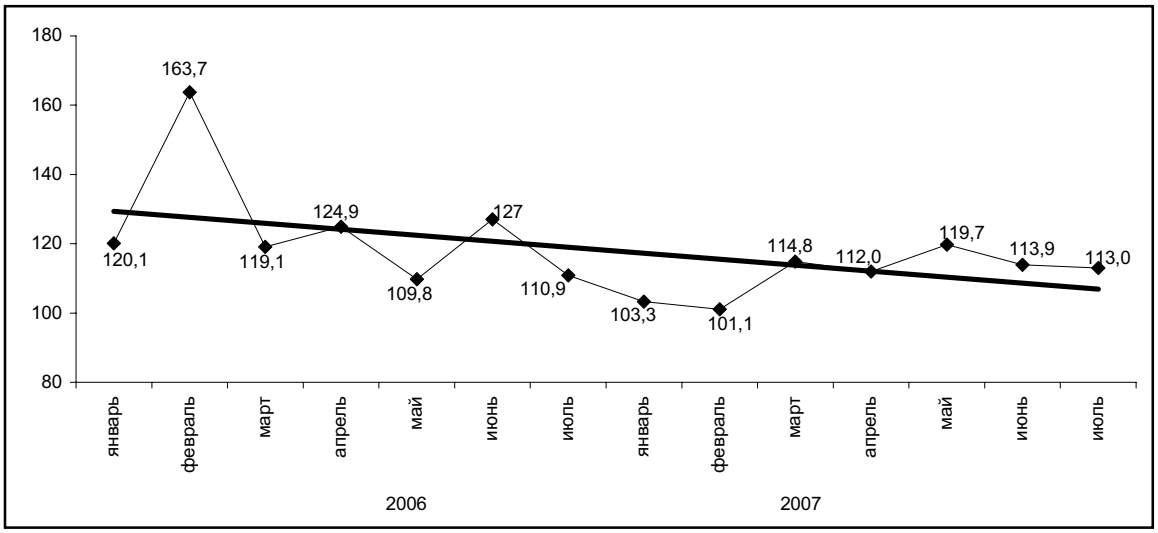

В январе-июле 2007г. рост инвестиций по сравнению с соответствующим периодом прошлого года отмечался практически во всех регионах республики. При этом наибольший рост инвестиций в основной капитал наблюдался в Акмолинской (в 1,7 раза) и Западно-Казахстанской (в 1,6 раза), Костанайской области и в г.Алматы (по 1,3 раза). Инвестиции в этих регионах направлялись на строительство дорог, реконструкцию и техническое перевооружение объектов и строительно-монтажные работы.

Снижение объемов инвестиций по сравнению с январем-июлем 2006г. произошло в Северо-Казахстанской (на 17%) и Атырауской (на 4,3%) областях. Причинами снижения является завершение определенных инвестиционных проектов в этих регионах.

Темпы освоения инвестиций в основной капитал по регионам

в % к соответствующему периоду прошлого года

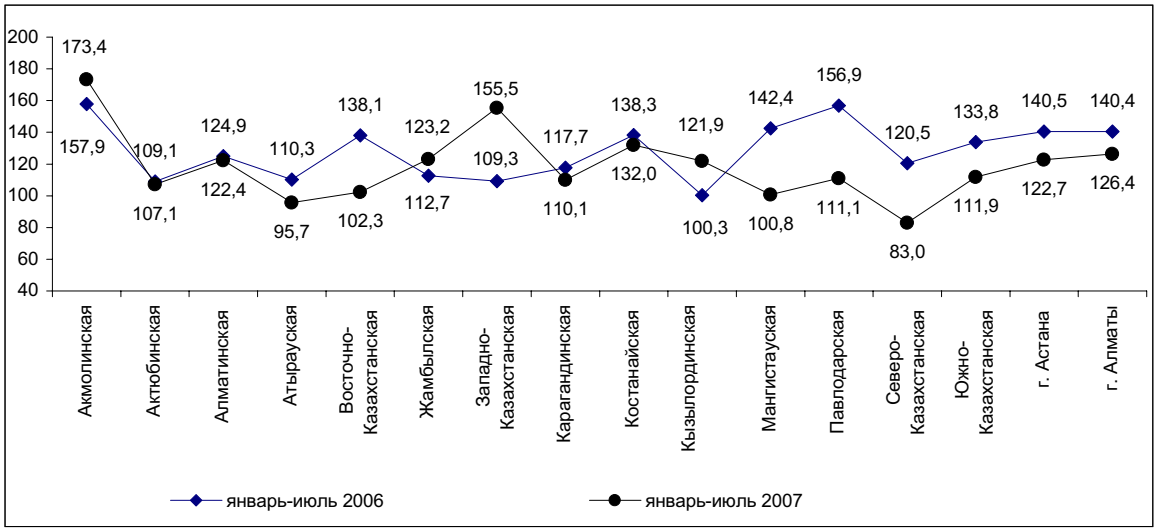

В январе-июле 2007г. основными источниками вложения средств в основной капитал являлись собственные средства хозяйствующих субъектов (59,2%) и иностранные инвестиции (18,5%). Бюджетные средства составили 11,2%, заемные средства - 11,1%.

В структуре инвестиций в основной капитал значительная часть приходится на средства предприятий и организаций частной формы собственности (65,1%), а также хозяйствующих субъектов других государств, осуществляющих деятельность на территории Республики Казахстан (23,3%). Доля государственного сектора составила 11,6%.

Структура инвестиций в основной капитал по направлениям использования

в процентах

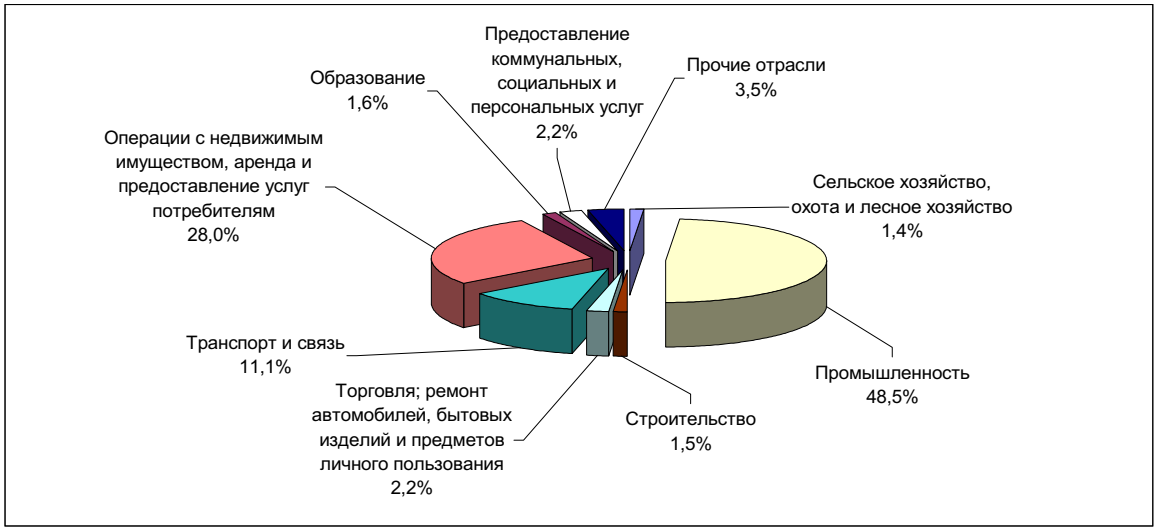

По инвестиционной привлекательности приоритетными для вложений отраслями остаются добыча нефти и природного газа - 30,1% от общего объема инвестиций в основной капитал, операции с недвижимым имуществом - 28%, транспорт и связь - 11,1%, обрабатывающая промышленность - 10,6%.

Наибольший объем иностранных инвестиций осваивается в Атырауской области (68,2%), так как данный регион остается привлекательным для иностранных инвесторов, вкладывающих средства в развитие сырьевого сектора экономики.

Технологическая структура инвестиций в основной капитал

в процентах

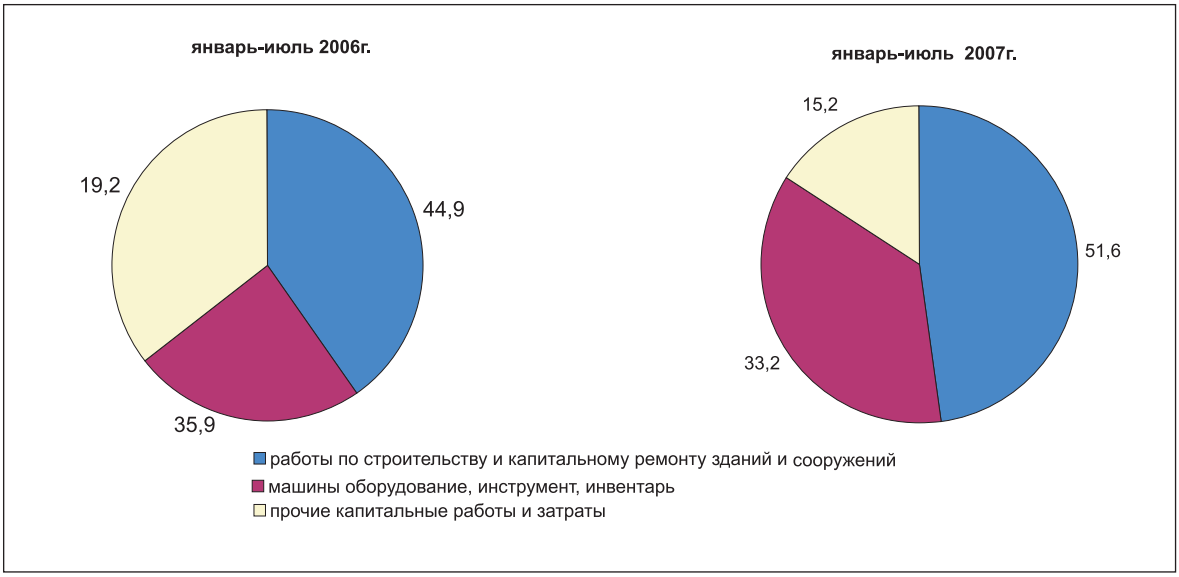

7. ЦЕНЫ

7.1 ПОТРЕБИТЕЛЬСКИЕ ЦЕНЫ

Инфляция в июле т.г. составила 0,9%, что на 0,1 процентных пункта больше, чем в предыдущем месяце. Наибольший прирост цен отмечен на непродовольственные товары – 1,4%, а их “вклад” в инфляцию был самым весомым – 0,4%. Продовольственные товары подорожали на 0,8%, платные услуги – на 0,6%, обеспечив соответственно 0,3% и 0,2% в общем приросте цен.

Из продуктов питания в прошедшем месяце более всего цены возросли на мясо и мясопродукты на 2%, а на конину – на 4%, птицу – на 3,4%, говядину и баранину – по 2,4%. Рыба стала дороже на 1,1% (в июне т.г. – на 0,7%). Цены на хлебопродукты и крупяные изделия повысились на 0,4%, превысив значение предыдущего месяца на 0,1 процентных пункта. Это обусловлено удорожанием в июле у производителей муки на 3,2% и хлеба – на 0,1%. Уровень цен на сахар за месяц вырос на 2,1%, масло и жиры – на 0,5%. Цены на плодоовощи в июле т.г. увеличились на 0,1% против 2,3% в июне т.г. Фрукты подорожали на 0,9%, свекла - на 4,9%, морковь – на 5,3%, огурцы и помидоры – подешевели по 8%, картофель – на 1,5%. На рынке молочных продуктов и яиц продолжалось сезонное снижение цен. Цены на молочные продукты уменьшились на 0,1%, яйца – на 4,6%.

Среди непродовольственных товаров в июле т.г. по сравнению с предыдущим месяцем существенный рост цен наблюдался на строительные материалы - на 12,7%. Бензин подорожал на 6,2%, дизельное топливо – на 2,8%. Цены на одежду и обувь, печатную продукцию увеличились по 0,4%, предметы домашнего обихода, товары личной гигиены, лекарства – по 0,5%, моющие средства - на 0,9%.

В сфере платных услуг в июле т.г. заметное повышение цен отмечено на услуги парикмахерских - на 2,2%. Уровень цен на услуги учреждений здравоохранения вырос на 1,2%, детских дошкольных – на 1%, культуры и отдыха – на 0,6%, пассажирского транспорта – на 0,3%. Индекс тарифов на услуги связи составил 100%.

Тарифы на жилищно-коммунальные услуги в июле т.г. повысились на 1,6%. Оплата за газоснабжение выросла на 2,9%, сбор мусора – на 1,6%, содержание жилья – на 1,2%, его ремонт – на 2,2%. Тарифы на электроэнергию стали выше на 0,4%, холодное водоснабжение – на 0,3%, канализацию – на 0,2%, при неизменном их уровне на центральное отопление.

Инфляция в 2005-2007гг.

в процентах к соответствующему месяцу предыдущего года

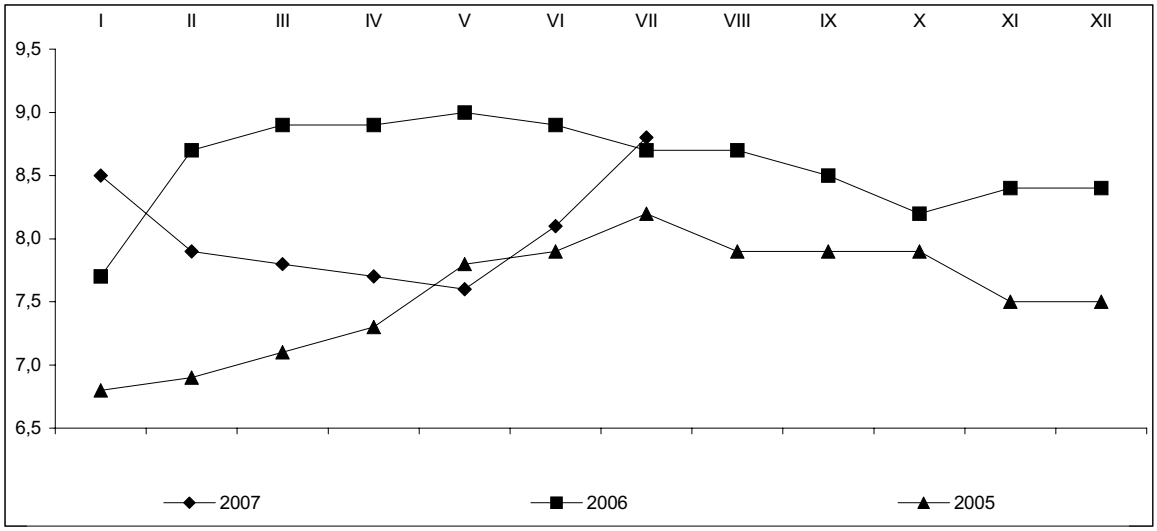

В июле 2007г. в среднем по республике цена продажи одного квадратного метра нового жилья составила 153,4 тыс. тенге и по сравнению с июлем 2006г. увеличилась в 1,6 раза, перепродажи благоустроенного жилья – соответственно, 133,1 тыс. тенге и в 1,8 раза.

Изменение цен на рынке жилья в 2006-2007гг.

в процентах к предыдущему месяцу, прирост +, снижение -

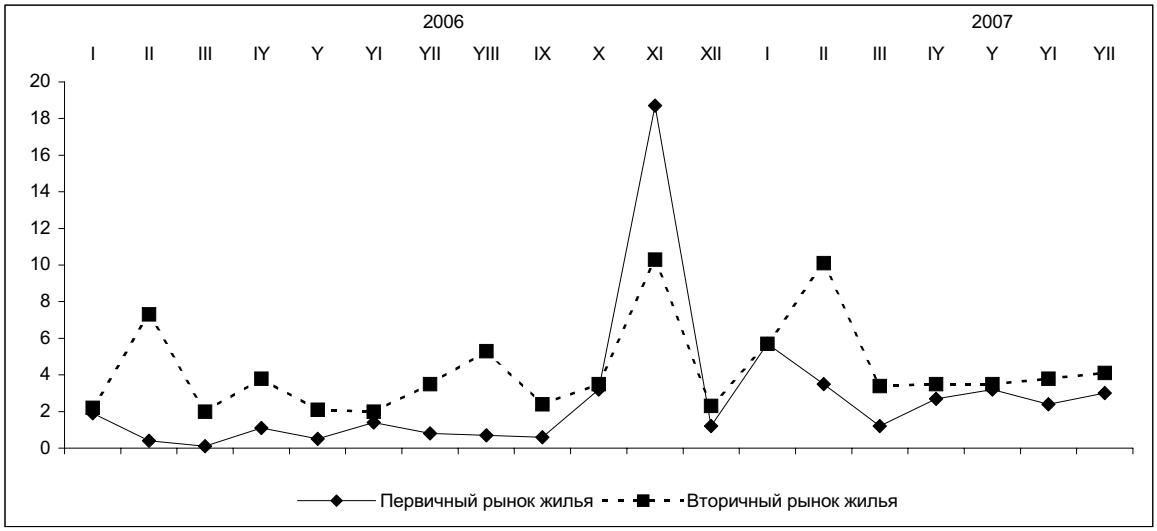

Базовая инфляция, рассчитанная без учета влияния роста цен на фрукты и овощи, бензин, уголь в июле т.г. составила 0,8%, июне т.г. - 0,6%.

Инфляция в Республике Казахстан в июле 2007 года

в процентах, прирост +, снижение -

	Июль 2007г. к			Январь-июль 2007г. к январю-июлю 2006г.
	июню 2007г.	декабрю 2006г.	июлю 2006г.	
Инфляция	0,9	5,5	8,8	8,1
Базовая инфляция	0,8	5,0	8,1	7,3
Изменение цен и тарифов для групп населения с наименьшими денежными доходами	0,8	5,8	9,0	8,3
Изменение цен и тарифов для групп населения с наибольшими денежными доходами	0,9	5,4	8,9	8,1

Величина прожиточного минимума в среднем на душу населения, рассчитанная исходя из минимальных норм потребления основных продуктов питания, в июле 2007г. относительно декабря 2006г. увеличилась на 15,9%, предыдущего месяца - уменьшилась на 0,9% и составила 9608 тенге (продукты питания - 5764 тенге, непродовольственные товары и платные услуги – 3844 тенге). В ее структуре доля расходов на приобретение мяса и рыбы в июле 2007г. занимала 18,6%, молочных, масложировых изделий и яиц – 13,4%, фруктов и овощей – 18%, хлебопродуктов – 7,8%, сахара, чая и специй – 2,2%.

7.2 ЦЕНЫ В РЕАЛЬНОМ СЕКТОРЕ ЭКОНОМИКИ

Цены предприятий-производителей промышленной продукции с учетом услуг производственного характера в июле т.г. по сравнению с июнем увеличились на 4,2%, декабрем 2006г. – на 10,3%. Произведенная продукция за месяц стала дороже на 4,4%, услуги производственного характера – на 0,4%. Из групп продукции, классифицированной по конечному назначению, цены на средства производства повысились на 0,9%, продукцию промежуточного потребления – на 4,8%, потребительские товары – на 0,5%.

Индекс цен предприятий-производителей промышленной продукции в Республике Казахстан в 2007 году

в процентах, прирост +, снижение-

	Июль 2007г. к				Январь-июль 2007г. к январю-июлю 2006г.
	июню 2007г.	июлю 2006г.	декабрю 2006г.	декабрю 2005г.	
Промышленная продукция, включая услуги производственного характера	4,2	12,4	10,3	26,4	6,0
Произведенная продукция	4,4	12,9	10,8	27,4	6,0
Средства производства	0,9	7,1	3,2	12,2	6,8
Продукция промежуточного потребления	4,8	13,6	11,7	29,4	5,9
Потребительские товары	0,5	7,0	2,8	11,3	6,5
Услуги производственного характера	0,4	4,1	3,1	13,0	6,2

Базовый индекс цен производителей промышленной продукции (без учета изменения цен на нефть и металлы) в июле т.г. относительно июня составил 102,3%, декабря 2006г. – 107,3%.

Положительная динамика цен в промышленности в прошедшем месяце вызвана их увеличением на нефть на 7,2% и газовый конденсат – на 6,7% из-за удорожания этих товаров на внешних рынках, что повысило уровень цен на готовую промышленную продукцию на 3,7%. Нефтепродукты за это время подорожали на 3,2%, газ природный – на 1,2%, уголь – на 0,6%, электроэнергия – на 0,4%. Цены на энергоресурсы в целом в минувшем месяце возросли на 6,3% (в июне т.г. – на 2,2%). В металлургической промышленности увеличение цен, наблюдавшееся в предшествующем месяце, в минувшем сменилось на их снижение на 0,5%, связанное с неоднозначным движением мировых цен. Алюминий подешевел на 5,4%, медь – на 3,2%, цинк – на 3,1%.

Индекс цен предприятий-производителей на сырьевые энергоресурсы в 2007 году

в процентах к предыдущему месяцу

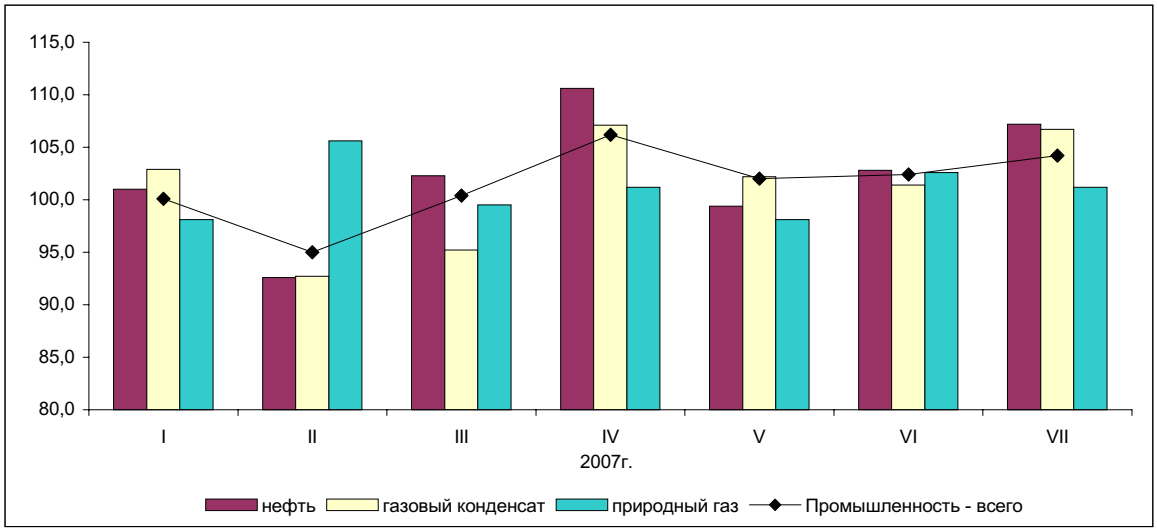

Цены на продовольственные товары, произведенные в республике, в июле т.г. повысились на 1% (в июне – на 0,5%), чему способствовало удорожание на 1,5% сырья и материалов, используемых при их производстве. Прирост цен на муку пшеничную составил 3,2%, мясо скота – на 1,7%, птицы – на 1,2%, напитки – на 1,5%, молочные продукты – на 1,1%. Снижение цен на сахар-сырец повлекло удешевление сахара на 0,6%, а затем и кондитерских изделий – на 1,2%.

Из наблюдаемых услуг производственного характера в истекшем месяце повышение тарифов зафиксировано при печатании газет на 3%, добыче нефти и газа – на 0,8%, а на услуги по транспортировке электроэнергии по сетям регионального уровня и снабжению паром и горячей водой цены остались на прежнем уровне.

Индекс цен на производственные ресурсы, приобретенные промышленными предприятиями для технологического процесса, в июле т.г. относительно июня составил 101,5%, декабря 2006г. – 103%. Цены на сырье и материалы, закупленные в республике, в прошедшем месяце выросли на 1,6%, в дальнем зарубежье – на 0,9%, в странах Содружества – на 0,7%.

Цены на товары, вывезенные из республики, в июне т.г. по сравнению с маем увеличились на 7%, декабрем 2006г. – на 15,4%. Продукция, поставленная в дальнее зарубежье, за месяц подорожала на 7,4%, в ближнее – на 4,7%. Из групп экспортируемой продукции, классифицированной по стадиям переработки, цены на сырье стали выше на 6,6%, на полуфабрикаты – на 9,1%, готовые товары – на 0,9%. Существенный прирост цен экспортных поставок зарегистрирован на нефть на 6,7%, продукты ее переработки – на 6,3%, связанный с благоприятной внешнеторговой конъюнктурой. Прокат черных металлов также подорожал на 10,5%, цинк – на 6,9%, свинец – на 4,7%, а алюминий, наоборот, подешевел на 5,1%. Цены на химические товары за это время стали выше на 7% за счет их значительного роста на удобрения – на 12,1% и продукты неорганической химии – на 8,2%. Из сельскохозяйственной продукции, поставленной за рубеж, повышение цен отмечено на шерсть на 9%, зерно – на 4,3%, сахар – на 1,7%, их снижение на хлопок – на 3,8% и табак – на 0,2%.

Индекс цен на продукцию, поставленную в Казахстан, в июне т.г. относительно мая составил 101,1%, декабря 2006г. – 102,6%, из государств Содружества – соответственно, 104,1% и 105,3%, остальных стран мира – 97,1% и 98,9%. Цены на импортируемые обувные изделия возросли на 12,1%, минеральные продукты – на 8,1%, пластмассу – на 6,9%, древесину – на 1,6%. Какао и продукты из него подешевели на 4,5%, кофе – на 2%, овощи – на 0,9%.

Цены реализации на продукцию сельского хозяйства в июле т.г. по сравнению с июнем снизились на 0,1% (в соответствующем периоде прошлого года - на 0,4%), на продукцию животноводства – по 1%, растениеводства – повысились на 0,5% (на 0,1%).

Изменение цен на продукцию сельского хозяйства

в процентах, прирост +, снижение-

	Июль 2007г. к				Январь-июль 2007г. к январю-июлю 2006г.
	июню 2007г.	июлю 2006г.	декабрю 2006г.	декабрю 2005г.	
Продукция сельского хозяйства	-0,1	14,9	4,2	14,1	13,2
Продукция растениеводства	0,5	18,0	7,4	18,4	15,9
Продукция животноводства	-1,0	10,8	0,0	8,4	9,7

На рынке зерновых культур прирост цен за прошедший месяц составил 0,6%, за счет их увеличения на гречиху на 4,3%, пшеницу мягкую - на 0,7%, ячмень – на 0,6%, рис и кукурузу – на 0,2-0,3%. Овощи свежие, как и в предыдущем месяце, стали дешевле на 1,9% (в июне т.г. – на 0,2%), а картофель дороже – на 0,5% (на 0,2%). Плоды ягодных культур подорожали на 7,7%, семена подсолнечника – на 1%, горох – на 0,8%.

Несколько замедлились темпы увеличения цен на мясо скота и птицы. В июле т.г. уровень цен на мясо овец и крупного рогатого скота стал выше на 0,8-0,9% (в июне по 1,4%), лошадей и птицы – по 0,6% (на 0,9% и 1,4% соответственно), свиней – на 0,1% (на 0,4%). Яйца подешевели на 6,8%, молоко сырое коровье – на 3,6%, а верблюжье, напротив, подорожало на 0,3%.

Изменение цен на отдельные виды продукции сельского хозяйства в 2007 году

в процентах к предыдущему месяцу, прирост +, снижение-

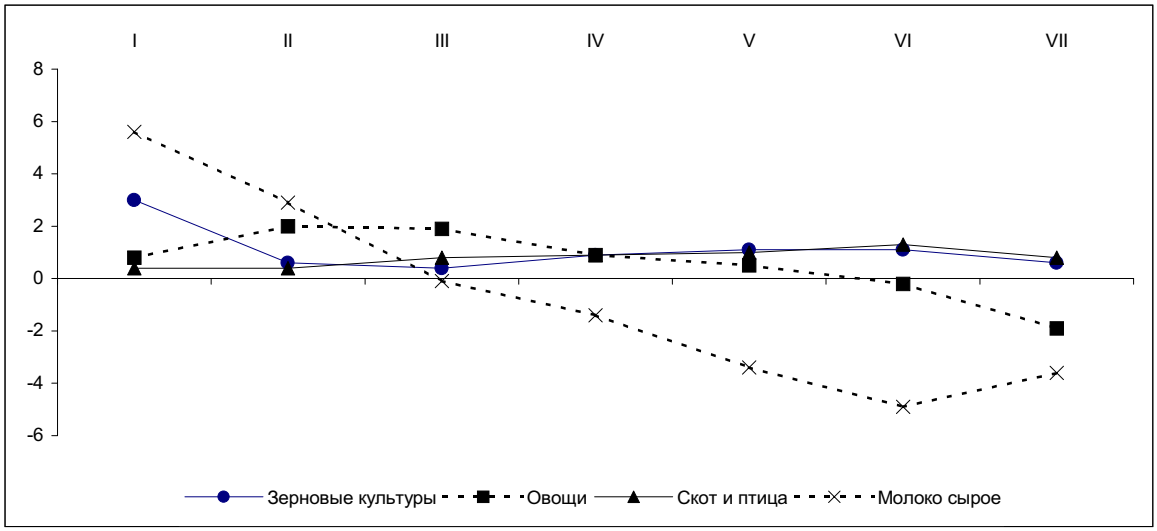

Индекс цен в строительстве в июле т.г. по сравнению с июнем составил 100,6%, с декабрем 2006г. – 103,8%, на строительно-монтажные работы – соответственно, 100,7% и 104,1%, технологическое оборудование – 100,3% и 103,7%, прочие работы и затраты – 100,4% и 103,1%.

Индекс цен в строительстве в 2007 году

в процентах к предыдущему месяцу, прирост +, снижение -

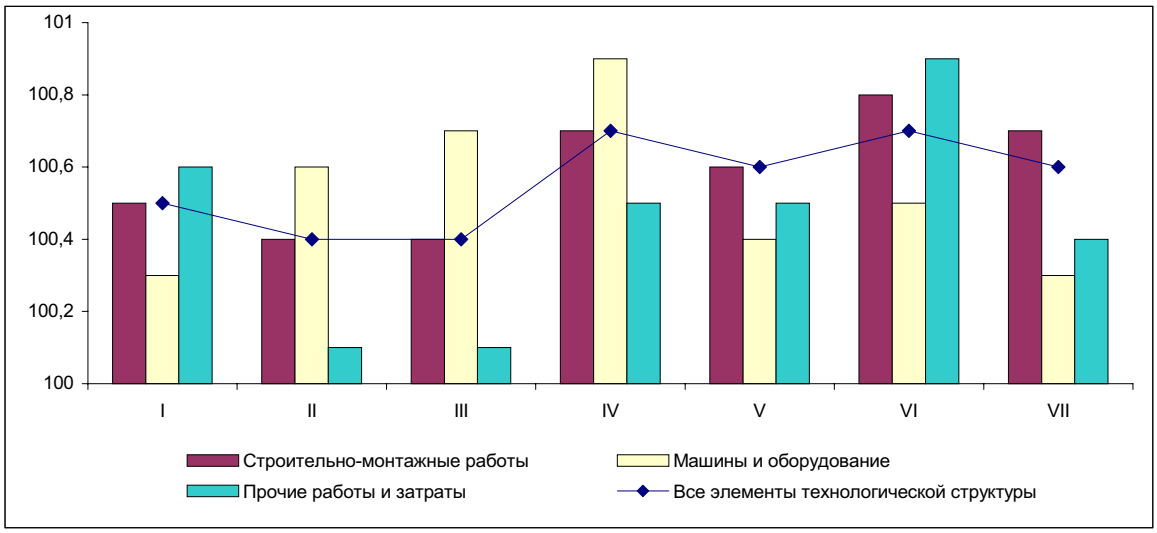

За прошедший месяц материалы, детали и конструкции, приобретенные строительными организациями, подорожали на 0,7%. Наибольший прирост цен отмечен на цемент и связанные с ним материалы. Портландцемент в июле т.г. против июня стал дороже на 25,4% (в предыдущем месяце – на 7,6%). Справочно: в июле по сравнению с июнем цены на цемент у предприятий-производителей повысились – на 31,2%, на потребительском рынке – на 43,7%. Среди других приобретенных строительных материалов цены на гипс за месяц выросли на 18,2%, бетонные блоки стен подвала – на 10,3%, бетон товарный и растворы строительные – на 4,71%, шлаковату – на 4,6%, плиты теплоизоляционные и для перекрытий многопустотные – на 4,2-4,4%, битум – на 2,1%, краски и лаки – на 1,3%.

Индекс тарифов на перевозку грузов всеми видами транспорта в июле т.г. по сравнению с предыдущим месяцем составил 100%, декабрем 2006г. - 99%.

Тарифы на услуги железнодорожного, трубопроводного и внутреннего водного транспорта за истекший месяц остались без изменения. На автодорожном транспорте они повысились на 0,2%. Доставка грузов автомобилями по городу подорожала на 0,3%, между городами республики – на 0,2%. Тарифы на услуги по перевозке грузов воздушным транспортом снизились на 6,5% за счет их уменьшения на международных линиях на 7,2%.

8. ФИНАНСОВАЯ СИСТЕМА

8.1 ГОСУДАРСТВЕННЫЕ ФИНАНСЫ

Государственный бюджет Республики Казахстан. По оперативным данным Минфина РК по состоянию на 1 июля 2007г. доходы государственного бюджета составили 1314,4 млрд. тенге, или 52,2% по отношению к исполняемому бюджету. Затрат произведено на сумму 1216,8 млрд. тенге и выполнение по ним - 48,2%. По сравнению с соответствующим периодом 2006 года доходы увеличились на 5%, а затраты на 9,5%. Дефицит бюджета (с учетом чистого бюджетного кредитования и сальдо по операциям с финансовыми активами) сформировался на уровне 77,8 млрд. тенге.

В структуре доходов государственного бюджета значительную долю занимают налоговые поступления (79,4%). Основными бюджетными источниками остаются корпоративный подоходный налог, налог на добавленную стоимость и социальный налог.

Структура налоговых поступлений государственного бюджета
(по состоянию на 1 июля 2007г.)

в процентах

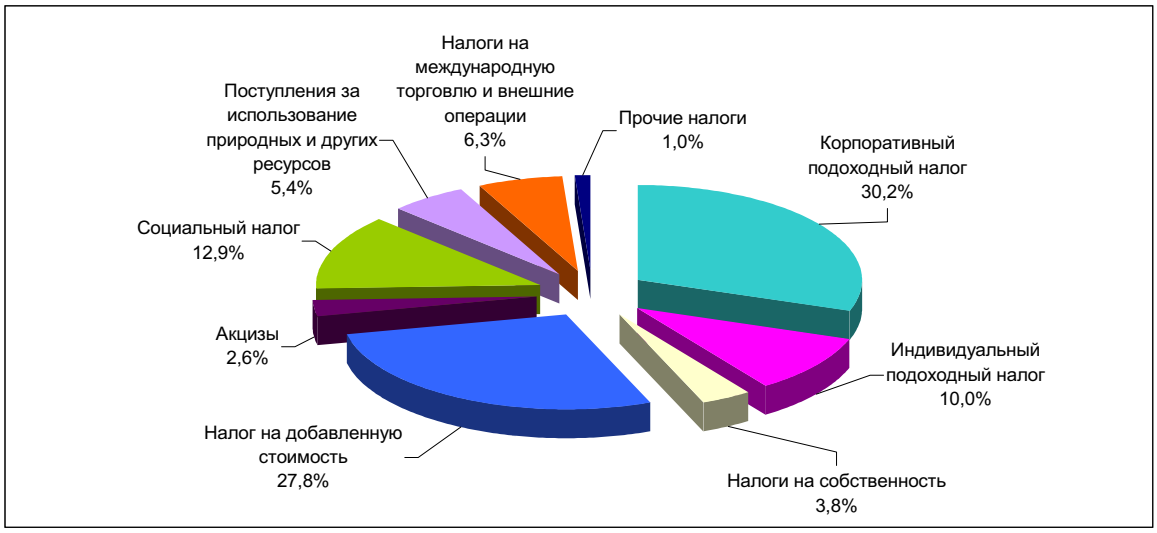

Затраты на социальную помощь и социальное обеспечение за январь-июнь 2007г. по сравнению с соответствующим периодом прошлого года увеличились на 28,3%, на государственные услуги общего характера - 35,7%, на образование - 34,1% и на здравоохранение - 39,1%

Затраты государственного бюджета
(по состоянию на 1 июля 2006-2007г.)

млрд.тенге

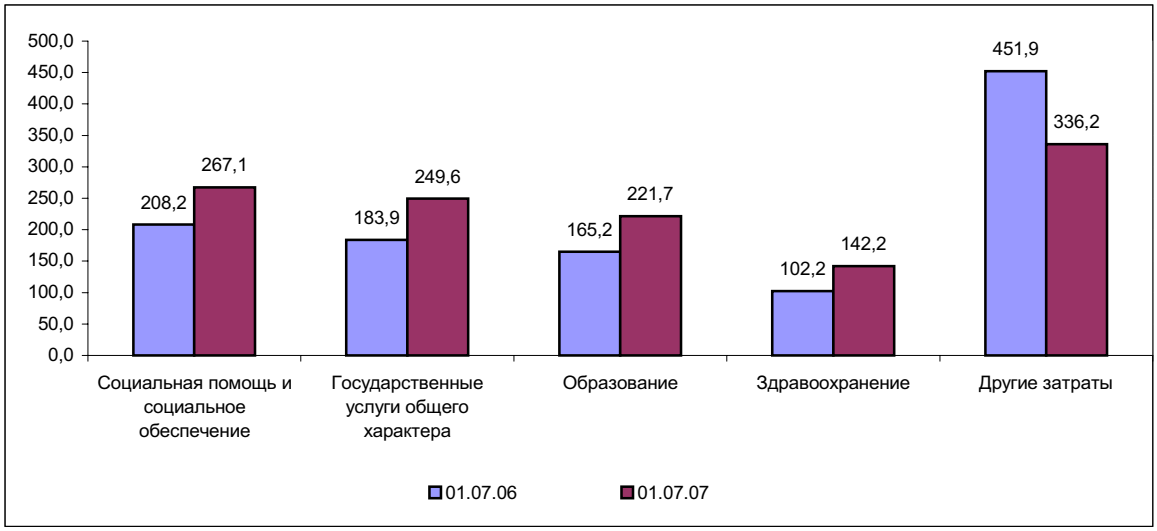

По состоянию на 1 июля 2007г. доходы Республиканского бюджет составили 1019,4 млрд. тенге. Затрат произведено на сумму 974,6 млрд. тенге. Дефицит бюджета определился на уровне 130,5 млрд. тенге. По сравнению с соответствующим периодом прошлого года доходы снизились на 1,1%, а затраты возросли на 3,6%.

В республиканском бюджете 71% доходов составляют налоги, 5,8%-неналоговые поступления, 22,7%-поступления трансфертов, 0,5%-поступления от продажи основного капитала.

В затратах республиканского бюджета на социальную помощь и социальное обеспечение приходится 25,5%, на государственные услуги общего характера - 21,1%, на транспорт и коммуникации - 8,7%, на образование - 6,4% и на здравоохранение - 4,6%.

Доходы в местные бюджеты составили 693,3 млрд. тенге, затраты - 640,5 млрд. тенге. По сравнению с аналогичным периодом 2006 года доходы возросли на 34,6%, а затраты - на 37,7%. Профицит бюджета сложился на уровне 44,8 млрд. тенге.

8.2 ДЕНЕЖНО-КРЕДИТНАЯ СИСТЕМА

По данным **Национального Банка Республики Казахстан** на конец июня 2007 г. по сравнению с предыдущим месяцем денежная масса (М3) увеличилась на 6,1% и составила 4 489,2 млрд. тенге. Денежная база (резервные деньги) за указанный период выросла на 4%. На конец июня т.г. наличные деньги в обращении (М0) составили 793,1 млрд. тенге, что на 5,7% больше, чем в мае 2007 года. Наличные деньги в объеме денежной массы занимают 17,7%.

Депозиты в депозитных организациях (без учета счетов нерезидентов) на конец июня 2007 года определились в сумме 3 696,1 млрд. тенге и по сравнению с предыдущим месяцем повысились на 6,2%. Депозиты в национальной валюте за указанный период составили 2 808 млрд. тенге, что на 9,7% больше, чем в мае т.г. Вклады населения занимают 36,7% от общей суммы депозитов. В июне 2007г. по сравнению с предыдущим месяцем их сумма возросла на 6,9% и составила 1 354,7 млрд. тенге.

На конец июня т.г. кредиты банков второго уровня составили 6 568,6 млрд. тенге. Их сумма увеличилась за месяц на 9,2%.

Отраслевая структура кредитов банков второго уровня в июне 2006 и 2007 гг.

в процентах на конец периода

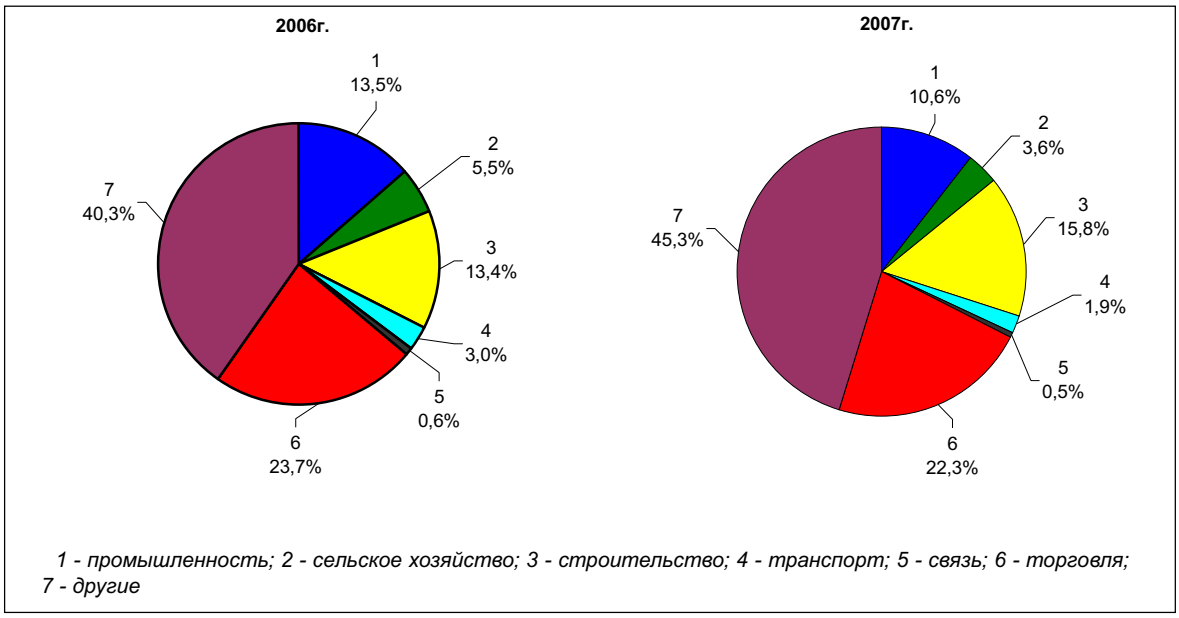

На конец июня 2007г. сумма долгосрочных ссуд (свыше одного года) составила 5 122,7 млрд. тенге и возросла по сравнению с предыдущим месяцем на 8,6%. В структуре кредитов они занимают наибольшую долю - 78%.

Кредиты банков второго уровня в национальной валюте в 2005-2007гг.

на конец периода, млрд. тенге

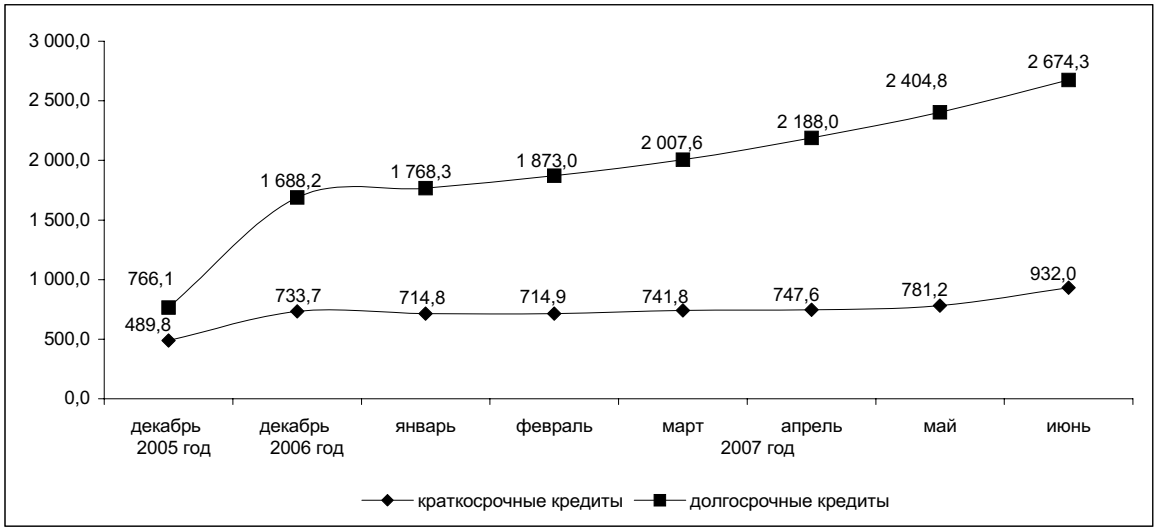

Кредиты, выделенные на приобретение оборотных средств, занимают 28,8% (1 888,6 млрд. тенге), основных фондов - 11,1% (726,8 млрд. тенге), на потребительские цели граждан - 16% (1 048,5 млрд. тенге), на строительство и приобретение жилья гражданами - 11,4% (751,1 млрд. тенге).

На конец июня 2007г. кредиты банков второго уровня субъектам малого предпринимательства составили 1 312,3 млрд. тенге, что на 9,2% больше, чем в предыдущем месяце. Это составляет 20% от общей суммы выданных кредитов.

По данным Национального Банка РК в июне т.г. объемы продаж иностранной валюты физическим лицам превысили объемы ее покупки: евро - в 4 раза, долларов США - в 2,9 раза, российского рубля - на 62,2%. Объем продаж иностранной валюты физическим лицам по сравнению с предыдущим месяцем увеличился по евро - на 3,2%, российскому рублю - на 7,6%, долларам США - на 6,1%.

Официальная ставка рефинансирования Национального Банка РК с 1 июля 2006г. увеличена на 0,5 процентных пункта и установлена на уровне 9% годовых.

9. РЫНОК ТРУДА И ОПЛАТА ТРУДА

9.1 ЗАНЯТОСТЬ ПО НАЙМУ

В июле 2007 года (по оценке) численность наемных работников составила 4,8 млн. человек, что больше, чем в соответствующем месяце прошлого года на 70 тыс. человек (на 1,5%).

Наемные работники в Республике Казахстан в 2006-2007гг.

	2006				2007г.	
	I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал	I квартал	II квартал
Численность наемных работников, тыс. человек	4719,4	4772,8	4802,8	4811,6	4896,2	4953,4
Доля в численности занятого населения, %	64,7	64,3	64,2	64,9	65,4	64,8

Во втором квартале 2007г. в государственных и негосударственных организациях работали 4 млн. человек (80,9% от всех работающих по найму), у физических лиц - 0,6 млн. (11,9%), в крестьянских (фермерских) хозяйствах - 0,4 млн. человек (7,2%).

На крупных и средних предприятиях были заняты 2,8 млн. человек, или 57,4% от общего числа наемных работников. Это на 153,2 тыс. человек (на 5,7%) больше, чем в соответствующем квартале прошлого года. Численность работающих в строительстве за указанный период возросла на 33,7 тыс. человек (на 16,9%), сфере осуществления операций с недвижимостью - на 22,5 тыс. человек (на 13,7%), образовании - на 21,7 тыс. человек (на 4,1%), торговле - на 18,3 тыс. человек (на 23,4%), финансовой сфере - на 16,8 тыс. человек (на 36,7%), промышленности - на 16,3 тыс. человек (на 2,3%), в области здравоохранения - на 15,3 тыс. человек (на 5,8%).

На конец июня 2007г. на крупных и средних предприятиях имелось 22,1 тыс. вакантных мест (0,8% к списочной численности), что меньше против предыдущего месяца на 1546 единиц (на 6,5%). Значительное число вакансий зафиксировано на предприятиях промышленности - 6192 единиц (28% от их общего числа), в организациях государственного управления - 4982 единиц (22,5%), а также в сфере по осуществлению операций с недвижимостью - 2601 единиц (11,8%), финансовой деятельности - 2584 единиц (11,7%).

На крупные и средние предприятия во втором квартале текущего года было принято 306,4 тыс. человек, или 9,4% к общей численности работников, из них 14,6 тыс. человек, или 4,8% - на вновь созданные рабочие места. На промышленные предприятия устроились 70,8 тыс. человек, из них на вновь созданные рабочие места - 2,4 тыс. человек (3,4% от числа принятых), строительства - соответственно, 63,4 тыс. и 4,5 тыс. человек (7,1%), в сфере по осуществлению операций с недвижимостью - 31,4 тыс. и 1,8 тыс. человек (5,9%), транспорта и связи - 25,6 тыс. и 1,7 тыс. человек (6,8%), образования - 13,3 тыс. и 0,3 тыс. человек (2,1%).

Выбыло по различным причинам за второй квартал 2007 года 268 тыс. человек, в том числе по причинам текучести - 217,8 тыс. человек (81,3%). Коэффициент текучести составил 6,7%. Доля выбывших работников в промышленности составила 25,8% от их общего числа, строительстве - 20,6%, на транспорте и связи - 8,5%, сфере по осуществлению операций с недвижимостью - 8,1%, образовании - 8%.

Движение численности работников на крупных и средних предприятиях в 2006 - 2007гг.

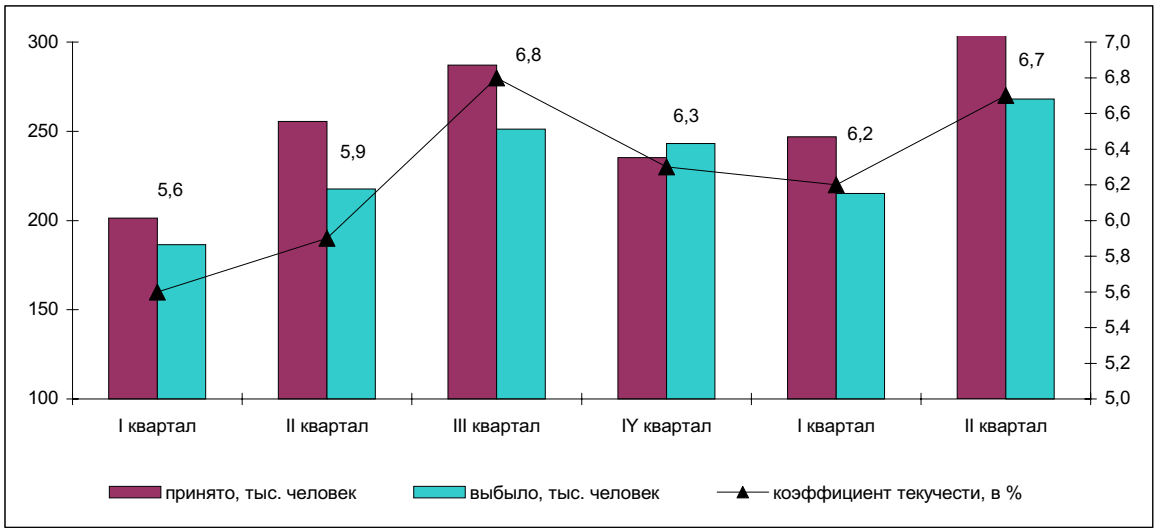

9.2 БЕЗРАБОТИЦА И ОБЕСПЕЧЕНИЕ ЗАНЯТОСТИ

В июле 2007г. (по оценке) численность экономически активного населения в возрасте 15 лет и старше составила 8,2 млн. человек, занятых в экономике - 7,6 млн. человек, безработных (лиц, которые не имели доходного занятия, активно его искали и были готовы приступить к нему) - 581,5 тыс. человек. Уровень безработицы сложился в 7,1%.

Во втором квартале 2007г. в экономике республики были заняты 7,6 млн. человек или 65,4% от числа лиц в возрасте 15 лет и старше. Это по сравнению с аналогичным периодом 2006г. больше на 215,1 тыс. человек или на 2,9%. Среди занятого населения в городской местности трудились 4 млн. человек или 52%, сельской - соответственно, 3,6 млн. или 48%. Мужчины составили 51,4% от общего числа занятых, женщины - 48,6 %.

Численность наемных работников во втором квартале текущего года достигла 5 млн. человек или на 180,6 тыс. человек (на 3,8%) больше, чем в соответствующем периоде 2006г. Самостоятельно занятые лица - соответственно, 2,7 млн. человек или больше на 34,6 тыс. человек (на 1,3%). Большая часть наемных работников занята в городской местности - 64,7% от общего их числа (3,2 млн. человек). Среди занятых на селе более половины составляют самостоятельно занятые работники - 52,2% (1,9 млн. человек).

Структура занятого населения по статусу занятости в 2006-2007гг.

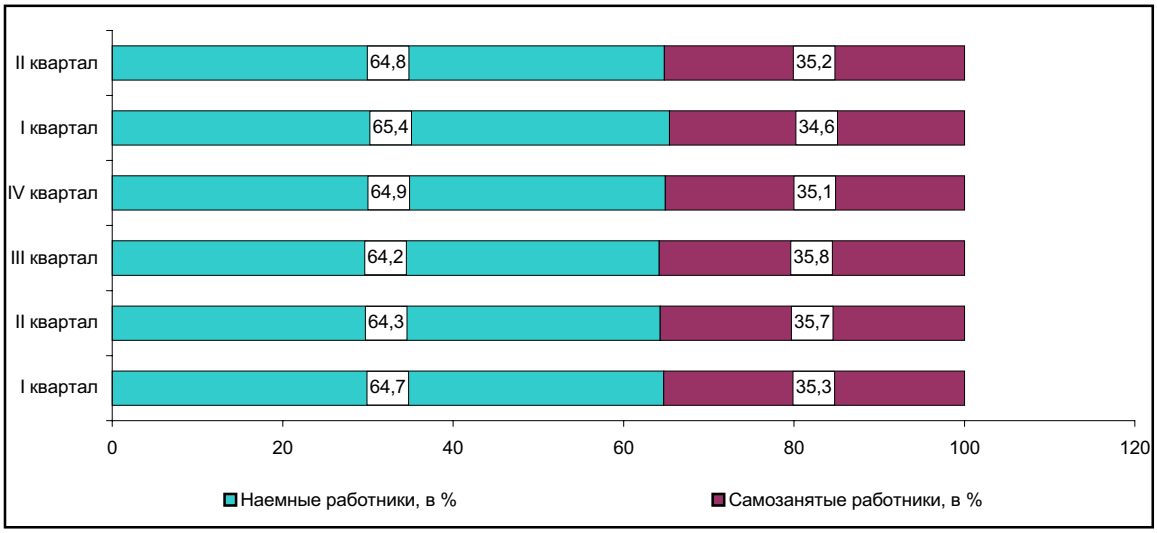

За указанный период численность безработных составила 601,8 тыс. человек и сократилась по сравнению с аналогичным периодом прошлого года на 21,5 тыс. человек или на 3,4%. Уровень безработицы сложился в 7,3% (во втором квартале 2006г. - 7,7%). Из общего числа безработных в городской местности зафиксировано 350,6 тыс. человек (уровень безработицы 8,1%), в сельской - 251,2 тыс. человек (6,4%).

В общем числе безработных сохраняется численное преимущество безработных женщин - 357,8 тыс. человек, или на 113,7 тыс. человек больше, чем мужчин. По возрастной структуре среди безработных наибольший удельный вес занимали лица в возрасте 25-39 лет - 44,8% (269,8 тыс. человек), а 40-54 лет - 26,7% (160,9 тыс. человек), молодые люди в возрасте 15-24 лет - 22,1% (133 тыс. человек). Уровень молодежной безработицы сложился в 9,6% (во втором квартале 2006г. - 11,9%). Среди безработных высшее образование имели 19% от их общего числа, среднее профессиональное (специальное) - 24,9%, начальное профессиональное - 11,5%, среднее общее - 38,1%.

Отмечается сокращение числа безработных, ищущих работу более года: во втором квартале текущего года они составили 164,9 тыс. человек, или 28,9% от общего их числа (во втором квартале 2006г. - соответственно 199 тыс. и 34,2%). Уровень долгосрочной безработицы сложился в 3,3%, это ниже против соответствующего периода прошлого года на 0,7 процентных пункта.

Число лиц, зарегистрированных в качестве безработных (по данным Министерства труда и социальной защиты населения) на конец июля 2007г. составило 74,9 тыс. человек, что на 24,2 тыс. или на 24,4% меньше, чем в аналогичном периоде предыдущего года. Среди зарегистрированных безработных значительную часть составляют женщины - 69,6% (52,1 тыс. человек), жители села - 51,4% (38,5 тыс. человек). Доля зарегистрированных безработных в численности экономически активного населения сложилась в 0,9% (в июле 2006г. - в 1,2 %).

9.3 ОПЛАТА ТРУДА

В июне 2007г. среднемесячная номинальная заработная плата одного работника составила 51814 тенге и увеличилась по сравнению с соответствующим периодом прошлого года на 28,9%, в реальном выражении - на 19,2%, в январе-июне - соответственно, 48855 тенге, на 29,4% и на 19,9%.

Оплата труда в Республике Казахстан в 2006-2007гг.

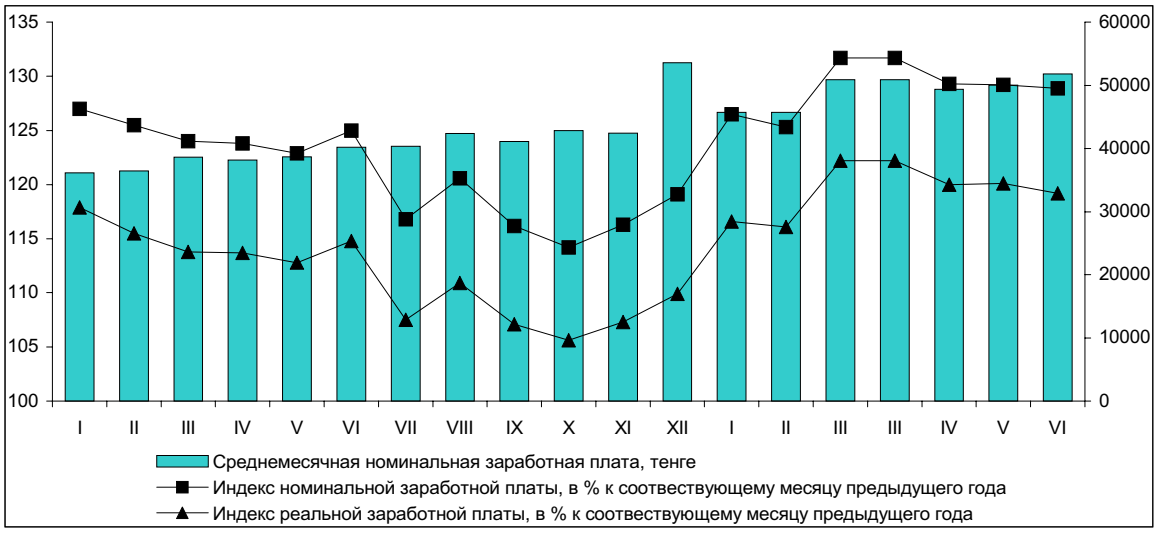

Повышение оплаты труда наемных работников отмечается во всех видах экономической деятельности. Заработная плата работников здравоохранения в июне 2007г. относительно аналогичного месяца 2006г. увеличилась на 60,4%, операций с недвижимым имуществом - на 34,1%, образования - на 32,8%, сельского хозяйства - на 29,8%, государственного управления - на 28,5%.

В июне 2007г. заработная плата у работников, занятых в финансовой сфере составила 106,7 тыс. тенге, это в 2 раза выше, чем в среднем по стране, на транспорте и в связи, в сфере осуществления операций с недвижимостью, в горнодобывающей промышленности - от 70 тыс. до 82 тыс. тенге (в 1,3 - 1,6 раза). Оплата труда в образовании сложилась в 32980 тенге, здравоохранении и предоставлении социальных услуг - 35060 тенге, что ниже, чем в среднем по республике соответственно на 36,3% и на 32,3%. Самая низкая заработная плата у работников сельского хозяйства - 23824 тенге, или 46% от показателя в среднем по стране.

Оплата труда в промышленности в январе-июне 2007г. составила 55780 тенге и выросла по сравнению с соответствующим периодом 2006г. на 22,8%. Среди отраслей промышленности наиболее высокооплачиваемыми остаются занятые в табачном производстве, где зарплата составила 156,7 тыс. тенге (в 2,8 раза больше, чем в среднем по отрасли) и добычей сырой нефти и природного газа - 130 тыс. тенге (в 2,3 раза)

В январе-июне 2007г. средняя заработная плата у мужчин составила 57720 тенге или в 1,5 раза выше, чем у женщин (39016 тенге). В гостинично-ресторанном бизнесе разрыв зарплаты сложился в 1,8 раза, финансовой деятельности, промышленности - по 1,5 раза, государственном управлении - в 1,3 раза.

Заработная плата мужчин и женщин по отдельным видам деятельности в январе-июне 2007 года

тенге

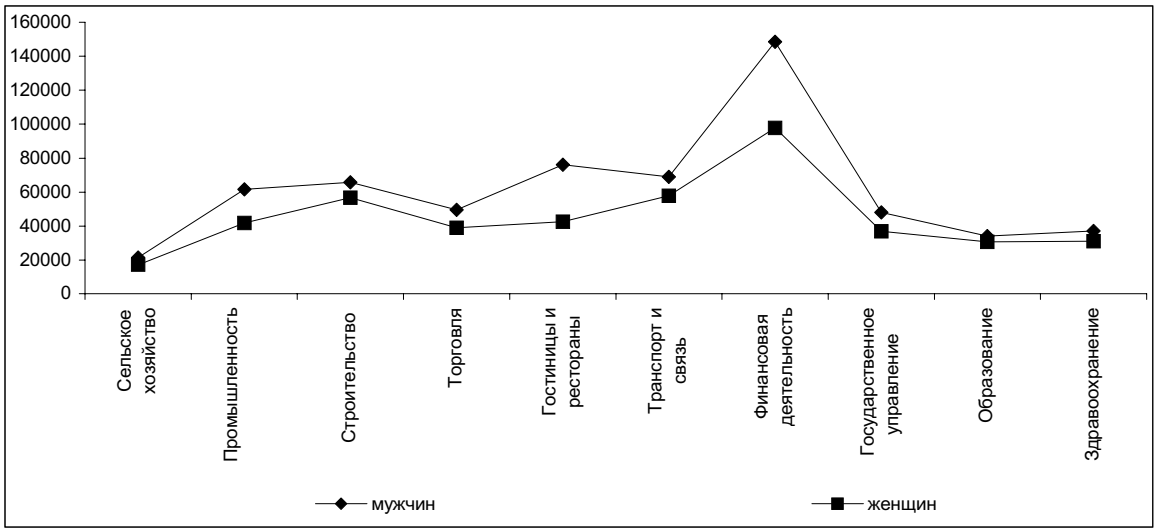

10. ДОХОДЫ НАСЕЛЕНИЯ

Денежные доходы

В июне 2007 года среднедушевые номинальные денежные доходы населения (по оценке) составили 24653 тенге, что 26,0% выше, чем в июне 2006 года, реальные денежные доходы за указанный период возросли на 16,6%.

Номинальные и реальные денежные доходы населения за июнь 2007г. (оценка)

(в процентах к соответствующему месяцу прошлого года)

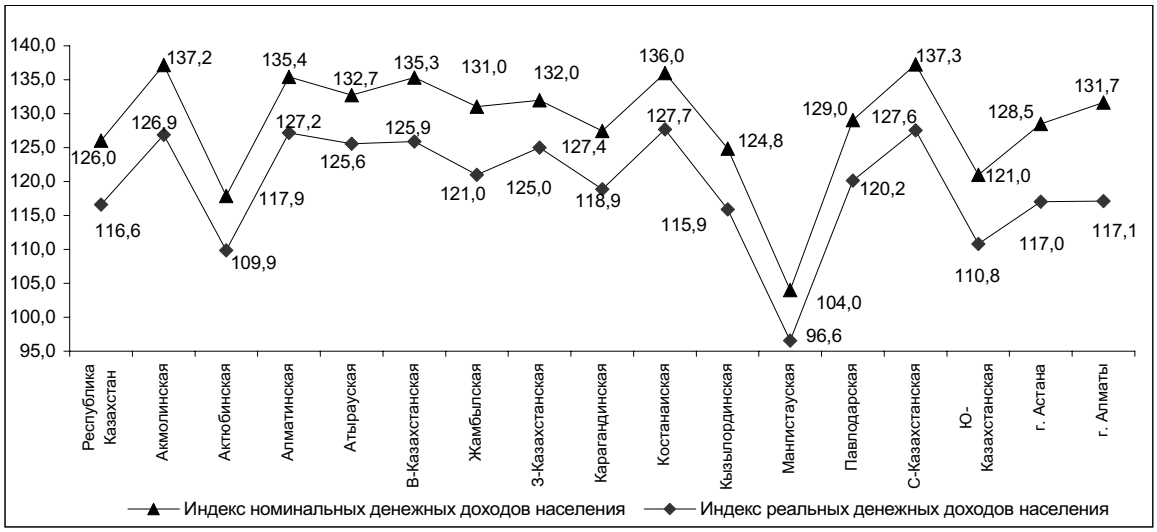

11. ДЕМОГРАФИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ И СОЦИАЛЬНАЯ СФЕРА

11.1 ДЕМОГРАФИЧЕСКАЯ СИТУАЦИЯ

Численность населения страны на 1 июля т.г. по предварительным данным составила 15484,8 тыс. человек, в том числе городского - 8183,7 тыс. (52,8%), сельского - 7301,1 тыс. человек (47,2%). По сравнению с началом года она увеличилась на 88 тыс. человек, или 0,6%.

За этот период во всех регионах страны, кроме Костанайской, Восточно-Казахстанской и Северо-Казахстанской, наблюдался рост численности населения. Максимальный прирост общей численности приходится на Южно-Казахстанскую область и г.Алматы - 27,2 тыс. и 18,1 тыс. человек соответственно, а ее максимальная убыль - на Северо-Казахстанскую область - минус 3,1 тыс. человек.

Естественный прирост населения республики в январе-июне т.г. составил 76527 человек (63376 человек - здесь и далее в скобках приведены показатели за соответствующий период прошлого года). В двух областях - Костанайской и Северо-Казахстанской - число умерших превышает число родившихся: на 471 и 604 человека соответственно. На 1 июля т.г. общий коэффициент естественного прироста на 1000 жителей составил 10,1 (8,3) человек.

За январь-июнь т.г. органами ЗАГС зарегистрировано 159114 (143208) рождений. Число родившихся в городских поселениях и сельской местности увеличилось по сравнению с соответствующим периодом прошлого года на 12% и на 10% и составило 85866 (76637) и 73248 (66571) рождений соответственно. За этот период родилось 81805 (73633) мальчиков и 77309 (69575) девочек, или 106 мальчиков на 100 девочек. По сравнению с январем-июнем 2006г. мальчиков и девочек родилось на 11,1% больше.

Общий коэффициент рождаемости на 1000 жителей составил 20,5 (18,6) родившихся. Уровень рождаемости по регионам страны сложился следующим образом: до 15 родившихся на 1000 жителей - в 2-х (6), от 15 до 18 - в 5-ти (3), от 18 до 21 - в 3-х (1), 21 и более родившихся - в 6-ти (6) регионах.

Число умерших за I полугодие т.г. составило 82587 (79832) человек, в том числе в городских поселениях - 48231 (47071) и в сельской местности - 34356 (32761) человек. За этот период умерло 46882 (45110) мужчины и 35705 (34722) женщин, или 1313 (1299) мужчин на 1000 женщин. В общем числе умерших доля лиц трудоспособного возраста составила 41,2%. Смертность мужчин в трудоспособном возрасте в 3 раза выше смертности женщин. Резкое превышение мужской смертности над женской достигается уже в интервале 20-24 года и продолжается на протяжении всего трудоспособного возраста.

Общий коэффициент смертности на 1000 жителей составил 10,4 (10,3) умерших. По регионам страны он колеблется в пределах 6,5-14,1 умерших на 1000 человек.

Основной причиной смерти являются болезни системы кровообращения, доля которых составляет 53,3% (52,9%) от всех зарегистрированных смертных случаев, из них умершие от ишемической болезни сердца и сосудистого поражения мозга составляют 45,2% (44,5%) и 23,9% (24,9%) соответственно. По сравнению с аналогичным периодом прошлого года увеличилось число умерших от дорожно-транспортных происшествий на 7,9%, убийств - на 2,5%, самоубийств - на 1,9% соответственно.

За I полугодие т.г. в стране зарегистрировано 2307 (2048) умерших детей в возрасте до 1 года. Коэффициент младенческой смертности составил 14,3 (14,8) умерших на 1000 родившихся. Распространенными причинами смерти среди младенцев являются заболевания от состояний, возникающих в перинатальном периоде, от которых в январе-июне т.г. умерло 1145 (1037) младенцев, или 49,6% (50,6%), от общего числа умерших в возрасте до 1 года.

Число браков и разводов в январе-июне т.г. в целом по стране увеличилось на 8,2% и 4,4% и составило 59506 (54994) и 18233 (17467) соответственно. Общий коэффициент брачности и разводимости на 1000 жителей составил 9,2 (8,5) браков и 2,4 (2,3) развода.

Естественное движение населения за январь-июнь

человек

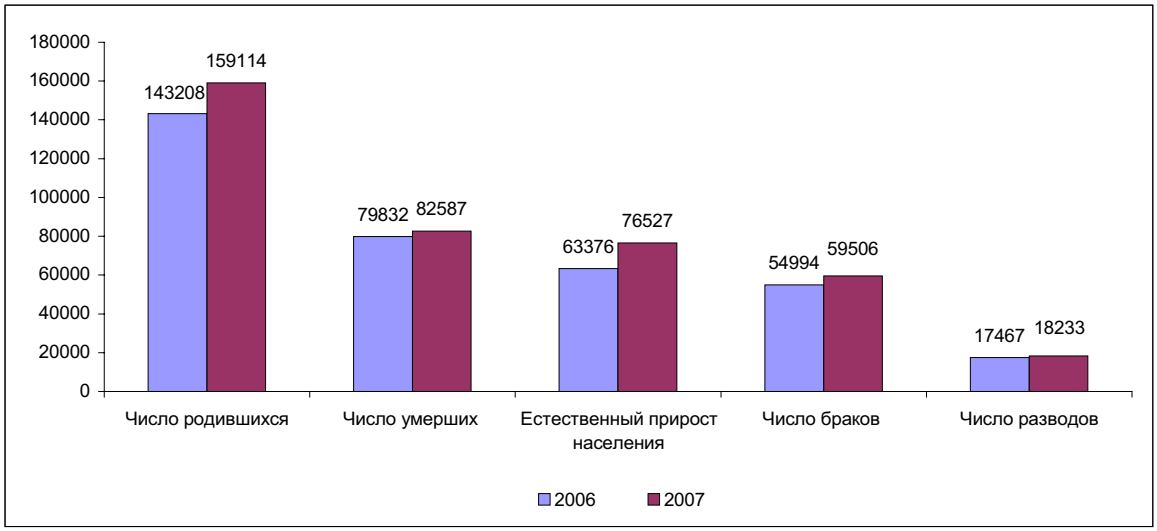

Положительное сальдо миграции населения за январь-июнь т.г. составило 11454 (18746) человека, из них со странами СНГ - 7413 (15892) человек. За этот период число прибывших (иммигрантов) составило 28111 (32845) человек, а число выбывших (эмигрантов) - 16657 (14099) человек. На 1000 эмигрантов приходится 1688 (2329) иммигрантов. По сравнению с соответствующим периодом 2006г. число иммигрантов уменьшилось на 4734 человека (на 14,4%), а число эмигрантов увеличилось на 2558 человек (18,1%).

Большая миграционная подвижность населения со странами СНГ, доля иммигрантов и эмигрантов из(в) стран(ы) СНГ составляет 80,9% и 92,1% (86,1% и 87,9%) соответственно от их общего числа. Иммигранты расселяются в Южно-Казахстанской, Алматинской, Мангистауской и Акмолинской областях, а эмигранты, в основном, выезжают из Костанайской, Восточно-Казахстанской, Северо-Казахстанской и Карагандинской областей.

Наибольшее число иммигрантов прибывает из Узбекистана, России и Китая, доля которых составляет 49,5%, 18,9% и 11,4% соответственно от общего числа прибывших из стран СНГ и вне СНГ, а эмигрируют, в основном, в Российскую Федерацию и Германию - 86,5% и 5,9% соответственно от общего числа выбывших в страны СНГ и вне СНГ.

В числе иммигрантов и эмигрантов доля детей и подростков в возрасте 0-15 лет составила 21,8% и 14,8%, лиц в трудоспособном возрасте - 72,7% и 70,9%, старше трудоспособного возраста - 5,5% и 14,3% соответственно. В структуре миграционных потоков в январе-июне т.г. значительную часть представляют казахи, на долю которых приходится 78,7% (78,4%) и 6,3% (7,2%) от общей численности иммигрантов и эмигрантов, и русские - 11,9% (12,5%) и 67,6% (66,7%) соответственно.

В миграционном процессе в пределах страны участвовало 143526 (137220) человек, из них 62788 (59571) человек, или 43,7% (43,4%), - в межрегиональной миграции. Среди населения мигрировавшего в пределах страны 84,7% (83,6%) - люди трудоспособного возраста.

Изменение внутренней миграции
(в т.ч. межрегиональной и региональной)

человек

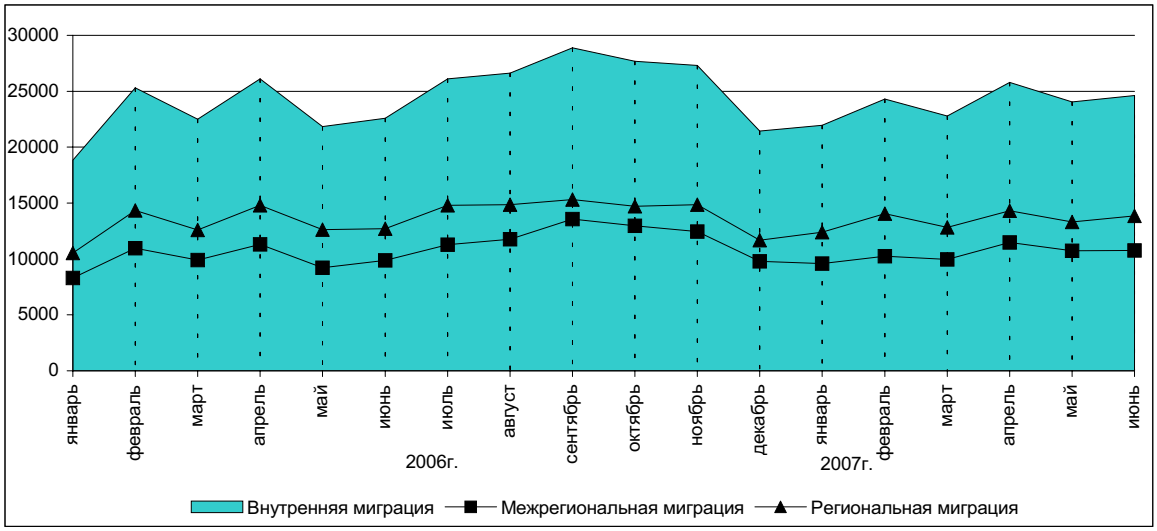

При межрегиональном перемещении положительное сальдо миграции населения наблюдается в 5-ти (4-х) регионах страны, из них в городах Алматы и Астане самое большое по величине: 8800 (11137) и 8507 (7488) человек соответственно. Положительное сальдо в межрегиональной миграции населения сформировалось в г.Алматы, в основном, за счет мигрантов из Алматинской, Жамбылской, Южно-Казахстанской, Кызылординской и Восточно-Казахстанской областей, а в г.Астане - за счет Акмолинской, Южно-Казахстанской и Карагандинской областей.

11.2 ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ НАСЕЛЕНИЯ

По данным Республиканской СЭС в январе-июне 2007г. по сравнению с январем-июнем 2006г. отмечается рост числа заболевших гриппом (в 20,8 раза), сальмонеллезными инфекциями (1,6 раза), острыми инфекциями верхних дыхательных путей неуточненными (на 29,2%), острыми вирусными гепатитами (27,0%), менингококковой инфекцией (21,8%), хроническими вирусными гепатитами, впервые выявленными (21,3%), другими бактериальными пищевыми отравлениями (20,4%), краснухой (20,3%) бактериальными кишечными инфекциями (19,9%), острыми кишечными инфекциями (11,9%), бактериальной дизентерией (9,3%). Число заболевших СПИДом составило 94 случая; выявлено 984 носителя ВИЧ-инфекции (в январе-июне 2006г. - 827).

Наибольшее распространение среди зарегистрированных инфекционных заболеваний в январе-июне 2007г. получили острые инфекции верхних дыхательных путей (11543,4 случая на 100 тыс. населения), грипп (207,9), туберкулез органов дыхания (133,9), острые кишечные инфекции (109), вирусные гепатиты (61,6), сифилис (48,6), педикулез (34,2) и чесотка (21,2).

Число зарегистрированных случаев наиболее распространенных заболеваний в январе-июне 2006-2007гг.

единиц

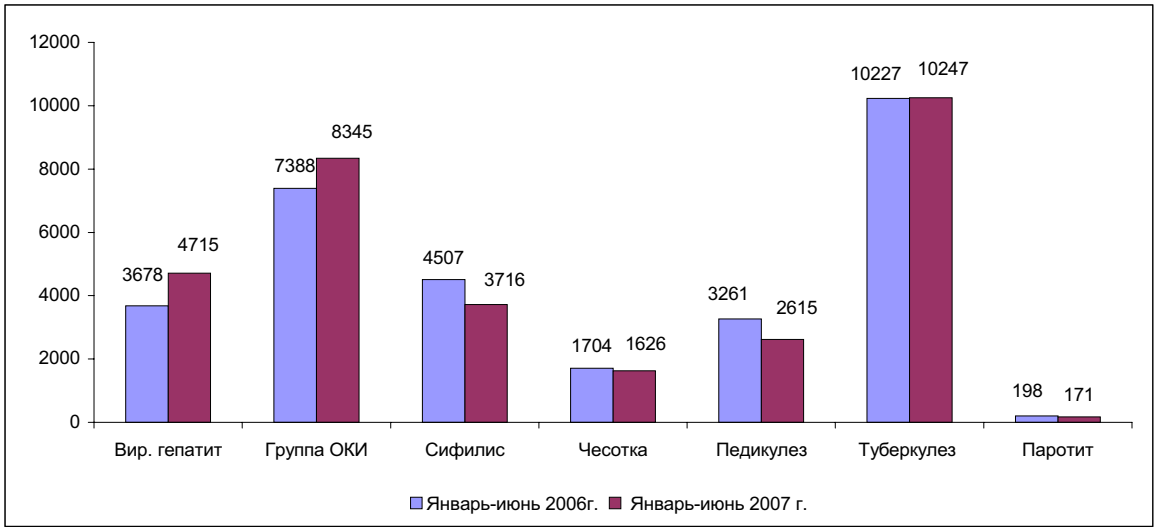

Среди детей в возрасте до 14 лет в январе-июне 2007г. увеличилось число заболевших гриппом (в 16,9 раза), острыми вирусными гепатитами (на 47,6%), бактериальными пищевыми отравлениями (37,1%), острыми инфекциями верхних дыхательных путей неуточненными (30,7%), краснухой (28,6%), бактериальными кишечными инфекциями (27,6%), острыми кишечными инфекциями (21,9%), менингококковой инфекцией (14,1%), туберкулезом органов дыхания (6,5%), бактериальной дизентерией (5%). Выявлено 42 носителя ВИЧ-инфекции (в январе-июне 2006г. - 17).

В июне текущего года по сравнению с июнем 2006г. возросло число заболевших хроническими вирусными гепатитами, впервые выявленными (на 27,8%), бактериальными кишечными инфекциями (20,2%), ротавирусным энтеритом (19,4%), краснухой (18,4%), острыми вирусными гепатитами (7,3%), острыми кишечными инфекциями (5,9%). Выявлено 170 носителей ВИЧ-инфекции (в июне 2006г. - 122). В сельской местности за этот месяц увеличилось число случаев заболевания краснухой (в 3,7 раза), ротавирусным энтеритом (2,3 раза), острыми вирусными гепатитами (на 29,0%), бактериальными кишечными инфекциями (16,6%). Число выявленных носителей ВИЧ-инфекции составило 39 случаев (в июне 2006 года- 26).

11.3 ПРЕСТУПНОСТЬ

По данным Комитета по правовой статистике и специальным учетам Генеральной прокуратуры Республики Казахстан в январе-июне 2007г. число зарегистрированных преступлений на территории республики по сравнению с январем-июнем 2006г. сократилось на 5,5% и составило 65 тыс., из которых 27% совершено в отношении женщин, 5% - в отношении несовершеннолетних. Число зарегистрированных преступлений на 10 тыс. населения в целом по республике составило 85 случая (в январе-июне 2006г. - 91).

В структуре преступности наибольший удельный вес (62,8%) приходится на преступления против собственности. Значительную часть в их числе (39,7%) занимают кражи чужого имущества, количество которых по сравнению с январем-июнем 2006г. уменьшилось на 7,5%.

Доля преступлений против здоровья населения и нравственности составила 8,6%, их число по сравнению с январем-июнем 2006г. возросло на 3,7%. В данной группе наибольший удельный вес (8,3%) занимают преступления, связанные с наркотиками, их количество возросло на 4,9%. Число преступлений, связанных с незаконным изготовлением, приобретением, хранением, перевозкой, пересылкой наркотических средств или психотропных веществ с целью сбыта, склонением к их потреблению, организацией или содержанием притонов для потребления наркотических средств или психотропных веществ, увеличилось на 4,6% и составило 5385 случая. Раскрываемость этой группы преступлений составила 88,9% (в январе-июне 2006г. - 89,8%).

Доля преступлений против общественной безопасности и общественного порядка составила 7,7%, преступлений против личности - 7%. В группе преступлений против личности уменьшилось количество умышленных убийств и покушений на убийство (на 5,2%), а также умышленных причинений средней тяжести вреда здоровью (1,5%). В то же время увеличилось число умышленных причинений тяжкого вреда здоровью на 6,4%.

Структура преступности в январе-июне 2007г.

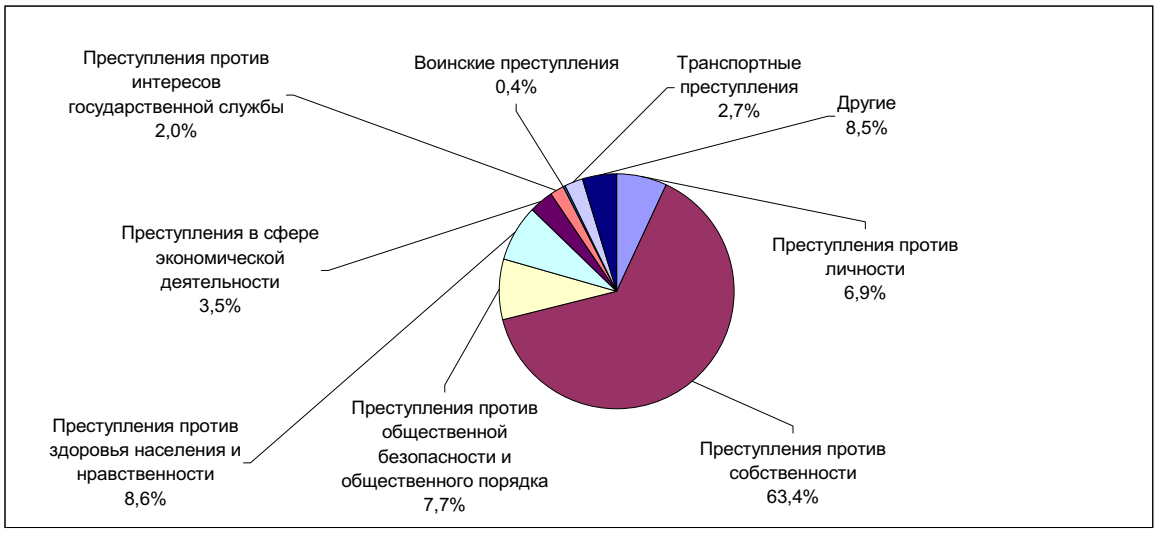

В январе-июне 2007г. по сравнению с январем-июнем 2006г. существенно возросло количество транспортных преступлений (на 18,2%), преступления против интересов государственной службы увеличились на 5,8%.

В республике сохраняется тенденция сокращения воинских преступлений. В январе-июне 2007г. по сравнению с соответствующим периодом 2006г. количество преступлений, совершенных военнослужащими, уменьшилось на 29,4%. Из числа зарегистрированных преступлений данной категории 35,4% составляет злоупотребление властью, превышение или бездействие власти, 19,8% - нарушение уставных правил взаимоотношений, 24,9% - самовольное оставление части или места службы, 1,6% - дезертирство.

По расследованным в отчетном периоде преступлениям установленная сумма материального ущерба в целом по республике составила 28573 млн. тенге, из них 63,2% приходится на преступления в сфере экономической деятельности, 25,6% - на преступления против собственности.

В январе-июне 2007г. правоохранительными органами республики выявлено 41 тыс. лиц, совершивших преступления (на 4% меньше, чем в январе-июне 2006г.), привлечено к уголовной ответственности 29,1 тыс. лиц, что на 14,1% больше, чем за соответствующий период 2006 года.

Из числа выявленных лиц 11,5% составляли женщины, 10,7% - несовершеннолетние. На долю лиц, выполняющих государственные функции, приходится 3,5%. Удельный вес лиц, ранее совершавших преступления, составил 7,7%.

В среднем по Казахстану каждый одиннадцатый преступник совершил преступление в состоянии алкогольного опьянения, каждый третий - в составе группы. Большую часть всех выявленных лиц, совершивших преступления, составляли безработные (72,1%).

12. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНИЕ РЕГИОНОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ

Промышленность. За январь-июль 2007 года по сравнению с аналогичным периодом 2006 года рост объемов промышленного производства отмечался во всех регионах республики. Наибольший прирост достигнут в Западно-Казахстанской (на 17,1%), Акмолинской (на 10,5%), Костанайской (на 8,6%), Павлодарской (на 8,2%), Атырауской (на 7,7%) областях, также гг.Астане и Алматы (соответственно на 18,6% и 8,0%). Высокие темпы прироста отмечены также в Жамбылской и Южно-Казахстанской областях (соответственно на 6,7% и 6,3%). При этом в 9 регионах превышен республиканский уровень промышленного производства.

Прирост (снижение) объема промышленной продукции в январе-июле 2007г.
(в % к январю-июлю 2006г.)

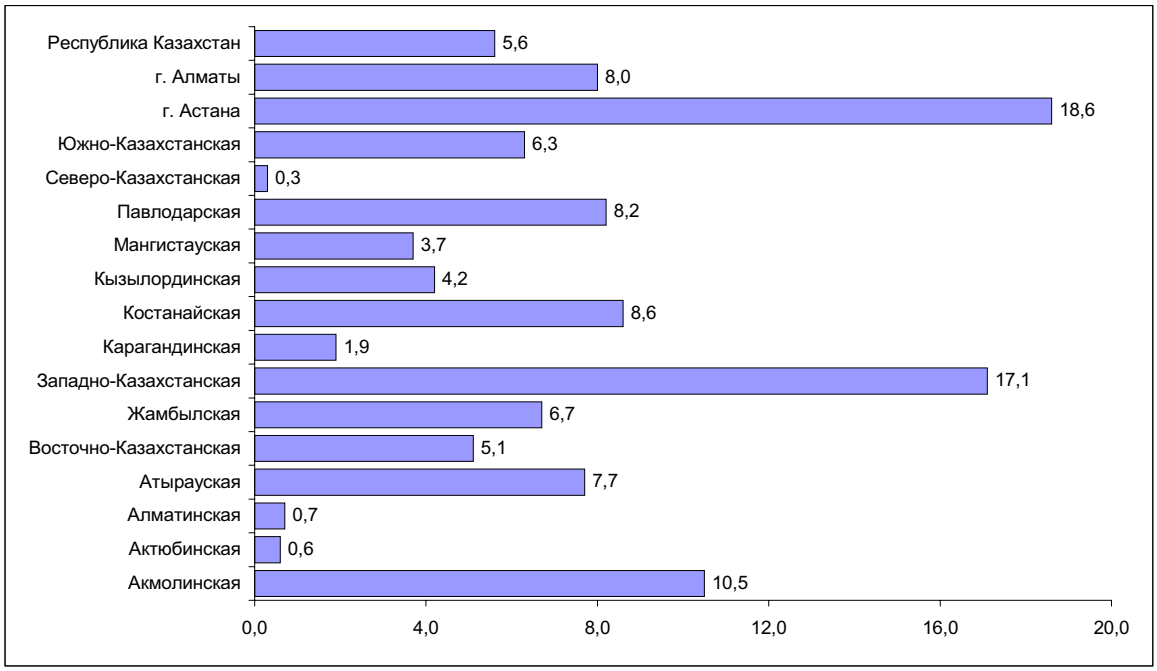

Рост промышленного производства достигнут за счет динамичного развития горнодобывающей и обрабатывающей промышленности.

Добыча сырой нефти возросла в Западно-Казахстанской (на 18,5%), Атырауской (на 7,1%), Жамбылской (на 6,3%), Мангистауской и Кызылординской (на 2,9% в каждой) областях. В то же время она снизилась в Актюбинской области (на 5,8%).

Увеличилась добыча газового конденсата в Западно-Казахстанской (на 17,8%), Жамбылской (на 6,3%) областях, уменьшилась - в Мангистауской (на 21,2%).

Возросла добыча руды медной в Восточно-Казахстанской области (в 9,3 раза), в Карагандинской области ее добыча снизилась (на 15,4%).

В Костанайской области производство окатышей железорудных увеличилось на 6,8%.

Выплавка стали возросла в Павлодарской (на 49,6%), Костанайской (на 45,2%), Карагандинской (на 6,5%) и Восточно-Казахстанской (на 5,0%) областях.

Увеличилось производство цинка необработанного в Восточно-Казахстанской области (на 3,3%), а в Карагандинской области ее добыча снизилась (на 17,8%).

Возросла выплавка меди рафинированной в г. Алматы (на 43,2%). В Восточно-Казахстанской и Карагандинской областях ее производство снизилось (соответственно на 39,4% и 0,5%).

В Восточно-Казахстанской области выпуск автомобилей легковых пассажирских увеличился в 1,9 раза.

Наибольший прирост производства электроэнергии отмечен в Жамбылской области (на 71,5%), г.Астане (на 35,5%), Кызылординской (на 13,2%) и Мангистауской (на 12,8%) областях, наибольшее снижение произошло в г. Алматы (на 33,1%).

Наибольший прирост производства масла сливочного наблюдался в г. Алматы (на 31,2%), Костанайской (на 15,7%), Жамбылской (на 10,1%) и Павлодарской (на 9,3%) областях.

В то же время наибольшее снижение объема производства масла сливочного наблюдается в г.Астане (на 87,5%), также Западно-Казахстанской (на 47,7%), Алматинской (44,7%), Кызылординской (на 40%) и Актюбинской (37,5%) областях.

Производство масла подсолнечного рафинированного увеличилось в Южно-Казахстанской (в 1,9 раза), Актюбинской (в 1,4 раза) областях. В Карагандинской, Восточно-Казахстанской и Костанайской областях ее производство снизилось (соответственно на 60,0; 44,1 и 32,4%).

Производство соков фруктовых и овощных по сравнению с январем-июлем 2006г. возросло в Костанайской области (в 3,3 раза), Южно-Казахстанской (в 2,2 раза), Алматинской - (в 1,8 раза) и г.Астана (на 30,7%), в тоже время снизилось в Жамбылской области (на 26,4%).

Сельское хозяйство. По состоянию на 1 августа 2007г., по сравнению с аналогичной датой прошлого года, в целом во всех категориях хозяйств областей, отмечен рост поголовья крупного рогатого скота, овец и коз, лошадей.

В январе-июле 2007г. по сравнению с аналогичным периодом 2006г. возросли объемы производства мяса во всех областях республики. Наибольший прирост производства мяса достигнут в Восточно-Казахстанской (на 8,1%), Мангистауской (на 5,7%), Атырауской и Северо-Казастанской (на 5,5% в каждой), Карагандинской (на 5,0%) областях. В гг.Астана и Алматы объемы производства мяса сохранились на уровне января-июля 2006г.

По сравнению с январем-июлем 2006г. увеличилось производство молока во всех областях республики, за исключением гг.Астаны и Алматы. Наибольший прирост объема производства молока отмечен в Южно-Казахстанской и Мангистауской (на 5,6% в каждой) областях, Актюбинской (на 5,3%) и Карагандинской (на 4,9%) областях. Относительно высокие темпы прироста зафиксированы в Костанайской, Жамбылской и Алматинской (соответственно на 3,6%, 3,3% и 3,1%) областях.

Увеличение производства яиц в январе-июле 2007г. по сравнению с аналогичным периодом 2006г. отмечено в 11 регионах Казахстана. Наиболее высокий темп прироста достигнут в Восточно-Казахстанской (на 11,7%), Алматинской и Южно-Казахстанской (на 10,8% в каждой), Северо-Казахстанской (на 10,0%) областях и г.Алматы (на 47,1%). Снижение отмечается в Акмолинской (на 15,2%), Карагандинской (на 11,3%) и Кызылординской (на 3,3%) областях. В Мангистауской области и г.Астане производство яиц сохранилось на уровне января-июля 2006 года.

Инвестиции. В январе-июле 2007г. инвестиции в основной капитал (с учетом дооценки) составили 1498,2 млрд. тенге, что на 11,6% больше, чем в соответствующем периоде 2006 года.

Рост инвестиций отмечен в 14 регионах республики. Наибольший рост зафиксирован в Акмолинской (в 1,7 раза), Западно-Казахстанской (в 1,6 раза) и Костанайской (в 1,3 раза) областях. Высокие темпы прироста отмечены также в Жамбылской (на 23,2%), Алматинской (на 22,4%), Кызылординской (на 21,9%) областях. В городах Астана и Алматы объем инвестиций увеличился (соотвественно на 22,7% и 26,4%). В то же время снижение объемов инвестиции отмечается в Северо-Казахстанской - на 17,0% и Атырауской - на 4,3% областях.

Ввод в эксплуатацию жилых домов. В январе-июле 2007г. объемы ввода в эксплуатацию жилых домов превысили уровень аналогичного периода предыдущего года во всех регионах республики, за исключением Жамбылской и Южно-Казахстанской областей (снижение соответственно на 0,9% и 0,4%).

Наиболее активное жилищное строительство ведется в гг. Астана (рост в 2,1 раза) и Алматы (в 1,4 раза), в Атырауской (в 3,4 раза), Восточно-Казахстанской и Карагандинской областях (увеличение более чем в 2 раза). Высокие темпы роста отмечаются также в Костанайской и Мангистауской (в 1,5 раза в каждой), Акмолинской (в 1,4 раза), Алматинской и Кызылординской (в 1,3 раза в каждой) областях, где объемы возросли по сравнению с соответствующим периодом 2006 года.

Розничный товарооборот. За январь-июль 2007г. объем розничного товарооборота составил 988,9 млрд. тенге и увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в сопоставимых ценах) на 10,9%.

В региональном разрезе рост объема розничного товарооборота в январе-июле 2007г. по сравнению с аналогичным периодом прошлого года (в сопоставимых ценах) наблюдался во всех регионах республики. Наибольший прирост наблюдается в г.Астане (на 36,9%), в Атырауской (на 32,7%), Жамбылской (на 30,3%), Мангистауской (на 26,2%) и Алматинской (на 22,9%) областях. В Северо-Казахстанской области отмечен наименьший прирост объема розничного товарооборота (на 0,4%).

Индекс потребительских цен. Цены на потребительские товары и услуги в январе-июле 2007 года по сравнению с январем-июлем 2006г. возросли во всех регионах республики.

Наибольший прирост цен зафиксирован в Южно-Казахстанской (на 8,8%), Восточно-Казахстанской (на 8,7%), Северо-Казахстанской (на 7,7%), Павлодарской и Костанайской (на 7,5% в каждой), также в гг.Астана и Алматы (соответственно на 9,5% и 12,0%).

В январе-июле 2007г. по сравнению с соответствующим периодом предыдущего года наблюдалось повышение цен на продовольственные товары во всех регионах республики. Наибольшее повышение цен отмечено в Мангистауской области (на 8,6%), Актюбинской (на 7,3%), Южно-Казахстанской (на 7,2%),

также в гг.Астана на 11,1% и Алматы – на 10,2%. В июле 2007г. по сравнению с июнем в Восточно-Казахстанской области наблюдалось снижение цен на продовольственные товары.

По непродовольственным товарам отмечается рост цен во всех регионах республики. Наибольшее повышение цен на непродовольственные товары наблюдается в Западно-Казахстанской (на 8,0%) области, Алматинской (на 7,2%), Актюбинской и Кызылординской (на 7,0% в каждой) областях, также в г.Алматы – на 11,0%.

Во всех регионах республики, наблюдается повышение цен и тарифов на платные услуги населению. Наибольший прирост отмечен в Восточно-Казахстанской (на 15,3%), Южно-Казахстанской (на 14,3%), Костанайской (на 12,7%), Акмолинской (на 12,0%) областях, а также в гг.Астана и Алматы (соответственно на 10,0% и 16,3%).

Денежные доходы населения. В июне 2007г. среднедушевые денежные доходы населения в Казахстане (по оценке) составили 24653 тенге. Наиболее высокодоходными регионами республики являлись Атырауская и Мангистауской области, в которых среднереспубликанский уровень превышен соответственно в 2,5, 1,7 раза. В гг.Астана, Алматы уровень среднедушевых денежных доходов населения превысил среднереспубликанский уровень (соответственно в 2,0 раза в каждом). Самые низкие денежные доходы на душу населения наблюдались в Жамбылской, Южно-Казахстанской и Алматинской областях (соответственно 55,3; 56,5 и 58,8% от среднереспубликанского уровня).

Рынок труда. По данным Министерства труда и социальной защиты населения Республики Казахстан, на конец июля 2007г. численность граждан, зарегистрированных в качестве безработных, составила 74,9 тыс. человек. Доля зарегистрированных безработных составила 0,9% к численности экономически активного населения. В региональном разрезе этот показатель превышен в 8 областях. Наиболее высокая доля безработных приходится на Павлодарскую область (1,8%), Атыраускую (1,4%), Восточно-Казахстанскую, Западно-Казахстанскую и Кызылординскую (1,2% в каждой) области. В г.Астана этот показатель составил 0,5%, г.Алматы - 0,6%.

13. КОНЪЮНКТУРНЫЕ ОБСЛЕДОВАНИЯ

1. Обследование деловой активности промышленных предприятий

В июле 2007г. было обследовано 858 крупных и средних промышленных предприятий, в том числе горнодобывающей промышленности - 104 (12% от числа опрошенных), обрабатывающей промышленности - 583 (68%) и по производству и распределению электроэнергии, газа и воды - 171 (20%).

В июле т.г. индекс предпринимательской уверенности, характеризующий деловую активность опрошенных предприятий, увеличился по сравнению с предыдущим месяцем на 2 процентных пункта и составил (+14)% (с учетом фактора сезонности).

В ближайшие 2-3 месяца (август-октябрь т.г.), по оценке большинства руководителей, ожидается снижение деловой активности обследованных промышленных предприятий. Индекс предпринимательской уверенности по сравнению с июлем 2007г. уменьшится на 6 процентных пунктов и составит (+8)%.

Динамика индекса предпринимательской уверенности на предприятиях промышленности
(фактор сезонности исключен)

балансы, %

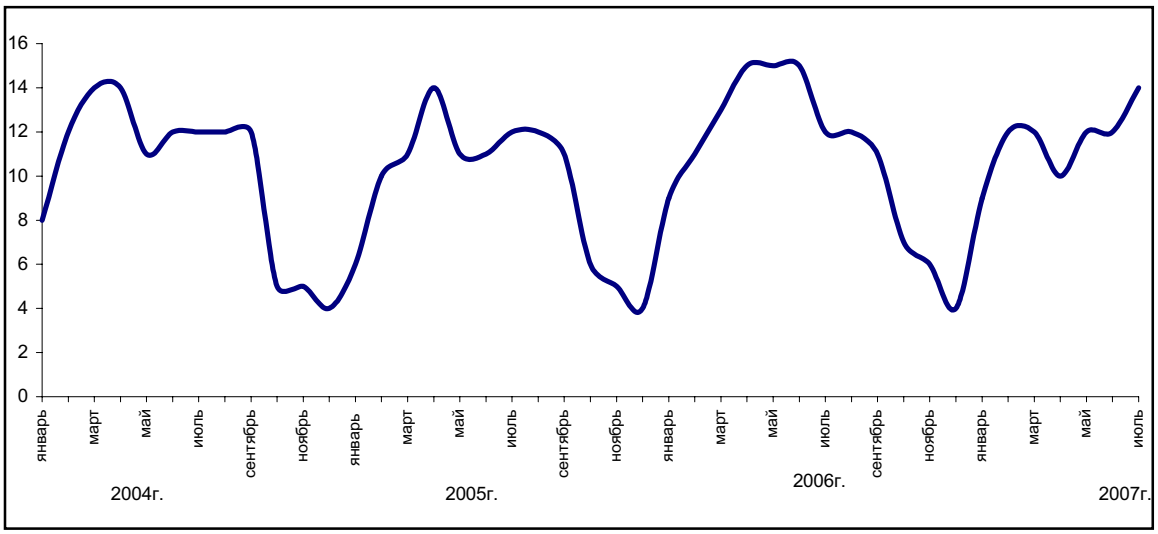

На предприятиях горнодобывающей промышленности индекс предпринимательской уверенности уменьшился по сравнению с предыдущим месяцем на 4 процентных пункта и составил (+15)%.

На предприятиях обрабатывающей промышленности индекс предпринимательской уверенности по сравнению с предыдущим месяцем уменьшился на 2 процентных пункта и составил (+15)%.

На обследованных предприятиях по производству и распределению электроэнергии, газа и воды индекс предпринимательской уверенности увеличился по сравнению с июнем т.г. с (-5)% до (+4)%.

2. Обследование деловой активности предприятий торговли

В конце июля 2007г. были получены анкеты от 1436 торговых предприятий, в том числе 580 предприятий розничной торговли (40% от общего числа опрошенных), 836 - оптовой торговли (58%) и 20 - торгового посредничества (2%).

В июле 2007г. доля опрошенных предприятий торговли, экономическое положение которых охарактеризовано их руководителями как «хорошее» и «удовлетворительное», по сравнению с предыдущим месяцем увеличилась на 1 процентный пункт и составила 98%.

Индекс предпринимательской уверенности, характеризующий деловую активность предприятий торговли, в июле т.г. уменьшился по сравнению с июнем т.г. на 1 процентный пункт и составил (+11)% (с учетом фактора сезонности).

В ближайшие 2-3 месяца (август-октябрь 2007г.) по оценкам большинства руководителей, ожидается незначительный рост деловой активности, индекс предпринимательской уверенности увеличится по сравнению с июлем т.г. на 5 процентных пунктов и составит (+16)%.

Динамика индекса предпринимательской уверенности предприятий торговли
(фактор сезонности исключен)

балансы, %

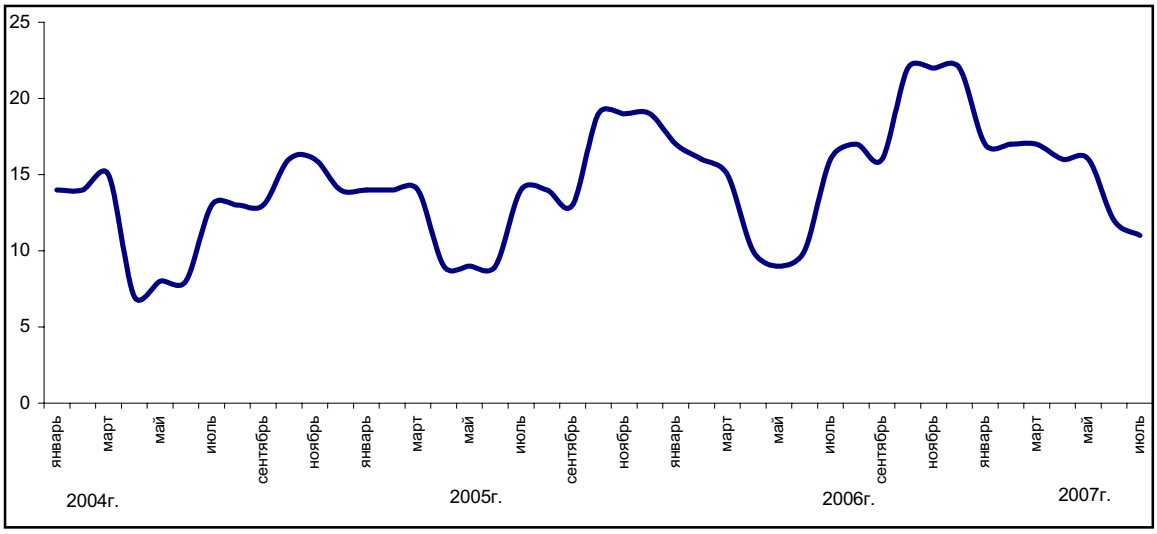

В июле т.г. индекс предпринимательской уверенности на предприятиях оптовой и розничной торговли составил соответственно (+16)% и (+15)% (для сравнения: в июне т.г. данный показатель на предприятиях оптовой и розничной торговли составлял соответственно (+19)% и (+17)%), а в сфере торгового посредничества данный индекс был равен (+27)%, что на 5 процентных пунктов меньше показателя, полученного в июне т.г.

3. Обследование потребителей

В июле 2007г. сотрудниками региональных статистических управлений было проведено очередное обследование 1600 респондентов - потребителей различных групп (городского и сельского населения, сотрудников фирм и банков, государственных учреждений и организаций, домохозяек и пенсионеров и др.). Основная цель обследования - выявление субъективного мнения потребителей об изменениях в экономике страны и в личном домашнем хозяйстве. Кроме того, опрос позволяет проследить тенденцию потребительского спроса домашних хозяйств на товары длительного пользования.

«Индекс ощущений потребителей» в июле т.г. по сравнению с предыдущим месяцем уменьшился на 1 процентный пункт и составил **(+26)%.**

«Индекс экономического климата» также снизился на 1 процентный пункт и составил **(+28)%.**

«Индекс желания покупать» по сравнению с предыдущим месяцем уменьшился на 2 процентных пункта и составил **(+23)%** (см. Диаграмму).

В июле т.г. 38% респондентов отметили улучшение экономического положения в стране за последние 12 месяцев, в то же время 12% потребителей сообщили об ухудшении положения.

Почти 38% респондентов ожидают в следующие 12 месяцев дальнейшего улучшения общего экономического положения в стране, а 11% считают, что оно может ухудшиться.

Более трети респондентов (37%) в июле 2007г. сообщили об улучшении состояния финансов в собственном домашнем хозяйстве и, соответственно, увеличении спроса на товары длительного пользования по сравнению с предыдущим месяцем. Вместе с тем, 13% от числа опрошенных отметили ухудшение финансово-экономического состояния своего домашнего хозяйства.

По мнению 20% респондентов, в течение предстоящих 12 месяцев ситуация в отношении уровня безработицы в стране улучшится, в то же время 26% опрошенных придерживаются противоположного мнения.

Вероятность увеличения суммы денежных накоплений в домашнем хозяйстве в течение предстоящих 12 месяцев отметили 45% опрошенных потребителей, а 35% - их уменьшения.

Оценка потребителей

балансы, %

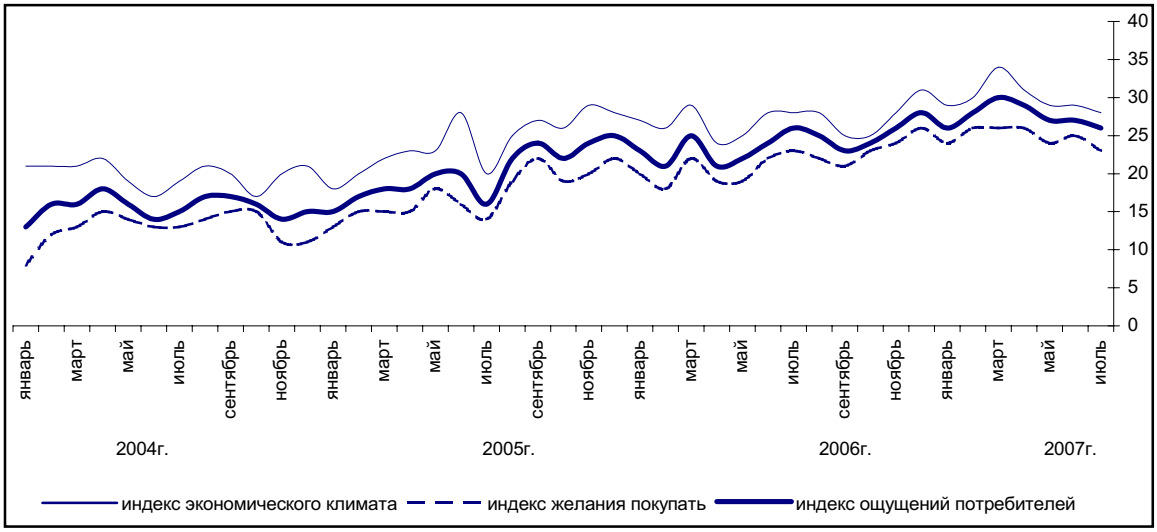

14. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНИЕ СТРАН СНГ

(по данным Статкомитета СНГ)

В январе-июне 2007 года, по оценкам, валовой внутренний продукт по сравнению с январем-июнем 2006 года, в среднем по странам Содружества вырос на 9% (в январе-июне 2006 года – на 6,8%).

Основные макроэкономические показатели в среднем по странам Содружества

(прирост; в % к соответствующему периоду предыдущего года)

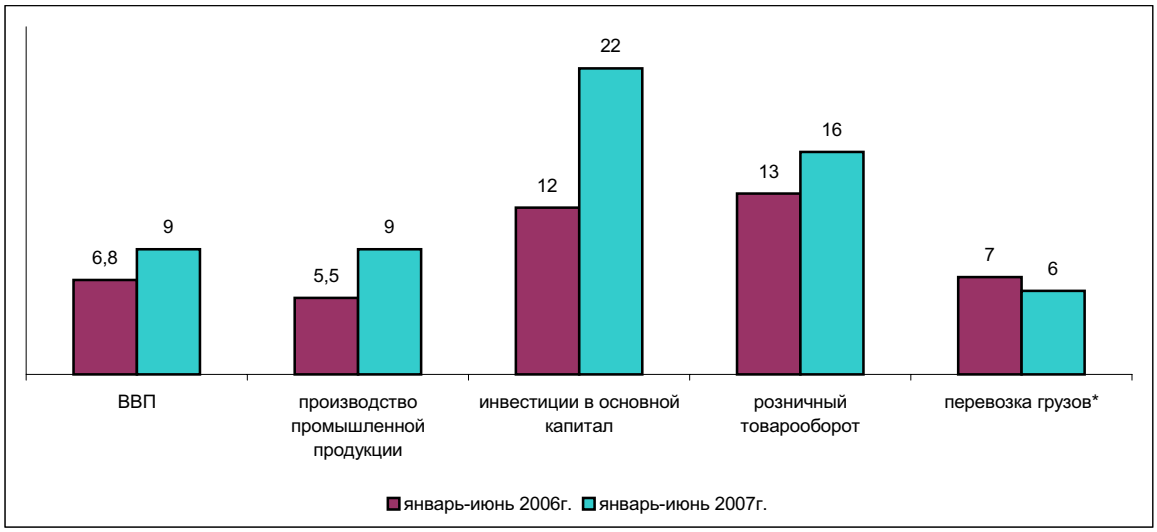

** Без трубопроводов.*

Прирост **промышленного производства** в январе-июне 2007 года по сравнению с аналогичным периодом прошлого года, в среднем в странах Содружества составил 9% (в январе-июне 2006 года – 5%). Наиболее высокими темпами развивалась промышленность Азербайджана (прирост 35,6%), Украины (11,8%) и Узбекистана (11,6%). В Казахстане объемы промышленного производства увеличились на 6,8%. Снизилось производство промышленной продукции в Молдове (на 0,3%).

Промышленное производство в странах Содружества

(в постоянных ценах; прирост, в % к соответствующему периоду предыдущего года)

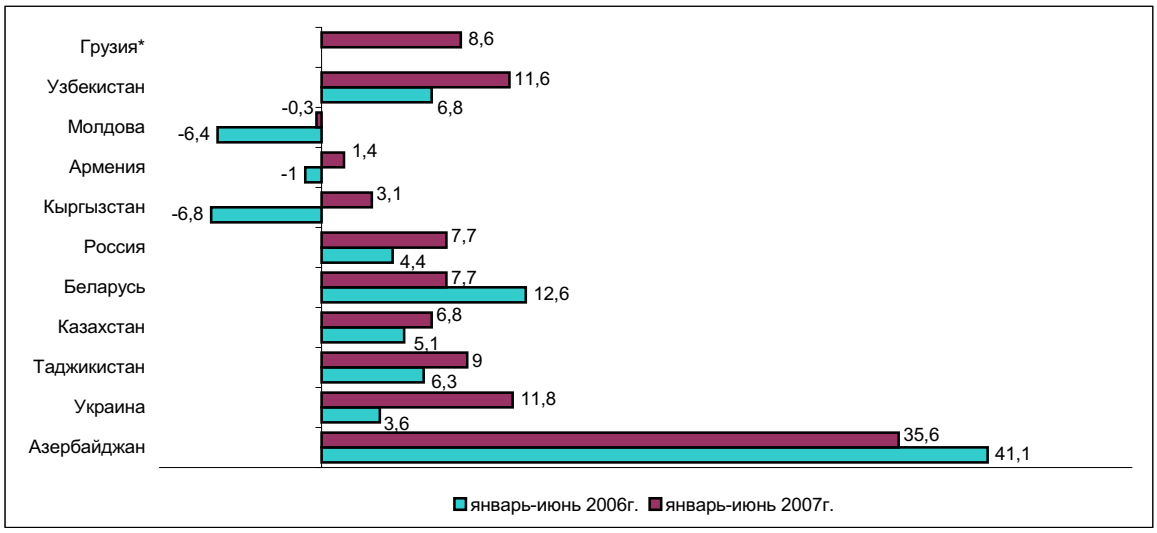

**Январь-март 2007г. к январю-марту 2006г.*

Индекс цен производителей промышленной продукции в январе-июне 2007 года по отношению к январю-июню 2006 года, в среднем по странам Содружества составил 110% (в январе-июне 2006 года – 114%). В июне 2007 года по сравнению с маем цены в среднем по странам Содружества возросли на 2% (в июне 2006 года – на 1%).

Сельское хозяйство. Растениеводство. На южных территориях стран Содружества приступили к уборке урожая**.** В Азербайджане к началу июля 2007 года зерновые и зернобобовые культуры (без кукурузы) убраны с площади 356 тысяч гектаров (52% от подлежащей уборке). Намолочено 922 тысяч тонн зерна (в первоначально оприходованном весе), или на 23% меньше, чем к началу июля 2006 года; урожайность составила 25,9 центнера с 1 гектара убранной площади против 25,1 центнера - в прошлом году.

В Кыргызстане обмолочено 2% площади зерновых культур, подлежащей уборке, с которых собрано 34 тысяч тонн зерна, или на 5% меньше, чем на соответствующую дату в прошлом году.

В Молдове зерновые культуры убраны на площади 102 тысячи гектаров (31% подлежащей уборке) и получено 143 тысячи тонн зерна. С 1 гектара намолочено по 14 центнеров.

В России к 1 июля 2007 года зерновые культуры обмолочены на площади 915 тысяч гектаров (3% от подлежащей уборке), что в 2,4 раза больше, чем на соответствующую дату прошлого года. Намолочено 3138 тысяч тонн зерна, или в 2,2 раза больше, чем к этому времени в прошлом году. Урожайность составила 34,3 центнера с гектара, что на 8% меньше уровня 2006 года.

К началу июля 2007 года в Таджикистане скошено 12% подлежащей уборке площади зерновых и зернобобовых культур (63 тысячи гектаров), намолочено 129 тысяч тонн зерна (на 0,8% больше, чем на ту же дату прошлого года), урожайность составила 20,6 центнера с гектара (на 3% меньше).

Обмолоченная площадь зерновых культур в Украине к началу июля 2007 года составила 1410 тысячи гектаров (11% от подлежащей уборки), с которой собрано 2511 тысяч тонн зерна, с гектара получено по 17,8 центнера.

Животноводство. Производство скота и птицы на убой (в живом весе) в январе-июне 2007 года по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года в среднем по странам Содружества увеличилось на 9% (в январе-июне 2006 года – на 4%), яиц – на 1% (на 3%). Валовой надой молока, как и в соответствующем периоде прошлого года – практически не изменился.

Инвестиции и строительство. Объем инвестиций в основной капитал (в постоянных ценах) в январе-июне 2007 года в странах Содружества увеличился по сравнению с соответствующим периодом предыдущего года в среднем на 22% (в январе-июне 2006 года – на 12%).

В январе-июне 2007 года в странах Содружества общая площадь жилых домов, введенная в эксплуатацию, было на 34% больше, чем в январе-июне 2006 года (на 11% больше).

Транспорт. В январе-июне 2007 года объем перевозок грузов предприятиями транспорта (без трубопроводов) по сравнению с январем-июнем предыдущего года, в среднем по странам Содружества увеличился на 6% (в январе-июне 2006 года – на 7%), грузооборот – на 8% (на 4%).

Пассажирооборот предприятий транспорта (кроме городского электрического и легкового таксомоторного) по сравнению с соответствующим периодом 2006 года в среднем по странам Содружества увеличился на 3% (в январе-июне 2006 года – на 4%), пассажиров перевезено на 2% меньше (в январе-июне 2006 года - на 4%).

Потребительский рынок. В январе-июне 2007 года по сравнению с аналогичным периодом 2006 года реальный объем розничного товарооборота в странах Содружества возрос в среднем на 16% (в январе-июне 2006г. – на 13%).

Цены на потребительском рынке. В январе-июне 2007 года на потребительском рынке во всех странах Содружества продолжался рост потребительских цен.

Уровень потребительских цен в странах Содружества

(прирост; к декабрю предыдущего года, в %)

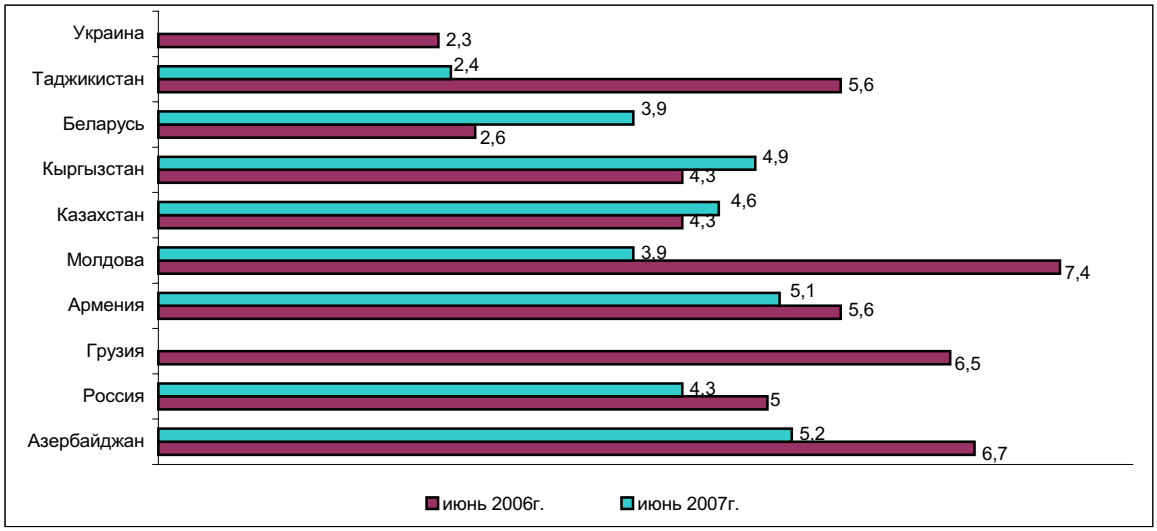

В 1 полугодии 2007 года по сравнению с 1 полугодием 2006 года потребительские цены выросли в Таджикистане на 18,3%, Азербайджане - на 16%, Беларуси, Грузии, Казахстане, России и Украине – на 7,4-10,8%, Армении и Кыргызстане – на 4,5% и 4,8%. Наибольший прирост потребительских цен по сравнению с декабрем 2006 года составил в Азербайджане на 8,8%, России – на 5,5%, Казахстане и Кыргызстане – по 4,6% в каждой.

Наибольший прирост цен на продовольственные товары в июне 2007 года по сравнению с декабрем 2006 года отмечен в Армении (на 6,3%) и России (на 6,1%). В Казахстане прирост цен на продовольственные товары составил 5,8%.

В июне 2007 года по сравнению с декабрем 2006 года наибольший прирост цен на непродовольственные товары отмечен в Азербайджане (на 6,2%) и Молдове (на 4%). В Казахстане прирост цен на непродовольственные товары составил 2,8%.

Наибольший прирост цен на платные услуги в июне 2007 года по сравнению с декабрем 2006 года отмечен в Азербайджане (на 23,1%), Таджикистане (на 10,8%) и России (на 9,8%). В Казахстане прирост цен на платные услуги составил 4,6%.

Финансы. На валютных рынках большинства стран Содружества в июне 2007 года сохранялась стабильная ситуация.

К концу июня по сравнению с концом мая текущего года курс доллара США к белорусскому рублю, туркменскому манату и украинской гривне не изменился. В Азербайджане и России курс доллара США за этот период снизился на 0,3%, Армении – на 2,0%, Грузии – на 0,5%, Кыргызстане – на 0,2%, в Молдове – на 1,2%. В Казахстане, Таджикистане и Узбекистане он возрос соответственно на 0,6%, 0,2% и 0,4%.

К концу июня 2007 года по сравнению с началом года курс доллара США по отношению к азербайджанскому манату снизился на 1,8% (по сравнению с концом июня 2006 года – на 4,4%), армянскому драму – на 6,2% (на 18,6%), грузинскому лари – на 2,6% (на 5,8%), казахскому тенге – на 3,7% (рост на 3,1%), киргизскому сому – на 0,5% (на 5,6%), молдавскому лею – на 4,9% (на 7,7%), российскому рублю – на 2,0% (на 4,7%). За рассматриваемые периоды туркменский манат и украинская гривна остались неизменными; подешевел белорусский рубль соответственно на 0,2% и 0,1%, таджикский сомони – на 0,4% и 4,8%, узбекский сум – на 2,0% и 3,3%.

Во всех странах Содружества (кроме Таджикистана) в июне приостановился рост курса евро к национальным валютам. К концу июня по сравнению с концом мая текущего года евро подешевел: в Азербайджане – на 0,2%, Армении - на 1,6%, Грузии – на 0,4%, Кыргызстане и Узбекистане – на 0,03%; Молдове – на 1,0%, России и Таджикистане – на 0,3%; Беларуси и Туркменистане рост курса евро составил за месяц 0,1%, Казахстане – на 0,7%, Украине – на 0,3%.

Несмотря на наметившуюся к концу июня тенденцию укрепления национальных валют к единой европейской валюте, к концу июня 2007 года по сравнению с началом года курс евро к азербайджанскому манату вырос на 0,6% (по сравнению с концом июня 2006 года – на 1,1%), белорусскому рублю – на 2,4% (вырос на 7,4%), киргизскому сому – на 1,7% (на 1,1%), российскому рублю – на 0,04% (на 2,2%), таджикскому сомони – на 2,6% (на 12,3%), туркменскому манату – на 2,3% (на 6,7%), узбекскому суму – на 4,3% (на 10,6%), украинской гривне – на 2,2% (на 7,4%). За рассматриваемые периоды курс евро к армянскому драму снизился на 4,1% (на 12,5%), грузинскому лари – на 0,5% (рост на 1,0%), казахскому тенге – на 1,5% (рост на 10,6%), молдавскому лею – на 2,7% (на 0,8%).

Внешняя торговля. В январе-мае 2007 года экспорт товаров стран Содружества в стоимостном выражении увеличился по сравнению с аналогичным периодом прошлого года в среднем на 13%, импорта – на 45%.

Взаимная торговля стран Содружества в январе-мае 2007 года

(прирост; в % к соответствующему периоду предыдущего года)

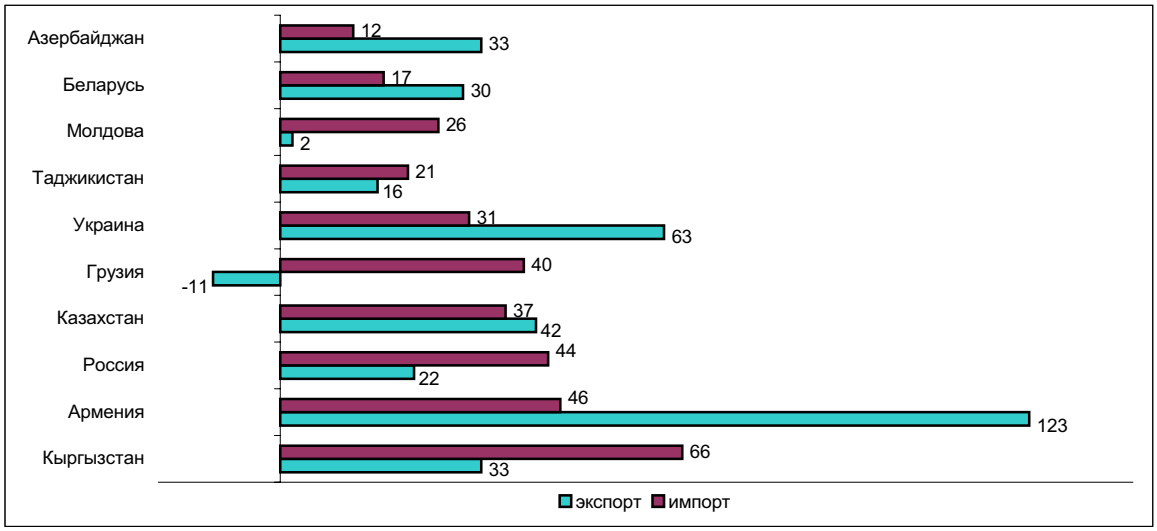

Взаимная торговля товарами стран Содружества в январе-мае 2007 года характеризуется увеличением экспорта в среднем на 31%, импорта – на 33%.

Экспортно-импортные операции стран Содружества с другими странами мира в январе-мае 2007 года

(прирост; в % к соответствующему периоду предыдущего года)

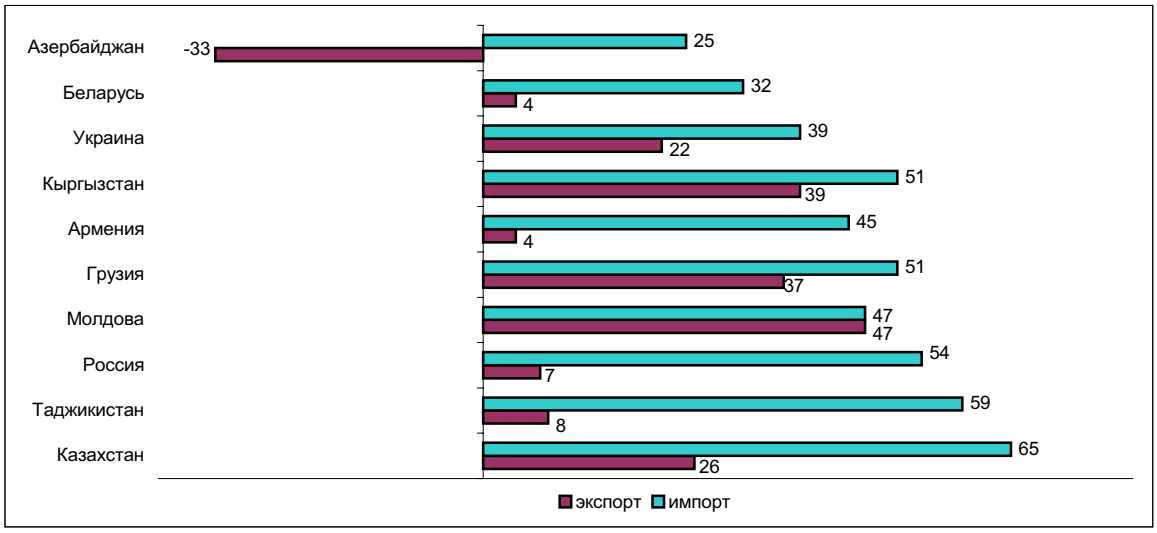

Стоимостной объем экспорта стран Содружества в другие страны мира в январе-мае 2007 года по сравнению с соответствующим периодом прошлого года вырос в среднем на 9% (в январе-мае 2006 года – на 28%), импорт – на 51% (в январе-мае 2006 года – на 31%).

Заработная плата. Начисленная номинальная среднемесячная заработная плата за январь-июнь 2007 года составила в Азербайджане 171 маната, Армении – 71,3 тысячи драмов, Беларуси – 660 тысячи белорусских рублей, Казахстане – 48,9 тысяч тенге, Кыргызстане - 3640 сомов, Молдове - 1926 лей, России - 12457 рублей, Таджикистане – 159 сомони, Украине - 1225 гривен.

Уровень реальной заработной платы в странах Содружества

(прирост; в % к соответствующему периоду предыдущего года)

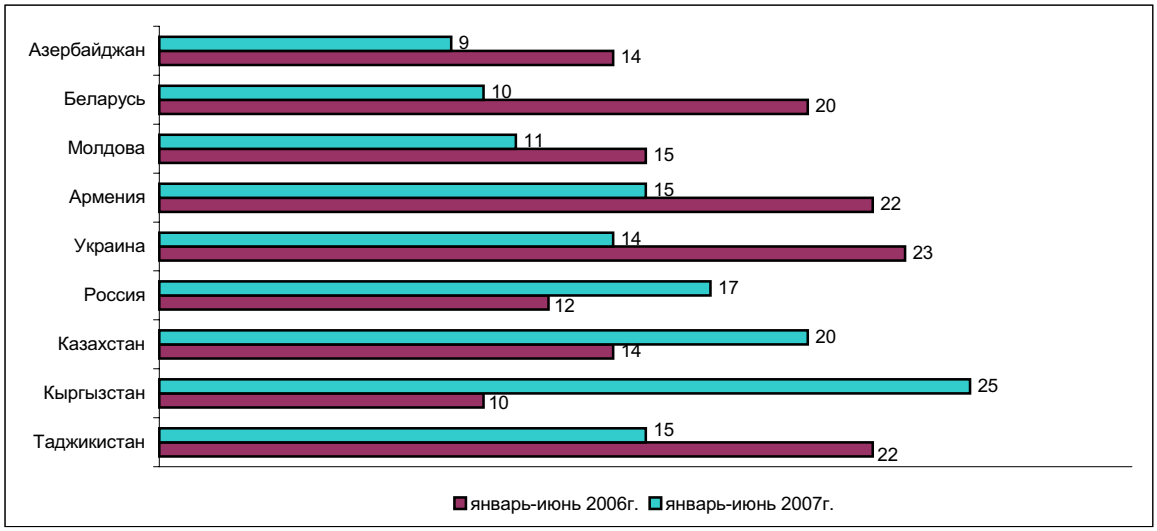

Исходя из официальных курсов валют, установленных национальными (центральными) банками стран Содружества, средняя заработная плата в Азербайджане в июне 2007 года соответствовала 212 долларам США, в июне 2006 года – 158 долларам, Армении – соответственно 216 и 154, Беларуси - 331 и 282, Казахстане - 401 и 336, Кыргызстане - 107 и 77, Молдове - 181 и 138, России - 534 и 412, Таджикистане - 53 и 40, Украине - 271 и 211 долларам США.

Рынок труда. На конец июня 2007 года было поставлено на учет в службах занятости стран Содружества около 3 миллионов незанятых граждан. В течение 1 полугодия 2007г. были трудоустроены (включая трудоустроенных из числа граждан, обратившихся в поисках работы в службы занятости в предыдущие периоды) в Азербайджане 55,6% от общего числа незанятых граждан, обратившихся в этом периоде в службы занятости, Армении – 21,5%, Беларуси – 55,4%, Казахстане – 83,9%, Кыргызстане – 45,5%, Молдове – 44,7%, России– 86,3%, Таджикистане (в январе-мае) – 18,9%, Украине – 72,6%.

Уровень зарегистрированной безработицы в странах Содружества

(на конец периода; в % к экономически активному населению)

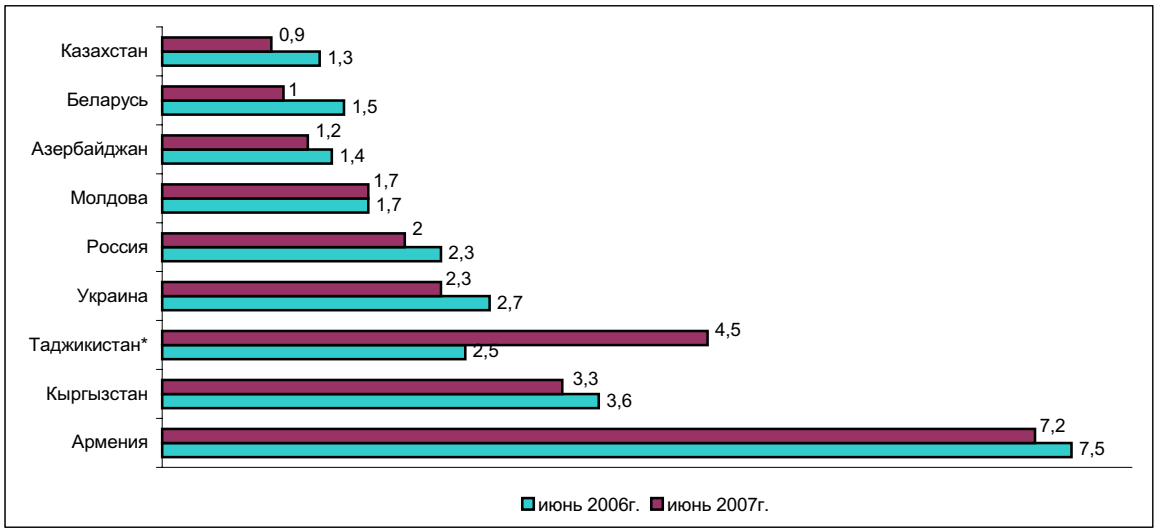

**Май 2007г.*

/Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі/
Астана; 2007

Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуы

Баяндама бөлімдерінің мазмұнына жауапты адамдар

Баяндама бөлімінің атауы	Жауапты адамның аты-жөні, лауазымы	Телефоны
Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуының қорытындылары Негізгі әлеуметтік-экономикалық индикаторлар ТМД елдерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы	Султанова Зульфия Медетқызы, Үйлестіру департаментінің директорі	8(7172) 74-36-51
Өнірлердің әлеуметтік-экономикалық жағдайы Коньюнктуралық зерттеулер	Тайжанов Қажығали Әбдияұлы, Даму және зерттеулер департаментінің директорі	8 (7172) 74-32-21
Жалпы ішкі өнім Қаржы жүйесі Баға	Кривко Нина Ивановна, Макроэкономикалық статистика департаментінің директорі	8 (7172) 74-36-57
Өнеркәсіп Ауыл шаруашылығы Инвестициялар Құрылыс Көлік және байланыс Сыртқы сауда Сауда және өзге де қызметтер Тауар рынктары Шағын бизнес мониторингі	Епбаева Айгүл Тоқтарханқызы, Микроэкономикалық статистика департаментінің директорі	8 (7172) 74-93-23
Демографиялық ахуал Халықтың ауру-сырқаулығы Қылмыстық Еңбек рыногы Еңбекке ақы төлеу Халықтың ақшалай табыстары	Қасенова Асия Каналбайқызы, Әлуеметтік және демографиялық департаментінің директоры	8 (7172) 74-32-19
Техникалық ресімдеу және дизайн	Нәбиев Арман Сәбитұлы, "Қазстатақпарат" ЖШС-ның жарияланымдарды дайындау бөлімінің бастығы	8 (7272)77-53-50

/Агентство Республики Казахстан по статистике/
Астана; 2007

Социально-экономическое развитие Республики Казахстан

Ответственные лица за содержание разделов Доклада

Наименование раздела доклада	Ф.И.О., должность ответственного	Телефон
Краткие итоги социально-экономического развития РК Основные социально-экономические индикаторы Социально-экономическое положение стран СНГ	Султанова Зульфия Медетовна, директор Департамента координации	8(7172) 74-36-51
Социально-экономическое положение регионов Конъюнктурные обследования	Тайжанов Кажигали Абдиярович, директор Департамента развития и исследований	8 (7172) 74-32-21
Валовой внутренний продукт Финансовая система Цены	Кривко Нина Ивановна, директор Департамента макроэкономической статистики	8 (7172) 74-36-57
Промышленность Сельское хозяйство Инвестиции Строительство Транспорт и связь Внешняя торговля Торговля и прочие услуги Товарные рынки Мониторинг малого бизнеса	Епбаева Айгуль Тохтархановна, директор Департамента микроэкономической статистики	8 (7172) 74-93-23
Демографическая ситуация Заболеваемость населения Преступность Рынок труда Оплата труда Денежные доходы населения	Касенова Асия Каналбаевна, директор Департамента социальной и демографической статистики	8 (7172) 74-32-19
Техническое оформление и дизайн	Набиев Арман Сабитович, начальник отдела подготовки публикаций ТОО "Казстатинформ"	8 (7272) 77-53-50